ROMAN FOILETON

OPERAȚIUNEA „HERCULE”

de OVIDIU ZOTTA

EPISODUL 10

—Da, tu ești, încuviință Geo, morocănos. De ce ai venit? Pleacă.

— Treaba mea! N-am să-ți dau ție socoteală! E-o chestiune care mă privește numai pe mine și pe Eschimosul!

— Nu te înțeleg, Geo! se miră Marius.

— Nici nu trebuie. Am greșit față de Eschimosul, deci are dreptul să mi-o plătească. Nu te amesteca.

Marius bombăni:

— Să vă ia naiba pe amîndoi, în cazul ăsta. Eu vin să te scap, iar tu mă gonești. Foarte bine, plec.

Dintr-un salt, Eschimosul fu lîngă el:

— Stai, acum vorbești cu mine! Dovedește-mi că tu ai fost cel care a preluat obiectul.

Marius îi descrise cu exactitate totul: mașina, fularul, blocul de desen...

— I-am făcut un serviciu lui Geo, atîta tot. Și n-am povestit nimănui.

— Cum ai ajuns aici?

— Done...

— Papuașu' ăla mic?

— Da. Sper că te-ai lămurit. Dezleagă-l pe Geo.

— În schimb o să te leg pe tine, zise Eschimosul. Ție o să-ți trag 64 de curele!

— N-ai act de acuzare! E ilegal, rîse Marius.

— Ha, ha, ți-l fac imediat.

— Da, însă eu refuz să iau drept bun un act plin de greșeli gramaticale, așa cum i l-ai făcut lui Geo! Învață mai întîi să te exprimi! Ei, al naibii! Eu am 10 la română, n-o să mă las jupuit de un agramat ca tine!

Eschimosul izbucni în rîs:

— În cazul ăsta, o să am plăcerea să fac praf pe cineva cu 10 la română. Pregătește-te!

Geo strigă:

— Marius, nu te pune cu el! A făcut judo! Îți rupe ceva!

Prea tîrziu. Eschimosul apucase să întindă mîna... și în clipa următoare Marius zbură cu capul într-o stivă cu cutii de «mazăre extrafină», care se dărîmară zuruind peste el. Se ridică zăpăcit, văzînd cu groază că Eschimosul se pregătește din nou să atace. Situația era critică. Marius își dădu seama că iuțeala sa de scrimer, cu care se mîndrea atîta, nu-i folosea la nimic în fața unui judocan bine antrenat.

Deodată, se petrecu ceva neașteptat. Răsunară niște pocnituri ușoare, și un fel de nor, ca de lăcuste, se lăsă asupra Eschimosului. Mii de insecte multicolore îl invadară, în vreme ce niște ciudați șerpi galbeni, roșii, verzi se încolăceau în jurul lui. Eschimosul încearcă, desperat, să se degajeze, dar pocniturile continuau și el se încurca din ce în ce mai rău în norul acela foșnitor, care se îndesea mereu.

— Iu-iu-iu! striga Prințesă, ca indienii, bombardîndu-l pe Eschimosul, din capul scării, cu confetii și serpentine. Vai celor care s-au năpustit asupra fratelui meu, am zis! Iu-iu-iuuu! Hai, Marius, mai repede, că termin munițiile!

Marius trecu cel din urmă prin ferăstruica zăbrelită și-o închise drept în nasul Eschimosului. Respiră ușurat răcoarea nopții de iarnă.

— Deschide! strigă Eschimosul. N-auzi? Deschide!

Marius prinse din zbor ideea:

— De ce nu ieși **pe ușă?**

— E închisă cu o mie de lacăte. Aici nu e sală de așteptare, ci **un depozit de mărfuri,** inteligentule! După gălăgia pe care ai făcut-o nu m-ar mira să se trezească paznicul!

— Curios! exclamă Marius privindu-l cu mare atenție! Glasul îți tremură fruntea ți-e umedă, pulsul cred că ți-a trecut de 90... Formidabil: ți-e frică!

— Dă-mi drumul și-o să-ți arăt eu cît îmi e de frică! șuieră Eschimosul.

— Tocmai. Spiritul meu de conservare îmi spune că e mai bine să te las aici. **Buona notte, cavaliere!**

— Nu pleca! zise Eschimosul, și glasul îi deveni rugător. Pe cuvîntul meu că nu mă ating de tine!

— Dar adineauri cine m-a zvîrlit cu capul în grămada aia de cutii? Sînt plin de cucuie! se răsti Marius. N-ar strica să dea peste tine vreun paznic mai iute de mînă...

— Dar nu despre asta e vorba, nu de asta mi-e frică! șopti desperat Eschimosul. Pur și simplu, **nu trebuie** să se știe că am fost aici! Ar ieși rău

---

Amicii fotbalului

Cînd i-am întîlnit pe «amicii» fotbalului era iarnă și frig, dar în curtea școlii «lecțiile» clubului se desfășurau normal. Iată cîteva imagini:

1. Adrian Drăgoi, în calitatea lui de... veteran al clubului, face, în fața colegilor, cîteva demonstrații de virtuozitate.

2. Ibrahim Delaver explică amănunțit tehnica loviturilor cu capul.

3. Lucreția Simion nu visase niciodată să aibă de-a face cu mingea de fotbal. Dar cînd a descoperit cît de interesantă e activitatea «amicilor», a cerut să fie primită în club. Ei au acceptat și numaidecît i-au pus în brațe o minge. Deocamdată Lucreția se teme să nu cumva s-o... muște, dar lasă, o să se împrietenească ele două, n-aveți nici o grijă.

Să zicem că a început campionatul de fotbal. Goluri, scoruri, cronici, poze, pronosticuri și toate bucuriile bine știute. Dar dacă, de pildă, ți s-a părut ție la televizor că Dumitrache a dat gol cu... genunchiul și nu cu gheata, iar ziarele trec peste amănuntul ăsta, tu stai o săptămînă pironit asupra caietului de geometrie tot întrebîndu-te: «Cu gheata sau cu genunchiul?». Sau ți s-a părut ție că, la un gol, apărătorul se uita după vrăbii, iar un cronicar scrie că el a fost jenat de un coechipier. Tu însă vrei să știi exact, — o nimica toată, dar vrei să știi. Și cîte altele nu vrei să știi despre jucătorul preferat, despre echipa preferată, despre... sportul rege. Și atunci, de ce să stai pironit o săptămînă deasupra caietului de geometrie tot întrebîndu-te, cînd e mai simplu... să te înscrii în clubul «Amicii fotbalului» și să afli toate acestea în modul cel mai simplu, chiar de la «idoli»?

Dacă la școala ta nu există încă așa ceva, află atunci cum a luat ființă acest club printre pionierii liceului din Techirghiol.

ÎNTEMEIEREA

Lui Adrian Drăgoi, urmărind serialul «Corsarul vi se destăinuie» din revista noastră, i-a venit ideea să-i scrie lui Dumitrache, pentru amănunte. Și-a mărturisit intenția și altora, și numaidecît s-au înmulțit doritorii. Atunci, ca să nu scrie fiecare, s-au hotărît să alcătuiască o asociație. Au cerut și părerea comandantului de unitate, Ismail G. Ismail. Și și-au zis «Amicii fotbalului». Asta ar însemna exact cît se spune: prieteni ai celui mai iubit sport.

①

②

UNIVERSITATE, NU GLUMĂ

Mai întîi, în baza unei adeziuni scrise, a unei autobiografii de... microbist, s-a făcut o repartizare a membrilor pe cluburile din țară (preferințe) și s-a luat hotărîrea să li se scrie acestora, anunțîndu-le că în orășelul de la Mare au apărut proaspeți prieteni ai lor (adică mai mult decît suporteri). Pînă acum a răspuns cu plăcere clubul Dinamo-București, Farul, F.C. Argeșul și Universitatea Cluj (acțiunea a pornit la începutul lui ianuarie, deci se așteaptă și alte răspunsuri).

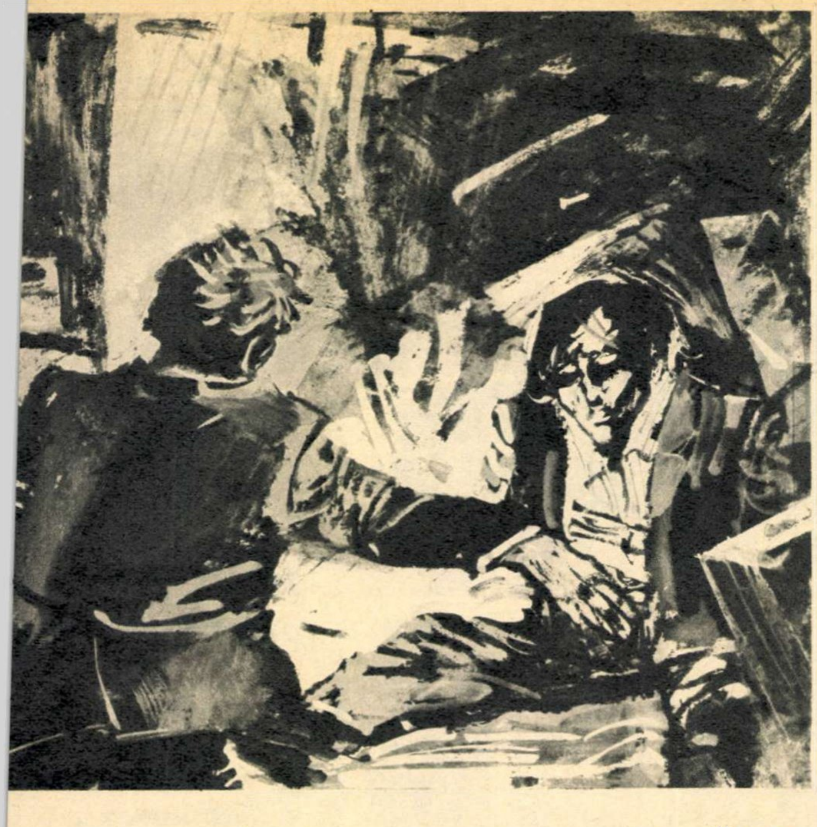

Desen:
POMPILIU DUMITRESCU

pentru **altcineva,** nu pentru mine!

Marius ciuli urechile:

— Începe să fie interesant, zi mai departe!

— Lucrurile astea nu se spun în gura mare! E vorba de tata, înțelegi? șopti Eschimosul. Are o funcție importantă! Dacă se aude la minister că eu, fiul lui, am fost găsit aici...

— Îmi vine să rîd. Mai bine gîndește-te ce-ar fi dacă s-ar afla că ai furat tabloul!

— Ești nebun? se miră cu deplină sinceritate Eschimosul. N-am furat nimic!!

— Va să zică, nu vrei să-mi spui! Bine copil răsfățat; te voi lipsi de protecția mea, o să rămîi aici pînă vor da peste tine toți paznicii de la O.C.L. Alimentara, să joace tontoroiul în jurul tău!

Chipul Eschimosului se boți de furie. Brusc, întinse mîna printre gratii și-l apucă pe Marius de picior. Marius îl lovi peste mînă, încercă să-i prindă un deget, ca să i-l sucească... dar Eschimosul rămase triumfător cu gheata în mînă.

— Să văd acum cum te duci acasă într-un picior! zise el. Îmi dai drumul, îți dau gheata!

Marius izbucni în rîs:

— Ești un aiurit, dar eu sînt un aiurit și mai mare decît tine! Să fim serioși: nu-ți deschid decît dacă îți dai cuvîntul de onoare că după aceea îmi spui tot ce știi.

Eschimosul se strîmbă ca o maimuță căreia îi aruncă o banană de ipsos, dar n-avea ce face, Marius părea foarte hotărît.

— Bine, pe cuvîntul meu de onoare.

Marius deschise ferăstruica și, cu un gest cavaleresc îi întinse mîna, să-l ajute.

— Hai, se auzi din întunericul depozitului o voce înăbușită. Pe mine cui mă lăsați?

Izbucniră în rîs. Uitaseră de Geo!

Marius ajunse acasă neobișnuit de tîrziu. Mama îl întîmpină cu suspiciune:

— De unde vii la ora asta?

— E destul de complicat să-ți explic. Am fost cu niște băieți. Întîi ne-am strecurat într-un depozit de dulciuri și băuturi, unde a fost o bătaie ca-n filme. Am descoperit, cu ocazia asta, un tip din banda care a furat tabloul lui Gigi Feneșan dar nu vrea să recunoască. I-am luat un interogatoriu foarte serios, acum sînt pe urmele șefului bandei.

— Vai, cu ce expresie gravă spui aiurelile astea! Dacă te-ar vedea un străin, ar fi în stare să te ia în serios!

— Mamă, să știi că nu inventez!

— Bine, «aventurierule», acum hai la masă!

... Înainte de a se culca, Marius așternu în carnețelul «Operațiunii Hercule» un șir de hieroglife pe care nimeni nu le-ar fi putut descifra. În alfabetul său secret, băiatul scrisese:

«Mi-am făcut datoria, i-am spus mamei totul, dar nu m-a crezut»!

(VA URMA)

---

e urmă, membrii proaspătului
ub au instituit o cotizație (nu
ea mare), din care se vor pro-
ura materiale pentru corespon-
ență, bilete de meci (cînd echi-
ele favorite joacă la Constanța),
ori și mici cadouri pentru întîl-
irile cu «idolii» lor. Și, bineînțe-
s, cînd numărul membrilor va
mult mai mare, (acum sînt
oar 46), vor procura material
portiv pentru club. Fiindcă altă
reocupare de bază a acestuia va
învățarea sistematică, științi-
ică, a jocului de fotbal. S-a zis
u «miuța», cu «cine e tare și
nare, joacă doar la-naintare».
De acum lecții, scheme, s-a ter-
minat cu «fotbalul după cum îl
ricepe fiecare». Și să dea neno-
ocul să nu știe vreunul ce-i
cela outsider, draw, foglia seca!
Chiar și fetele vor dezlega acești
termeni... miraculoși, deoarece
porțile noului club le sînt deschise și lor. Pînă acum s-au înscris două. Cam puține, e adevărat, dacă ne gîndim că mai sînt atîtea care, atunci cînd văd un stop de-al lui Dobrin la televizor, cred că s-a dezumflat mingea. Și mai umblă o vorbă: de cînd cu clubul ăsta, o să apară în județ se zice, o echipă de năzdrăvani, formația «Amicii» care... Că nu degeaba secția de documentare a clubului a strîns deja materialul despre istoria fotbalului, despre sistemele de joc, despre școlile naționale de joc, despre marii fotbaliști etc. Universitate, nu glumă. Fiindcă dacă ai dat un gol și nu ști că l-ai dat cu ristul exterior, asta se cheamă analfabetism fotbalistic...

③

REFRENUL UNUI VIITOR CÎNTEC.

Probabil că unii dintre voi v-ați gîndit că proaspătul club are și un cîntec al său. Nu, încă nu are. Compozitorii săi nu prea au timp deocamdată. Pînă una alta, locul cîntecului îl ține activitatea și entuziasmul membrilor acestui prim club de acest fel din țară. Imaginația lor e în fierbere, dar în domeniul activității clubului, pe care vor s-o îmbogățească, să găsească noi preocupări, noi soluții. Cu alte cuvinte, textul și muzica nu există încă, dar refrenul, cred că vă dați și voi seama, a fost găsit de la început: «Hai amicii!» Astfel că acum, la sfîrșit; cu gîndul la golurile din vară, să facem cu toții galerie celor 42 de pionieri de la Liceul din Techirghiol, strigînd «Hai amicii!».

ILIE TRAIAN

„EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII“

- comunicat -

«CASETA DE CRISTAL» LA CONSTANTA

În seara zilei de 23 ianuarie a avut loc la Constanta înmînarea trofeului **«CASETA DE CRISTAL»** echipajului **«PESCĂRUȘ»**, participant la prima ediție a «Expedițiilor Cutezătorii». O dată cu trofeul, «pescărușilor» le-au mai fost acordate, din partea revistei noastre, fanionul de onoare, medalii de argint și diplome, precum și numeroase premii în obiecte, printre care și un microscop scolar.

Cu acest prilej, în sală au fost prezenți și membrii echipajului **«PESCĂRUȘ 2»**, alcătuit din elevi mai mici, care au preluat ștafeta de la colegii lor mai mari (acum elevi la liceu), urmînd să participe la ediția din acest an a expedițiilor.

«SFINXUL CARPAȚILOR» LA GALAȚI

În prezența unui numeros public (peste 500 de pionieri și elevi, cadre didactice și părinți), în ziua de 6 februarie a.c. a avut loc la Galați festivitatea înmînării trofeului **«SFINXUL CARPAȚILOR»** și a celorlalte distincții și premii în obiecte oferite de revista noastră (printre care și 8 rucsacuri) echipajului **«DANUBIUS ' 69»** participant la expediții.

Aplauze călduroase i-au răsplătit pe cutezătorii gălățeni care, deși de la cîmpie, au parcurs unul dintre cele mai frumoase și interesante itinerarii alpine.

Membrii echipajului le-au povestit celor prezenti despre «aventura» lor în munti și le-au destăinuit că anul acesta vor face tot posibilul pentru a fi din nou «la înălțime».

ACASĂ LA «ȘOIMII FĂGĂRAȘULUI»

La invitatia echipajului **«SOIMII FĂGĂRASULUI»** de la Școala generală nr. 4 din Curtea de Argeș, cîtiva redactori ai revistei noastre au sosit în ziua de 11 februarie în mijlocul lor. În sala de festivităti a Casei de cultură din localitate, în prezența unei asistente numeroase, **«ȘOIMILOR»** le-a fost înmînat **FANIONUL DE ONOARE «SFINXUL CARPAȚILOR» CLASA A II-A**, precum și celelalte distincții și premii oferite de către revista noastră și de Consiliul Național al Organizației Pionierilor.

În încheierea festivității, formațiile artistice ale pionierilor și elevilor din localitate au prezentat un frumos program artistic dedicat expeditionarilor.

ÎN CURÎND REGULAMENTUL CELEI DE A II-A EDIȚII A «EXPEDIȚIILOR CUTEZĂTORII»

DIAMANTELE NEGRE

Scenariu: AUREL WEISS **Ilustrații: NICU RUSSU**

6

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: **DINU ȘI ANCA FA CUNOȘTINȚĂ CU GONDA, FIICA MARELUI ȘEF GURU, AS PRA CĂREIA DESCOPERĂ UN AMULET REPREZENTÎND U DIAMANT BRUT, NEGRU, DE MARE VALOARE. O A DOU DESCOPERIRE O FAC ÎN COLIBA VRACIULUI GIG, CARE D ȚINEA UN POST DE RADIO-EMISIE-RECEPȚIE.**

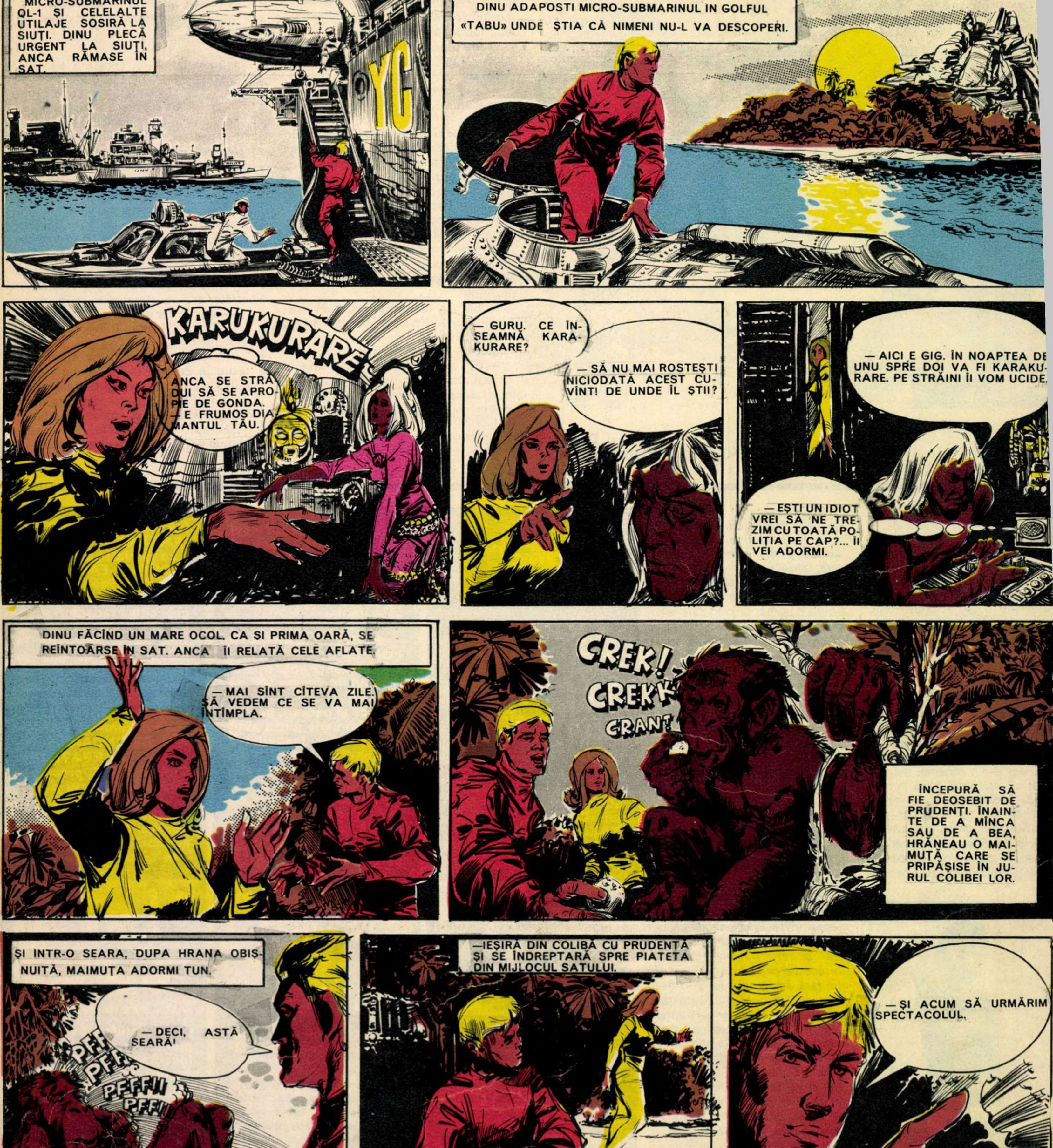
MICRO-SUBMARINUL QL-1 ȘI CELELALTE UTILAJE SOSIRĂ LA SIUȚI. DINU PLECĂ URGENT LA SIUȚI, ANCA RĂMASE ÎN SAT.
YC
DINU ADAPOSTI MICRO-SUBMARINUL IN GOLFUL «TABU» UNDE ȘTIA CĂ NIMENI NU-L VA DESCOPERI.
KARUKURARE
ANCA SE STRĂDUI SĂ SE APROPIE DE GONDA. — E FRUMOS DIAMANTUL TĂU.
— GURU. CE ÎNSEAMNĂ KARAKURARE?
— SĂ NU MAI ROSTEȘTI NICIODATĂ ACEST CUVÎNT! DE UNDE ÎL ȘTII?
— AICI E GIG. ÎN NOAPTEA DE UNU SPRE DOI VA FI KARAKURARE. PE STRĂINI ÎI VOM UCIDE.
— EȘTI UN IDIOT VREI SĂ NE TREZIM CU TOATĂ POLIȚIA PE CAP?... ÎI VEI ADORMI.
DINU FĂCÎND UN MARE OCOL, CA ȘI PRIMA OARĂ, SE REÎNTOARSE ÎN SAT. ANCA ÎI RELATĂ CELE AFLATE.
— MAI SÎNT CÎTEVA ZILE. SĂ VEDEM CE SE VA MAI ÎNTÎMPLA.
CREK! CREKK CRANT
ÎNCEPURĂ SĂ FIE DEOSEBIT DE PRUDENȚI. ÎNAINTE DE A MÎNCA SAU DE A BEA, HRĂNEAU O MAIMUȚĂ CARE SE PRIPĂȘISE ÎN JURUL COLIBEI LOR.
ȘI INTR-O SEARA, DUPA HRANA OBIȘNUITĂ, MAIMUȚA ADORMI TUN.
— DECI, ASTĂ SEARĂ!
PFF PFF PFFF!! PFF!
—IEȘIRĂ DIN COLIBĂ CU PRUDENȚĂ ȘI SE ÎNDREPTARĂ SPRE PIATETA DIN MIJLOCUL SATULUI.
— ȘI ACUM SĂ URMĂRIM SPECTACOLUL.

(Va urma)

BLITZ

Cine poate ghici ce reprezintă această imagine? Nu este vorba decît de noul laborator acustic al unei firme din Karlsruhe, socotit drept cea mai mare încăpere fără sunet din lume. Cu ajutorul instrumentelor s-a constatat că aproape 99,9% din sunetele produse în acest laborator sînt înghițite de pereți și podea care sînt tratate cu lînă minerală presată.

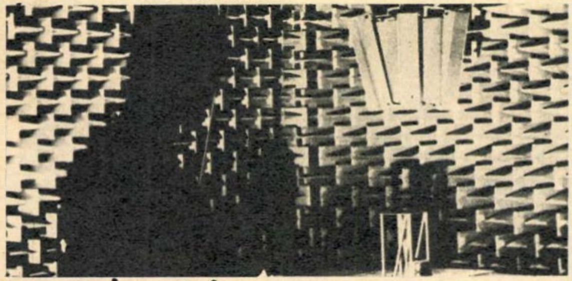

ANTENE:

•Pe insula Trinidad din Marea Caraibilor se află cel mai ciudat lac de pe pămînt. În acest lac, în loc de apă se află... asfalt! lichid. Pînă în prezent, nu s-a reușit să se stabilească adîncimea acestui lac.

•Cea mai mare cantitate de vitamină A se găsește în acele coniferelor. Un gram de ace de brad conține aproximativ 130 de unități de vitamină A.

•Copacii găunoși pot fi «plombați». «Plomba» se face umplîndu-se scorbura cu ceară topită care se acoperă apoi cu un strat de cauciuc. Copacul tratat își recapătă vigoarea și continuă să se dezvolte normal.

AFIȘ

Pentru săptămîna aceasta vă recomandăm:

— O CARTE: «Formula magică» de Sever Noran. Apărută în colecția «Clubul temerarilor», romanul atrage prin acțiunea sa plină de neprevăzut.

— UN FILM: «Ghici, cine vine la cină?» Ecranizarea interesează atît prin problemele pe care le pune, cît și prin calitatea interpretării.

— UN DISC: Formația Mondial a înregistrat cîteva melodii pe cunoscute versuri ale poeților Mihail Eminescu, George Topîrceanu, Ion Minulescu și Octavian Goga.

— O PIESĂ DE TEATRU: «Nunta lui Figaro» la Teatrul Giulești din Capitală vă prilejuiește o întîlnire cu actorul Ștefan Bănică în rolul lui Figaro.

— UN MUZEU: Muzeul Zambaccian din București. Veți putea găsi acolo o serie de tablouri ale pictorilor noștri, despre care am scris la rubrica Galeriile de artă «Cutezătorii».

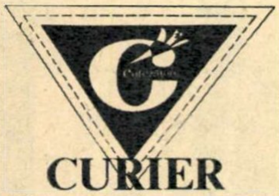

CURIER

În imagine se află ecusonul ce se acordă prietenilor revistei noastre. O primă tranșă de circa 4 000 a și fost expediată tuturor celor care au răspuns la ancheta noastră: **«Fișa sincerității cititorului».**

Ecusonul se va îndoi pe linia punctată și apoi se va coase. Se aplică apoi, pe bluză,în partea stîngă a pieptului sau pe mîneca stîngă. Mai poate fi aplicat pe buzunarul din spate al pantalonilor. Pentru consolidare, ecusonul poate fi dublat cu o bucată de pînză tare, tăiată la dimensiune.

Un zîmbet prin timp.

Celebrul fizician Albert Einstein, *admira filmele nu mai puțin celebrului actor* Charlie Chaplin. *Într-o scrisoare adresată acestuia, pe vremea cînd Chaplin se afla încă la începutul strălucitei sale cariere, Einstein îi scrise:*

„...Mi-a plăcut foarte mult filmul dv. «Goana după aur». E pe înțelesul tuturor și sînt convins că veți deveni un om mare." La care Chaplin i-a răspuns: «Eu vă admir pe dv. și mai mult. Teoria dv. despre relativitate nu e înțeleasă de nimeni și totuși ați devenit un om mare».

În timpul său liber, matematicianul englez Lewis Caroll, *profesor de matematică la Universitatea din Oxford a scris celebrul său basm «Alice în țara minunilor». După ce a citit basmul, care i-a plăcut nespus de mult, regina Angliei, a cerut să i se aducă toate celelalte cărți ale autorului. Mare i-a fost mirarea cînd în loc de cărți de povești i s-au adus niște tratate de matematici superioare.*

JOIA VIITOARE ÎN «CUTEZĂTORII» VEȚI PUTEA CITI:

— Minitehnicus 1970;
— Oceanele își dezvăluie tainele
— 2 pagini dedicate lui George Călinescu
— Mozaic
— Continuarea romanului foileton «OPERAȚIA HERCULE» precum și a povestirilor în imagini «DIAMANTELE NEGRE» și «TAINA CORBULUI DE AUR».

ATENȚIUNE!

Anunțăm pe toți cititorii care ne-au răspuns la ancheta «**CE PRIMIM ÎN SCHIMBUL UNUI BILET DE CINEMA**» că ne vom întîlni pentru continuarea discuției într-unul din numerele viitoare.

PRACTIC

În zilele de iarnă, florile din cameră dau un aspect deosebit de plăcut. De multe ori, din cauza căldurii excesive, ele încep să se veștejească. Pentru a le reîmprospăta, le introducem într-un vas cu apă în care am pus un vîrf de cuțit de sulfat de sodiu, avînd grijă să nu înmuiem decît tulpinile. Vasul va trebui ținut într-un loc mai răcoros, iar apa schimbată de cîteva ori pe zi.

În numărul 3 al **Rachetei cutezătorilor** o nouă întîlnire cu **PROFESORUL PARBRIZ!**

În curînd!

Un joc pentru voi

Lupta «Cocoșilor»

Copiii se împart în două echipe și se așază pe două rînduri. La comandă, rîndurile se apropie unul de altul: sărind într-un picior și ținîndu-și cu amîndouă mîinile celălalt picior, îndoit înapoi.

Fiecare jucător încearcă, prin împingerea cu umărul, să-l facă pe unul din jucătorii celeilalte echipe să-și piardă echilibrul. Jucătorul care dă drumul piciorului este învins. Cîștigă echipa care a obținut mai multe victorii.

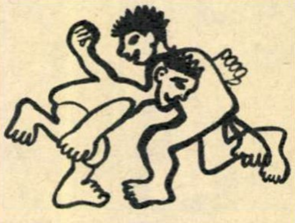

Întrecerile între jucători se fac pe perechi.

Nu este permis ca doi copii să atace pe unul singur.

DE 8 Martie

ORIZONTAL: 1. Vestitorii primăverii. Frumoasă de care s-a îndrăgostit Zeus, transformată după moarte într-o constelație; 2 — Mama lui Ion Creangă; 3 — Oswald Kent. Femeie fabuloasă cu coadă de pește menționată de Vergiliu în «Eneida»; 4 — Vehicul rustic. Steluță...; 5 — La soție! Manea Ovidiu. Mic fluviu în Liban; 6 — Femeie cu un rol important la nuntă sau botez. Face muzica!; 7 — Căi. Din mers!; 8 — Eroina unei celebre opere de G. Verdi. Orașul în care își avea templul Amaterasu, zeița soarelui la japonezi; 9 — Nimfă a izvoarelor și apelor curgătoare (mit.). Dînsul; 10 — Termen de respect întrebuințat la țară, față de o femeie mai în vîrstă. Simbolizează ocrotirea maternă.

VERTICAL: 1 — Capodoperă a lui Leonardo da Vinci intitulată și Mona Lisa; 2 — «Femeia îndărătnică» din piesa cu același titlu de Shakespeare; 3 — Sînt. Țară africană; 4 — Organizația Mondială a Sănătății. Mama mamei!; 5 — Servește la prepararea ciocolatei; 6 — Zeița vrajbei din mitologia greacă, care aruncînd un măr pe care scria «celei mai frumoase» a iscat celebra rivalitate dintre Afrodita, Atena și Heca. Secetoasă; 7 — Popas în Crimeea. Pictor și grafician român, autorul pînzelor «Țărănci torcînd» și «Tătăroaica»; 8 — Basmul cu Făt-Frumos și Ileana Cosînzeana... povestit!; 9 — Începe ideeal Lina (masc.). Epocă (abr.); 10 — Munți vulcanici în nordul țării noastre. Sfînta Elena, Victoria, sau Adelaide (sing.).

Prof. TEODOR AXIOTI

1	2	3	4	5	6	7	8 ■	9	10
2	■								
3		■						■	
4			■						■
5		■			■				
6				■		■			
7							■		
8				■				■	
9 ■							■		
10				■					

Aventurile lui Crăița

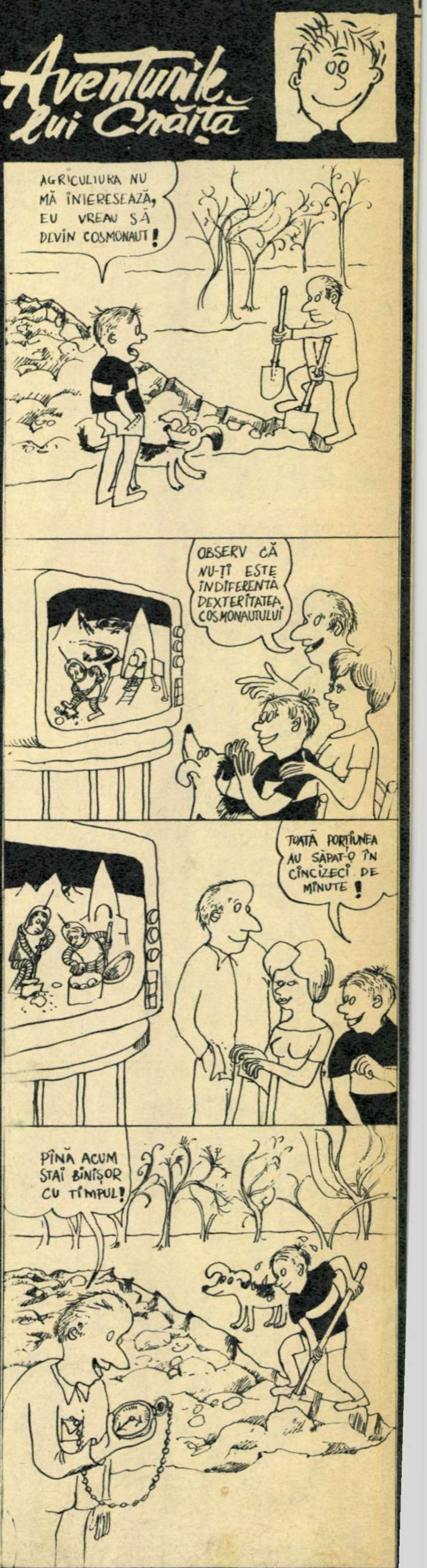
AGRICULTURA NU MĂ INTERESEAZĂ, EU VREAU SĂ DEVIN COSMONAUT!
OBSERV CĂ NU-ȚI ESTE INDIFERENTĂ DEXTERITATEA COSMONAUTULUI
TOATĂ PORȚIUNEA AU SĂPAT-O ÎN CINCIZECI DE MINUTE!
PÎNĂ ACUM STAI BINIȘOR CU TIMPUL!

ÎN FIECARE NUMĂR O AVENTURĂ A LUI CRĂIȚĂ

TAINA CORBULUI DE AUR

Scenariu : IULIU RAŢIU
Ilustraţii: TEODOR BOGOI

7

CU AJUTORUL LUI JANOS, COSTEA PĂTRUNDE ÎN CETATE, PRINTR-O SPĂRTURĂ A ZIDULUI.

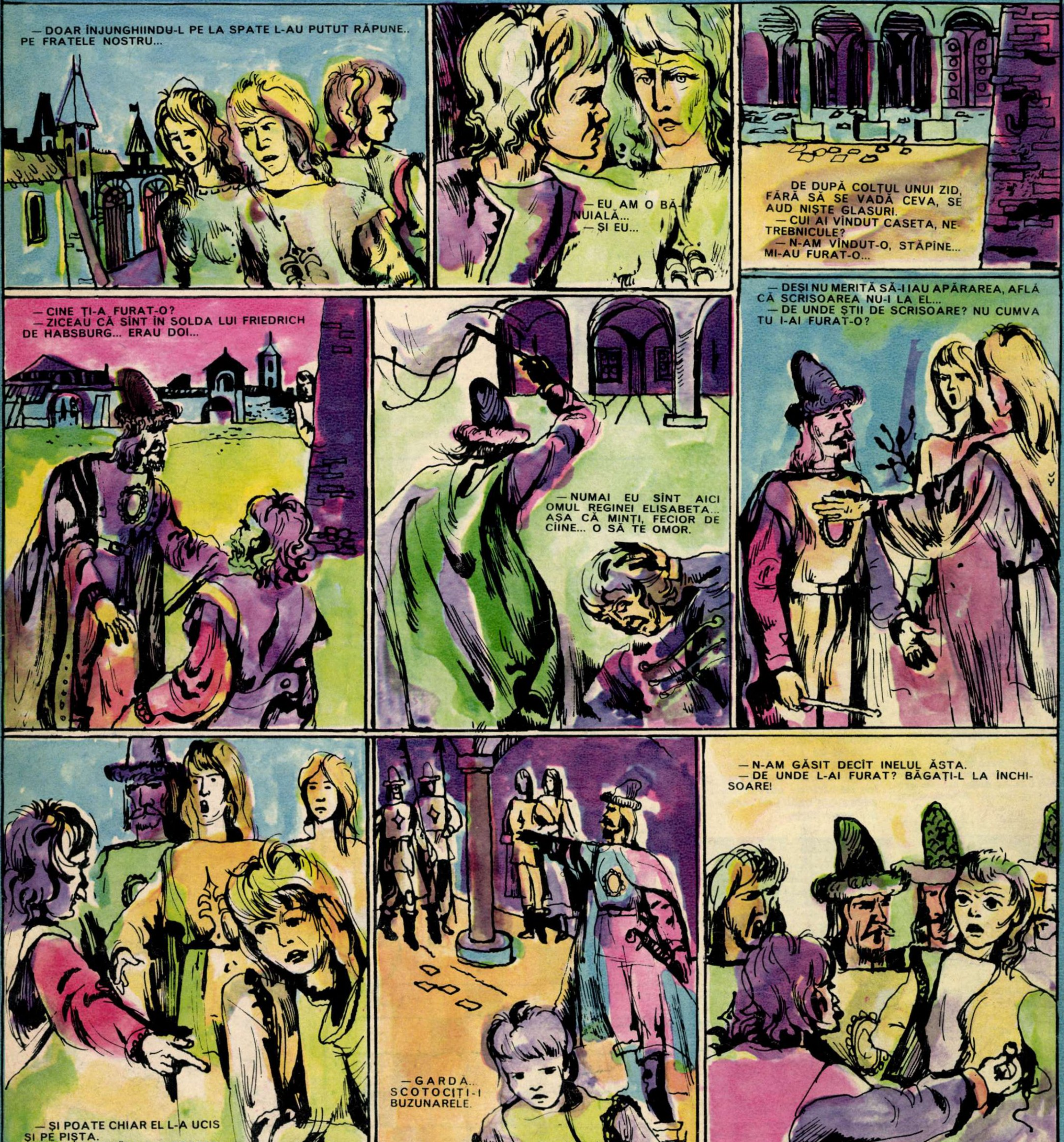
— DOAR ÎNJUNGHIINDU-L PE LA SPATE L-AU PUTUT RĂPUNE.. PE FRATELE NOSTRU...
— EU AM O BĂNUIALĂ... — ŞI EU...
DE DUPĂ COLŢUL UNUI ZID, FĂRĂ SĂ SE VADĂ CEVA, SE AUD NIŞTE GLASURI. — CUI AI VÎNDUT CASETA, NETREBNICULE? — N-AM VÎNDUT-O, STĂPÎNE... MI-AU FURAT-O...
— CINE ŢI-A FURAT-O? — ZICEAU CĂ SÎNT ÎN SOLDA LUI FRIEDRICH DE HABSBURG... ERAU DOI...
— NUMAI EU SÎNT AICI OMUL REGINEI ELISABETA... AŞA CĂ MINŢI, FECIOR DE CÎINE... O SĂ TE OMOR.
— DEŞI NU MERITĂ SĂ-I IAU APĂRAREA, AFLĂ CĂ SCRISOAREA NU-I LA EL... — DE UNDE ŞTII DE SCRISOARE? NU CUMVA TU I-AI FURAT-O?
— ŞI POATE CHIAR EL L-A UCIS ŞI PE PIŞTA. — NU-I ADEVĂRAT... COSTEA N-A PUTUT FACE UNA CA ASTA...
— GARDA... SCOTOCIŢI-I BUZUNARELE.
— N-AM GĂSIT DECÎT INELUL ĂSTA. — DE UNDE L-AI FURAT? BĂGAŢI-L LA ÎNCHISOARE!

(VA URMA)

Cutezătorii 10

Redactor şef: Mihai NEGULESCU. Redactor şef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacţie: Ovidiu ZOTTA. Redacţia: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. telefon 17 60 10. Administraţia: EDITURA SCÎNTEII. Tiparul Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII.

Redactor de număr: E. ROŞCA. Redactor artistic: IOAN DONCA. Tehnoredactor: ROZALIA BARANY.

Abonamentele se primesc de către oficiile şi agenţiile P.T.T.R., de către factorii poştali şi difuzorii de presă

1 leu
41033

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

11

JOI, 12 MARTIE
1970. ANUL IV

(129)

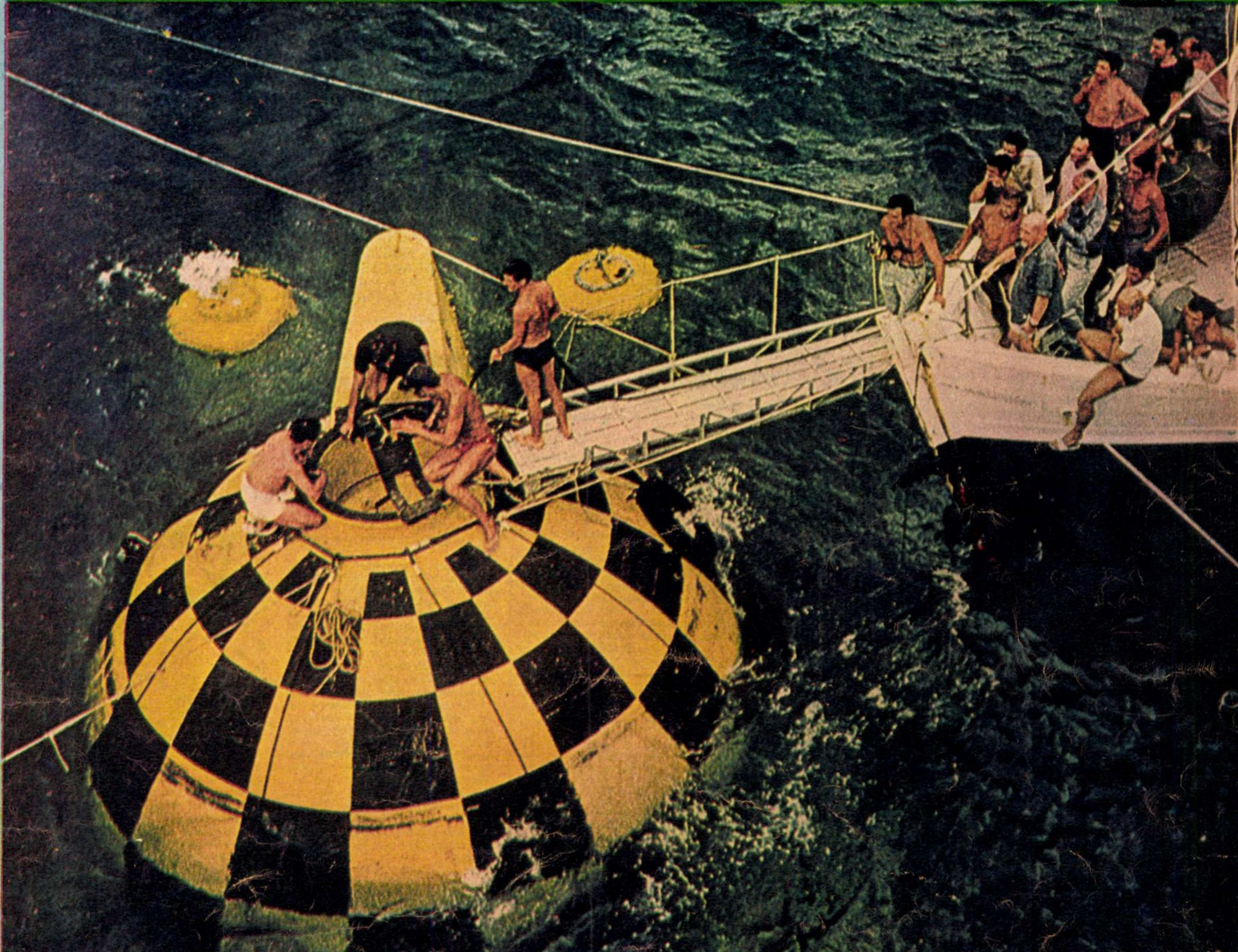

OCEANUL

NIMIC MAI SIMPLU PENTRU VOI!

BINEÎNȚELES DACĂ VEȚI CITI ÎN PAGINILE 8-9 CONVORBIREA NOASTRĂ CU ACADEMICIANUL EUGEN A. PORA

a
11
ACTUALITĂȚI
CUTEZĂTORII

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

«Dragă redacție,

Mă numesc B.P. și sînt elev în clasa a VIII-a D, Școala 169, București. Sînt foarte revoltat de unii colegi de ai mei. În primul rînd, eu fiind mai mic de statură, sînt supus batjocorilor și bătăilor lor. În al doilea rînd, nu sînt politicoși cu fetele din clasă. Le trag de cozi, le lovesc. Aflînd de intenția mea de a trimite această scrisoare redacției, mi-au spus că or să mă bage în spital!

Aceștia sînt colegi?

Aceasta se numește colegialitate?

Așadar, închei o zi obișnuită de școală în care ai dat răspunsuri bune, și te-ai simțit la locul tău printre elevi și profesori, și ți-ai spus că nimic nu e mai frumos decît să muncești și să visezi, împreună cu ei. Deodată, însă, un glas batjocoritor și un pumn obraznic te fac să-ți schimbi întrucîtva părerea despre viață. Matematica și literatura trec pe planul doi: acum, cel mai important este să găsești mijlocul de a scăpa cu pielea întreagă de «colegul» bătăuș. N-ai de ales: mijloacele de care dispui sînt, toate, la fel de degradante. Trebuie fie să te umilești, recunoscîndu-i «supremația», fie s-o rupi la fugă cu obrajii arzînd de rușine, fie să-i răspunzi cu aceeași monedă, adică să accepți încăierarea devenind tu însuți un bătăuș.

Ce-i de făcut? Mă gîndesc, de exemplu, că detașamentul de pionieri — care se ocupă cu mult entuziasm de pregătirea cine știe cărui spectacol de teatru sau a unei expediții — ar putea, uneori, să mai examineze și rolurile pe care le jucăm în viață, nu numai pe scenă, după cum la fel de bine ar putea să întreprindă o expediție în... propria clasă. Ar avea, după cum am văzut, multe lucruri de descoperit, multe probleme de soluționat! Poate că unii băieți se bat pentru că nu știu să facă altceva, sau pentru că, tînjind după autoritate, nu cunosc alt mijloc de a o cuceri! E mai ușor să te impui cu o lovitură de pumn decît obținînd, să zicem, locul I la concursul «Minitehnicus»...

Repet adresa colegilor lui B.P.: București, Școala generală nr. 169, clasa a VIII-a D. B.P., după cum vedeți are nevoie de ajutor. Acest băiat curajos a scris redacției în pofida amenințărilor proferate de cei cîțiva bătăuși. Vă invit pe toți să vă adresați în scris acestei clase, în care B.P. se simte singur și neajutorat de nimeni.

Ovidiu Zotta

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

În clipa cînd revista noastră pleacă la tipar, aflăm rezultatele concursului internațional de muzică ușoară «Cerbul de aur — Brașov 1970». Premiile acordate de juriul internațional: MARELE PREMIU «CERBUL DE AUR» — Therese Steinmetz (Olanda) «CERBUL DE ARGINT» — Lize Marke (Belgia) — Angela Similea (România) «CERBUL DE BRONZ» — Pașa Hristova (Bulgaria). Au fost acordate și alte distincții. Amănunte în legătură cu desfășurarea celei de a treia ediții a Concursului și Festivalului «Cerbul de aur» veți citi în numărul viitor.

Și tot acum, o veste care ne-a umplut inimile de bucurie: SÎNTEM CAMPIONI AI LUMII LA HANDBAL în 7! În numărul viitor — reportajul marii finale de la PARIS.

ÎNTREAGA ȚARĂ A SĂRBĂTORIT ÎMPLINIREA UNUI SFERT DE VEAC DE LA MEMORABILA ZI DE 6 MARTIE 1945, CARE A MARCAT INSTAURAREA GUVERNULUI DEMOCRAT — REVOLUȚIONAR PREZIDAT DE DR. PETRU GROZA. MOMENT HOTĂRÎTOR AL PROCESULUI DE PROFUNDE TRANSFORMĂRI REVOLUȚIONARE, DECLANȘAT DE INSURECȚIA ARMATĂ DIN AUGUST 1944, VICTORIA OBȚINUTĂ DE MASELE MUNCITOARE CONDUSE DE PARTIDUL COMUNIST ROMÂN LA 6 MARTIE 1945 A DESCHIS LARG DRUMUL FĂURIRII SOCIETĂȚII SOCIALISTE.

ÎN CAPITALA ȚĂRII, IMPORTANTUL ACT DE LA 6 MARTIE 1945 A FOST SĂRBĂTORIT ÎN CADRUL UNEI MARI ADUNĂRI POPULARE.

PRIMIT CU ÎNDELUNGI OVAȚII, CU URALE, A LUAT CUVÎNTUL CU ACEST PRILEJ TOVARĂȘUL **NICOLAE CEAUȘESCU,** SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT, CARE A ROSTIT O AMPLĂ CUVÎNTARE.

ÎN FOTOGRAFIE: TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU, ÎMPREUNĂ CU CEILALȚI CONDUCĂTORI DE PARTID ȘI DE STAT, TRECÎND SPRE SALA PALATULUI, RĂSPUND ENTUZIASTELOR OVAȚII ȘI ACLAMAȚII ALE PARTICIPANȚILOR LA MAREA SĂRBĂTOARE.

500 KILOGRAME DE MUZICĂ?

DA!

SPUN

Cutezătorii

O să vă întrebați, desigur: muzică la cîntar? Nu cumva e vorba de o metaforă? Poate. Această muzică, în cantități substanțiale, există în primul laborator de electronică muzicală care a luat ființă la Conservatorul «Ciprian Porumbescu» din București. E vorba de un studio, dotat cu cea mai modernă aparatură, care a permis studenților și cadrelor de specialitate de aici să culeagă muzica din «respirația» instrumentelor, notă cu notă, pe sute de benzi sau discuri, însumînd circa 500 de kilograme. De reținut că, muzica electronică românească, cu imprimări rare, originale, constituie obiect de studiu nu numai aici, la conservator, fiind solicitată de numeroase institute de învățămînt superior muzical din străinătate — la Paris, Londra sau Stockholm.

CALENDAR

MARTIE

L	M	M	J	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
					30	31

15 MARTIE 1970

— La data aceasta, într-unul din cele mai vechi orașe din Japonia, în Osaka, se va deschide Expoziția Mondială «Expo-70». 70 de națiuni vor expune roadele activității lor productive, avînd ca emblemă o floare de cireș în cinci petale și deviza «Progres și armonie pentru omenire». Expoziția, la care au lucrat mii de constructori, alcătuiește ea însăși un oraș, cu piețe împodobite cu vestitele grădini japoneze, cu trotuare rulante și monorai.

16 MARTIE 1940

— A murit scriitoarea suedeză Selma Lagerlöff, (n. 1858) cunoscută pentru neîntrecutele sale scrieri pentru copii. «Cartea legendelor» și «Minunata călătorie a lui Nils Holgersson prin Suedia», sînt povestiri pline de farmec, în care legenda se îmbină cu realitatea. (Amîndouă lucrările au fost traduse în limba română).

17 MARTIE 1970

— Se împlinesc 50 de ani de cînd a avut loc prima reprezentație a Operei Române, în localul Teatrului Național, cu «Aida» de Verdi.

19 MARTIE 1841

— S-a născut Iosif Vulcan (m. 1907), animator al vieții culturale din Transilvania, întemeietorul Teatrului Național. Timp de mai multe decenii a condus revista «Familia», unde a debutat marele poet Mihai Eminescu.

● ● ● ● ● ● ●

ZBORUL CONDEIELOR TINERE

Zi de duminică, 8 martie 1970. Pe porțile școlilor din întreaga țară, cu sufletul plin de emoție, intră grupuri, grupuri de elevi.

Și zarva știută durează doar cîteva minute. Apoi, pe coridoare se lasă liniștea. În clase, elevii aplecați deasupra colilor mari, albe, scriu.

A început concursul de creație literară, inițiat de Consiliul Național al Organizației Pionierilor. Intrăm și noi într-una din clasele Școlii generale nr. 151 din București. De la început simțim concentrarea, atenția. Dorina Zamfir, din clasa a VII-a D, așterne pe hîrtie rînduri încărcate de flori și primăvară, închinate zilei de 8 Martie. Alții compun poezii, alții povestiri.

În clasa alăturată întîlnim pe cei mai mici participanți la concurs, elevii dintr-a III-a. Tragem cu ochiul la lucrări.. Culmea, aici, una după alta, rîd întîmplările hazlii, se aprind visurile cele mai frumoase... Poate că dintre toate întîmplările povestite aici, cele mai voioase sînt ale lui Radu Ghenea sau, poate ale lui Adrian Dumitrescu. Sau poate... Oricum pînă să decidă, juriul va avea destulă bătaie de cap.

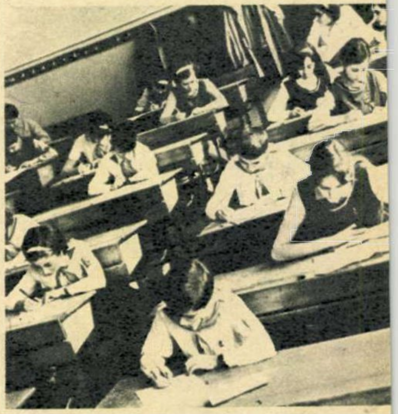

Zilele care urmează sînt zile în care zborul condeielor școlărești va fi mai înaripat, zile în care cele mai reușite creații literare ale școlarilor vor urca treptele spre etapa a II-a a concursului, apoi spre etapa finală, unde pe autorii lor îi așteaptă premiile.

● ● ● ● ●

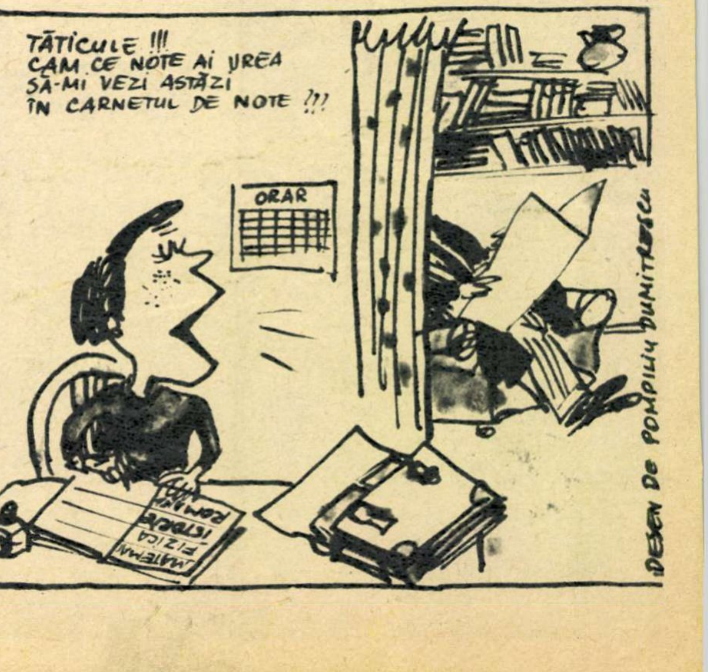

CUP
1
SERIA A II-a

1) CUM SE PICTEAZĂ O FRESCĂ
2) NUMIȚI 3 (TREI) FRESCE DE RAFAEL.

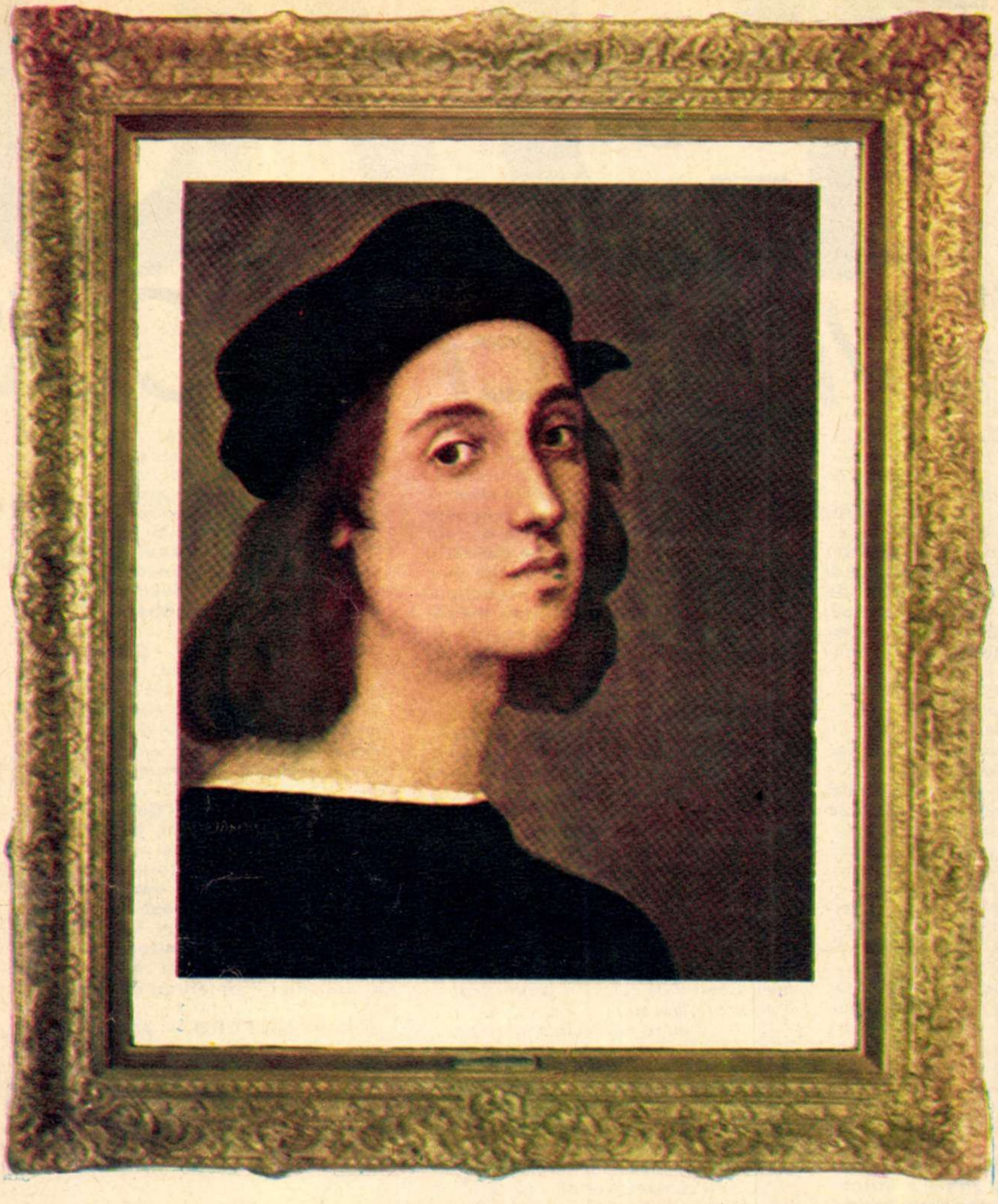

RAFAEL
(RAFFAELLO
SANZIO):
AUTOPORTRET,
GALLERIA
UFFIZI, FLORENȚA

1483-1520

Rafael

Înzestrat cu un talent excepțional și precoce — se pare că picta încă la vîrsta de 12 ani — Rafael și-a însușit cu rapiditate meșteșugul, formîndu-se în atelierul lui Perugino și asimilînd cu ușurință mari experiențe ale Renașterii italiene, cum sînt arta lui Leonardo da Vinci sau Michelangelo. Prin pictura sa, el realizează un ideal de frumusețe fizică și spirituală, corespunzător umanismului renascentist. Este atîta viață autentică în imaginile pictate de Rafael, încît criticul de artă Giorgio Vasari afirma că *«dacă lucrările altor artiști pot fi numite într-adevăr picturi, cele ale lui Rafael nu pot fi socotite decît lucruri însuflețite»*. Desenele sale sînt de o rară și delicată precizie, tablourile mari și frescele cuprind scene dinamice însuflețite de un sentiment de măreție și seninătate, iar portretele sale au darul de a caracteriza și evoca o atmosferă. Un exemplu concludent îl constituie însuși autoportretul pictorului. Linia chipului, subliniată de culorile mai întunecate ale hainei și beretei, radiază seninătate, grație, bunătate, frumusețe, fundalul tabloului închegînd, cu reflexele sale roșiatice, atmosfera. Rafael a trăit cu intensitate viața sa scurtă, a pictat foarte mult. Contemporanii lui spuneau că după moartea unui asemenea artist viața n-ar mai merita să fie trăită. Dăinuie însă peste secole arta sublimă a acestui prea fericit pictor al Renașterii.

HORIA HORȘIA

START!

în cea de a II-a serie a concursului cu premii inițiat de redacția noastră:

„CE ȘTIȚI DESPRE PICTURĂ?“

VĂ REAMINTIM!

- La concurs pot participa toți pionierii și școlarii doritori să-și îmbogățească cunoștințele CHIAR DACĂ NU AU PARTICIPAT LA SERIA I. În acest caz, concurenții vor lua parte la tragerea la sorți pentru seria a II-a.
- De-a lungul unui șir de 6 numere va apărea cîte o reproducere de artă a unui tablou. Aceste reproduceri vă vor da prilejul să vă alcătuiți un frumos album. Alături de reproduceri vor fi publicate CUPOANELE DE PARTICIPARE cu specificarea «Seria a II-a», numerotate de la 1 la 6.
- Concurenții vor trece răspunsurile la întrebări pe o foaie de hîrtie și vor păstra cupoanele. După ce au adunat toate cele 6 cupoane (de la 1 la 6) ale seriei a II-a, le vor lipi pe o foaie de hîrtie pe care își vor trece numele și prenumele, adresa completă, clasa și școala. Vor trimite redacției foaia cu cele 6 cupoane lipite și cu răspunsurile, *în maximum 5 zile* după apariția cuponului nr. 6 seria a II-a (se ia în considerare data poștei) într-un plic pe care vor menționa vizibil: PENTRU CONCURSUL «CE ȘTIȚI DESPRE PICTURĂ?» SERIA A II-A.
- Juriul va tria răspunsurile corecte și va proceda la desemnarea premianților prin tragere la sorți.

PREMIILE SERIEI A II-A
(în ordinea extragerii din urnă)

PREMIUL I — Un tablou original aparținînd unui pictor român cotemporan
PREMIUL II — O trusă de pictură în ulei cu șevalet.
PREMIUL III — O trusă de pictură în ulei.
— 5 mențiuni constînd din cîte o trusă de guașă.

IMPORTANT!

CONCURENȚII CARE VOR PARTICIPA ȘI VOR AVEA RĂSPUNSURILE PERFECTE LA TOATE CELE 3 SERII VOR LUA PARTE LA TRAGEREA MARELUI PREMIU AL CONCURSULUI: UN MAGNETOFON.

ÎN CURIND, REZULTATELE DIN **PRIMA SERIE** *A CONCURSULUI NOSTRU.*

JURNALUL OLGUTEI

NOTA 4 LA...CURAJ

Ați ghicit: eu, Olguța, sensibilă și duioasă cum m-ați cunoscut de-atîtea ori, astăzi vreau să muștruluiesc pe cineva. Ei, nu chiar așa — parcă sună cam aspru: eu, o fată să mă port astfel cu altă fată? Atunci am să-i dau niște sfaturi. Dar, parcă nici în postura de moralistă nu-mi stă bine.

Și totuși ceva trebuie să-i spun Mărioarei, Mărioara Ciocan din clasa a V-a, Școala generală Cuza-Vodă, județul Constanța. Pentru că, ascultați și voi: Mărioara, fată harnică și inteligentă, cu note numai de 9 și 10, e timidă, rușinoasă, fricoasă chiar — abia de clipește. Toți profesorii spun că n-ar ridica ea de bună voie mîna la lecție, fie ce-o fi. Învață, știe dar... «nu se amestecă». Aflu că nici la activitățile pionierești nu se prăpădește cu firea. Mărioara stă cuminte, tace și așteaptă. Dar cu felul ăsta de cumințenie orele de clasă ar semăna cu niște ședințe de... tăcere! Recreațiile, cu un concurs de «cine merge mai tăcut și în vîrful picioarelor», iar activitățile pionierești... Ei bine, activități pionierești mă îndoiesc dac-ar mai fi.

— Mărioara, tu ești timidă pentru că ești... timidă, sau ți se pare că nu e cazul să se agite omul oricum?

HAI, CURAJ MĂRIOARA !!!

Dar Mărioara... tace! Nu reușește să se hotărască destul de repede la un răspuns. Se teme ca atunci cînd răspunde să nu se încurce. Și-atunci... tace.

Și totuși nu se poate așa Mărioara, fiindcă, gîndește-te și tu: mai tîrziu te așteaptă hotărîri importante, mai multe și mai greu de luat. Și atunci, ce te vei face?

Așa că eu și prietenii mei, cititorii, ne-am hotărît să nu te muștruluim, nici să-ți dăm sfaturi, ci să-ți propunem ceva: cu prima ocazie la întrebarea profesorului **tu** *să răspunzi prima. Încearcă. Procedează astfel chiar dacă se va întîmpla ca de data asta să iei mai puțin de 9. Ridică mîna și a doua, și a treia oară... și pe urmă dă-ne de veste cum s-au petrecut lucrurile.*

Hai, curaj Mărioara! O fată harnică are dreptul la curaj, trebuie să aibă curaj.

Și nu uita: eu și prietenii noștri, cititorii, îți ținem pumnii.

Olguța

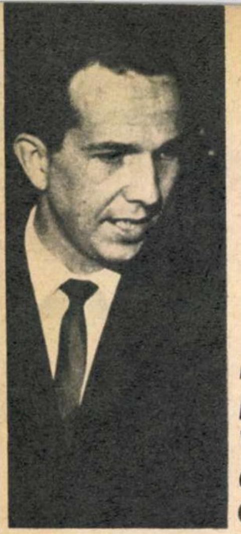

1970 MINITEHNICUS

INTERVIUL NOSTRU CU
INGINER **IULIU FURO**
VICEPREŞEDINTE AL
CONSILIULUI NAŢIONAL AL
ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR

«CUTEZĂTORII»: — Mai întîi de toate, redacţia, ca autoare a ideii de a lansa Concursul Minitehnicus, ar vrea să adreseze prin dv., cele mai călduroase mulţumiri Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor pentru solicitudinea cu care a fost îmbrăţişată ideea concursului, a expoziţiei, a mişcării Minitehnicus-Cutezătorii.

Graţie acestui sprijin, putem afirma că, dintr-un concurs obişnuit, Minitehnicus a devenit o adevărată competiţie de masă, cu implicaţii pozitive asupra dezvoltării, peste ani şi ani, a ştiinţei şi tehnicii în ţara noastră.

Care consideraţi că ar fi principalele «linii de forţă» ale acestei competiţii, acum, la cea de a treia ediţie.

ING. IULIU FURO. — *Numărul mare de brevete primit în judeţe, consemnat de altfel şi în revista «Cutezătorii», atestă interesul copiilor pentru concursul din acest an. Mai greu e de aflat ce anume surprize ne rezervă micii constructori. Fiecare îşi păstrează «secretul de fabricaţie» cu străşnicie. Totuşi, unele informaţii pe care le avem din Galaţi, Cîmpina, Baia Mare, judeţul Braşov, judeţul Cluj şi municipiul Bucureşti ne întăresc convingerea că surprizele la care ne aşteptăm vor fi cît se poate de plăcute. Ne aşteptăm la multe lucrări de utilitate socială.*

«CUTEZĂTORII»: — Nu mică este curiozitatea cititorilor noştri. Să dezvăluim de pe acum «surprizele», noutăţile sau să-i invităm să viziteze, în iulie, expoziţia ce se va deschide într-o mare sală bucureşteană?

ING. IULIU FURO. — *Integrîndu-ne în atmosfera generală, propun să păstrăm discreţia şi, bineînţeles, să-i invităm pe copii la expoziţia din iulie.*

«CUTEZATORII». — Deşi destul de tînăr, Concursul Minitehnicus se dovedeşte de pe acum... cutezător. Mai exact, la cei trei ani ai săi, se şi pregăteşte să-şi treacă examenul de maturitate în faţa opiniei publice, printr-o prestigioasă manifestare internaţională. Ce elemente particulare vor marca, în 1970, faza finală?

ING. IULIU FURO. — *În afară de jurizarea, atribuirea trofeului şi a premiilor, foarte substanţiale în acest an, un punct principal îl constituie «Expoziţia internaţională — Minitehnicus 1970» care va găzdui şi oaspeţi de peste hotare. Judeţele vor trimite cîte 30—40 de construcţii. În acelaşi timp, expoziţia va adăposti lucrări ale copiilor din peste 30 de ţări. În total, în expoziţie se vor afla circa 2 000 de obiecte.*

În plus, lucrările care se vor dovedi invenţii sau raţionalizări vor putea participa, aşa cum s-a anunţat, la Tîrgul de invenţii ale elevilor de la Tokio, ce se va deschide în luna octombrie a acestui an. Alte lucrări vor primi o diplomă de «minitehnician-inventator», instituită de către Clubul Minitehnicus în colaborare cu Oficiul de brevete şi mărci.

Nu mai vorbim de tabăra specială Minitehnicus care va fi la rîndul ei, o supriză plăcută pentru cîştigători, în acest an.

«CUTEZĂTORII». — Cititorii noştri, tineri care străbat azi primele trepte în fascinanta lume a ştiinţei şi tehnicii contemporane, reprezintă — mai exact spus: se pregătesc a fi — generaţia matură a anului 2 000. Către orizontul mileniului următor ei poartă, o dată cu cuceririle ştiinţelor şi artelor, acel fior de dragoste şi recunoştinţă pentru cei care le-au îndrumat primii paşi, către dascălii, către conducătorii de cercuri tehnice, către comandanţii lor. Ce preocupări, de astă dată ale maturilor, prevăzute pentru anul 1970, consideraţi că vor avea un ecou rodnic mai tîrziu, în propagarea ştiinţei şi tehnicii în rîndurile tineretului?

ING. IULIU FURO. — *Intr-adevăr, educaţia tehnică a copiilor, viitoarea lor pregătire, preocupă atît Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor cît şi unele organisme internaţionale. Cronologic, în luna aprilie va avea loc un simpozion naţional cu tema «copiii şi progresul tehnico-ştiinţific contemporan». Au fost invitaţi pedagogi, filozofi, psihologi, specialişti în diverse ramuri ale ştiinţei şi tehnicii. La realizarea Simpozionului vor colabora şi Ministerul Învăţămîntului, Ministerul Muncii, Institutul de ştiinţe pedagogice, Institutul de psihologie al Academiei, Centrul de cercetări pentru problemele tineretului etc.*

O altă acţiune importantă va avea loc în luna mai. Este vorba despre analiza activităţilor tehnico-ştiinţifice ale copiilor, care se va face în cadrul plenarei Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor.

În fine, între 20—27 iulie, va avea loc Conferinţa internaţională cu tema «Educaţia copilului în faţa progresului ştiinţei şi tehnicii contemporane», organizată de Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor în colaborare cu CIMEA, la care vor participa delegaţi din peste 30 de ţări, precum şi reprezentanţi ai unor organizaţii internaţionale. Participanţii vor vizita expoziţia cu lucrările copiilor.

«CUTEZĂTORII». ...Şi poate că se vor întîlni şi cu «Colegul Minitehnicus». Ce destin îi prevedeţi acestui ingenios personaj, desenat pentru revista noastră de către C. Arnal, «părintele lui Pif?»

ING. IULIU FURO. — *Un destin fericit, dacă mă pot exprima astfel. «Naşterea» lui a fost primită cu căldură şi de noi şi de reprezentanţi ai unor organizaţii internaţionale. Mă refer la «Vicky», personajul simbolic al CIMEA, la oaspeţii străini care ne-au vizitat. Sperăm că va deveni şi un iubit prieten al copiilor.*

«CUTEZĂTORII». — Cunoscîndu-i bine pe minitehnicieni, pe toţi cititorii, atît ai revistei cît şi ai suplimentului «Racheta cutezătorilor», nutrim convingerea că nu ne vor dezamăgi aşteptările nici în acest an. Ce aţi dori să le spuneţi acum, în plină perioadă de pregătire laborioasă, atît în numele Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor, cît şi personal?

ING. IULIU FURO. — *Atît în numele Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor cît şi în numele meu personal, le urez mult succes! Să realizeze construcţii ingenioase şi utile şi... să obţină premii cît mai frumoase!*

«CUTEZĂTORII». — Iar noi, în numele tuturor, vă mulţumim!

VI-L PREZINT PE... REPORTERUL „PIX”

-CE NU ŞTIE SĂ FACĂ UN REPORTER !!!?!

Profesorul Parbriz este supărat. În redacţie sînt multe treburi de făcut, zilnic sosesc de la cititori zeci de scrisori ce conţin o multime de întrebări, care mai de care cerînd un răspuns cît mai urgent: «Cînd publicaţi regulamentul expediţiilor?». «O să cîştige echipa noastră seria a III-a, din C.M?» «Ce viteză atingeau corăbiile vikingilor?» «Care e cel mai vesel om din lume?» E interesant să răspunzi unor asemenea întrebări, desigur. Dar nu e de loc uşor. Trebuie să cercetezi, să întrebi. Asta îţi ia timp, şi-atunci dialogul cu «rozetiştii», cu cei ce ne scriu în cadrul concursului permanent «Rozetele Cutezătorii» **cine-l va ţine? Profesorul Parbriz s-a hotărît: îl va ţine tot el. A pus mîna pe o foaie de hîrtie şi s-a dus să-şi bată la maşină însemnările. Dar la maşina de scris, la aceeaşi maşină la care altădată (vă mai amintiţi?) o fată vioaie cu privirile agere... i s-a prezentat simplu Profesorului: Olguţa, acum găseşte un băiat! Seamănă cu Olguţa şi nu prea. E o fire mai neastîmpărată, mai nervoasă, pare veşnic presat de timp, iar privirile-i trădează o nestăpînită curiozitate. O curiozitate la fel de mare ca şi a Profesorului.**

— Dar dumneata cine mai eşti?

— Eu sînt reporterul PIX!

— Şi ce faci aici, cu ce te ocupi?

— Dacă sînt reporter?... Tocmai dumneavoastră să mă întrebaţi ce fac? Ce nu ştie să facă un reporter! De pildă să scrie reportaje...

— Sau să discute despre calităţile sau defectele unui reportaj...

— Exact! Să scrie ştiri interesante...

— Sau să-i ajute pe corespondenţi să ne trimită asemenea ştiri...

— Să...

— Ajunge băiete! Am înţeles. Locul tău este la concursul nostru permanent pentru un milion de reporteri «Rozetele Cutezătorii». **Un milion de reporteri, cu simpaticul nostru** Reporter Pix **(care nu va participa la concurs!) un milion unu reporteri! Deci, dragi prieteni, din acest număr încep convorbirile voastre cu** Reporterul Pix!

—Mulţumesc, Profesore! Eşti deosebit de bun cu mine. Voi încerca şi eu să fiu cel puţin la înălţimea... Olguţei!

CONVORBIRILE REPORTERULUI PIX

DRAGI PRIETENI,

Mi-a căzut în mînă o scrisoare care mi-a atras atenţia din capul locului: «Sîntem surori cu Tara King!». Titlul ei şi modul foarte categoric în care **Victoriţa Coroi** (elevă la **Şcoala generală din comuna Horia, judeţul Neamţ)** îşi începe corespondenţa ne trimite direct în miezul lucrurilor: «ştiu că nu trebuia să spun una ca asta, dar nu am putut

• UN CONCURS PENTRU UN MILION DE REPORTERI „ROZETELE

CORNELIU NEGULESCU
CL. A VIII-a A,
LICEUL LEHLIU,
JUDEȚUL IALOMIȚA

ROZETA SĂPTĂMÎNII

Jocurile

Ningea de aproape două zile. Pămîntul se acoperise din nou cu o mantie argintie și pufoasă. Nu era de loc ger, așa că m-am hotărît să mă plimb. Am luat-o spre parc, pentru că el era de obicei centrul jocurilor noastre. Fulgii șăgalnici, dansau prin aer și mă împodobeau ca pe un veritabil Moș Gerilă. Am ajuns. Privesc mirat. Pe alei nimeni. Parcul pustiu vede mirarea mea și zîmbește șiret. După cîteva clipe am înțeles. Abdicase de la tronul jucuriilor în favoarea fratelui său derdelușul. M-am îndreptat glonț într-acolo. De departe m-a întîmpinat larma copiilor de toate vîrstele. Îmbujorați și veseli unii urcă trăgîndu-și săniile, alții coboară pe ele chiuind. N-am mai așteptat nici o clipă și-am alergat spre casă să-mi iau și eu sania. Eram tare nerăbdător să zbor alături de ceilalți, pe derdeluș. Drumul pînă acasă mi se păruse o veșnicie. Îndată ce-am intrat pe poartă, m-am îndreptat spre locul unde știam că am lăsat-o primăvara trecută. Dar spre marea mea mirare sania nu era acolo!

— O fi în pod, mi-am zis. După ce am cotrobăit o bucată de timp — nu numai în pod, ci și prin toate cotloanele unde se putea ascunde o sanie — mi-am dat seama că nu e, și nu e!

Am intrat în casă tare abătut. Pe masă se afla un bilet. Era de la tata. Îmi comunica pe scurt că plecase să aducă pe fratele meu din satul învecinat, unde locuia bunica.

— Ce bine! mi-am spus. Am acum cu cine să mă joc!

Fratele meu are doar șase ani, dar este un minunat tovarăș de joacă și de năzbitii. Și, mi-am uitat repede necazul pricinuit de sanie. Seara, tata s-a întors tot singur, fratele meu nu voise cu nici un chip să vină fără bunica. A rămas să vină împreună peste două, trei zile. M-am întristat puțin. Într-un tîrziu mi-am adus aminte și l-am întrebat de sanie. Tata m-a privit mirat și mi-a spus:

— Am dus-o fratelui tău la bunica.

— Și eu? întrebai.

— Tu?! se miră tata și privind spre mine, începu să rîdă. Tu ai 14 ani!

Atunci am înțeles.

Mă simțeam în acel moment între două focuri ce răspîndeau lumină și căldură. În timp ce mă îndepărtam de unul, și-mi părea nespus de rău că flacăra-i cu toate că va lumina, nu mă va mai încălzi niciodată, mă apropiam de celălalt cu mult mai luminos și mai puternic. M-am așezat spunînd cu o voce care parcă nu era a mea. «La revedere jocuri!» O voce serioasă de «om mare».

să mai rabd. Într-o zi șefului de clasă îi dispăruse 25 de lei». În acea zi. tu Victorița, și cîteva colege v-ați transformat ad-hoc în detectivi și ați descoperit în cele din urmă pe vinovat, un coleg sau o colegă de-a voastră, despre care, nu ați fi crezut «că este în stare de așa ceva». Poate că nu există pedeapsă «mai aspră» pentru o faptă ca aceasta, de a-ți înșela un coleg, de a-i sustrage ceea ce îi aparține lui, decît să fii descoperit și să fii pus în situația de a roși în fața tuturor colegilor care au crezut în tine.

Deci Victorița nu este numai un reporter bun, ci și un om de acțiune.

Livia Macovei — Liceul Gura Humorului, județul Suceava. Ne propui o colaborare în cadrul secției de fotoreportaje și în felul acesta ți-ai împlini **«visul de mic copil, de a vorbi tuturor copiilor prin articole însoțite de fotografii, despre cele mai frumoase monumente din țară și din străinătate»** și ne asiguri că fotoreportajele tale **«vor fi foarte îndrăgite de cititori»**. Da, sîntem de acord cu condiția ca fotografiile să fie clare, proprii **(nu reproduceri)**, frumoase. Și dacă te pricepi să faci fotografii de ce nu ai aborda și altă tematică? Să zicem instantanee din... școala ta!

Pentru Liana Novac și Carmen Dobrin — Oradea, răspunsul la întrebarea dacă «este posibilă colaborarea a două colege (cazul vostru) care să reprezinte un singur punctaj» este destul de dificil de dat. Se poate totuși, ca punctajul realizat să fie împărțit la 2, dar pentru aceasta ar trebui să acumulați 40 de puncte spre a primi fiecare o legitimație de corespondent special — conform regulamentului. Așadar, la lucru!

Reporterul PIX

ÎN SCOPUL CREĂRII ȘI CONTINUĂRII UNOR VALOROASE TRADIȚII PE LINIA ACTIVITĂȚILOR ÎN UNITĂȚILE DE PIONIERI, PRECUM ȘI AL PĂSTRĂRII UNOR DATE PRIVIND ISTORIA ACESTORA, EVOLUȚIA LOR ÎN DECURSUL ANILOR, CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR A HOTĂRÎT SĂ SE INSTITUIE «CARTEA DE ONOARE A UNITĂȚII DE PIONIERI».

O CARTE DE... AUR !

Ați citit vreodată o carte nouă? Da! vor răspunde cu siguranță cei mai mulți dintre voi. Unii vor argumenta chiar cu cîte o carte apărută în urmă cu o săptămînă sau acum două trei zile în librării. Dar o carte nouă, atît de nouă încît să se scrie chiar acum, în zilele acestea. ați citit?

Haideți s-o deschidem împreună. E o carte mare, cu coperți roșii, cu sute și sute de file. E atît de nouă și de frumoasă încît abia o atingem. Să întoarcem primele file...

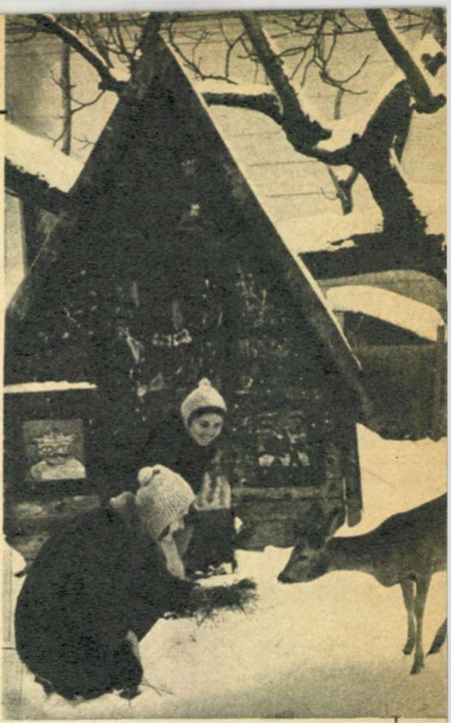

În «împărăția» căpriorului Cătălin. ▲

◀ *Ultimul retuș și... «vocea» interfonului se va auzi undeva, departe.*

ȘI FLORILE DE ARNICI ÎNFLORESC PRIMĂVARA!

Sînt niște flori deosebite. De trei ani le tot căutăm pe la casele gospodinelor din satele și comunele județului nostru. În comuna Malu am găsit niște flori vechi, vechi, de peste 150 de ani. Aveau numai două culori, roșu și negru... Din alte părți am adus flori de culoare verde, albastră, sau roșie și verde... Și acum, cînd le-am găsit și le-am învățat meșteșugul, începem să le creștem chiar noi. Cum? Foarte simplu. Florile de arnici pot fi cusute. Noi am cusut toată toamna și toată iarna, ca florile noastre să înflorească primăvara aceasta, o dată cu florile pădurilor și cîmpurilor. Dacă ați veni să le vedeți! Știți? Florile noastre s-au așezat cuminți în rînd, cum le-am învățat, una după alta, pe ii, fețe de masă, pe șervețele, pe hainele păpușilor noastre, care au îmbrăcat costumele naționale specifice locurilor acestora. De astăzi, cele mai frumoase lucrări vor călători cu trenul spre București. Acolo, la expoziția județeană, cusăturile noastre, executate de **DOINA BADEA, FELICIA CRALEVICI, PETRUȚA MIRICĂ, LUIZA CĂLINESCU, GEORGETA CHIRAN** și **PETRUȚA CHILEA** vor duce cele mai frumoase flori de pe meleagurile dunărene.

CUVINTELE LUI LENIN

Despre un băiat căruia îi plăcea să citească, să înoate, să patineze, despre un băiat, care a învățat tot timpul excelent, fiind întotdeauna primul din clasă, s-au adunat să povestească pionierii detașamentului clasei a IV-a B.

Zile în șir, **NICULINA DOBRIN, GRIGORAȘ OPREA, MIHAELA GRĂDINARU, VALENTINA POPESCU**, și alții au cercetat la bibliotecă reviste și cărți din care au adunat cele mai frumoase versuri și cîntece despre LENIN, și pe care le-au prezentat într-o adunare dedicată copilăriei sale. Aceasta este o adunare din șirul de manifestări pe care copiii le prezintă în cadrul centenarului LENIN. Redăm cîteva versuri recitate cu acest prilej:

«Cuvintele lui Lenin — lungi ploi aurifere
de mii și mii de stele...
s-au prefăcut în oameni, pulsează în artere
prin care viata lumii impetuos străbate».

O ȘTIRE DE ULTIMA ORĂ

Într-o zi, o voce nouă ne-a atras atenția: prima lucrare pentru concursul minitehnicus este gata! Interfonul, opera «maiștrilor» **MARINEL MARIN, MARIUS GRIGORESCU** și **MIHAI ONU** poate fi văzută la camera pionierilor! Acest interfon poate fi văzut și încercat.

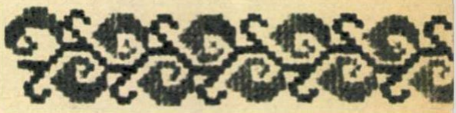

Flori de arnici

Activitatea minitehnicienilor continuă pentru realizarea generatorului de ton, a voltmetrului electronic, a incubatorului electric și a altor lucrări care, după cum spun autorii lor, țintesc mai mult decît... mențiunea pe care au obținut-o anul trecut.

CĂSUȚA DE TURTĂ DULCE!

...Nu este chiar de turtă dulce. Îi spunem noi așa, pentru că este mică, parcă ar fi dintr-o poveste. Dar chiar dacă nu e dulce, ne place grozav să mergem acolo, și ne înghesuim care mai de care. De ce? Pentru că acolo este Cătălin, căpriorul nostru. Azi am mers iar la el, am făcut curățenie, am adus fîn și apă. Cineva era de părere să dăm și zăpada din jurul căsuței, dar n-am dat-o. Doar în pădure nu dă nimeni zăpada la o parte. Iarna, căprioarele trăiesc printre copaci înconjurați de zăpadă. Așa că o lăsăm și noi. Facem tot ce putem ca să se simtă... ca la el acasă căpriorul. Azi am făcut o fotografie cu Cătălin: i-au dat cornițele, parcă ar fi niște mugurași!

*

Am răsfoit cîteva file dintr-o carte. Dacă vreți să știți ce s-a mai întîmplat cu pionierii de aici, cu căpriorul, dacă a rămas între copii sau dacă a fugit în pădure, răsfoiți în continuare cartea. Dar n-o căutați în librării. Pe copiii aceștia și faptele lor le găsim doar în cartea de onoare a unității de la Școala generală de 10 ani nr. 4 din orașul Giurgiu.

LIDIA NOVAC

■ RADARUL „ROZETELOR“ ■ RADARUL „ROZETELOR“ ■ RADARUL „ROZETELOR“ ■

● *Sute, sute de lei! O groază de bani erau în pachetul găsit pe stradă. Ileana s-a uitat în stînga, în dreapta și n-a văzut pe nimeni. Uluită, a rămas o vreme cu ochii ațintiți asupra hîrtiilor noi.* **«Oare cîți or fi, cine i-o fi pierdut?»** *au fost primele ei gînduri. Apoi a strîns grăbită pachetul și a rupt-o la fugă. Nu s-a oprit decît în fața unei clădiri din centrul comunei Sînsimion.* **«Știți, eu am găsit un pachet pe stradă...»** *a început ea, cu răsuflarea tăiată de alergătură și de... emoție.* **«Cum te cheamă»**, *a întrebat-o șeful postului de miliție.* **«ILEANA VEREȘ»** *a răspuns ea, ca la școala.*

GABI BURJAN — corespondent special-Cutezătorii.

● *În curînd, cercul «Foto» din școala noastră va fi în măsură să pună la dispoziție celor interesați pliantul cu monumentele municipiului Giurgiu. Pliantul va cuprinde date istorice și amănunte dintre cele mai interesante, mai semnificative.*

CRISTIAN GIURCĂ, Școala generală nr. 2 —, Giurgiu .

«În orașul Curtea de Argeș, fostă prima capitală a Țării Românești, s-a dezvelit bustul viteazului domnitor Vlaicu Vodă. După dezvelirea monumentului, au făcut de strajă pionieri ai școlilor generale din orașul Curtea de Argeș, așa cum se vede din fotografia alăturată».

CONSTANTIN IANCULESCU, Școala Generală nr. 2, Curtea de Argeș.

▶

CUTEZĂTORII“ • UN CONCURS PENTRU UN MILION DE REP

LENIN

1870
1970

Urmele omului

Odată Volodea și fratele său mai mare Sașa, s-au luat pe urmele unui om necunoscut, lăsate în pădure. Acolo unde pămîntul era umed aceste urme se vedeau clar. Se vedeau pînă și forma ținteIor de pe talpa încălțărilor. Pe alocuri însă, urmele fuseseră astupate de frunze sau de conurile de brad. Uneori cei doi băieți descopereau calea străbătută de acel om numai după unele semne pe care acesta le lăsase în trecere. De pildă, a strîmbat o ramură de salcie deasupra unui izvor cu apă limpede. Pesemne că se oprise să bea apă. În alt loc a pus două crengi groase peste pîrîu; a lăsat astfel o punte pe care puteai să treci fără să te descalți. Tot acel om a dat la o parte o creangă mare de stejar. Aceasta fusese ruptă de furtună și atîrna probabil deasupra cărării.

Sașa înainta și din cînd în cînd se încrunta. Trebuia să ajungă repede la casa pădurarului. Acolo urma să se strîngă toți ai lui. Dimineața venise încoace cu familia și după un mic popas ai lui se împrăștiaseră prin pădure după ciuperci.

Volodea și Sașa plecaseră împreună, dar pe neașteptate se rătăciră. «Pînă la urmă tot ieșim noi la marginea pădurii — se gîndea Sașa. Numai că Volodea o să obosească». Și îngrijorat se uita la micul său frate.

Spre marea lui mirare însă, deși obosit și transpirat, în pădure era zăduf mare, Volodea rîdea.

— De ce ești atît de vesel?îl întrebă Sașa. Ce ai găsit de te bucuri așa?

— Cum, tu n-ai observat nimic? Volodea îi făcea șăgalnic cu ochiul. Ce frumos este, că înaintea noastră a trecut un om bun! Cîtă bunătate a lăsat el în urmă!

Sașa îl privea surprins: de unde astfel de gînduri la un copil? Și fără voia lui se simți cam stingherit. De ce oare totdeauna căutăm să-i subapreciem pe frații mai mici?

Sașa îl îmbrățișă cu drag pe Volodea și cufundat în gînduri spuse o vorbă, pe care fratele său n-avea s-o uite niciodată:

— Ai dreptate, Volodea, prin viață trebuie să trecem în așa fel, încît să lăsăm urme ale faptelor noastre bune!

N. BOGDANOV

Traducere de T. HOLBAN

LOCURI UNDE A TRĂIT LENIN

PORONIN

Urmărit de poliția țaristă pentru activitatea sa revoluționară, Vladimir Ilici Lenin a fost nevoit să-și desfășoare activitatea și în străinătate păstrînd însă, în permanență, legătura cu prietenii politici și cu rudele din țară.

«Acum cîteva zile — scria el rudelor în anul 1913, **ne-am mutat... pentru vară, la munte, în satul Poronin, la șapte kilometri de Zacopane. Acest sat se află lîngă Munții Tatra, la 6—8 ore de drum cu trenul de la Cracovia spre sud».**

Aici, la Poronin, Lenin și Krupscaia, tovarășa lui de viață, au locuit pînă la 26 iulie 1914, cînd el a fost arestat de poliția austriacă și dus la închisoarea din Nowy Targ.

Acum cîțiva ani, vizitînd Polonia, m-am dus să văd și eu Poroninul, casa în care a trăit marele gînditor revoluționar. Iată camera de dormit, foarte curată: două paturi de lemn, simple, velința frumoasă și covorașul țărănesc, lampa de gaz și luminările de seu. Într-o altă cameră mai mică, Lenin își avea biblioteca, masa de lucru și o dormeză, pe care se odihnea cînd îl cuprindea oboseala studiului. Pe polița de brad se află și azi aceleași cărți de filozofie, știință, literatură — Marx, Hegel, Heine, Cehov etc. În pridvorul căsuței se păstrează și acum scaunul țărănesc, pe care Lenin se odihnea în ceasurile asfințitului, cuprinzînd cu privirea ochilor săi iubitori de frumos, pădurile de brazi și poienele dimprejur. Vedea aici turme de oi la păscut și asculta glasul dulce al tălăngilor. Erau, poate, clipe cînd fruntea lui plină de gînduri simțea mai puțin fierbințeala, cînd Lenin își amintea în tihnă de cei de acasă, de acei oameni asupriți și exploatați, pe care în 1917, el i-a ridicat și i-a condus în lupta cea mare, victorioasă, a partidului bolșevicilor.

În timpul cît a trăit la Poronin, Lenin a muncit intens. Aici el a scris un mare număr de articole și lucrări cu caracter programatic.

În amintirea lui Lenin, la Poronin s-a deschis un muzeu și s-a ridicat o statuie. În camerele acestui muzeu, pe lîngă documentele de mare valoare, privitoare la activitatea pe care Vladimir Ilici a desfășurat-o aici, se găsesc și cîteva tablouri care îl înfățișează în toată măreția și simplitatea sa. Într-unul dintre acestea Lenin stă de vorbă cu muncitorii din Cracovia, iar într-altul, cu ciobanii din Poronin.

Muzeul are zilnic vizitatori veniți din diferite părți ale lumii. Aici ei retrăiesc clipe luminoase din viața celui mai bun prieten al oamenilor muncii de pretutindeni: Vladimir Ilici Lenin.

RADU SANDU

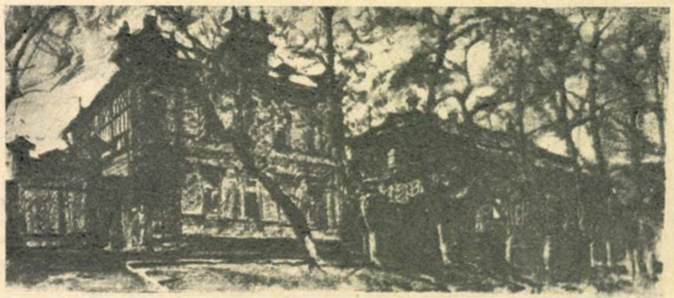

SIMBIRSK, AZI ULIANOVSK — *STRADA V.I. LENIN* ▲

▼ — *GIMNAZIUL ÎN CARE A ÎNVĂȚAT VOLODEA*

GALAȚI

MITOLOGIE CONTEMPORANĂ

• «HERCULES» ȘI «GIGANT» ÎȘI UNESC PUTERILE • DOUĂSPREZECE ȘI TREISPREZECE MINUTE — ORA H • DOUĂ VRĂBII AMENINȚĂ ECHILIBRUL COLOSULUI DE OȚEL • UN CĂRUȚ CU 96 DE ROȚI

Pregătirile, pentru ora H, au durat peste două săptămîni, cu o meticulozitate enervantă, cu «repetiții» generale chinuitoare, aici în bazinul docurilor gălățene construite de Anghel Saligny. Memorez cuvintele inginerului Laurențiu Murgeanu: «Am construit mai întîi o platformă de beton armat. Pentru trailer. (Trailerul era în cazul amintit un căruț uriaș, cu 96 de roți pneumatice). Apoi, zi de zi antrenamente la cele două macarale plutitoare «Hercules» și «Gigant». Fiecare, cu o putere de ridicare de 100 tone. Total deci — 200 tone forță. Dar de unde să iei o asemenea greutate? S-a umplut un bac cu balast și, la o comandă unică, în aceeași fracțiune de secundă, cablurile lui «Hercules» și «Gigant» trebuiau să ruleze. Încet, încet, bacul greu, urca de la suprafața apei. Operația era judecată critic, consemnată într-un adevărat jurnal de bord. Așa au reușit în această competiție, a celor mai buni, macaragiii Tănase Dobre pe «Gigant» și Costică Gheorghe — pe «Hercules». Sincronizarea perfectă a puterii de ridicare a celor două macarale — iată ce li se cerea celor doi. Un amănunt dacă vreți. Dar un amănunt aflat la treapta cea mai de sus a profesiei».

Douăsprezece și treisprezece minute. Ora H. Văzduh limpede. Cer înalt, adînc, de sfîrșit de mai. Lîngă cele două macarale plutitoare, un cargou românesc abia întors din cursă. Prova încărcată răspîndește în jur un miros de alge oceanice, de apă sărată. În adîncul calei, instalațiile acelea enorme — de pînă la 197 tone fiecare — cadrele de caja pentru laminorul combinatului siderurgic.

— Începem?

— Pregătiți-vă!

Un pescăruș săgetează spațiul în drumul lui spre fluviu. Aripile albe aproape că ating ciocurile celor două macarale. Un fluier. Apoi, un gest. «Hercules» și «Gigant» încep în aceeași clipă rularea cablurilor de oțel. Motoarele trag încă ușor. Cablurile — șerpi negri, uriași — deapănă fără grabă. Ecouri limpezi străbat albia largă a Dunării. Vin înapoi, azvîrlite de celălalt mal. Aici, se îngemănează cu ecourile șantierului naval.

— Dă-mi o țigară.

— Parcă nu fumai?!

— Acum... știi...

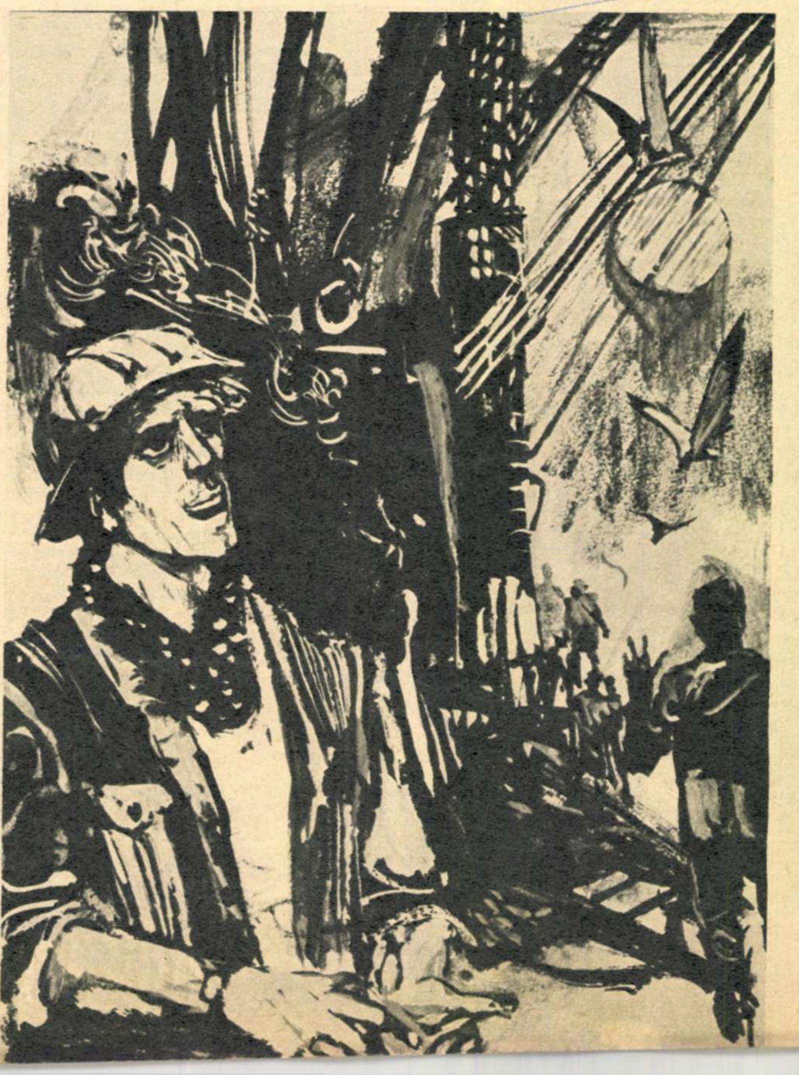

Laurențiu Murgeanu își aprinde țigara cu ochii la cele 200 000 de kilograme suspendate în aer. Un gest necugetat, o mișcare bruscă și... monolitul de oțel ar perfora blindajul cargoului ca pe o foaie de hîrtie.

«Hercules» și «Gigant» gem. Cablurile — întinse la maximum. Zbîrnîie ca niște fantastice strune de violoncel. Apa bazinului lucește. Pe suprafața învăpăiată de soare umbra unui cargou roșu, de pe cala șantierului. Curînd și acesta se va desprinde pentru totdeauna de țărm...

Un om traversează spațiul liber de la trailer spre chei. Trece exact pe sub cele 200 000 de kilograme ce se leagănă în aer. E Ion Dudu, maistru la transporturile combinatului. Sus, cablurile, trosnesc. Cele două macarale plutitoare s-au afundat în apa bazinului pînă dincolo de linia de plutire. Fiecare fibră a metalului e suprasolicitată. Pe fiecare moleculă de nit apasă greutăți fabuloase, să le despice. Sus, în cabinele lor, mai aproape de soare cu cîțiva metri, Tănase Dobre, și Costică Gheorghe privesc ca hipnotizați la colosul din văzduh. Un semn, o comandă, o rotire la stînga. Angrenajele metalice gîfîie. Din nou un semn, o comandă. Cadrul de caja, de forma unei lire imense, se află la doi metri de trailer. Lîngă Dunăre e răcoare. Dudu, care măsoară nu știu ce cu un metru, are fularul desfăcut. Halatul gri, murdar, flutură desprins din nasturi.

— Opriți!

Fleșa macaralelor — un fel de cioc de prindere de 16 tone — încremenește. Două vrăbii, obraznice, se așază pe blocul din oțel suspendat.

— Dudule, de ce nu le alungi? Strică echilibrul...

Nu rîde nimeni.

— Coborîți.

Caja grea e coborîtă milimetru cu milimetru. Atinge patul — grinzile groase de lemn de pe trailer. Lemnul țipă, se moaie. Traversele de metal, roșii, ale enormului căruț se lasă, se curbează și ele. Apasă pe cele 96 de roți pneumatice. Pneurile se turtesc.

— Măriți presiunea în roți!

Gata. Convoiul de peste 70 metri lungime, tractat de trei mașini ce însumează 750 cai putere — autentică herghelie — se pune în mișcare greoi. Roțile gem. Ici-colo se afundă în pămîntul umed, saturat de ploi și blestemat în destinul său geologic cu ape freatice împînzite la suprafață...

— Opriți! Stați! Opriți!

O femeie taie calea convoiului. E Marilena Popa de la Romtrans.

— Ce s-a întîmplat?

— Păi... luați așa... fără forme, marfa din docuri?

— Marfa?!...

— Semnați-mi aici hîrtia de primire...

Gluma e bună și se rîde. Se oferă mai mulți să semneze. Marilena Popa îi mustră însă că nu au respect pentru acte...

Convoiul traversează orașul. Pe «Republicii» se încrucișează cu o căruță. Calul alb privește blazat la «herghelia» ce nechează atît de strident. Într-un parc — fostul «Tenis-Praf» o altă macara depune pe un soclu un obiect înfășurat cu grijă. «Ce aveți aici?». «O statuie!». Eșarfa-i dată la o parte. Marmura, dăltuită cu har, înfățișează o mamă cu copilul în brațe. Muncitorii, obosiți de efort, își aprind și ei cîte o țigară. Privesc la trailerul ce defilează prin fața lor.

— Trebuie să fie tare grea bucata aia de fier.

— Două sute de mii de kilograme.

— Atît?

— Atît.

Statuia albă, frumoasă, care împodobește din clipa asta orașul, are 2 000 de kilograme...

...Șoseaua de la balta cătușii. «Ocolim podul peste calea ferată. Trecem pe variantă!». «Ocolim podul, trecem pe variantă!» este repetată comanda. Podul n-a mai fost încercat la greutatea asta. Și nimeni nu are chef de risc inutil. Se coboară pe variantă. Pe malurile bălții, pescari amatori. Prind biban, roșioară.

Iată și calea ferată. De aici încolo urcușul. Apoi, șoseaua lată spre Combinat. Cînd să treacă linia, o țeavă de la sistemul de dirijare — plesnește. Încărcătura alunecă un pas spre o muchie a drumului. Atît. Un pas. Cele 96 de roți încep să se scufunde. 750 de cai se opintesc. Nimic. Odată, de două ori, de nouă. Șeful gării de la Barboși vine înfuriat la fața locului. Circulația e blocată.

Au urmat o zi și o noapte de zbateri. De nesomn. De ofensivă eroică. Balta vuia. Bibanii și roșioarele au fugit în stufăriș. Au plecat și pescarii. Dudu a adus la fața locului alte herghelii de cai putere. Oamenii și tehnica se aflau alături, într-o încleștare fără egal. Într-un examen al voinței. Al îndrăznelii. Al nervilor.

Au învins oamenii înscriind una dintre cele mai vibrante pagini ale epopeii oțelului gălățean.

ILIE TĂNĂSACHE

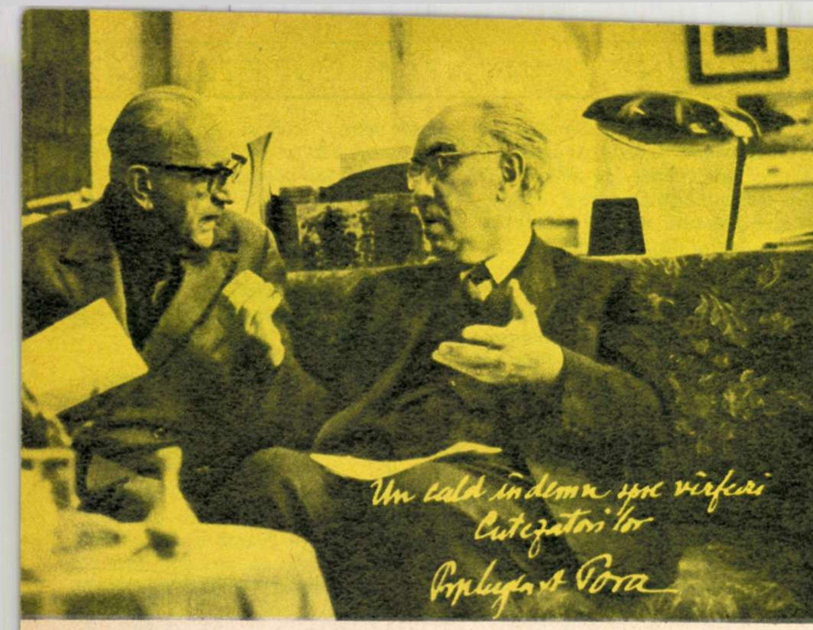

Academicianul Eugen Pora și scriitorul Aurel Lecca în timpul convorbirii.

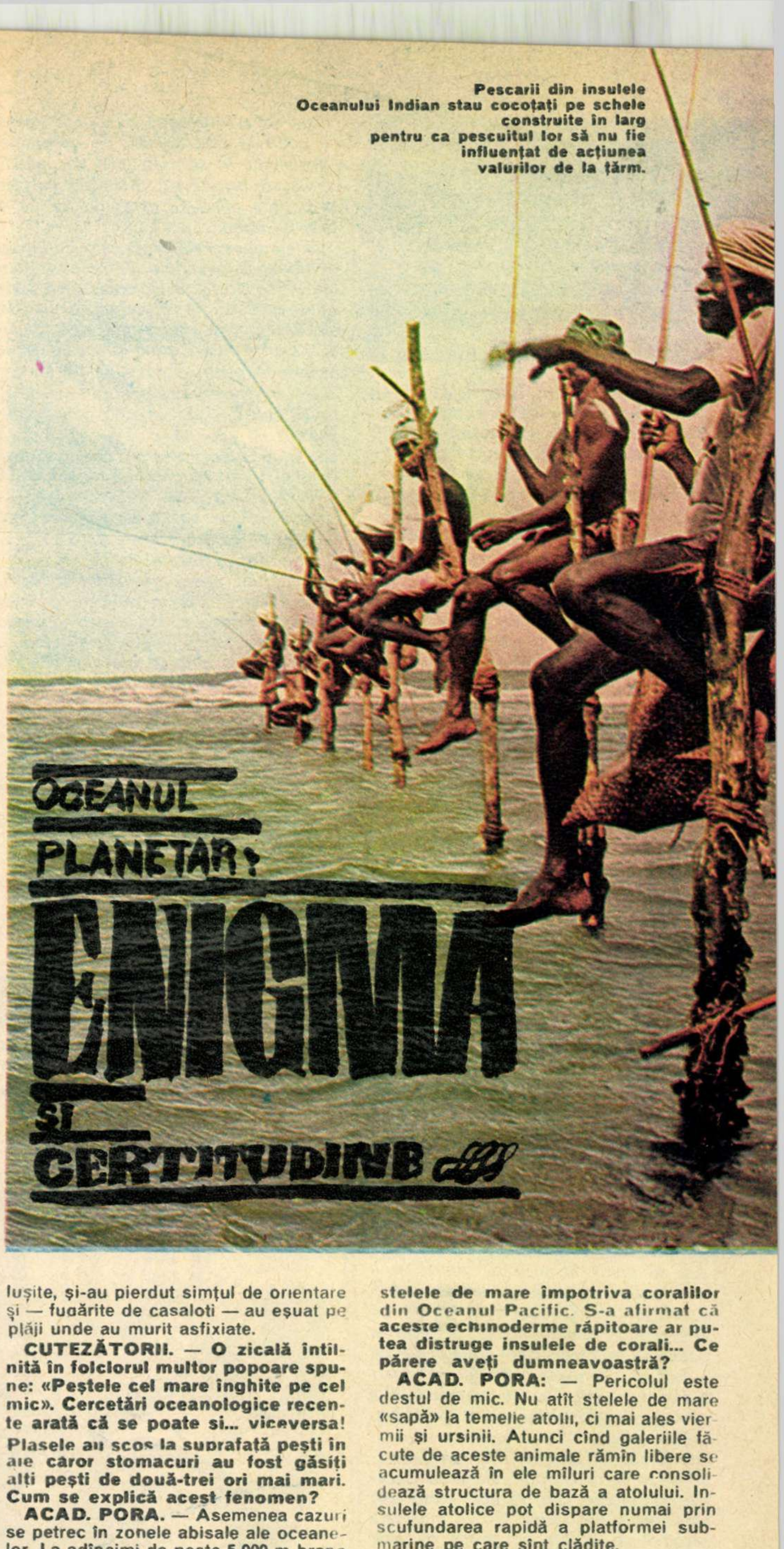

Pescarii din insulele Oceanului Indian stau cocoțați pe schele construite în larg pentru ca pescuitul lor să nu fie influențat de acțiunea valurilor de la țărm.

OCEANUL PLANETAR: ENIGMA ȘI CERTITUDINE

EUGEN A. PORA S-A NĂSCUT LA BUNEȘTI PE TÎRNAVE ÎN ANUL 1909. DUPĂ CE ȘI-A LUAT DOCTORATUL ÎN BIOLOGIE LA CLUJ, S-A SPECIALIZAT ÎN DIFERITE INSTITUTE DE BIOLOGIE ȘI FIZIOLOGIE DIN STRĂINĂTATE. ÎN ȚARĂ A LUCRAT TIMP DE MAI MULȚI ANI LA STAȚIUNEA BIOLOGICĂ DE LA AGIGEA.

EUGEN PORA ESTE MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE. EL CONDUCE SECȚIA DE FIZIOLOGIE COMPARATĂ A CENTRULUI DE CERCETĂRI BIOLOGICE AL FILIALEI ACADEMIEI DIN CLUJ. ESTE REDACTOR RESPONSABIL AL REVISTELOR DE ZOOLOGIE ALE ACESTEI INSTITUȚII. DIN ANUL 1944 PROFESORUL PORA ESTE ȘEFUL CATEDREI DE FIZIOLOGIE ANIMALĂ ȘI HIDROBIOLOGIE A UNIVERSITĂȚII DIN CLUJ.

PRIN STUDIILE DE FIZIOLOGIE ECONOMICĂ ASUPRA ANIMALELOR ACVATICE S-A FĂCUT CUNOSCUT ȘI ÎN STRĂINĂTATE. A FOST ALES MEMBRU AL «ACADEMIEI DE ȘTIINȚE DIN NEW-YORK», AL «SOCIETĂȚII INTERNAȚIONALE DE LIMNOLOGIE», AL «SOCIETĂȚII PENTRU STUDIUL RITMURILOR ÎN BIOLOGIE», AL «ASOCIAȚIEI FIZIOLOGILOR DE LIMBĂ FRANCEZĂ».

Oceanul Planetar! Cea mai enigmatică față a planetei noastre. Oricum, cea mai cuprinzătoare. Cea mai plină de surprize. Oceanul! Călătorii adevarate și imaginare. Certitudini și ipoteze. Un stimul permanent pentru gîndirea omului, pentru activitatea sa, pentru visurile sale. Primim zilnic la redacție zeci de întrebări referitoare la viața oceanului, la tainele și mărturisirile sale științifice. Am ales o parte din aceste întrebări și, prin intermediul distinsului nostru colaborator, scriitorul **AUREL LECCA**, *ne-am adresat academicianului prof.* **EUGEN PORA**, *unul dintre participanții, în anul 1962, la cea de-a 35-a expediție oceanografică, întreprinsă cu vasul sovietic de cercetări «Viteaz» în Oceanul Indian.*

CUTEZĂTORII. Ați călătorit de-a lungul «bulevardelor» și «gropilor» abisale. Ați cercetat, ați tras concluzii, ați făcut ipoteze. Credeți că se mai găsesc încă specii necunoscute în multimilenarul nostru Ocean Planetar?

ACAD. PORA. Cu siguranță că da! În prezent există dispozitive speciale de pescuit în stare să poată prinde animale ce trăiesc la adîncimi de peste 8 000 metri. În marile gropi abisale se găsesc forme de animale străvechi — fosile vii — care cu milioane de ani în urmă își petreceau viața la suprafața oceanului. În urma apariției unor viețăți mai bine dezvoltate, formele vechi s-au retras în zonele mai puțin populate, unde condițiile de viață sînt mai grele. Acolo s-au adaptat și pot fi găsite și azi. Adulții care trăiesc aici, se reproduc însă în straturile superioare ale apelor, spre suprafața mării unde puietul se poate hrăni mai lesne. Abia mai tîrziu se îndreaptă spre abisuri. Acolo întîmpină mai puțini dușmani.

CUTEZĂTORII. — Marele nostru biolog Racoviță a admis chiar existența în Oceanul Planetar a unei uriașe viețuitoare care n-ar fi însă «șarpele de mare», ci un mamifer. Dumneavoastră ce părere aveți?

ACAD. PORA. — Este posibil ca, în părțile sudice ale Oceanului Planetar, mai puțin cunoscute, să trăiască animale de dimensiuni uriașe. Să fie o reptilă, să fie un mamifer? nu există încă un temei științific pentru a se face asemenea precizări.

CUTEZĂTORII. — Cunoscutul savant german Alfred Wegener, afirmă — în celebra sa teorie — că cele șase continente au «călătorit» și încă mai «călătoresc», ca și aisbergurile, pe oceane. Cum explicați faptul că Antarctida și Australia au făcut cea mai lungă «promenadă» traversînd aproape toate meridianele Pămîntului?

ACAD. PORA. — Antarctida a fost primul «bloc» care cu milioane de ani în urmă, s-a «rupt» din continentul inițial numit de geologi Gondvana. Australia a fost cel de al doilea bloc continental care l-ar fi părăsit. Viața animală de pe al cincelea continent a rămas la stadiul în care ajunseseră mamiferele (marsupialele) în momentul separării. In restul lumii, cînd au apărut mamiferele superioare, marsupialele au dispărut.

CUTEZĂTORII. — Pe coasta Australiei ați întîlnit cîinele dingo. El se distinge printr-o particularitate: nu latră. De ce?

ACAD. PORA: — În trecutul îndepărtat, cînd aborigenii australieni au migrat din Asia în Australia, au adus cu ei și cîinele dingo, animal care a rămas prietenul nedespărțit al băștinașilor. Se pare că organul vocal al acestui cîine a pierdut capacitatea de a scoate sunete, datorită unei modificări ce s-a produs în structura sa celulară. Ca urmare, cîinele dingo nu mai latră.

CUTEZĂTORII. — Ziarele au relatat, nu de mult, despre «sinuciderea în masă» a numeroase balene. Este posibil ca acest uriaș mamifer să-și ia singur viața?

ACAD. PORA. Cetaceele despre care s-a scris în ziare au fost o specie de balene de mici dimensiuni. Dușmanul cel mai de temut al balenei este un cașalot care se prinde de botul ei și nu-și slăbește strînsoarea pînă ce cetaceul nu moare. Cașalotul îi mănîncă numai limba, rechinii însă se ospătează din resturile marelui cetaceu. Se pare că aceste balene, din pricini încă nedeslușite, și-au pierdut simțul de orientare și — fugărite de cașaloți — au eșuat pe plăji unde au murit asfixiate.

CUTEZĂTORII. — O zicală întîlnită în folclorul multor popoare spune: «Peștele cel mare înghite pe cel mic». Cercetări oceanologice recente arată că se poate și... viceversa! Plasele au scos la suprafață pești în ale căror stomacuri au fost găsiți alți pești de două-trei ori mai mari. Cum se explică acest fenomen?

ACAD. PORA. — Asemenea cazuri se petrec în zonele abisale ale oceanelor. La adîncimi de peste 5 000 m hrana este din ce în ce mai rară. Unii pești abisali au atît gura cît și stomacul elastice, putîndu-se dilata foarte mult, astfel încît le este ușor să înghită viețuitoare de două ori și chiar de trei ori mai mari!

CUTEZĂTORII. — În ultimul timp presa a relatat de asemenea, în ample reportaje «ofensiva» dezlănțuită de stelele de mare împotriva coralilor din Oceanul Pacific. S-a afirmat că aceste echinoderme răpitoare ar putea distruge insulele de corali... Ce părere aveți dumneavoastră?

ACAD. PORA: — Pericolul este destul de mic. Nu atît stelele de mare «sapă» la temelia atolii, ci mai ales viermii și ursinii. Atunci cînd galeriile făcute de aceste animale rămîn libere se acumulează în ele mîluri care consolidează structura de bază a atolului. Insulele atolice pot dispare numai prin scufundarea rapidă a platformei submarine pe care sînt clădite.

CUTEZĂTORII: — Pentru că a-ți vorbit de procese de scufundare rapidă, vă rugăm să ne spuneți dacă este posibil ca în intervalul de două-trei decenii fundul oceanului să se scufunde cu sute și chiar mii de metri?

ACAD. PORA. — Mișcările scoarței

6. Lemurienii — primele maimuțe apărute pe pămînt cam acum 80 milioane de ani și care azi nu mai trăiesc decît în insula Madagascar.

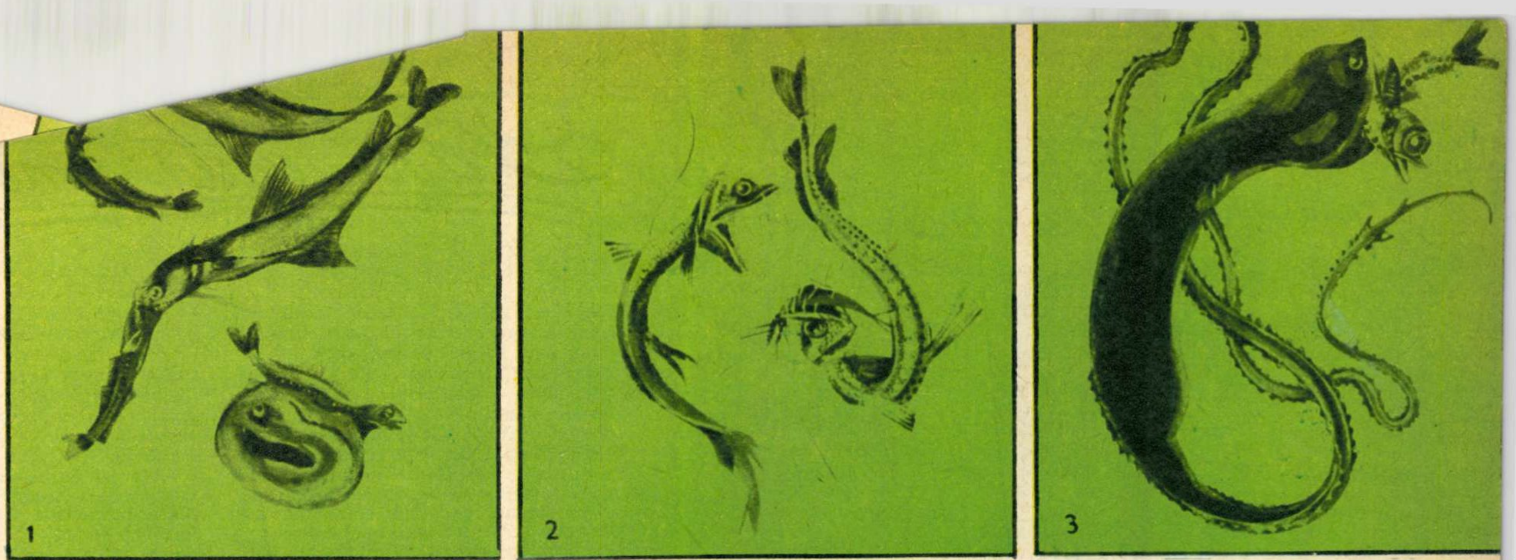

1. Peștele **CHIASMODON NIGER** ing un **BREGMACEROS MACELLANDI** la 3 adîncime (Desen executat de natura William Beebe).2. Peștele dragon (**CLAU DUS SLOANEI**) devorînd un rac al abisu 3 000 m adîncime lîngă insula Bermu 3. Peștele fosforescent **SACCOPHARY HARRISONI** întîlnit la 4 100 m adîncime Oceanul Atlantic.

terestre sub oceane, mai ales în mijlocul lor, unde există numeroși munți vulcanici, pot determina înălțarea sau scufundarea fundului marin cu 500 și chiar și 1000 m. În călătoria pe care am făcut-o la bordul navei «Viteaz», în Oceanul Indian, am constatat că au dispărut mai multe bancuri stîncoase ce erau înscrise pe hărțile batimetrice la adîncime de 50—60 m de la nivelul apei; în altă zonă, unde o altă expediție stabilise cu cîțiva ani în urmă adîncimi de peste 4 500 m, s-a constatat existența unui uriaș vulcan submarin al cărui vîrf atingea 1 500 metri.

CUTEZĂTORII. Cercetările oceanologice pe care le-ați făcut în cadrul expediției navei «Viteaz» a avut printre alte obiective și studierea eventualelor vestigii ale mult discutatului «continent dispărut — Lemuria». Ce alte argumente pledează în sprijinul acestei scufundări, în afară de fauna izolatei insule Madagascar, care cuprinde circa 50 de specii de lemurieni?

ACAD. PORA. — Există o serie de dovezi geologice foarte serioase. Cercetătorii de pe «Viteaz» au izbutit să extragă de la o adîncime de 5 500 m, în imediata apropiere a arhipelagului Chagos — situat la nord-est de Madagascar — o coloană de sedimente. Sub stratul de argilă roșie au fost identificate depuneri terigene. În afară de această dovadă categorică, în favoarea «Lemuriei» mai pledează și fauna specifică din insulele zonei Madagascar, element care ne îndreptățește să admitem că acestea alcătuiau în trecut un continent.

CUTEZĂTORII. — Explorările efectuate în ultimul timp pe platformele continentale au dat rezultate surprinzătoare identificîndu-se importante surse oceanice de materii prime. Socotiți că platforma continentală a Mării Negre ne rezervă asemenea surprize?

ACAD. PORA. — Platformele continentale ale oceanelor și mărilor reprezintă 9 la sută din suprafața globală a apelor marine. Ele fiind de fapt regiuni continentale scufundate: în straturile sedimentare cuprind aceleași minereuri ce sînt exploatate în regiunile litorale corespunzătoare. Este foarte probabil ca și platforma continentală a Mării Negre, mai cu seamă în zona sa nord-vestică, să cuprindă o serie de minereuri utile. Un renumit cercetător al adîncurilor, e vorba de Cousteau, a vorbit și el de acest lucru.

CUTEZĂTORII. — Și acum ultima întrebare și poate cea mai dificilă: În Oceanul Indian ați întîmpinat furtuni, cicloane și uragane năprasnice. V-au descurajat cumva? Pe cînd în o nouă expediție?

ACAD. PORA. — La vîrsta mea nu mă mai simt îndemnat să mă îmbarc iar pe o navă. Expedițiile oceanografice se întreprind la vîrsta tinereții. Atunci organismul rezistă condițiilor grele de viață de bord. Emil Racoviță avea 29 de ani cînd a plecat spre Polul Sud. Pe «Viteaz» majoritatea cercetătorilor aveau între 25 și 45 de ani. Numai comandantul vasului avea 52 de ani, iar eu 53. Și totuși o astfel de expediție are nevoie de «bătrîni» cu experiență. Tocmai de aceea, poate, dacă ar fi nevoie, aș mai participa la o nouă expediție căreia să-i fie de folos experiența adunată de mine în atîția ani de muncă științifică.

CUTEZĂTORII. — Vă mulțumim și vă asigurăm că cititorii noștri, asemenea unor adevărați cutezători vor urma îndemnul, adresat cu atîta căldură de dumneavoastră, în aceste pagini.

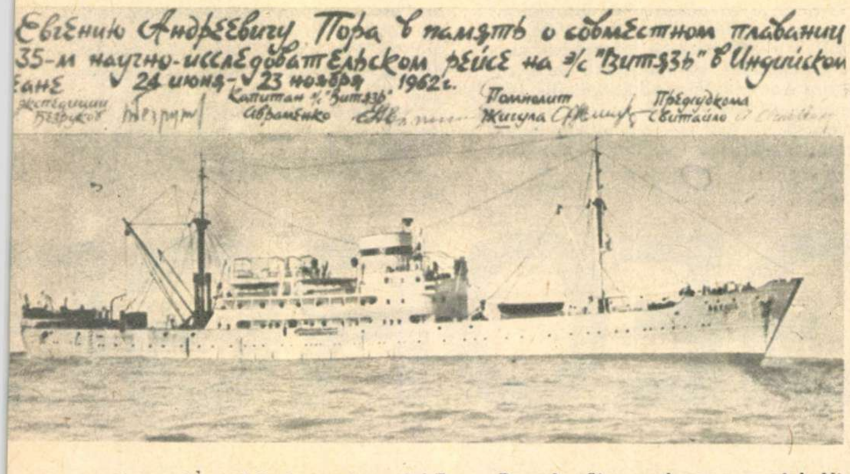

Евгению Андреевичу Пора в память о совместном плавании 35-м научно-исследовательском рейсе на э/с "Витязь" в Индийском
еане 24 июня - 23 ноября 1962 г.
экспедиции Безруков
Капитан э/с "Витязь" Абраменко
Помполит Жигула
Председатель

Fotografia dată în dar profesorului Eugen Pora de către conducerea vasului «Viteaz» în amintirea celei de-a 35-a expediții oceanologică făcută în Oceanul Indian. Pe fotografie sînt semnăturile autografe ale membrilor echipajului.

CĂPITANUL COUSTEAU

Cunoscutul explorator al adîncurilor marine Jaques-Yves Cousteau, amintit în convorbirea noastră cu academicianul Eugen Pora este inventatorul costumului de scafandru autonom, al micului submarin farfuria scufundătoare și al locuinței subacvatice. El a făcut în anul 1960, în Marea Neagră un studiu privitor la apele de profunzime. Cu această ocazie savantul francez și-a exprimat convingerea că explorarea platformei continentale a Mării Negre va da rezultate neașteptate...

Doi ani mai tîrziu, căpitanul Cousteau a început în Marea Mediterană, Marea Roșie și Oceanul Atlantic seria experiențelor, cu locuințele subacvatice, sub denumirea de «Precontinental».

În anul 1965 «Precontinental II» (fotografia de pe copertă) a reușit să se scufunde pînă la 100 m în largul Mediteranei cu cinci specialiști aflați la bord. Acestia au făcut observații fără întrerupere timp de 30 de zile.

Recent, căpitanul Cousteau a declarat — între altele — că: «ÎN MEDIUL ACVATIC GRAVITAȚIA E SUPRIMATĂ. TE TREZEȘTI ÎN STARE DE IMPONDERABILITATE. PEȘTELE CARE SE OPREȘTE DIN ÎNOT RĂMÎNE SUSPENDAT. NU MAI ARE GREUTATE. NICI NU CADE, NICI NU URCĂ, LA FEL ȘI SCAFANDRUL AUTONOM.»

În prezent Cousteau, care este și director al Institutului de oceanografie din Monaco, supraveghează construirea — după planurile sale — a unui nou batiscaf. Nava franceză, înzestrată cu echipament superior, va permite cercetarea fundului marin pînă la 3 000 m adîncime. Ea va putea culege «eșantioane» înrudite cu cele aduse de cosmonauții americani de pe solul lunar.

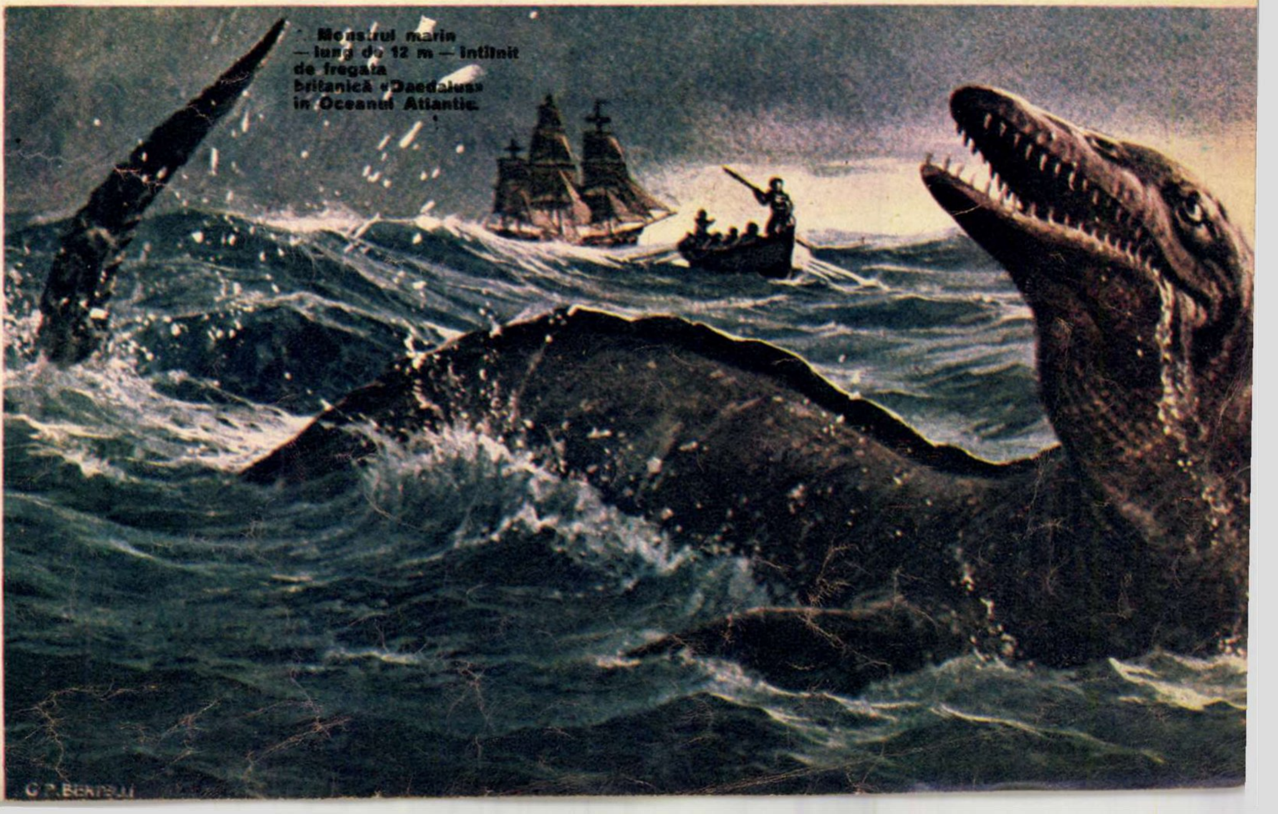

Monstrul marin — lung de 12 m — întîlnit de fregata britanică «Daedalus» în Oceanul Atlantic.

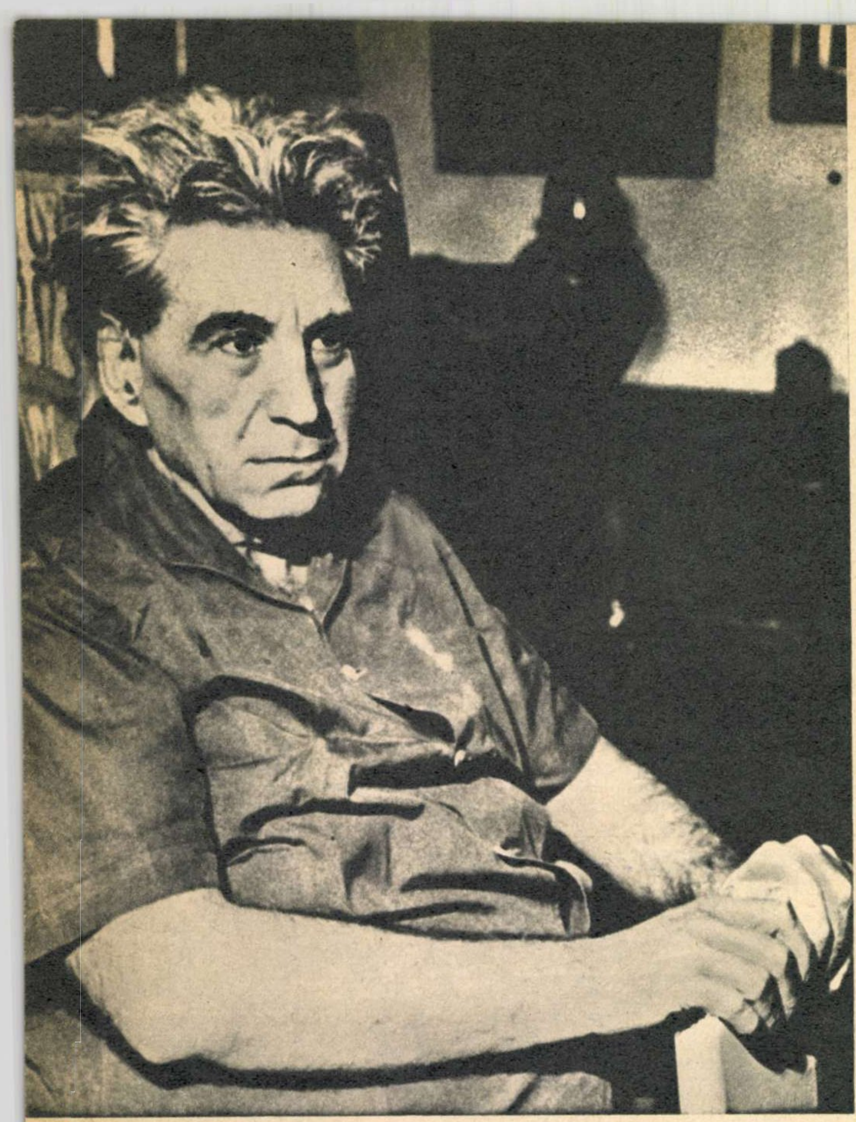

Fascinanta

de GEORGE IVAȘCU

A-l evoca pe G. Călinescu înseamnă a încerca să cuprinzi, în liniile fatal limitate ale paginii scrise, un spirit de excepțională mobilitate, cutezător și fantast, adică avînd forța interioară de a începe și a desăvîrși acțiuni majore în planul spiritual. De-a lungul a patru decenii, adică din 1925 și pînă în acea zi de martie 1965 cînd ființa lui s-a îndepărtat definitiv dintre noi, G. Călinescu a fost pentru generația contemporană Criticul, Istoricul literar, Poetul, Romancierul, Dramaturgul, Jurnalistul, Profesorul de fiecare dată neobosit în a descoperi și exprima noi și noi lucruri, de a contribui la edificarea și înflorirea culturii românești. Temperament de cetățean, intim legat de toate marile probleme ale țării și ale poporului, Călinescu era un om al prezentului ale cărui cerințe imediate, dar și perspective, le intuia și dorea a le găsi rezolvarea ideală. Ca atare, el era, firesc, și un om al viitorului, fiindu-i proprie «pornirea vijelioasă de a depăși liniile timpului și a ieși ca un vulcan formidabil dintr-un ocean pacific, desființînd neantul», — cum îl caracteriza chiar scriitorul pe alter-ego-ul său literar, arhitectul Ioanide, erou al romanelor *Bietul Ioanide* și *Scrinul negru*.

Organica sa situare în actualitatea socială și intelectuală a vremii este, desigur, sursa a ceea ce, pentru noi care l-am cunoscut, se constituia ca o trăsătură dominantă a personalității: fascinanta sa tinerețe, neobosita și cutezătoarea sa tinerețe. Călinescu însuși teoretiza, de altfel, condiția de a fi tînăr: *«Cu tinerii am această trăsătură comună că-mi place să învăț mereu, și părăsesc bucuros scaunul catedratic spre a sta în bancă alături de ei și a asculta lecția unor profesori mai tineri. Constat adesea cu rușine că multe lucruri nu le știu așa cum trebuie și chiar dacă nu mărturisesc ignoranța dintr-o firească vanitate, îndrept repede și pe furiș ceea ce se mai poate îndrepta».*

Autor al cîtorva sinteze fundamentale în critica și istoria noastră literară, dintre care cele dedicate vieții și operei lui Eminescu sau personalității lui Creangă; autor, apoi al acelei monumehtale și unice, încă, *Istorii a literaturii române de la origini pînă în prezent* (adică, pînă în 1941, cînd a apărut); autor, în același timp, al cîtorva romane, intrate în circuitul valorilor clasice, poet și dramaturg original, conducător de reviste și institute de cercetări, — Călinescu a găsit mereu disponibilitatea de a fi și a acționa ca om tînăr, mereu dornic de a se perfecționa, de a munci cu o impresionantă pasiune și dăruire. Adăugînd vocației sale artistice o tenace perseverență și o larg cuprinzătoare curiozitate intelectuală, Călinescu a exemplificat tipul creatorului total de formație renascentistă, capabil a ilustra diferite activități spirituale. În același timp, tinerețea, febrilitatea spiritului său se raporta la un fond de armonioasă clasicitate, la un deosebit de acut simț al valorilor și al culturii. Eflorescența spiritului său era dirijată de o ordine interioară desăvîrșită.

Dinamica însăși a destinului uman și artistic al celui care a fost George Călinescu implică o nobilă lecție de umanitate, exemplară pentru fiecare dintre noi.

G. Călinescu

GEORGE

Eram bărbatul care...

Eram bărbatul care-n singurătăți petrece,
Ca vulturul pleșuv pitit în stînca rece.
Nesuferind cîmpia fugeam de cei de jos,
Băteam din aripi iute spre muntele sticlos,
Şi peste creste ninse făcînd ocoluri rare
Granitul mohorît îl apucam în gheare;
Să scriu pe cer eclipse eu mă credeam ales,
Pe sus scoteam un țipăt de nimeni înțeles.

Cînd coama-mi străluci la tîmple sideral,
Mă coborîi în vale ca un Virgil pe cal
Cu lira într-o mînă, cu hățurile-ntralta,
Unde foșnește grîul sau așchii scoate dalta,
Strînsei în spume frîul, făcui la oameni semn
Cum să arunce coasa, cum să cioplească-n lemn,
Cîntam. Dar prea departe de ei ședeam în șa,
Din gura mea un murmur nedeslușit ieșea.

Descălecai. Le-am zis: În obște mă prenumăr,
Lăsați-mă bușteanul să-l țin și eu pe umăr,
Din moară să scot sacii, albit tot de făină,
Să trag cu voi din baltă de pește plasa plină.
Veghea-voi turma noastră-n ocolul de nuiele,
Cu plumb și cu mistrie urca-mă-voi pe schele.
Frățește mi-au strîns mîna: — Tovarăș fii cu noi,
Un fluier simplu taie-ți și fă-ne cînturi noi.

Amintiri

de DINU PILLAT

Foarte tinerii cititori ai acestei reviste vor avea prilejul într-o zi, ajunși în ultima clasă de liceu, să afle din manualul de limba română ce înseamnă G. Călinescu pentru cultura și literatura țării noastre. Le va fi dat să ia cunoștință, prin lecturi personale, de opera multilaterală a unui scriitor de geniu, deopotrivă de fascinant

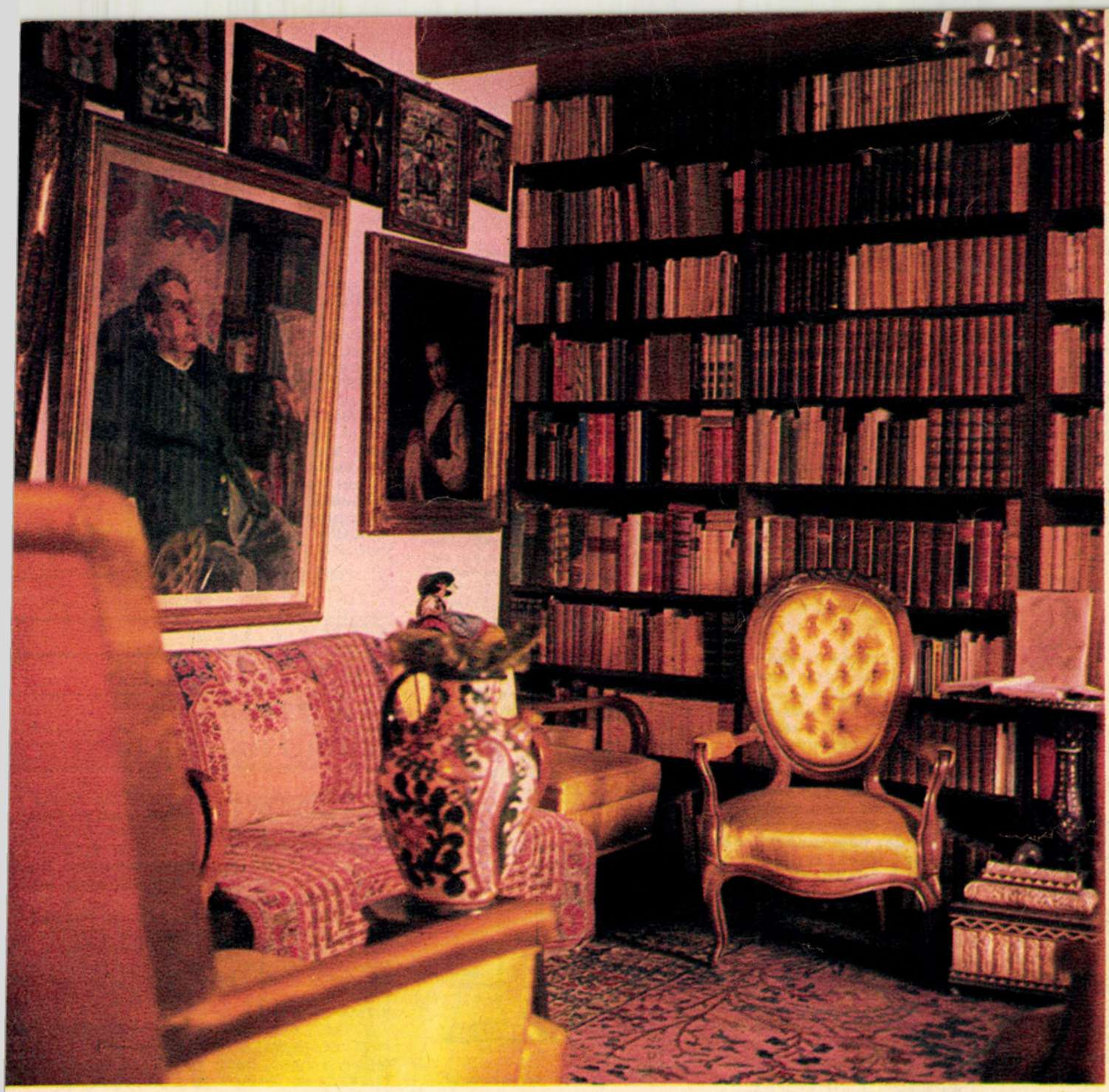

Fofează, care a fost găsit zgribulit într-un colț de stradă într-o dimineață friguroasă, i-a devenit prieten nedespărțit lui Călinescu.

CĂLINESCU

ca istoric și critic literar, romancier, poet sau moralist. Nu cred că este cazul să caracterizez cu anticipare un autor, a cărui descoperire, la timpul potrivit, are să constituie desigur pentru ei un obiect de pasiune intelectuală, ca puțini alți scriitori români. Ceea ce as vrea să le comunic acum sînt doar cîteva mici amintiri, în măsură să indice una din componentele modului de manifestare a lui G. Călinescu în viața sa de toate zilele, componenta copilului care a supraviețuit în el, în ciuda vîrstei, cu o nealterată candoare. Ajungînd la un moment dat a-i fi asistent la catedra de la Facultatea de litere și mai apoi colaborator la Institutul de istorie și teorie literară al Academiei, am putut să cunosc de aproape un profesor cu totul uimitor, de o ingenuitate în fantezie și cu o disponibilitate la joc, pe care oamenii nu le au de obicei decît în copilărie.

In vacanțele de vară din ultimele două decenii de viață, petrecute mai toate la Eforie Sud, între orele de plajă de dimineață și acelea de nămol la ghiol de după masă, G. Călinescu făcea smee de hîrtie, pe care le încerca apoi cu încordare în bătaia vîntului și sfîrșea prin a le da cîte unui copil din vecini. Într-o casă de odihnă de la Sinaia, mi-a fost dat cîndva a-l vedea urcat pe un scaun, cînd se credea singur în salon, cum se distra tot potrivind la nesfîrșit limbile unui ceas cu cuc, la orele cînd cucul trebuia să iasă și să facă: «Cu-cu!» Altădată, într-o excursie de documentare întreprinsă în Ardeal, cu tinerii săi colaboratori din Institut, i-a venit ideea năstrușnică de a cumpăra la un tîrg niște revolvere de ceramică, cu care i-a înarmat pe toți. Apoi, în drum printr-o pădure, a cerut să se oprească autobuzul și s-a amuzat să își însceneze propria execuție, lăsîndu-se fotografiat de cineva la picioarele unui copac, țintit de brațele cu revolverele întinse. Trebuie să adaug între altele că G. Călinescu era un pasionat colecționar de păpuși, cu interiorul de acasă populat excentric cu cele mai diverse mostre achiziționate în materie, cu prilejul călătoriilor sale în străinătate.

O trăsătură inedită de gingășie se denunța la el, în felul de a fi cu animalele. Avea prin 1955 o broască țestoasă, de care înțelegea să facă mare caz. L-am surprins într-o dimineață de primăvară, venind să îl văd acasă, cum stătea în curte să urmărească deplasarea greoaie a micei sale broaște țestoase pe dalele de piatră scăldate în lumină. Era aplecat asupra ei cu un aer înduioșat, monologînd ceva ce nu putea să fie deslușit de la poarta din stradă. Mai tîrziu, după moartea broaștei țestoase, afecțiunea i-a fost cîștigată în cel mai înalt grad de un cîine, pe care l-a botezat Fofează, un «seidenpinch» extrem de inteligent și sensibil, considerat pînă la urmă de el ca singurul său prieten adevărat. Cînd Fofează s-a întîmplat să moară de bătrînețe, orb și aproape paralizat, suferința l-a făcut pe G. Călinescu să nu mai vrea cîteva zile să dea cu ochii de nimeni.

Cînd mi s-a cerut pentru revista «Cutezătorii» un articol despre fostul meu mentor, mi s-a atras atenția să nu uit cumva a pomeni și despre «cărturar». Ca elev, după cum reiese din niște mărturisiri făcute incidental de autorul însuși, G. Călinescu a fost un cititor care nu se deosebea prea mult de media acelor de vîrsta sa, gustînd mai ales «scrierile despre pieile-roșii, acelea cu aventuri sau cu probleme științifice», după cum bunăoară Jules Verne și Al. Dumas erau pentru el, la epoca de atunci, «geniile geniilor». Cu timpul, pasiunea lecturii a ajuns să capete la G. Călinescu proporții enorme. Cînd l-am cunoscut personal ca profesor prin 1945, îmi spunea că nu se mai mulțumește a citi izolat opera unui autor sau altul, ci că merge la lecturi integrale de literaturi întregi. Într-un articol, de la rubrica deținută de el ani de zile la revista «Contemporanul», declară la un moment dat ceva, care definește cum nu se poate mai concludent structura de spirit a «cărturarului» G. Călinescu: «Se punea odată întrebarea: dacă v-ați duce pe o insulă în ocean, care ar fi acele cărți (și se dădea un număr restrîns) pe care le-ați lua cu dumneavoastră? Întrebare absurdă, căci curiozitatea oricărui om este infinită. Eu aș fi luat cu mine o bibliotecă întreagă, cerînd totodată să mi se trimită regulat cataloagele de librărie».

Prin bunăvoința și amabilitatea doamnei Vera Călinescu, soția lui George Călinescu, pășim pragul casei de pe strada Vlădescu din Capitală. Ochii ni se opresc pe mobile și obiecte de artă, pe cărți și tablouri de preț, pe tot ce odinioară a alcătuit cadrul intim în care a trăit și a creat autorul «Enigmei Otiliei».

CE ESTE O BANDĂ DESENATĂ ?

Răspunsul, dragi prieteni, poate veni în aparență foarte ușor: banda desenată este o poveste ilustrată. Dar este, într-adevăr, banda desenată doar **o poveste ilustrată? În cazul acesta orice poveste, care ar avea cîteva ilustrații la text**

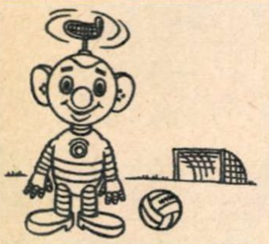

s-ar putea numi... bandă desenată! Atunci? Banda desenată este o poveste în imagini. Ei da, așa, parcă mai merge. Care va să zică, într-o bandă desenată, cu ajutorul unor imagini ni se povestește **ceva. Accentele s-au schimbat de data aceasta. Rolul prim nu-l mai joacă în acest caz textul, ci desenele.** Ele **trebuie să «povestească».** Ele **trebuie să ne «vorbească». Dar cum pot vorbi desenele? În multe feluri. O știți și voi. Sînt desene lirice, care pot «vorbi» despre sentimentele și gîndurile noastre, despre locuri și oameni pe care nici nu i-am cunoscut, despre... Dacă am pune asemenea desene unele lîngă altele am obține o bandă desenată? Desigur că nu. Nu orice imagini, alăturate la întîmplare, pot constitui o bandă desenată, chiar dacă, fiecare desen în parte poate el însuși să ne spună multe lucruri interesante. Asta înseamnă că desenele, imaginile separate, trebuie să fie legate prin** ceva **între ele. Ce este** acel ceva **ce leagă imaginile dintr-o bandă desenată, într-o măsură așa de mare, încît**

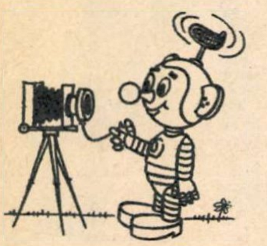

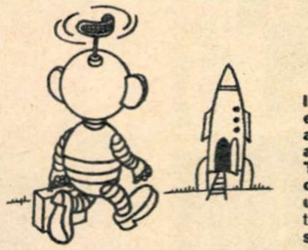

cu greu am putea renunța la un desen sau altul? Ei bine, acel ceva **neapărat necesar este** acțiunea, mișcarea **unui** subiect, **care** circulă **dintr-o imagine într-alta, în așa fel încît închează toată** suita **de desene într-un tot inseparabil. Pentru că într-o bandă desenată pentru a se «citi» cît mai limpede, aproape dintr-o dată, imaginile trebuie să povestească acțiunea cît mai** cursiv, **cît mai clar, printr-o serie de imagini** consecutive, **care să decurgă, în logica subiectului, una dintr-alta.**

De-ar fi numai atît și tot n-ar fi ușor! Dar noi am zis că într-o bandă desenată un rol important îl are mai ales desenul, imaginea! **Tocmai de aceea imaginea, într-o bandă desenată, trebuie să fie cît mai** sintetică, **să fie cît mai** sugestivă, **prin** minimum **de mijloace artistice să exprime** cît mai mult... **Și totuși chiar dacă într-o bandă desenată,** cuvîntul **se retrage cu înțelepciune, atunci cînd este cazul, tocmai pentru a lăsa** imaginea să spună mai mult **în**

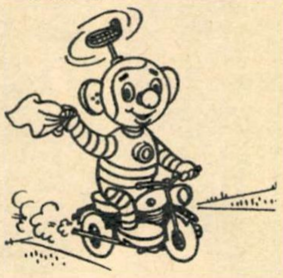

locul său, asta nu înseamnă că el dispare cu totul. Cuvîntul apare cu promptitudine **exact acolo** unde și cînd **este nevoie. Tocmai de aceea o replică, o observație a autorului, sau a unui personaj, un paragraf** de trecere **folosite cu pricepere, sporesc și mai mult interesul pentru banda desenată.** «Balonul», «fumul» **în care se trece replica, din care cuvîntul declanșează ideea, capătă în acest caz o importanță tot așa de mare ca imaginea însăși. De fapt** balonul și imaginea **nici nu se pot despărți, într-o bandă desenată, bună. Ele trăiesc în același timp.**

Am mai putea face și alte observații, desigur, în legătură cu specificul benzii desenate. Poate vom reveni. Deocamdată cîteva lucruri doar, referitoare la personajul, **sau** personajele **benzilor desenate. Jucînd rolul principal în fiecare imagine, ele împrumută, desigur, toate calitățile pe care trebuie să le posede imaginea și despre care noi am vorbit mai sus. Trebuie să aibă** mobilitate. **Trebuie să fie purtătoarele unor** idei. **Trebuie să-și păstreze** personalitatea **în fiecare situație, în fiecare imagine.** E necesar ca ele să poată exprima toată gama complexă a sentimentelor și a gîndurilor noastre.

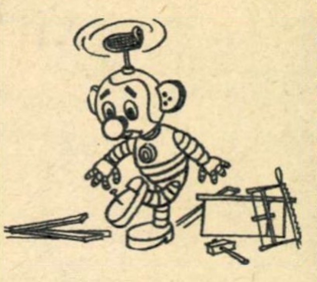

Un asemenea personaj ni se **pare a fi și «COLEGUL MINITEHNICUS», desenat** de **C. ARNAL (părintele unui** personaj **de-acum devenit** cele**bru: PIF) și care a pornit de** la **unele sugestii ale desenelor voastre. Dar «COLEGUL MINITEHNICUS» încă** n-are **o personalitate bine distinctă,**

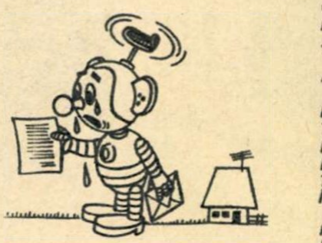

fiindcă, așa cum spuneam și în numărul 8 al revistei noastre, unde a apărut regulamentul concursului de benzi desenate, noi nu cunoaștem încă întîmplările prin care va trece MINITEHNICUS în compania unor eroi din revistele «Cutezătorii» și «Pif», **sau chiar a unor eroi din literatură, din basme, sau din imaginația voastră. Tocmai de aceea așteptăm cu atîta nerăbdare desenele pe care ni le veți trimite în cadrul concursului. Pînă atunci, împreună cu colegul nostru de redacție, graficianul NIC. NICOLAESCU, vă sugerăm numai cîteva** mișcări **ale «COLEGULUI MINITEHNICUS», în contextul unor imagini cu totul disparate, care bineînțeles, numai așa cum apar ele aici, nu se pot constitui într-o bandă desenată. Imaginația voastră, dragi prieteni, ne-ați dovedit-o în atîtea ocazii, este practic nelimitată!**

PETRE GHELMEZ

COLEGUL MINITEHNICUS

PRECIZEAZĂ

PENTRU MAI MULȚI CITITO

a) REGULAMENTUL PREVEDE CA TOATE Î
TÎMPLĂRILE SĂ SE CHEME **«AVENTURIL**
COLEGULUI MINITEHNICUS». *DECI EST*
NECESAR CA EU SĂ FIGUREZ **ÎN TOATE** *D*
SENELE PE CARE VOI, DRAGI PRIETENI, LE VE
TRIMITE LA REDACȚIE. ÎNTÎMPLAREA POAT
AVEA ȘI UN SUBTITLU.

b) REGULAMENTUL E CLAR: O PLANȘĂ L
DIMENSIUNILE UNEI PAGINI DIN REVISTA C
TEZĂTORII — O ÎNTÎMPLARE ÎNCHEIATĂ. N
MĂRUL IMAGINILOR DE PE PLANȘĂ RĂMÎN
LA APRECIEREA CONCURENTULUI. SE PO
TRIMITE MAI MULTE PLANȘE, DECI MAI MULT
ÎNTÎMPLĂRI.

c) TOATE PLANȘELE SE VOR TRIMITE **ODATĂ**
PÎNĂ LA TERMENUL STABILIT PRIN REGULA
MENT: **1 IUNIE 1970!** *DESENELE NU SE ÎMP*
TURESC! SE TRIMIT ÎN PLIC MARE, DE PRE
FERAT ÎNTR-UN DOSAR. PUTEȚI DESENA Î
TUȘ NEGRU COLORÎND APOI CU ACUAREL
TUȘURI COLORATE, CREIOANE COLORATE. S
POT TRIMITE ȘI DESENE ALB-NEGRU.

ROMAN FOILETON

OPERAȚIUNEA „HERCULE”

DE OVIDIU ZOTTA

EPISODUL XI

Rîzînd de neliniștea lui Marius (**«Ești naiv, te-ai lăsat păcălit de aparențe!»).**Eschimosul binevoise să-i destăinuiască adevăratul substrat al lucrurilor. (**«Nu de alta, dar ca să nu te îmbolnăvești de frică!»**).

Cu vreo lună în urmă, fusese invitat de un prieten, Fred Apostolescu, campion de juniori la 110 m garduri, care își serba ziua de naștere. Părinții acestuia, amabili, pregătiseră un tort splendid, platouri cu sandvișuri savant combinate și carafe cu oranjadă proaspătă. După ce schimbaseră cîteva cuvinte binevoitoare cu invitații, plecaseră în oraș «ca să nu stînjenească petrecerea copiilor». Rămași singuri, «copiii» chiuiră de bucurie. Acum erau liberi să facă tot ce le trecea prin cap, să se distreze după pofta inimii. Magnetofonul fu dat la maximum și scaunele împinse lîngă pereți. Dans!

Dar după ce fiecare melodie fu trecută prin magnetofon de cîte două-trei ori și după ce toate anecdotele, chiar și cele proaste, fuseseră spuse, conversația începu — cum s-ar spune în romane — să lîncezească. Fred Apostolescu însă, departe de a fi descurajat, avea aerul că așteaptă ceva. Într-adevăr, pe la șase se auzi o mică rumoare pe hol și, imediat, țîrîitul soneriei. Fred exclamă, voios «Astea-s Bufnițele!» și alergă să deschidă.

Erau patru băieți, îmbujorați de ger, cu părul și cu umerii pudrați de omăt. Aduceau cu ei, în atmosfera supraîncălzită a încăperii, un aer rece, proaspăt, înviorător. Pe sub paltoane erau îmbrăcați în redingote cu nasturi aurii și cămăși cu pieptul brodat. În loc de bună ziua, cîntară «La mulți ani», (unul avea chitară, altul o muzicuță de concert) armonizînd melodia rînd pe rînd în stil de operă, jazz, canțonetă și chiar în stil beat.

Mica petrecere luă dintr-o dată alt curs. Bufnițele nu păreau să aprecieze în mod special dansul. În schimb, le plăcea să vorbească — și era de mirare cum reușeau să schimbe din trei în trei minute subiectul, socotind probabil că acest timp este suficient pentru dezbaterea și rezolvarea oricărei probleme. Eschimosul auzi astfel, într-un ritm amețitor, ultimele noutăți cu privire la automobilul electric; dresarea șerpilor; foametea din jungla biafreză; plata unei zile de figurație la studiourile Buftea. Mai află care dintre redactorii revistei «Lumea literară» e mai binevoitor cu tinerii poeți și ce expresie trebuie să-ți compui pentru ca, intrînd într-o sală de cinema arhiplină, plasatorul să nu se mire că te așezi pe rîndul rezervat celor cu legitimație specială. Asistă de asemenea la o discuție despre niște ferme din preajma orașului, foarte potrivite pentru cineva care nu se sperie de muncă și vrea să cîștige niște bani buni într-una din lunile vacanței de vară.

Dintre bufnițe se detașa net un oarecare Palaghiță Mihai. Mai înalt decît toți, subțire și agil, părea obișnuit ca lumea să întoarcă mereu capul spre el, așteptînd ultimul cuvînt într-una sau într-alta din chestiunile în discuție. Chiar și în materie de sport tot Palaghiță părea cel mai autoritar; de altfel fusese coleg de club cu Fred, care recunoștea sincer: «Dacă Palaghiță se pune la punct cu antrenamentul, într-o lună nu se mai alege nimic din recordul meu». Glumeț (îi lăsă pe toți cu gura căscată făcînd tot felul de scamatorii cu cărțile de joc) neastîm-

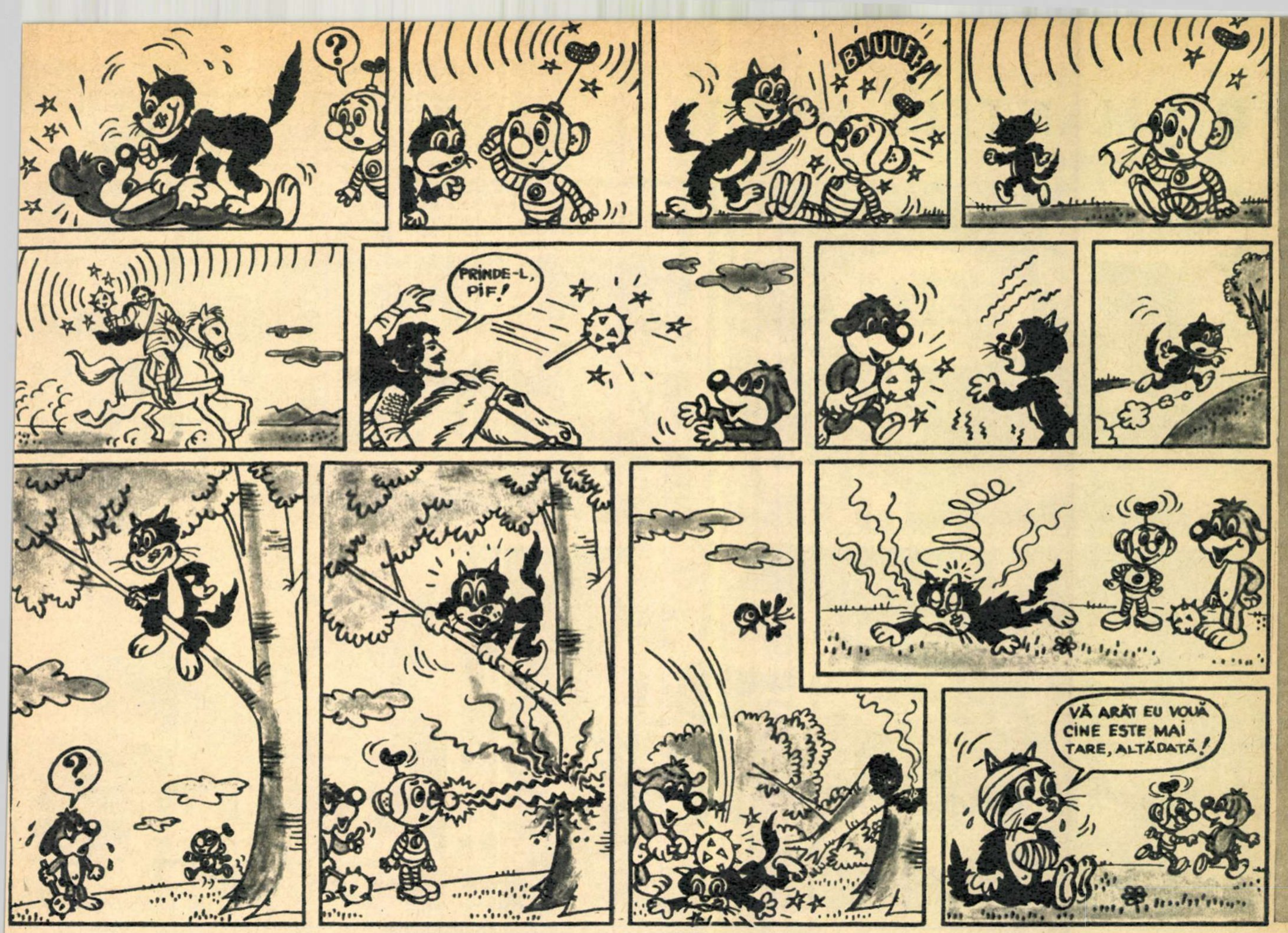
?
BLUUF!
PRINDE-L, PIF!
?
VĂ ARĂT EU VOUĂ CINE ESTE MAI TARE, ALTĂDATĂ!

părat (le ghici fetelor în palmă cum vor fi viitorii lor bărbați, și spuse niște lucruri atît de hazlii încît ele riseră cu lacrimi), era capabil să devină, brusc, de o seriozitate care te îngheța. Fred le povesti următorul episod: odată în școală le venise un nou profesor de desen, fire nervoasă, ironică. Văzînd că Palaghiță nu desenează vasul cu garoafe de pe catedră, ci tot felul de cow-boy, îi spuse: «Ascultă, Conopidă (aluzie la părul lui foarte creț) cine alege subiectele, tu sau eu?». Băiatul ridică din umeri și începu să deseneze vasul cu garoafe. Două zile mai tîrziu, profesorul răsfoi catalogul și zise: «Palaghiță, poftim la catedră cu blocul». Palaghiță nu schiță nici o mișcare. «Palaghiță!» Băiatul, nimic. «Cu dumneata vorbesc! Nu se aude?». «Ba da — zise Palaghiță, ridicîndu-se politicos — dar vă rog să vă hotărîți: ori sînt Palaghiță, ori sînt Conopidă!».

O legătură foarte puternică îl unea pe Palaghiță cu celelalte «Bufnițe». Aveau, era limpede, niște secrete ale lor, niște treburi despre care nu le plăcea să vorbească decît între ei. După cum avea să afle mai apoi Eschimosul de la Fred, principiul de bază al acestei prietenii era «nimeni nu rămîne în urmă»: Bufnițele se ajutau reciproc în cele mai diferite împrejurări, aveau grijă ca un avantaj al unuia să fie dobîndit și de ceilalți. Cînd Palaghiță, de exemplu, realizase performanța de a se număra printre figuranții studiourilor Buftea, prima grijă fusese de-al convinge pe regizorul secund să le accepte și pe celelalte Bufnițe.

Încîntat, Eschimosul zise într-o doară:

— Măi, Fred, ce-ar fi să mă primiți și pe mine printre Bufnițe?

Se aștepta la o încuviințare voioasă, dar Fred spuse grav:

— E cam greu. Să vorbesc cu Palaghiță. Palaghiță, vino puțin. Uite ce spune Eschimosul.

Palaghiță îl examină din cap pînă în picioare (Eschimosul se simțea foarte stînjenit) și spuse:

— De ce vrei asta?

— Pentru că... voi sînteți foarte buni prieteni, zise Eschimosul, roșind. Eu n-am avut niciodată niște prieteni absolut devotați.

— Absolut...? rîse Palaghiță. Dar noi nu te cunoaștem, vreau să spun, habar n-avem cum ești. E drept, te recomandă Fred, dar asta nu e de-ajuns.

— Pot fi un prieten foarte bun! zise Eschimosul jignit.

— Vom vedea, zise Palaghiță. O să te punem la încercare.

— De acord. Vă stau la dispoziție.

— A, nu acum! Va trebui să-ți treci probele pe nepregătite. Cînd se va întîmpla asta? Nu știu. Poate chiar mîine, poate peste zece zile... În orice caz, să aștepți vești de la noi!

Eschimosul petrecu următoarele două zile încordat ca un arc. Nici o veste, însă. «Te pomenești că Bufnițele și-au bătut joc de mine!». A treia zi, dis de dimineață, sună telefonul. «Alo, Eschimosul?». «Da!» zise el, emoționat. «Aici Bufnițele! Ești gata?» «Sînt gata!» «Atunci, ascultă ce ai de făcut!».

Eschimosul își notă. Împreună cu un prieten pe care trebuia să-l convingă cum o ști («Vrem să vedem dacă ai spirit de inițiativă!»), dar căruia nu trebuia să-i spună nimic precis («Ca să ne convingem că poți păstra un secret») urma să facă în așa fel ca un anumit obiect să ajungă dintr-un loc în altul după cum urmează. Prietenul — purtînd la gît un fular galben cu pătrățele verzi și dungi roșii — trebuia să se plimbe pe strada Depozitelor așteptînd apariția unui Volks wagen vișiniu. O fată cu ochelari verzi avea să deschidă portiera spre a-i preda un bloc de desen format mare. Acest bloc — care nu trebuia sub nici un cuvînt să fie răsfoit urma să fie remis apoi Eschimosului, locul de întîlnire fiind pasajul Luxor. Imediat, Eschimoșul trebuia să introducă obiectul într-un sac de echipament sportiv și să străbată centrul orașului pînă la magazinul de mobilă «EXOTIC». Pe o stradă din imediata apropiere (i se spunea «Străduța cu Furnici») se afla o clădire veche, la al cărei parter se găseau un birou de scris și copiat acte, clubul salariaților de la OCL Pîinea și un atelier de remaiat ciorapi. Eschimosul trebuia să intre în curtea interioară a clădirii și să pună sacul de echipament, fără a fi observat de nimeni, în... cotețul cîinelui! Cu asta misiunea lui era terminată. Nu mai avea altceva de făcut decît să se îndepărteze cît mai repede!

Într-adevăr, după ce își asigurase concursul lui Geo, Eschimosul își îndeplinise punct cu punct însărcinările din cadrul probei pentru admiterea în rîndurile Bufnițelor. Îi promisese Blondului că vă stărui pe lîngă taică-său ca, în timpul verii, să fie detașat spre a întreține reclamele luminoase de pe litoral. Singurul necaz era că, în toată povestea asta, nimeriseră niște nepoftiți, adică Prințesă și Marius dar, filozofícește judecînd, își spunea că oricît de bine ai plănui un lucru, trebuie să recunoști că și întîmplarea are rolul ei!

Terminînd de povestit, Eschimosul se răsti la Marius:

— Ai înțeles, istețule? Asta e «furtul» despre care pălăvrăgești atît!

Marius privi rusinat în pămînt:

— Așadar, m-am înșelat. Te rog să mă ierți. Se vede că am o imaginație prea bogată.

— Ei, nu-i nimic, zise Eschimosul, indulgent. Omul în viață face de toate: și prostii, și lucruri admirabile!

— Te-aș ruga — zise Marius, umilit — ca totul să rămînă între noi. N-aș vrea să se afle că am fost în stare să fac o greșeală atît de grosolană...

— Fii fără grijă. O «Bufniță» — fiindcă acum cred că mă pot numi așa — nu-și batjocorește prietenii!

— Mulțumesc, zise Marius. Acum, uită-te puțin pe ziarul ăsta.

Îi întinse ziarul, arătîndu-i un anumit pasaj. Eschimosul începu să citească, și deodată obrajii i se înroșiră ca focul. Era o informație intitulată: «Dispariția unei valoroase lucrări de artă plastică».

(Va urma)

DIAMANTELE NEGRE

Scenariu: AUREL WEISS **Ilustrații: NICU RUSSU**

7

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: **ÎN TIMP CE DINU ERA PLECAT SĂ ADUCĂ MICROSUBMARINUL DE LA SIUTI, ANCA ÎL SURPRINDE PE GIG TRANSMIȚÎND ȘI PRIMIND UN MESAJ RADIO DE LA PERSOANE NECUNOSCUTE. CU ACEST PRILEJ AFLĂ CĂ GIG INTENȚIONEAZĂ SĂ-I ADOARMĂ ÎN NOAPTEA ÎN CARE VA AVEA LOC KARAKURARE. CEI DOI DEJOACĂ PLANUL LUI GIG.**

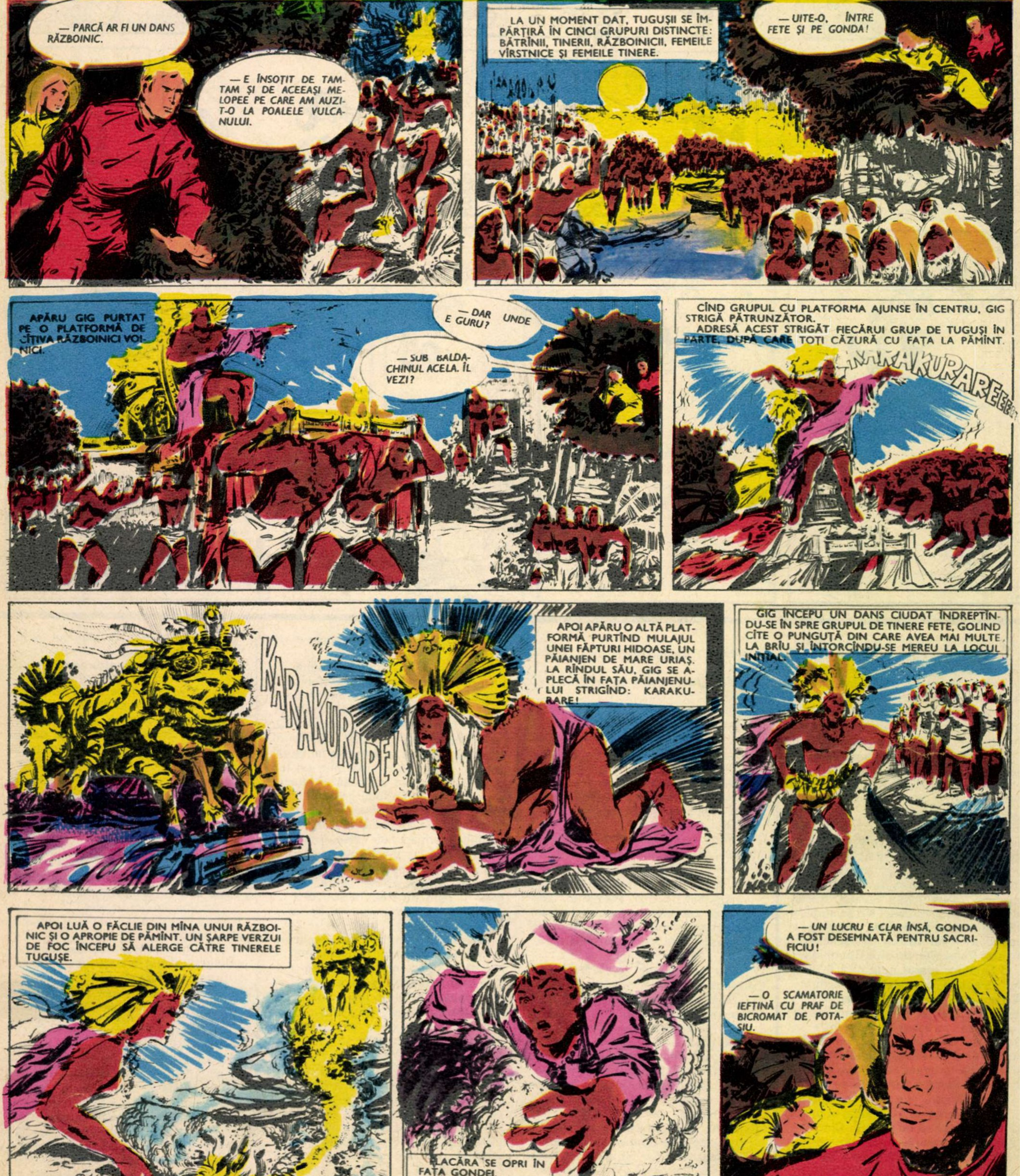
— PARCĂ AR FI UN DANS RĂZBOINIC.
— E ÎNSOȚIT DE TAMTAM ȘI DE ACEEAȘI MELOPEE PE CARE AM AUZIT-O LA POALELE VULCANULUI.
LA UN MOMENT DAT, TUGUȘII SE ÎMPĂRȚIRĂ ÎN CINCI GRUPURI DISTINCTE: BĂTRÎNII, TINERII, RĂZBOINICII, FEMEILE VÎRSTNICE ȘI FEMEILE TINERE.
— UITE-O, ÎNTRE FETE ȘI PE GONDA!
APĂRU GIG PURTAT PE O PLATFORMĂ DE CÎTIVA RĂZBOINICI VOINICI.
— DAR UNDE E GURU?
— SUB BALDACHINUL ACELA. ÎL VEZI?
CÎND GRUPUL CU PLATFORMA AJUNSE ÎN CENTRU, GIG STRIGĂ PĂTRUNZĂTOR.
ADRESĂ ACEST STRIGĂT FIECĂRUI GRUP DE TUGUȘI ÎN PARTE, DUPĂ CARE TOȚI CĂZURĂ CU FAȚA LA PĂMÎNT.
KARAKURAREEEE!
KARAKURARE!
APOI APĂRU O ALTĂ PLATFORMĂ PURTÎND MULAJUL UNEI FĂPTURI HIDOASE, UN PĂIANJEN DE MARE URIAȘ. LA RÎNDUL SĂU, GIG SE APLECĂ ÎN FAȚA PĂIANJENULUI STRIGÎND: KARAKURARE!
GIG ÎNCEPU UN DANS CIUDAT ÎNDREPTÎNDU-SE ÎN SPRE GRUPUL DE TINERE FETE, GOLIND CÎTE O PUNGUȚĂ DIN CARE AVEA MAI MULTE LA BRÎU ȘI ÎNTORCÎNDU-SE MEREU LA LOCUL INIȚIAL.
APOI LUĂ O FĂCLIE DIN MÎNA UNUI RĂZBOINIC ȘI O APROPIE DE PĂMÎNT. UN ȘARPE VERZUI DE FOC ÎNCEPU SĂ ALERGE CĂTRE TINERELE TUGUȘE.
FLACĂRA SE OPRI ÎN FAȚA GONDEI. UN URLET GENERAL IZBUCNI.
— UN LUCRU E CLAR ÎNSĂ, GONDA A FOST DESEMNATĂ PENTRU SACRIFICIU!
— O SCAMATORIE IEFTINĂ CU PRAF DE BICROMAT DE POTASIU.

(Va urma)

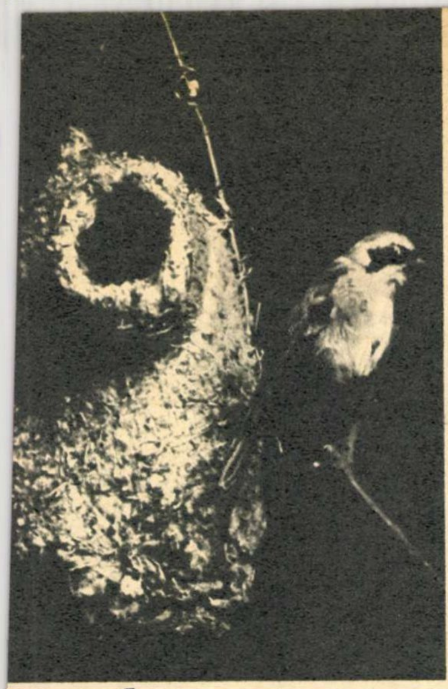

BLITZ

Minunatul cuib de puf de plop și firișoare subțiri de iarbă pe care și-l construiește, pentru pui, boicușul (Remiz pendulinus) atîrnă adesea de crengile sălciilor din Deltă, legănîndu-se în bătaia vîntului. Boicușul e mic cît o vrabie, iar ouăle sale cît bobul de fasole. Bărbătușul împletește singur cuibul, lucrînd intens două săptămîni.

UN ZÎMBET CU...

LISE MEITNER, prima femeie fizician din Germania, și-a obținut titlul de doctor în științe fizice în anul 1920. Dizertația ei se intitula: «Problemele fizicii cosmice». Părîndu-i-se de necrezut această denumire, un ziarist a publicat într-o gazetă a timpului o informație în care se vorbea despre dizertația candidatei, în problemele fizicii ... cosmetice!

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2								■		
3							■			
4			■		■					
5				■		■		■		
6		■							■	
7					■		■			
8				■				■		
9							■			
10										

ORIZONTAL: 1) Examen de bacalaureat. 2) Neîncadrate în disciplina școlară. Folosit de eleve la ora de lucru. 3) Loc de recreere pentru elevi. Neamestecat cu alte elemente. 4) Unu-unu la jocul de table. «...Zamfirei», poezie de G. Coșbuc. 5) Măsură pentru cereale. Numeral. 6) Folosit pentru experiențe la fizică. 7) A învăța ca un papagal. Roșu deschis. 8) Curelușă de meșină (pl.) Cadou. Soarele piramidelor. 9) «Cartea de vizită» a elevului. Folosit la întreceri în antichitate. 10) Autorul primei mari culegeri de poezii populare românești.
VERTICAL: 1) Știință exactă învățată la școală. 2) Numărătoare (pl.) Examinarea verbală a lecției. 3) Orășel în Ungaria. O fi de aur, dar nu la tablă! 4) Autorul poeziei «Prima lecție». 3,14. Nadia Cristea. 5) Rolă (reg.). Nota... a șasea! În repetate rînduri. 6) Țară asiatică bogată în petrol. Eroul unei povestiri de I. Creangă sărutat de Cuza-vodă. 7) Din timp! Victorie pe terenul de sport! 8) Pene! Perete! Costea Doru. 9) Autorul poeziilor «Curajul» și «Cu cîntec înainte marș!». Programul școlarului. 10) «Albă ca zăpada» după frații Grimm sau «Harap Alb» după I. Creangă.

Prof. EMILIA SEBE

PAGINA 5 MAGAZIN

ANTENE

CEA MAI *mare adîncime oceanică se află lîngă insulele Filipine. Aici Oceanul Pacific are o adîncime de 11 516 m.*

Așezarea minieră Chupiquina din Chile este socotită localitatea situată la **CEA MAI** *mare altitudine — 5 600 m față de nivelul oceanului.*

Oxigenul este **CEL MAI** *răspîndit element de pe Pămînt. Dar acest element fără de care viața ar fi de neconceput pe planeta noastră, a fost descoperit abia în anul 1776.*

CEL MAI *uscat loc din lume este localitatea Wadi-Helfo (Sudan) unde precipitațiile anuale nu depășesc 0,3 mm^3 de apă pe m^2.* **CEA MAI** *«umedă» localitate din lume este Cerunaji (India) unde precipitațiile ajung la 12 665 mm^3 pe m^2 anual.*

PRACTIC

SEMN DE CARTE

UN SEMN DE CARTE PUTEM CONFECȚIONA DINTR-UN FILM VECHI DE 6 × 9. SPĂLAM NEGATIVUL IN APĂ CALDĂ ȘI FOAIA PE CARE AM OBȚINUT-O O ÎNDOIM LA JUMĂTATE PE LUNGIMEA EI. VA FI DECI LATĂ DE 45 MM ȘI LUNGĂ DE 150—200 MM. ÎN INTERIOR INTRODUCEM O BANDĂ DE HÎRTIE DESENATĂ SAU PE CARE AM LIPIT FOTOGRAFII DECUPATE DIN REVISTE, IAR MARGINILE LE FESTONĂM CU AȚĂ COLORATĂ.

Joc

UNDE ESTE NASTURELE ?

Un joc la care poate să participe un număr de 10—15 copii, care fac un cerc. Nu este nevoie decît de un nasture. Unul dintre copii trece la mijloc, ceilalți stau în cerc cu mîinile la spate, imită transmiterea nasturelui de la unul la altul. Cel din mijloc, predă nasturele unuia dintre jucători care apoi îl predă la altul și așa mai departe. După cîteva secunde, jocul se întrerupe la comanda celui din mijloc. Toți participanții aduc mîinile în față cu pumnii strînși. Apoi el trebuie să ghicească unde se află nasturele. În cazul în care acesta ghicește, cel la care s-a găsit, nasturele trece la mijloc. Dacă nu s-a găsit, jocul se repetă.

AVEȚI MEMORIE VIZUALĂ ?

Pe masă așezăm într-o anumită ordine diferite obiecte uzuale, cum ar fi: un creion, un stilou, o cheie, o batistă etc. Participanții la acest joc trebuie să privească cu atenție ordinea în care sînt așezate aceste obiecte, după care se întorc cu spatele. Unul dintre cei care nu participă efectiv la acest joc schimbă ordinea obiectelor, ia unele dintre ele s-au adaugă altele. Copiii se întorc cu fața la obiecte și fiecare dintre ei trebuie să spună ce schimbări s-au produs. Cîștigătorii sînt cei care au reținut ordinea și numărul obiectelor de pe masă.

JOIA VIITOARE ÎN Cutezătorii VEȚI CITI:
Concursul
Meridianele prieteniei
Festivalul
„CERBUL DE AUR“
CĂLĂTORIE PE GLOB
MOZAIC

AFIȘ

Pentru săptămîna aceasta vă recomandăm:

— O carte: VERSURI DE ION MINULESCU cu care s-a îmbogățit cunoscuta colecție **«Cele mai frumoase poezii».**

— Un film: PREA MIC PENTRU UN RĂZBOI ATÎT DE MARE. Cel mic este Mihai, un copil de trupă pe care viața îl poartă în viltoarea războiului și în mintea căruia se reflectă prematur ororile violenței.

— Un disc: MAMAIA 1969, cuprinzînd zece melodii de muzică ușoară, distinse cu premii și mențiuni la concursul de pe litoral, din vara trecută.

— O piesă de teatru: EMINESCU ȘI VERONICA, premiera Teatrului «Ion Creangă» din Capitală. În rolurile principale doi actori îndrăgiți: Florin Piersic și Leopoldina Bălănuță.

— O expoziție: CASTELELE DIN SUDUL FRANȚEI. O expoziție documentară, deosebit de interesantă, deschisă la «Casa Arhitectului» din București.

Citiți

RACHETA CUTEZĂTORILOR NR. 3

Număr special dedicat fetelor
ÎN CUPRINS:
COLEGELE LUI MINITEHNICUS
TENTAȚIA VIITORULUI
ÎNTÎLNIRE LA OSAKA
PATENTELE NATURII
SPECIAL PENTRU VOI:
PROFESORUL PARBRIZ inaugurează
CURSUL AUTO «CUTEZĂTORII»

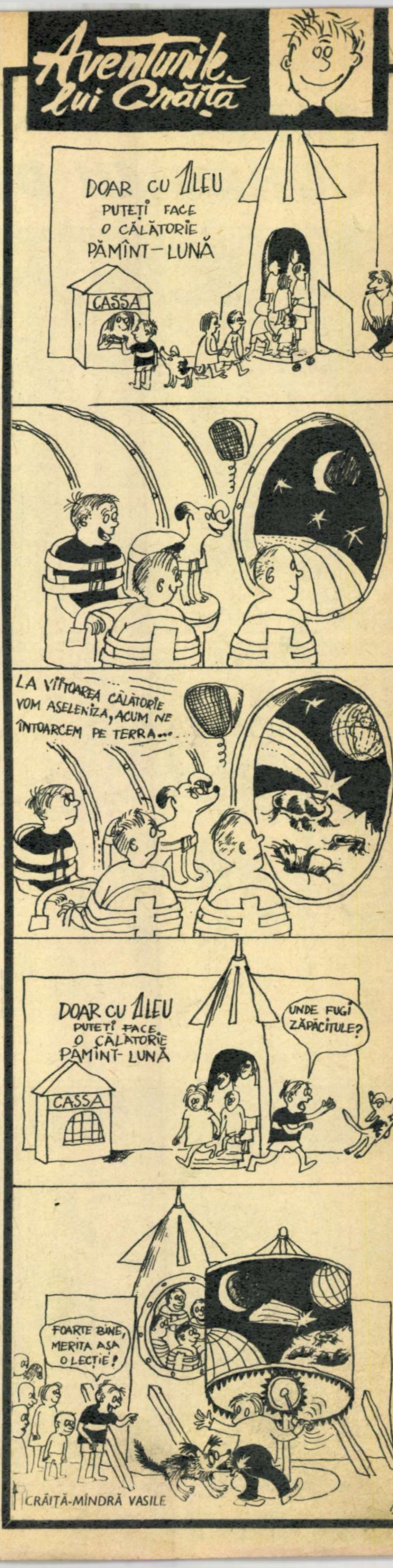
Aventurile lui Crăiță
DOAR CU 1 LEU PUTEȚI FACE O CĂLĂTORIE PĂMÎNT-LUNĂ
CASSA
LA VIITOAREA CĂLĂTORIE VOM ASELENIZA, ACUM NE ÎNTOARCEM PE TERRA...
DOAR CU 1 LEU PUTEȚI FACE O CĂLĂTORIE PĂMÎNT-LUNĂ
CASSA
UNDE FUGI ZĂPĂCITULE?
FOARTE BINE, MERITA AȘA O LECȚIE!
CRĂIȚĂ-MÎNDRĂ VASILE

TAINA CORBULUI DE AUR

Scenariu: IULIU RAȚIU
Ilustrații: TEODOR BOGOI

8

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: COSTEA, ÎNCERCÎND SĂ-L SCAPE DE LA BĂTAIE PE OMUL ÎN NEGRU, CARE ERA ACUZAT DE FURTUL CONȚINUTULUI CASETEI MISTERIOASE ESTE, LA RÎNDUL LUI, BĂNUIT ȘI ÎNTEMNIȚAT.

108

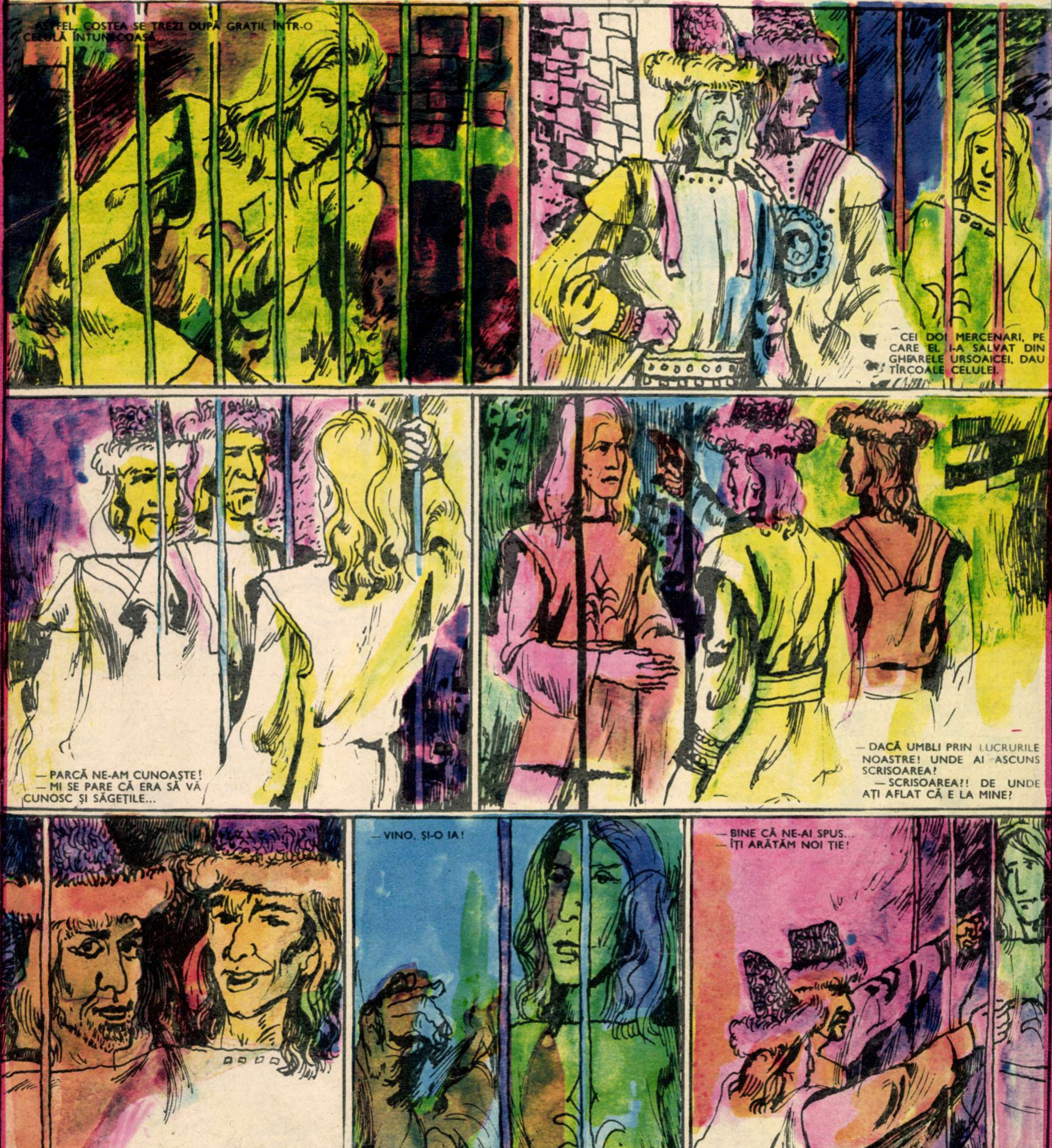
ASTFEL, COSTEA SE TREZI DUPĂ GRATII, ÎNTR-O CELULĂ ÎNTUNECOASĂ.
CEI DOI MERCENARI, PE CARE EL I-A SALVAT DIN GHEARELE URSOAICEI, DAU TÎRCOALE CELULEI.
— PARCĂ NE-AM CUNOAȘTE!
— MI SE PARE CĂ ERA SĂ VĂ CUNOSC ȘI SĂGEȚILE...
— DACĂ UMBLI PRIN LUCRURILE NOASTRE! UNDE AI ASCUNS SCRISOAREA?
— SCRISOAREA?! DE UNDE AȚI AFLAT CĂ E LA MINE?
— AM CHIBZUIT EU BINE: DECI LA TINE E SCRISOAREA ASTA ATÎT DE SCUMPĂ. DĂ-MI-O!
— VINO, ȘI-O IA!
— BINE CĂ NE-AI SPUS...
— ÎȚI ARĂTĂM NOI ȚIE!

(va urma)

Cutezătorii 11

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Administrația: Editura Scînteii; Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII.
Redactor artistic: Pompiliu DUMITRESCU. Tehnoredactor: Lucia SICOMAȘ.

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă 41033

1 LEU

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

12

JOI, 19 MARTIE 1970, ANUL IV

(130)

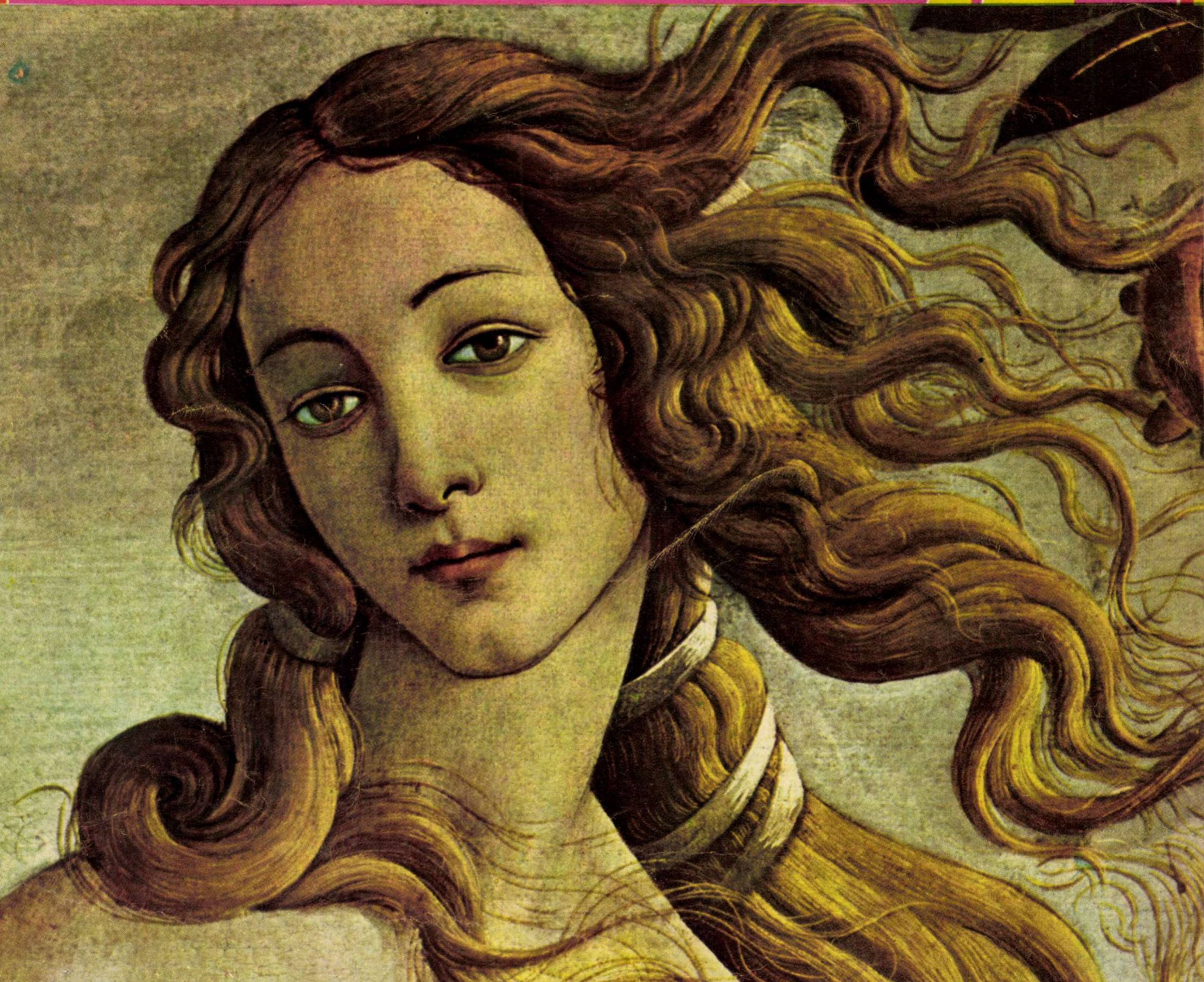

▲ *Sandro Botticelli*

NAȘTEREA LUI VENUS (DETALIU)

În acest număr:

CUTEZĂTORII ȘI «CERBUL de aur» (pag. 10–11)

a ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

AGENDĂ

Luni dimineața a sosit în țara noastră, la invitația Consiliului Național al Organizației Pionierilor, în vizită de schimb de experiență o delegație a Uniunii pionierilor din R.S.F. Iugoslavia, condusă de Emil Paravina, președintele Adunării Federale a Uniunii pionierilor.

SCRISOAREA
SĂPTĂMÎNII

«Poate că eu în anul 2000 voi fi cosmonaut. Așa aș vrea să arate planeta pe care o voi descoperi: veselă, primitoare, cu culori vii, care să nu dezamăgească pe nimeni».

M.S. — București

Mi-au amintit cuvintele de mai sus, deopotrivă, venirea noului anotimp și anunțul concursului de desene pe care revista îl lansează în pagina alăturată. Metaforă măiastră a Primăverii, copilăria însăși ne dă ghes să așternem într-un colț al revistei, un gînd, o invitație, un îndemn. Să fie oare adevărat că acea planetă ademenitoare, pe care am vrea s-o cunoaștem mai mult și mai mult, se află la capătul unor impresionante traiectorii galactice? Oare bătrînul și frumosul nostru Pămînt, pe care atîția oameni l-au și contemplat de pe alt corp ceresc, nu rămîne mai departe *leagănul* nostru primordial, *vatra* nestemată a atîtor și atîtor comori și năzuințî?

Planeta pe care vă invităm, dragi cutezători, să o descoperim împreună, este planeta-alfa a dragostei și bucuriei noastre, a sentimentelor prietenești ce ne leagă de toți fiii Pămîntului, de pe toate meridianele.

Veselă, *primitoare*, împodobită cu *culori vii* — iată planeta visată nu numai de cel care își explicita desenul la concursul «Eu în anul 2000», prin cuvintele din motto-ul nostru. Corpul ceresc pe care viețuim, și unde cei peste un miliard de copii și adolescenți reprezintă nu numai metafora Primăverii dar și a Viitorului, cunoaște, astăzi, ici-colo, pe lîngă zborul limpede al păcii, pe lîngă febrilitatea anilor fericiți de învățătură și vise, atîtea și atîtea fețe întunecate ale durerii.

«Pretutindeni trăiesc copii» — sună titlul unei rubrici din *Cutezătorii*. Un miliard de copii și adolescenți trăiesc și cresc, odată cu noi, pe bătrînul și însoritul nostru Pămînt. Culorile ochilor, ale părului, ale pielii, ale veșmintelor, ale peisajelor în care trăiesc reprezintă pretutindeni o uriașă reverberare de curcubeie. Lumina copilăriei este una singura.

Desenați-ne — așa cum o cunoașteți, așa cum v-o închipuiți — fața multicoloră a Pămîntului, văzută totdeauna cu ochii copilăriei. Desenați-ne tot ce credeți voi că posedă mai emoționant, în ființă, în năzuințî, în mediul în care trăiesc, cei un miliard de semeni ai voștri.

Dincolo de cele 50 de premii și mențiuni, ne așteaptă un cîștig mult mai mare: de a simți cum inimile tinere au aceeași vibrație nestăvilită, pe toate continentele.

Mihai Negulescu

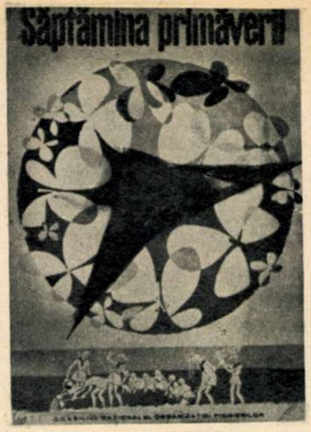
Săptămîna primăverii
CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

FIECARE PIONIER — UN POM, O FLOARE!

Priviți în jurul vostru: apar primele fire timide de iarbă tînără, mugurii copacilor sînt gata să ne dăruiască miracolul din fiecare an al înfloririi. Dragi cutezători, ne adresăm vouă, tuturor: **sporiți bogăția și frumusețea plaiurilor patriei!** Consiliul Național al Organizației Pionierilor lansează «**Săptămîna primăverii**», ediția 1970. Porniți așadar la lucru îndată ce comandanții voștri vor socoti că împrejurările climaterice din localitățile voastre sînt cele mai potrivite pentru plantarea puieților și a florilor!

Fiecare cutezător — un pom, o floare!

Redacția

VERFIX

EXAMINATOR CIBERNETIC ?

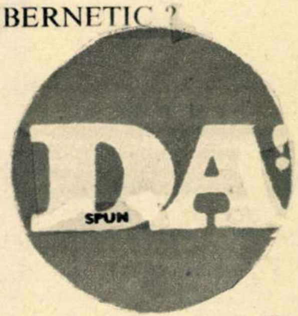

Cutezătorii

O clasă cu bănci noi-nouțe, deasupra cărora se văd obișnuitele cărți și caiete pe care le întîlnim în orice școală și care, împreună cu mirosul plăcut de cerneală (înlocuită acum tot mai mult de practicul creion cu pastă) completează ambianța, universul firesc al oricărui elev. Și totuși, aici, în această școală, găsim ceva neobișnuit. Pe fiecare bancă, în fața fiecărui școlar, se află cîte un mic tablou de comandă, cu butoane ca la mașina de scris, reprezentînd numerele de la unu la zece și literele de la A la Z. Și acum...

O întrebare pusă de profesor elevilor, tuturor sau în parte, își găsește răspunsul într-un mod original: datele, străbătînd rețeaua nevăzută de fire ce pornesc din șirul băncilor, se înmagazinează în memoria unui «dascăl» cibernetic, fixat la catedră.

Avînd o concepție originală, **VERFIX — complexul de verificare și fixare a cunostintelor** — ce se experimentează deocamdată în București — oferă posibilitatea unei verificări directe și rapide a elevilor, contribuind totodată la întărirea puterii lor de judecată, ajutîndu-i să-și definească personalitatea. Autorii acestei invenții: prof. **CONSTANTIN PREDA** și **inginer LIVIU SELEMEREANU**.

19 MARTIE 1914. A murit Ștefan Gheorghiu, **conducător de seamă al clasei muncitoare din România (n. 1879). Fiu de muncitor, el însuși muncitor, Ștefan Gheorghiu și-a închinat întreaga sa viață luptei revoluționare. El a avut o contribuție de seamă la organizarea sindicatelor din România și a luat partea țăranilor în timpul răscoalei din 1907. Pentru activitatea sa revoluționară a avut de suferit prigoana poliției, fiind de multe ori arestat.**

25 MARTIE 1970. Se împlinesc 85 de ani de la nașterea originalului scriitor Matei I. Caragiale **(m. 1936), fiul lui I.L. Caragiale.**

25 MARTIE 1970. Se împlinesc 30 de ani de la moartea compozitorului și dirijorului român I. Nonna-Otescu **(n. 1888). Și-a făcut studiile muzicale la conservatorul din București, avînd ca profesor pe D.G. Kiriac — și apoi la Paris. Nonna Otescu este autor a nenumărate poeme simfonice, a unui balet și a unei opere comice: «De la Matei citire».**

CALENDAR

MARTIE

L	M	M	J	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Cutezători LA VÎRSTA DE AUR

— ...Sînt născut în anul 1867 — își începe povestirea generalul-locotenent în rezervă, Jacob Zadik.

— Așadar, la respectabila dumneavoastră vîrstă de 103 ani, după o viață închinată uneia dintre cele mai nobile îndeletniciri — apărarea patriei — ce ne puteți spune despre spiritul cutezător al omului din toate timpurile?

— Eu gîndesc că actul de curaj e exprimarea unei atitudini. Este o nobilă mărturisire a omului către sine, a ta către tine însuți, către ai tăi, către pămîntul patriei tale, o trăsătură a caracterului, în care egoismul dispare și se afirmă doar spiritul de devoțiune către omul din fața ta, către cei aflați în primejdie, care au nevoie de ajutorul, de fapta ta.

— Ați urmărit, desigur, și dumneavoastră, zborul oamenilor în cosmos și primii pași ai omului pe Lună. Ce gîndiți despre aceste înfăptuiri?

— Sînt isprăvi care depășesc așteptările mele și, firește, ale tuturor oamenilor din generația mea. Socotesc această realizare drept marea minune a contemporaneității. Curajul omului, ca produs al civilizației pămîntești, s-a dovedit din nou o însușire valoroasă, fără de care multe înfăptuiri ar fi rămas doar visări ale omenirii.

— Ce îndemnuri adresați școlarilor și pionierilor din patria noastră?

— Nu numai lor, ci tuturor oamenilor din patria noastră socialistă, să fie cutezători, pentru ca prin întreaga lor atitudine să-i ajute pe oameni să făptuiască ei înșiși acte de curaj; să se călăuzească de ceea ce promovează curajul în toată noblețea sa, pentru a-și apăra demnitatea și să-și treacă entuziasmul atît prin gîndire, cît și prin sentiment. Spiritul cutezător și actul de curaj nu trebuie să fie o demonstrație în sine, un spectacol, ci afirmarea hotărîtă a unei idei nobile, generoase.

V. Firoiu

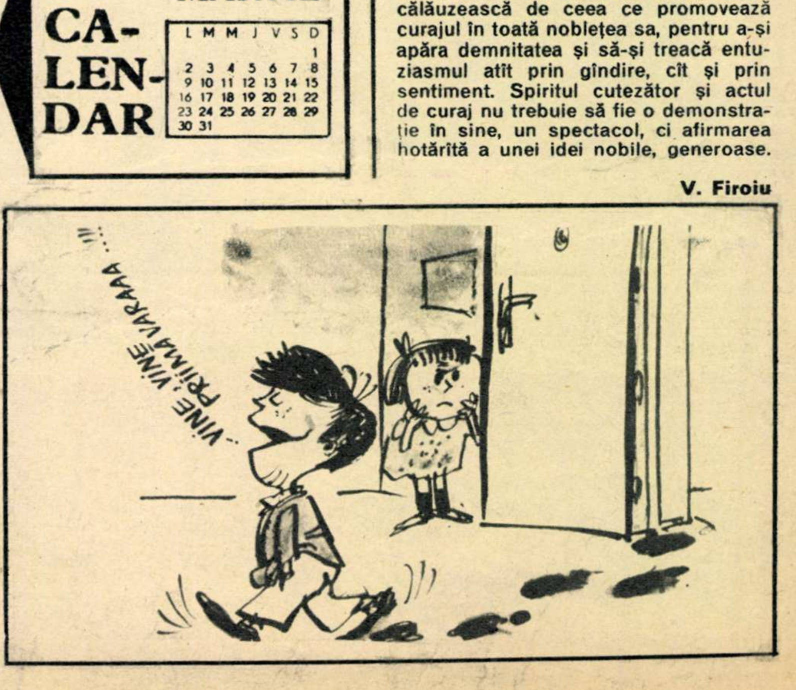
VINE, VINE PRIMĂVARAAA...!!!

UN MARE CONCURS DE DESENE ALE COPIILOR

„Meridianele prieteniei"

În primăvara care începe, voi și cei de seama voastră, de pe toate continentele, cu jocurile și năzuințele voastre, aduceți lumii o bucurie profundă, mereu împrospătată.

Voi, dragi cutezători, pe care patria vă crește în spiritul stimei și prieteniei pentru copiii celorlalte popoare, știți multe — și doriți să știți și mai mult — despre semenii voștri de pe alte meridiane.

Cum trăiesc acești prieteni din depărtare? Cum arată la chip, la veșminte? Care sînt tradițiile și obiceiurile lor? Cum învață? Ce jocuri preferă? Și — mai cu seamă — ce năzuințe îi animă, care sînt gîndurile voastre pentru ei?

Așteptăm să ne vorbiți despre toate acestea cu limbajul culorilor și-al fanteziei, participînd la concursul de desene cu tema: «Prietenia cu copiii de pe toate continentele».

Concursul se desfășoară în perioada 19 martie — 3 mai a.c.

Desenele voastre vor trebui să aibă mărimea de 21 × 30 cm și să fie executate în 3—4 culori, în acuarelă sau cu creioane colorate.

REVISTA «CUTEZĂTORII» OFERĂ:

10 (zece) premii I, cîte un ceas de mînă
10 (zece) premii II, cîte o trusă de pictură
10 (zece) premii III, constînd din cărți și albume de artă.
20 (douăzeci) mențiuni — acuarele, truse «Carioca» etc.

IMPORTANT!

Zece dintre desenele selecționate de un juriu de specialitate vor fi trimise la Paris unde, alături de desenele primite și din alte țări vor participa la faza internațională a concursului, organizată de Oficiul European al UNICEF (United Nations Children's Fund — Fondul Națiunilor Unite pentru copii).

Un juriu internațional care se va reuni la Paris în jurul datei de 15 septembrie, va selecționa 20 dintre cele mai bune lucrări. Autorii acestora vor primi marele premiu UNICEF, care constă în cîte o călătorie la Paris, la New York, în Africa, în Asia sau în diferite țări europene.

UNICEF mai anunță posibilitatea ca, din lucrările premiate, să se selecteze unele desene pentru a fi tipărite sub formă de felicitări și calendare UNICEF, pe anii 1972 și 1973.

O SURPRIZĂ PENTRU CONCURENȚII DIN ROMÂNIA!

La premiile oferite de revista «Cutezătorii» se adaugă din partea UNICEF următoarele premii speciale:

O păpușă «Bella» (care vorbește și merge) pentru cel mai frumos desen realizat de către o concurentă.

Un tren electric «Trix» pentru cel mai frumos desen realizat de un băiat.

Toți cei 50 de premiați și menționați vor primi și cîte un creion «Computer-UNICEF».

DE REȚINUT!

Lucrările le veți trimite atent ambalate, în plicuri format mare, pînă la data de 3 mai a.c. pe adresa: Revista «Cutezătorii», Piața Scînteii, nr. 1, București, cu mențiunea «MERIDIANELE PRIETENIEI».

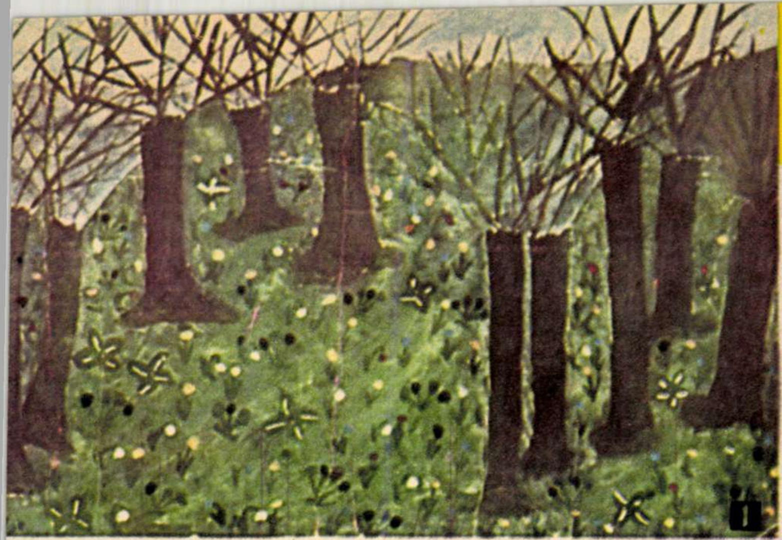
1

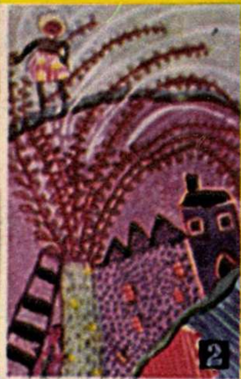
2

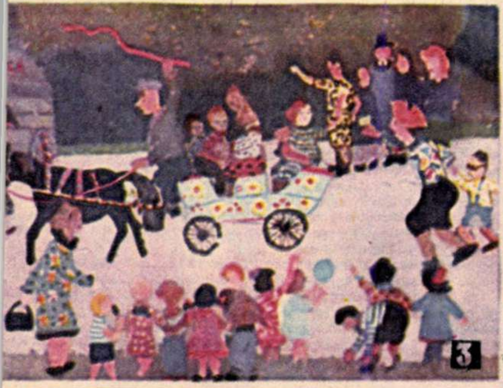
3

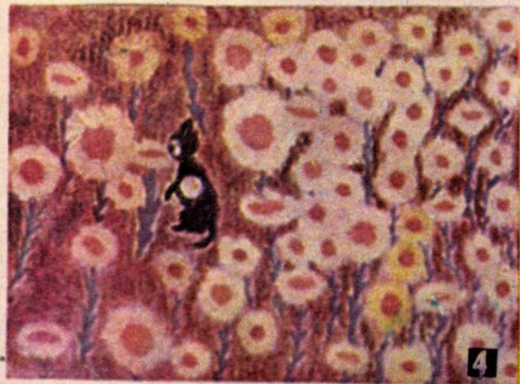
4

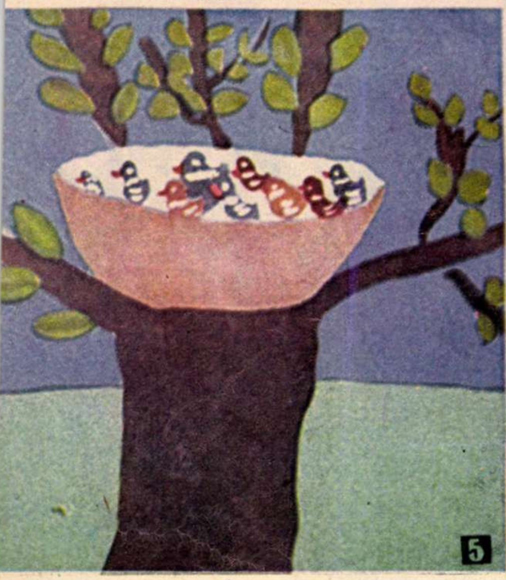
5

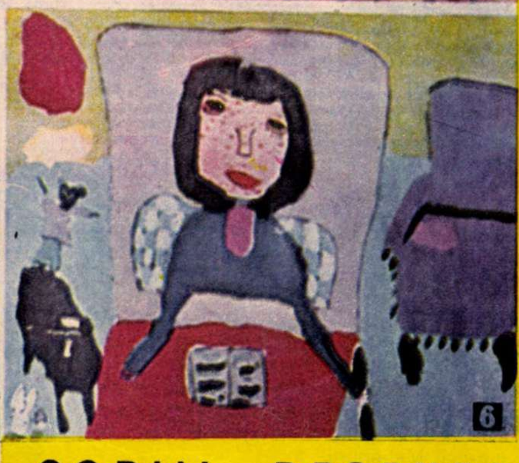
6

COPIII DESENEAZĂ

1 SILVIA COTORAN — România — Primăvara în pădure
2 FRANÇOISE BUMINO — Franța — La cules de vișini
3 IRA ZARON — U.R.S.S. — Cu căruța
4 PIRIO AHONEN — Finlanda — Pisicuța mea la plimbare
5 VERA BRADACI — Iugoslavia — Împreună în cuib
6 MITCHEL MANINA — Anglia — În convalescență

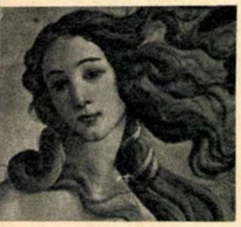

Sandro Botticelli

Este greu de presupus un chip mai frumos decît acesta (vezi coperta revistei) al zeiței dragostei din celebra reprezentare a legendei mitologice a nașterii lui Venus din spuma mării. Cînd veți învăța puțină filozofie, veți afla și veți înțelege atunci că unele dintre capodoperele lui Botticelli — «Primăvara», «Marte și Venus», «Nașterea lui Venus» — sînt aluzii directe la idealul platonician de frumusețe și iubire. Umanismul Renașterii italiene descoperea valorile antichității. Botticelli, fiul unui simplu cizmar, ajunsese, pasionat de pictură, unul dintre cei mai de seamă reprezentanți ai școlii florentine din quattrocento. Cînd a pictat aceste tablouri se afla în plină maturitate artistică, la apogeul creației. Priviți detaliul din reproducerea noastră și e de ajuns ca să observați precizia și grația contururilor, limpezimea și strălucirea culorilor, expresia de nobilă și, totuși, ciudată frumusețe stranie a chipului — trăsături caracteristice stilului botticellian. Totul este atît de real și aparține parcă, cu toate acestea, unei vieți de vis. Aș spune că e o transfigurare a realității, năzuind spre ideal, spre perfecțiune. Perfecțiunea pe care Botticelli a atins-o, fascinîndu-ne și astăzi, după sute și sute de ani.

HORIA HORȘIA

1) Descrieți tabloul întreg și numiți cunoscutul muzeu din Florența unde, alături de numeroase opere de Botticelli, se află și acesta.

2) Cum se numește cel mai de seamă reprezentant al literatur Renașterii italiene și celebra sa operă pe care Botticelli a ilustr cu nemuritoare desene și gravuri?

CUPON 2
SERIA A II-a

TREI SCENE ÎŞI AŞTEAPTĂ ACTORI

VOIEVODUL IONICĂ DE DRAGODANA ● CUM S-A ACCIDENTAT PRINŢESA? ● FLORILE TALENTULUI SE CULEG PRIMĂVARA ●

Peste cîteva zile, cele mai bune formaţii de teatru din şcolile din ţară îşi vor da întîlnire pe o singură scenă. Oraşul de la poalele Ceahlăului — Piatra Neamţ îi aşteaptă pe şcolarii actori. Teatrul din localitate se pregăteşte să-i găzduiască în confruntarea etapei finale. Nouă nu ne rămîne decît să urăm tuturor echipelor artistice pionierești, care se vor întrece în zilele vacanţei de primăvară şi pe scenele teatrelor din Bucureşti şi Braşov — mult succes!

Gongul poate să anunţe: premieră în Festivalul teatrului şcolar.

Maistrul peruchier este neîntrecut, dar o mînă pricepută ca a lui tot mai găseşte cîte ceva de aranjat înainte de a intra în scenă.

Încă de astă-toamnă, o dată cu şcoala au început căutările. Mai întîi o piesă «grozavă», cum doreau ei. Apoi, au început migăloasa muncă de confecţionare a costumelor, a decorurilor, învăţarea rolurilor şi repetiţiile...

Tot aşa, cu pregătiri, a trecut un trimestru, o vacanţă şi cel de al doilea trimestru, care aproape se încheie. Acum totul este pregătit. Gongul care ne anunţă solemn intrarea în miraculoasa lume a scenei poate să bată, să anunţe: avanpremiera!

Ssst! Sîntem în lumea basmului. În acele ţinuturi în care Cotoşman — Motanul Încălţat şi prietenul său, Ionică, întîlnesc doi mîndri paji împărăteşti. Mîndri, mîndri, nimic de zis, dar veşmintele lor înzorzonate îi împiedică să-l ajungă pe iepuraşul Fulg de nea. Cotoşman, mai sprinten, îl prinde. Îl face prizonier.

De undeva, trîmbiţaşii cetăţii vestesc apropierea unui viteaz. Majordomul palatului anunţă:

— Voievodul Ionică de Dragodana!

Ionică şi isteţul său tovarăş aduc prea frumoasei domniţe cel mai grozav dar — iepuraşul alb. Pătrund timizi în sala tronului dar, culmea, domniţa nu-i nicăieri. Ce s-a întîmplat?

Curioşi, ne apropiem de această lume a basmului: dar nu, nu pătrundem în ţinuturile ei. Rămînem în culise. Extraordinar! Toată lumea este alarmată.

— S-a accidentat prinţesa!

— Cum aşa?

— Coroana-i de vină, e prea mare!

— I-a căzut pe nas!

— Nemaipomenit!... şi trebuie să intre în scenă!

— Repede, repede, să vină marchizul...

Cîteva clipe... şi domniţa este la locul ei, în marea sală a palatului. Înduioşată pînă la lacrimi (care nu se uscaseră încă, din culise pînă aici) prinţesa primeşte darul voinicului.

Nemaiauzitele peripeţii ale lui Cotoşman şi ale lui Ionică nu se încheie aici. Ei mai trec prin multe întîmplări, din care descoperă puterea oamenilor de a munci, de a face viaţa mai bogată, mai frumoasă, mai veselă...

Cine sînt cei care, cu puterea talentului lor, ne-au dus în minunata lume a basmului? Să vi-i prezint: Elena Oană, Emma Dinu, Mircea Stoica, Costel Neagoe, Narcis Ioanin, Rodica Vărzaru. Elena Văduva şi mulţi alţi pionieri şi elevi, membri ai echipei de teatru de la Şcoala generală — Roşiori, comuna Vînători, judeţul Mehedinţi.

— Hai, stăpîne, cumpără-mi cizmele, că de mare ajutor ţi-oi fi...

La sfîrşitul spectacolului — un zîmbet de la interpreţi.

Eu sînt
Motanul
încălțat.

realizat
de LIDIA NOVAC
Fotografii:
GRIGORE PREPELIȚĂ

Cine ești tu, cutezătorule?

Te cunosc de mult. Și, iartă-mi lipsa de modestie, cred că te cunosc bine.

Lasă-mă să încep cu un truism (cu un adevăr banal, adică): eu însumi am fost copil, am avut vîrsta ta. Mai întîi te cunosc din amintire, din imaginile pe care, prin vreme, mi le redeșteaptă copilul care am fost eu odată.

Apoi te cunosc pentru că fiii mei sînt de vîrsta ta; te cunosc, privindu-i pe ei.

În sfîrșit, te cunosc pe tine, elevul, pionierul de azi, cel căruia această revistă, și noi toți, împrumutînd cuvîntul de la ea, îți spunem cutezător. Am făcut cunoștință cu tine la școală, în tabere, în drumeții, la cercuri, la olimpiade, pe stradă, pe stadion — și dacă îmi promiți că nu mă etichetezi drept un sentimental incorijibil, adaug: în propria mea inimă.

Ceea ce o să-ți mărturisesc azi, n-am nici o îndoială, o să ți se pară curios. Știi, m-am gîndit că s-ar putea ca eu să te cunosc chiar ceva mai bine decît te cunoști tu însuți. Și nu numai pentru că am fost copil și am copii, pentru că, deci, sînt un om matur, cu experiența vieții. Nu glumesc: am mai mult timp să mă gîndesc la tine, decît ai tu! În fond, aceasta e meseria mea: să mă gîndesc la tine. Ocupațiile tale sînt altele: trebuie să inveți, să te joci, să visezi... Nu prea ai vreme să te cunoști, să afli cine ești.

Iată de ce întrebarea: **Cine ești tu, cutezătorule?** *mi-o pun mai puțin mie și mai mult ție.*

M-ar bucura dacă aș izbuti, după o vreme, ca, tot descoperindu-ți cîte o părticică din tine, să ajung să cred că te cunoști mai bine decît acum, că știi mai multe despre tine.

Dar, poate îți vine să-mi spui: «Foarte frumos, din partea dumitale, nene, ești plin de intenții bune, dar la ce-mi slujește mie să mă cunosc mai bine? Crezi că fără asemenea cunoștințe, nu se poate trăi?»

Da. Așa cred. Cred că nu se poate trăi fără să știi cine ești, de unde vii, încotro te duci.

Și tu ești mai mult decît un simplu elev, unul din milioanele de pionieri. Ești cetățeanul de mîine.

Și vii de mult mai de departe decît de acasă, de pe strada ta, din orașul tău. Vii din istoria acestui popor.

Și mergi mult mai departe decît te va duce, într-o zi, profesia aleasă, sau, în fiecare zi, viața. Mergi spre steaua unui ideal înalt, pe un drum care nu se sfîrșește niciodată.

Dar, poate acestea sînt cuvinte prea mari. Și eu vreau să stau de vorbă cu tine, folosind cuvinte obișnuite.

Îți dau întîlnire la această rubrică întîmpinîndu-te cu întrebarea: **Cine ești tu, cutezătorule?**

OCTAV PANCU-IAȘI

RUBRICA UNDE SCRIEȚI VOI!

BUNĂ ZIUA! VĂD CĂ SÎNTEȚI PUNCTUALI LA ÎNTÎLNIREA NOASTRĂ! DECI, DIALOGUL POATE SĂ ÎNCEAPĂ. DESPRE CE? IATĂ:

- **O întîmplare cu haz și... fără!**
- **Un viitor «cutezător»**
- **Stejarul secular**
- **Și... cîteva opinii personale!**

„TURIȘTII“

Dintre ultimele întîmplări petrecute în clasa noastră, una le pune capăt la toate. Un coleg, care în urma unei nefericite «întîmplări» este nevoit să repete clasa, într-una din zile, după cursuri, a plecat la gară, luînd cu el pe încă unul dintre băieți. Aici, nici una, nici două s-au urcat amîndoi fără bilete în personalul București-Craiova și, fără nici o piedică, au ajuns în orașul Roșiorii de Vede. După ce au hoinărit, neavînd ce mai face s-au gîndit că e cazul să se întoarcă acasă. Dar, de data aceasta lucrurile n-au mai mers ca la ducere. Aproape de stația Măldăieni a venit controlorul. Au fost dați jos. «Voiajorii» noștri s-au văzut în fața unei situații la care nu se gîndiseră pînă atunci: erau nevoiți să facă o excursie... pe jos. După cîteva ore de mers, înciudați și obosiți și-au făcut apariția în sat. Eu am vrut să le iau și un scurt interviu în legătură cu incursiunea lor, dar mi-au răspuns scurt și fără chef: «Nu dăm interviuri!»

FLORICICA DOBRE, Școala generală nr. 1, cl. a VII-a,
Mihăiești, județul Olt.

REPORTER CLUB!

«Cel mai tînăr locatar al blocului nostru»

Foto: ION TOLAN, cercul foto al Casei pionierilor Turda.

CONVORBIRILE REPORTERULUI PIX

De un lucru nu mă pot plînge: de scrisori. *Poate n-o să mă credeți, dar în ultimul timp, poștașul le aduce cu... sacul. N-am făcut o figură de stil, fiți convinși! Este vorba de un sac ca toți sacii. Și-atunci, mi-am zis (pe bună dreptate): «Oh, ce greu o să-mi fie să aleg «Rozeta săptămînii» și cîte alte rozete bune vor aștepta publicarea!». Gîndindu-mă așa, m-am apucat cu hărnicie să citesc zeci și zeci de scrisori trimise de voi. Ei, și-acum, pot să recunosc, fără modestie, c-am aflat tot ce se poate afla despre iarnă: cum este cu sania și cum este sub sanie, ce spun fetele despre «specialiștii» în bătălia cu bulgării de zăpadă, cum se ridică castelele de zăpadă etc. Zăpadă, zăpadă și iar zăpadă! Nici de desene nu duc lipsă: flori, vaze, Făt-Frumos, pomi, cap de fetiță (nu-mi explic cum se repetă la diferiți copii același «cap», poate o fi din vreun manual?). Atunci ce mai vreau? «Rozete» dragi prieteni! Fapte deosebite, întîmplări petrecute între colegi, știri senzaționale (că un elev, mai slab la învățătură a reușit perseverind în studiu să ia nota maximă, nu credeți că este senzațional?), curiozități din zona unde trăiți, noutăți care vă întîmpină la fiecare pas și, de ce nu, descoperiri proprii (elevii de la Școala generală din Satul Nou, județul Arad, de pildă, au descoperit la 4 km depărtare de sat la Movila turcească, într-un zid de cărămidă, o statuie de o formă ciudată, care este acum în atenția specialiștilor). Deci, pe curînd prieteni. Cu mai multă ingeniozitate, cu mai mult spirit de observație. Și... nu uitați concizia de care trebuie să țineți seama în alcătuirea corespondențelor voastre.*

REPORTERUL PIX

RADARUL ROZETELOR“

STEJARUL LUI MIRCEA CEL BĂTRÎN

Am aflat de la bătrînii satului că, sub uriașul și multi secularul stejar din comuna noastră (cu un diametru de 3,30 m), ar fi făcut un popas mai lung Mircea cel Bătrîn. De aceea noi, copiii din Uda de Sus, județul Argeș, am hotărît să-l îngrijim, să-l ocrotim. (Corespondentă: Elena Popescu).

NOTA REDACTIEI

Dragi prieteni din Uda de Sus, vă invidiem! Și acum o rugăminte cititorilor din întreaga țară: dacă în localitățile voastre se află asemenea mărturie, mai puțin cunoscută, despre mari evenimente sau eroi ai istoriei noastre, scrieți-ne neîntîrziat!

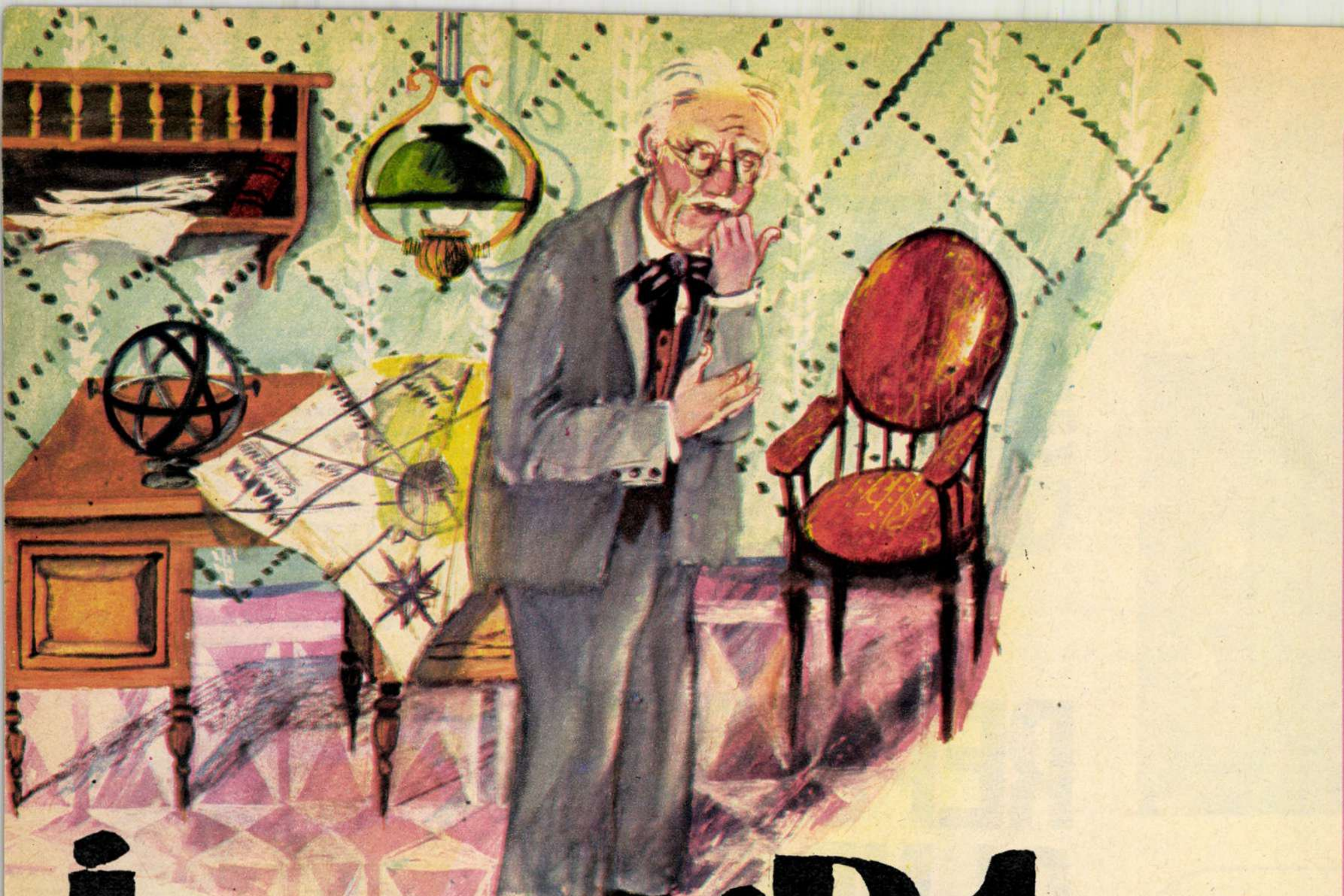

Inscripţii

de **MIRCEA SÎNTIMBREANU**

Vecinul meu, bătrînul savant epigrafist, şi-a petrecut anii tinereţii descifrînd cuneiforme în Babilon şi Chaldeea. Mai tîrziu, fredonînd o arie din Aida, a trecut în Egipt, unde după cîţiva ani au început să-i cadă primele fire de păr pe ultimele hieroglife nedescifrate. A colindat civilizaţia etruscă şi cea cretană, iar la Mycene, privind în ochi vestiţii lei de piatră, a simţit pentru prima oară nevoia ochelarilor. Citind apoi inscripţiile de pe zidurile Troiei s-a gîrbovit de tot şi cînd, în sfîrşit, s-a reîntors în ţară, a primit sulul de pergament prin care era declarat Preşedinte de onoare al Clubului Epigrafiştilor. Fotografia din colţul stîng al documentului era atît de neasemănătoare cu originalul încît o statuie de origine romană, martoră la eveniment, a suspinat nostalgic:

— «Eheu, fugaces, Postume, Postume... Labuntur anni...»*

Ei, da... Într-adevăr, au trecut anii şi omul acesta pentru care timp de o viaţă întreagă o zi fără enigme era, vorba cîntecului, o noapte nespus de grea, a ajuns pensionar. Sînt însă oameni pentru care inactivitatea e o boală şi bătrînul savant era dintre aceştia. Şedea în şezlong şi se topea, pierea, se stingea...

Pînă într-o zi cînd a ieşit în stradă. Ei bine, chiar în dreptul porţii dădu cu ochii de o inscripţie bizară pe trotuar. Era făcută cu cretă şi părea un şarpe încolăcit în jurul cozii şi priponit de cîteva sforicele de cărbune de un pătrat făcut cu humă!

Bătrînul epigrafist simţi că reînvie:

— Cred că este o rămăşiţă a civilizaţiei neobabiloniene, cugetă el şi aleargă în casă după lupă.

O găsi cu greutate în una din zecile de lăzi conţinînd ciudatele sale colecţii şi reveni alergînd în stradă. De data aceasta, fără să mai pună lupa la ochi constată cu plăcere că enigmaticul scriitor adăugase încă vreo trei cercuri şi ceva asemănător cu părul despletit al unei meduze, cu cretă albastră.

— Aha, exclamă savantul, lucrurile devin din ce în ce mai interesante! Este ceva ce am întîlnit o singură dată în zona australă. Cred că e o rămăşiţă a civilizaţiei neopapuaşe...

Studie pînă spre seară misterioasele linii. Cînd se întunecă se retrase în biblioteca sa pentru a-şi verifica ipotezele.

A doua zi ieşi din nou în stradă. Inscripţia se îmbogăţise. Un păienjeniş de linii de toate culorile, pe bază de cretă, cărbune şi cărămidă, se întindea pe 20 de metri liniari de trotuar.

— Fantastic! Aşa ceva n-am văzut decît într-o schiţă prelevată în perimetrul african. E o rămăşiţă a civilizaţiei Cotocuzilor, fără îndoială, se bucură frecîndu-şi mîinile bătrînul savant.

Zilele următoare, timp de două săptămîni, venerabilul epigrafist nici nu se mai uită, la şezlong, iar pe poştaşul ce-i aducea pensia îl expedie aproape cu brutalitate.

— De ce mă deranjezi? Lasă-mă în pace! Nolli tengere circulos meos!**)

Ca un imens miceliu de ciupercă, inscripţia cuprinsese acum întreaga stradă. Bătrînul alerga gîrbovit. Din loc în loc, măsura, desena, compara, se certa cu trecătorii ce călcau nepăsători inscripţiile şi deveni un duşman neîmpăcat al cîinilor vagabonzi ce degradau diabolic de perseverenţi îndeosebi inscripţiile din jurul stîlpilor.

Ipotezele cădeau şi se ridicau ca nişte popice.

— E o civilizaţie a maiaşilor preistorici. Sau, poate, vreo rămăşiţă asuriană... sau... nu cumva e totuşi opera grafică a omului zăpezilor??

Dar într-o bună zi vecinii nu-l mai văzură pe bătrînul epigrafist. «Ce s-a întîmplat?» se întrebau ei îngrijoraţi şi mă rugară să îi fac o vizită. Am primit fără să stau pe gînduri. L-am găsit întins în şezlong. Părea obosit.

— Maestre, sînteţi bolnav?

— Nu, îmi răspunde stins. Dar **nu mai am ce face...** Am rezolvat misterul inscripţiilor pe asfalt. Ştiu din care civilizaţie fac parte inscripţiile cu pricina şi acuma stau... Mă indispune inactivitatea. Asta e tot.

— Şi care e misterul? am întrebat cu sufletul la gură. Din ce civilizaţie fac parte? Neoasiriană?

— Nu.

— Neobabiloniană?

— Nu.

— Neomaiaşă?

— Nu.

— Atunci?

Bătrînul clătină plictisit din cap.

— Nu este o civilizaţie sau, dacă vrei, este civilizaţia... necivilizaţilor, zise şi — prefăcîndu-se că doarme — închise ochii. Iar eu am ieşit în vîrful picioarelor, apoi am alergat ca să vă spun cele ce urmează:

— Copii care scrieţi pe asfalt! Nu vreau pentru nimic în lume să vă jignesc, dar vă rog să mă credeţi: inscripţiile pe asfalt, pe case, pe garduri nu fac parte din nici o civilizaţie... Bănuiam eu de mult acest lucru, dar n-aş fi avut niciodată curajul să vi-l spun. Mă temeam să nu vă jignesc. Acum însă dacă mi-a confirmat-o însuşi bătrînul epigrafist...

---

*) Ehei, trec anii, Postume, Postume... (Horaţiu)

**) Nu te atinge de cercurile mele! (Arhimede)

Versuri de
GHEORGHE TOMOZEI

Danubiu

Dunărea lunecătoare
ca un prag de casă-mi pare,
prag de casă înflorată
ori de grindă încrustată,
prag de pînză albă, ninsă,
şi cu borangicuri scrisă,
prag de stele de zăpadă
şi de frunze din livadă,
prag de care toamna, vara,
calcă din vechime Ţara
şi din primăvară-n iarnă
cînd prind fulgii să se cearnă.
Prag de apă netedă,
niciodată veştedă
prag de nuferi şi argint
şi de peşti de mărgărit...

Dinţi de lapte

Sîmburii din mere coapte
sînt un fel de dinţi de lapte,
de amar şi de dulceaţă
care nu se trag cu aţă.

Niciodată nu mai cresc
sîmburii de măr domnesc,
ultimul ce se desprinde
e un sîmbure de minte.

Mărul, sîmburii de lemn
şi-i împrăştie şi-i semn
cînd i se goleşte-adîncul
că «îmbătrîneşte» ţîncul.

Mai bătrîn e-ntr-adevăr
deocamdată cu un măr...

Tom Sawyer

Cercei de cireşe, cercei de vişine
fetele-şi pun, în crîngul cîntător
în care berzele vin să se sprijine
în mereu acelaşi picior...

Vacanţă... În luminiş e vacanţă
şi e foc de porumbi şi e pace,
peştii cu solzi de faianţă
sar singuri în ace.

Cărţile dorm în fînul stogului,
băieţii-s pescari, în bulboane viclene

sperie trestia Topologului,
Topolog-Mississippi cu mrene.

Tom Sawyer se caţără-n pom
pîndind cuibarul paserei Roc,
ori chiar poetul satului e Tom
ori e morarul apelor din soc.

Vacanţă... Cerul, peste sălcii
e mai fraged ca botul mielului.
Tom Sawyer fumează din pipa păcii
tutunul de codiţa-şoricelului...

Atelier literar

RASPUNDE SCRISORILOR VOASTRE LITERARE

POETUL

VIRGIL TEODORESCU

SĂMÎNȚĂ MARCEL — Ferendia 242 — jud. Timiș

Neîndoios, poezia te vizitează și în același timp ești musafirul ei. Se pare că relațiile sînt din ce în ce mai strînse. Din poeziile trimise aș remarca: «Somn de poet» și «Ritual».

Rețin notația sensibilă: «Sculptura iernii s-a degradat/ În șiruri luni de lacrimi».

Te-aș sfătui să nu forțezi apariția simbolului. Acest lucru duce la efecte ieftine.

CRISTIAN POPESCU — Onești — jud. Vîlcea

Dragă Cristian Popescu, de ce nu-l lași pe fratele matale, «elevul» Lucian Popescu, să se prezinte singur? E atît de timid sau poate vrei să-i faci o surpriză? Spui că fratele matale este autorul unui serial: **Haiducii,** fiind pe punctul de-a încredința tiparului (revista **Oltul)** un alt serial. Te rog să-i comunici că la **seriale** se pricepe poate mai bine. La poezie încă nu.

CONSTANTINESCU MARIAN — Pitești — jud. Argeș

Ești foarte tînăr: ai abia treisprezece ani. În schimb, teribil de nerăbdător și energic. «Dacă poeziile următoare — ne somezi — sînt bune de publicat în revistă să le **bublicati**.» Nu putem să le **bublicăm.** Sînt niște însăilări minime, cuvinte aruncate la voia întîmplării. Deocamdată trebuie să citești dacă te atrage poezia. Să citești pe nerăsuflate.

ADELA R.

Îți respectăm dorința deși n-are de ce să-ți fie rușine. Te afli, cum prea bine zici, «într-o fază incipientă». Îți plac, se vede, **Pastelurile** lui Alecsandri. Nu e rău, desigur.

Dar fixîndu-te la Alecsandri vei scrie o poezie care nu mai corespunde vremii noastre. Să nu înțelegi greșit termenul «poezie modernă». A fi modern este, pentru un adevărat poet, o necesitate. Ca și necesitatea de-a călători cu avionul, de-a încerca să cucerești Luna.

VIȘINESCU ILINA — Corbeni — jud. Argeș

Cum «să imiți naivitatea»? N-aș putea să-ți spun cum, prin ce procedee, dar se poate imita, și uneori cu succes. E un lucru constatat că simulanții, după o îndelungată practică, încep să confunde simulacrul cu realitatea, în modul cel mai sincer, fără să urmărească vreun interes. Interesul a dispărut, dar a rămas duplicitatea. O perfectă monedă falsă pe care n-o mai deosebești de cea adevărată, decît dacă o pui sub microscop. «Botează» pămîntul cu stihuri» mai departe, dar te rog, fă mai des apel la puterea dumitale de concentrare.

Aștept să citesc poezii mai dense.

CAZACU FLORIN ADRIAN — Botoșani

Am examinat bucățile trimise. Nu sînt poezii, ci niște pastișe neîndemînatice. E imposibil să lauzi patria înșirînd tei de fel de banalități. Oricare ar fi obiectul ei, dragostea cere o expresie nobilă. Te poți convinge citind pe marii poeți.

ISTRATE MARIA — Tîrgul Neamț

Simple exerciții. Bîjbîieli. Nu știu ce să zic. Mai trimite.

ION CHIRAȘ — Petroșani — jud. Hunedoara

Dumneatale începi să fii un poet. Poeziile sînt încă inegale. N-am putut alege nimic spre publicare, deși trei dintre ele: «Zidul», «Cu sete nepotolită» și «Prospețime» mi-au reținut atenția. Stăruie să vezi **dincolo de aparențe, dincolo de crusta care învăluie lucrurile** și vei fi cu siguranță unul dintre poeții care **populează lumea cu floarea speranței!**

Trimite-mi ultimele dumitale poeme.

PAUL ANTONESCU — Moinești

Iartă-mă, dar îmi pari a fi un personaj misterios. Faci greșeli elementare de gramatică, ceea ce denotă o lectură scăzută și îmi trimiți niște poezii extrem de interesante, de unde aflu, spre surprinderea mea, că «Strada este păcatul cel dintîi» și că ai «cunoscut adevărul pe o bancă de iarbă».

Îți aparțin sau, (ținînd seama de ștersăturile din text și reluări de cuvinte), le-ai transcris de undeva?

GÎSCĂ A. ANICA — Dumitrești — jud. Vrancea

Poezia «Rămîi!» mi se pare a fi un fragment din poemul lui Luconin: «O zi de muncă». Mă înșel oare?

OANCEA M. LIDIA — com. Brazi, Ploiești — jud. Prahova

Copilărești de tot cele două poezii și pe deasupra versuri întregi luate din manualul de limba română. Citește și trimite ceva mai tîrziu.

GHEORGHIU DUMITRU — București

N-ai de ce să faci **mea culpa.** De data asta mi-ai trimis trei piese care pot fi numite **poeme.** Continuă să scrii în acest fel. Aștept altele.

DUMITRACHE RADU — București

Nu, dragul meu. Ce faci dumneatale e, în cel mai bun caz, cronică rimată. Nu vreau să te dezamăgesc, dar n-am găsit în textele trimise nici un dram de poezie.

PASCU ION — București

Prea puțin. Nu-mi pot da seama. Mai trimite.

CERNITU AURORA — Craiova

Ba da. Există un «embrion». Mai ales în «Paralele». Mai trimite.

STĂNILĂ MARIANA — com. Chirnogi — jud. Ilfov

Versuri superficiale. Palide imitații după Coșbuc. Încearcă să scapi de această tutelă. Și citește.

B.E. — Constanța

Îți respectăm dorința, cu toate că ni se pare ciudat. Desnădăjduit n-ai de ce să fii: ai un spirit de observație remarcabil și o înclinare evidentă pentru literatură. Dar lucrul acesta nu te scutește de a pune mîna pe fizică, pe matematică și așa mai departe. Eu cred că ar trebui să-ți faci un punct de onoare dovedindu-le celor din jur că un tînăr care se ocupă cu literatura se cuvine a fi, mai înainte de toate, un om cultivat și plin de rîvnă în ceea ce privește însușirea cunoștințelor. Te sfătuiesc să nu te lași de «prostii». Dimpotrivă: să le iei în serios. Să scrii și să-mi trimiți și mie cîte ceva.

VĂRZARU ANGELA — Găiești — jud. Dîmbovița

Textul trimis nu este concludent. Ca să spun drept n-am observat nimic neobișnuit, adică nimic care să-mi îngăduie să-ți dau un sfat în ceea ce privește alegerea profesiunii.

Din punct de vedere literar textul mi se pare mediocru, presărat cu greșeli de gramatică.

DUȚĂ D. STOICA — com. Berceni — jud. Prahova

Calchiezi. Te îmbeți cu vorbe goale. Găsește cel puțin un model mai avansat. Citește: Arghezi, Barbu, Bacovia, Blaga. Și, mai ales, citește poezie modernă.

EMMA ADAM — Gherla — jud. Cluj

Atît poeziile («Cerul și marea», de pildă) cît, mai cu seamă, povestirea fantastică de mici dimensiuni, aparțin unei persoane sensibile, cu bogată imaginație. Notații delicate, inteligente. Aștept un nou plic.

ION IONEL — Craiova

Interesant și bine scris. Se poate publica.

BĂLUȚĂ IONEL — Brăila

Progres evident. Bravo! Publicăm în acest număr al revistei : «În marea de cărbune» și «Pe gheața timpului».

În marea de cărbune

În marea de cărbune...
Zgomotele luminii,
Răzbat din soarele cărbunelui,
Coarnele cerbului,
Veghează florile cîmpului.

În marea de cărbune...
Cîntecul ciocîrliei,
Năvoadele locomotivelor
Coborîte asupra mării de
cărbune
Adorm, îmbrobodite
Cu o basma de apă.

Pe gheața timpului

Pe gheața timpului...
Aud metaforicul zumzet de
albine,
Văd goluri, de ape mereu pline,
Ploaia cerne
Silabe din gîndurile mele.

IONEL BĂLUȚĂ
cl. a VII-a A,
Școala generală nr. 222,
Brăila

ALEXANDRU IOAN CUZA

CUTEZĂTORI DE-A LUNGUL VEACURILOR

A trecut un veac și jumătate de cînd s-a născut acel bărbat care, dintr-un om modest, avea să devină Alexandru Ioan I, domnitorul României sau, pe scurt și pe graiul poporului, Cuza vodă, simbolul Unirii din 1859. Au trecut o sută unsprezece ani de cînd poporul a înfăptuit Unirea Moldovei cu Țara Românească, alegîndu-l pe Cuza domn. A fost o alegere fericită și o domnie cu spor și belșug, cu noroc. Ca domn, Alexandru Ioan I a știut să fie drept, bun și blînd. Bun și drept mai ales cu cei pe care domnitorii dinainte i-au urgisit peste măsură. A dat legi înțelepte. Și a făcut ca legea să fie tare, să înlocuiască abuzul și să strivească tirania. A fost omul cerut de acele vremi de mari transformări și nu s-a ferit, nici o clipă, să-i înfrunte pe boieri și pe călugări, să le ia pămînturile și să le împartă nevoiașilor. Nu s-a luptat eroic ca Ștefan cel Mare împotriva otomanilor. Nu și-a fulgerat spada în bătălii răsunătoare ca Mihai Viteazul. Și totuși poporul l-a admirat, l-a iubit și nu l-a uitat.

Totdeauna, în mintea poporului amintirea lui Cuza vodă a fost deosebit de vie. În fitece sat ori oraș s-a izvodit cîte-o istorioară despre faptele lui. Nu c-ar fi fost puțin obișnuite. Dimpotrivă: erau obișnuite, dar toate foarte aproape de înțelegerea, de dragostea celor mulți, de inima poporului. Povestașii întîmplărilor din vremea lui Cuza vodă încep de obicei așa: «Strașnic om a mai fost și Cuza-vodă! El ne-a dat pămînt, el a orînduit mai bine armata, el a făcut ocaua mai mare și negutători mai cinstiți. El a făcut școalele. Trebuie să știți: Cuza-vodă nu era fudul. Umbla așa, ca noi. Ba, de multe ori, ca să prindă slujbașii necinstiți, judecătorii nedrepți ori pe cei ce umblau cu fofîrlica, își schimba fața și hainele, să nu-l cunoască nimeni, nici chiar aghiotanții lui, și pornea prin țară. Unde nu te așteptai, acolo îl găseai. Și unde pomeneai la el trăsuri și slugi puzderie, ori bogății vraf și grămadă, ca de pildă la Bibescu, domnitorul dinaintea lui? Acela se purta prin țară numai cu alai, în caleașcă aurită, cu șaisprezece cai albi, cu hamuri roșii și cu vizitii îmbrăcați numai în mătăsuri, cu galoane și țărțămuri în fel de fel de culori...»

Un cîntec popular zicea:

«Trăiască vodă Cuza, care
A făcut ocaua mare...
Brutarul și măcelarul,
Băcanul și cu pescarul,
Toți se prăpădesc de frică
Dacă-s prinși cu-ocaua mică...
Cuza-al nostru să domnească
Peste țară românească,
Încă cincizeci ierni și-o vară,
Căci avem acum o țară...».

Poporul își amintește că vodă Cuza s-a purtat cu multă demnitate în fața sultanului și l-a înduplecat să recunoască Unirea din 1859. Ba, mai mult, a eliberat toți robii români aflați în Țarigrad, în casele turcilor bogați. O altă povestire ni-l înfățișează pe Cuza în vizită la sultan. N-a vrut să se așeze în genunchi în fața padișahului cum făcuseră înaintașii lui, ci «a mers la palat drept, cu fruntea sus și cu sabia zornăind, ca un Făt-Frumos». Văzîndu-l înainte-i, drept, fără sfială, sultanul l-a întrebat cu mirare:

— «De ce ai venit așa?».

— «Așa **m-a trimes Țara!**» a răspuns Cuza, cu atîta mîndrie și curaj, încît sultanul a rămas gură căscată. Iar dacă a înțeles că are de-a face cu un om plămădit din alt aluat decît domnitorii de dinainte, un om vrednic, drept și curajos, l-a poftit la masă și l-a cinstit ca pe un conducător ales ce era.

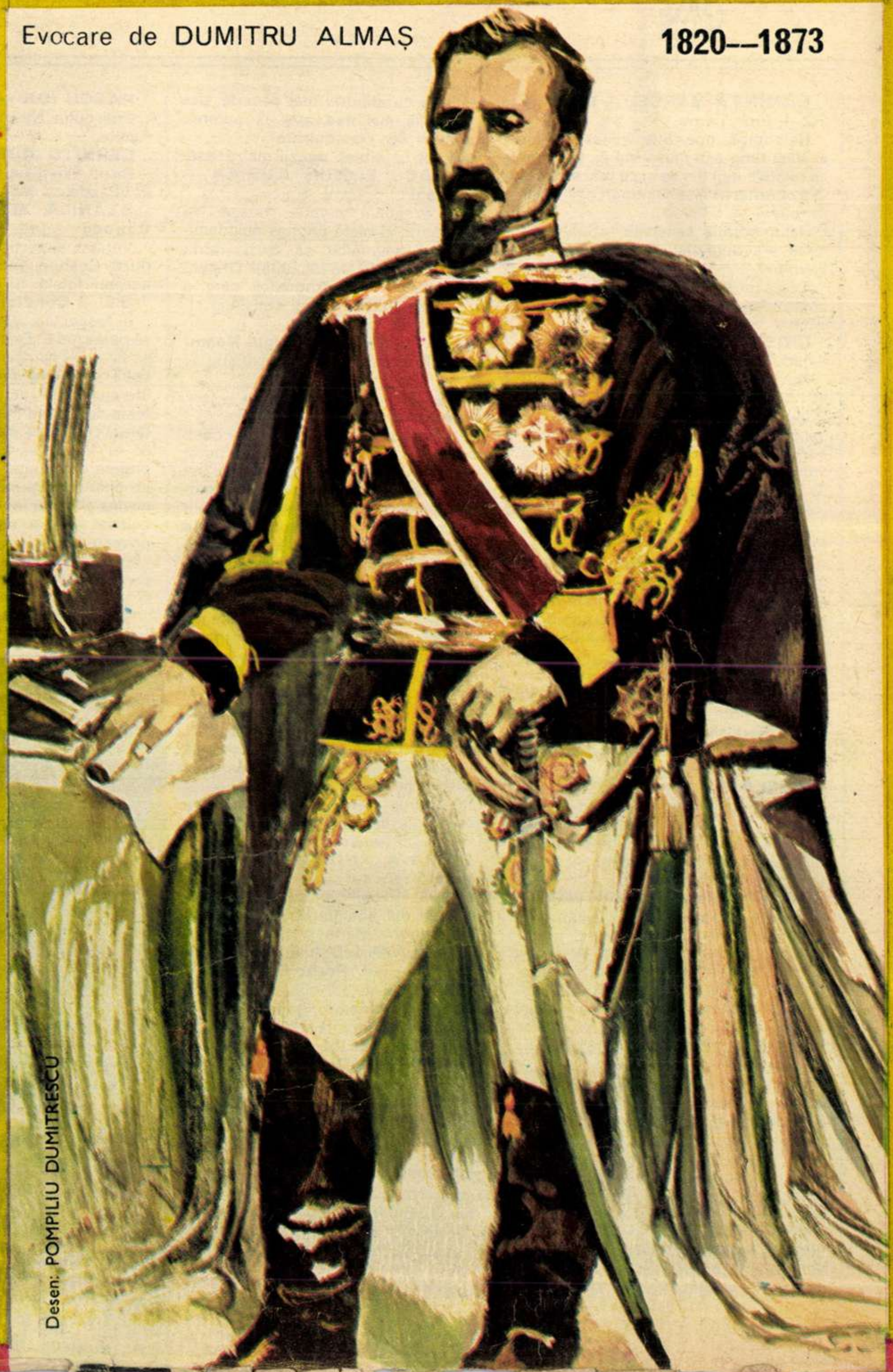
Evocare de DUMITRU ALMAȘ

1820—1873

Desen: POMPILIU DUMITRESCU

Alte povestiri scot în lumină felul cum vodă Cuza umbla printre nevoiași, orășeni sau țărani. Așa, odată, îmbrăcat țărănește, merse pe cîmp. Îl văzu un plugar sărac, slugă la boier. Omenos, plugarul îl pofti la masă: mămăligă cu ceapă, ca la plug de nevoiaș.

— Tii! Da' așa mîncați pe-aici? întrebă oaspetele.

— Dacă n-avem altceva...

Oaspetele s-a așezat și a mîncat alături de plugar. Dar cînd sfîrșiră bucatele, drumețul oaspete, cu un cuvînt — Cuza, căci ați înțeles, el era — scoase dintr-un sac de la șold o ploscă plină cu vin grozav. Dădu jos de pe el hainele cele proaste, apăru în strai domnesc, aurit și lucitor ca soarele.

— Acum bea și nițel din ăsta de care beau eu la palat.

— Atunci, noroc și sănătate, mărite doamne! zise țăranul, cunoscîndu-l în sfîrșit pe vodă Cuza.

— Norocul vostru o să vină curînd, a zîmbit vodă, plecînd.

Și, într-adevăr, peste cîteva săptămîni, a venit legea care a împărțit pămînt țăranilor.

IANUARIU DCCCLIX
1

DEPUTAȚII ADUNĂREI AD-HOC
MOLDOVA
1857
LES DÉPUTÉS DU DIVAN AD-HOC
2

Cuza pedepsea sau își bătea joc de cei necinstiți, de negustorii lacomi. Cică odată și-a tras sarică mițoasă deasupra hainelor domnești, și-a îndesat căciulă ciobănească pe cap pînă peste urechi, și cum era și întuneric și ningea de nu se vedea om cu om, a luat-o razna prin Galați. Intră la un negustor și cere să-i dea o oca de vin. Dar ocaua să fie mare, de-a lui Cuza. Negustorul îi aduce o ulcică de-o jumătate de oca și i-o trîntește pe masă.

— D-apoi, bine, jupîne negustor, asta-i ocaua lui Cuza?

— Pentru un țărănoi ca tine, asta-i!

Cuza plătește și pleacă. Dar a doua zi, pîrcălabul Galațiului poruncește ca negustorul necinstit, care nu aplicase legea, să fie purtat prin tot tîrgul, cu ulcelele de gît, strigînd c-a înșelat lumea vînzînd c-o măsură mai mică decît ocaua lui Cuza și jurîndu-se că n-o să mai facă altădată.

«Bun suflet precum a fost Cuza n-a mai fost și poate nu va mai fi, cît ne va sta capul în nevoi, fie-i oasele drepte și sfinte! exclama un povestitor de prin Dorohoi. Cu suman ca al nostru și cu cojocul, iaca, așa umbla! Vezi că el era crai ales între mai marii crailor și de traiul nostru nu se rușina. Punea căciulă mocănească pe cap, era cu cămeșoaie de in ori de cînepă și-o lua prin țară să-și vadă stăpîniții...».

Poporul era încredințat că vodă Cuza știe cum să dreagă orice strîmbătate și să îndrepte pe calea cea bună pe orice ticălos. Odată a pedepsit aspru un judecător pe care l-a prins împărțind dreptate nu după lege, ci «după zimții galbenilor».

Într-o zi, ostașul de sentinelă de la poarta palatului nu l-a cunoscut și nu i-a prezentat arma. Cuza l-a întrebat de ce nu-i prezintă arma. Ostașul îl îndemnă să-și caute de drum.

— Să-mi caut de drum? întrebă vodă. Lasă că te-oi învăța eu cum să te porți cu acela care-ți dă pîine!

— Ce? Tu ești pitarul care ne dai pîinea crudă și mititică și încă mai ceri să-ți prezint arma? Șterge-o de-aici că te fac una cu pămîntul!

Cuza vodă a plecat. Îi plăcuse purtarea soldatului. Dar, cum a ajuns la palat, a luat aspre măsuri împotriva brutarului, care dă soldaților pîine crudă și mică.

S-au izvodit multe povestiri cu tîlc despre Cuza vodă și călugări. Nu le-a îngăduit fățărnicia, nedreptățile cu care tratau pe cei umili, lăcomia de averi, trufia. Odată mergea pe drum într-o căruță cu cal slăbănog de gîndeai că-i un calic oarecare. Voia să vadă ce se mai petrece prin țară și ținea să nu-l cunoască lumea. Pe drum s-a întîlnit cu starețul mănăstirii Neamțului. Se lăfăia într-o trăsură mare, luxoasă, trasă de patru cai. Nu l-a cunoscut pe Cuza. S-a răstit la el, să se ferească din cale-i. Și pentru că i se părea că nu prea vrea, a poruncit vizitiului să-l biciuie. Vizitiul a împlinit porunca. Ba a mai dat și căruța nevoiașului în șanț. Cînd a ajuns în tîrgul Neamțului, l-a chemat pe stareț la pîrcălăbie. Cînd a văzut că omul bătut pe drum era chiar Cuza, a încremenit. A bîlbîit o rugăminte de iertare.

— Va să zică vă purtați ca niște boieri?! N-aveți milă de cei slabi și sărmani! În loc să miluiți pe cel sărac, porunciți să-l bată cu biciul. Dacă-i așa, ca să nu mai fiți boieri, am să vă iau moșiile, să nu vă mai îmbuibați ca niște trîntori. Și așa a făcut vodă Cuza precum a zis.

Povestirile despre Cuza vodă, despre firea lui plină de omenie și cumsecădenie, de înțelepciune, de dreptate, de înțelegere pentru cei nevoiași, se potrivesc cu documentele istorice, cu legile și faptele lui Alexandru Ioan Cuza. Ele cuprind mult adevăr, exprimat într-un stil propriu poporului — al povestirii cu tîlc înțelept sau hîtru. Istoricul Nicolae Iorga, scotocind documentele vremii, scria că vodă Cuza «a întruchipat lupta de veacuri a săracului țăran român, veșnic obijduit și jignit peste marginile suferinței omenești, contra acelor exploatatori, din toate neamurile și cu nici un suflet»... Acest domn al poporului, așa de pașnic în toate, politicește «s-a bătut vitejește» cu ciocoii ca să facă Unirea și s-o consolideze prin legi bune, prin care se află și legea agrară. Dar «a doua zi după împroprietărire, care a fost, de fapt, sămînța cea bună pentru viitor, a căzut prin răzbunarea ciocoilor»... Cuza «a rămas pentru poporul nostru nu idolul de-o clipă, ci neuitatul părinte și binefăcător».

1
MedalieaUnirii, în amintirea actului de la 24 Ianuarie 1859. (Cabinetul numismatic al Academiei Republicii Socialiste România).

2
Deputații țărani sau «pontași» din Divanul ad-hoc moldovean. (Secția Stampe a Academiei Republicii Socialiste România)

THÉREZE STEINMETZ
(Olanda)
«Cerbul de aur»

LIZE MARKE
(Belgia)
«Cerbul de argint»

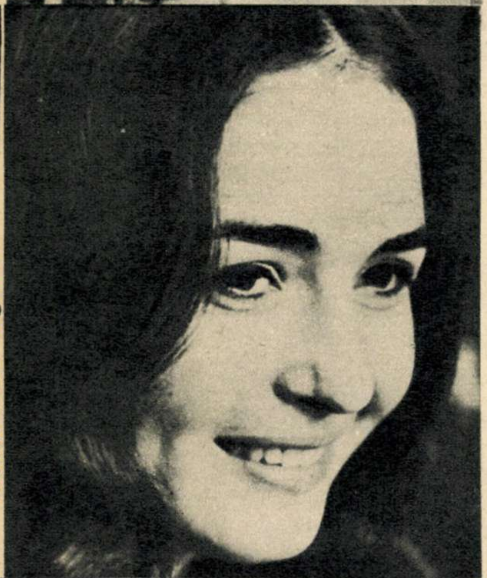
ANGELA SIMILEA
(România)
«Cerbul de argint»

PAȘA HRISTOVA
(Bulgaria)
«Cerbul de bronz»

Chiar după ce trec, sărbătorile își mai prelungesc încă mult timp ecourile bucuriei. Brașovul a oferit din nou timp de cîteva zile un anotimp al cîntecului în care ne-am întîlnit cu poezia delicată și luminoasă a Mariei Laforêt, dar și cu cîntecul frenetic al lui Raphael, cu blues-ul lui Memphis Slim și cu melodiile neliniștite ale Nicolettei, am urmărit cu plăcere cîntecul romantic, cu sentimente profunde al Mihaelei Mihai și ironia strengărească a Andei Călugăreanu. Vedetele și concurentele au adus pe scena brașoveană acel cîntec despre care Charles Aznavour spunea că **redă emoția, durerea sau veselia, că este acel «ceva mărunt» care te face să visezi sau să speri** . De aceea, nimeni nu s-a supărat că, în zilele Festivalului, voi, cei de vîrsta «cutezătorilor» v-ați umplut caietele cu autografe, ați decupat fotografiile vedetelor, le-ați scris pagini de admirație.

Pentru voi am ales datele și informațiile din aceste pagini despre ediția a III-a a Concursului și Festivalului internațional «Cerbul de aur».

Concursul organizat de revista noastră cu prilejul celei de a III-a ediții a «Cerbului de Aur» cu titlul **«Cel mai îndrăgit interpret sau interpretă de muzică ușoară»** s-a încheiat. Cititorii noștri au trimis **27 882 de cupoane.** Majoritatea, 64,2% l-au desemnat pe **DORIN ANASTASIU, cel mai îndrăgit interpret.** Au mai întrunit adeziunea cititorilor noștri în ordinea alfabetică: Angela Similea, Doina Spătaru, Francine (Elveția), Joe Dolan (Irlanda), Robbie Rae (Țara Galilor).

Cutezătorii și CERBUL DE AUR,

Special pentru Cutezătorii

NICOLETTA. Foarte tînără, fără nici un aer de vedetă, îmbrăcată simplu, cu o comportare firească. Stă de vorbă cu tine camaraderește.

— Ce este cîntecul pentru dumneavoastră, Nicoletta? o întrebăm.

«Cîntecul mă ajută să mă exprim, este limbajul meu, deși uneori îmi place să mă exprim și prin desen. (Nicoletta iubește pictura și ia, actualmente, la Paris, lecții cu un cunoscut maestru). Mă socotesc artistă și muncesc foarte mult pentru asta. Se întîmplă de multe ori ca în domeniul muzicii ușoare, pe lîngă adevărații artiști, să năvălească și nepoftiți. Cîntecul adevărat nu trebuie confundat cu comerțul de cîntece. În Franța, uneori, ele se lansează prin reclamă uitîndu-se că tinerii de 12 și 14 ani care își fac uneori adevărați idoli din cîntăreții de muzică ușoară sînt ușor influențabili. Lor le place muzica bună, ritmul, veselia; pentru ei trebuie un cîntec de calitate excelentă.

«Cutezătorilor» le dăruiesc un desen și-o îmbrățișare!»

Special pentru Cutezătorii

JOSEPHINE BAKER, cea care timp de 40 de ani și-a închinat viața muzicii, a stîrnit și la Brașov furtuni de aplauze. În fața apariției acestei multilaterale artiste în vîrstă de 63 de ani rămîi uimit. Nu știi ce să admiri mai întîi la ea, forța vocii, căldura sufletului, bucuria de a se dărui, farmecul cu care se adresează sălii, optimismul pe care-l degajă întreaga ființă a ei. «Sourir toujours sourir», este deviza ei. Despre Josephine Baker știm că a înfiat 12 copii de naționalități diferite, pe care îi crește și-i educă. Gestul ei semnifică credința ca oamenii trebuie să trăiască în pace și prietenie și este în același timp crezul artei sale. Aveam deci multe motive de a ne fi apropiat cu sfiiciune de Josephine Baker. Am făcut-o totuși.

— Ne recomandăm: «Cutezătorii».

— O, îmi place nespus acest nume, eu însămi mă socotesc o cutezătoare și aș vrea să rămîn așa toată viața. Rugați-i pe cititorii voștri să-mi spună «Tante Josephine» și să-mi permită să duc la întoarcerea acasă, copiilor mei, îmbrățișări și sărutări din partea cutezătorilor. Cu atît mai mult cu cît le-am promis să le povestesc multe despre țara dumneavoastră frumoasă și despre oamenii ei veseli și buni.

În încheiere, ne-a scris:

— Un sărut pentru copiii din România, din partea lui Josephine.

1970

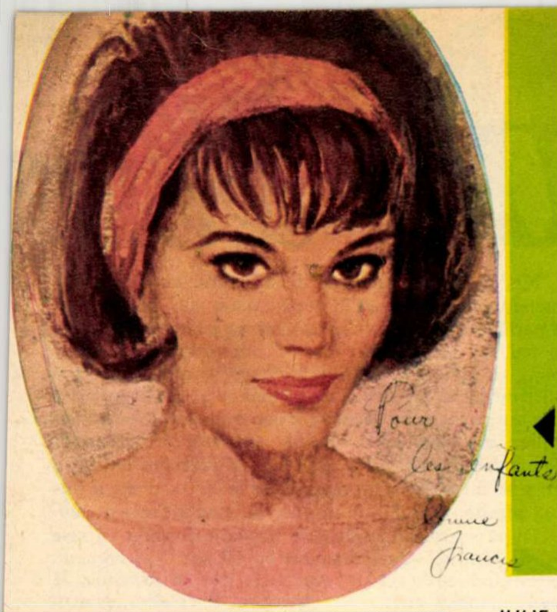

Special pentru
Cutezătorii

CONNIE FRANCIS (S.U.A.) De numele ei se leagă 15 milioane discuri, 20 filme muzicale şi peste 2 000 de cîntece.

«Am început să cînt de la vîrsta de trei ani, m-a învăţat bunica mea. La 14 ani, studiam cu toată seriozitatea muzica şi încă de atunci cîntecul a fost — şi aşa a rămas — totul în viaţa mea. Îmi place să interpretez cîntecul în limba în care a fost scris, de aceea cînt în 13 limbi. «Cutezătorilor» vă rog să le transmiteţi că-mi place la Braşov şi că sînt fericită că mă aflu în România».

CEEA CE NU S-A VĂZUT PE SCENA FESTIVALULUI

● Munca de ceasuri, fără întrerupere, a orchestrei care, sub bagheta lui Sile Dinicu, trebuia în cel mai scurt timp să se adapteze la stilul fiecărui interpret în parte.

● Biroul unde, zilnic, poştaşul descărca saci de scrisori de admiraţie pentru concurenţi şi vedete.

● Pe regizori şi operatori care căutau pentru telespectatori cele mai inedite unghiuri.

● Pe maeştrii de lumină care. seară de seară, creau în sală o atmosferă prielnică fiecărui stil de muzică.

● Şi, evident, nu s-a văzut pe scena Festivalului o întîmplare cu haz a concurentului Robbie Rae din Ţara Galilor. La Braşov, el a fost cel mai tînăr concurent (are 17 ani şi este din acelaşi district cu Tom Jones). Pletele lui lungi şi bălaie îl făceau să fie luat adeseori drept fată. Într-o zi un băiat i-a sărutat mîna, «Bine, dar sînt bărbat» a spus tînărul jignit de confuzie. A doua zi însă şi-a mai retezat din plete...

GALINA NENAŞEVA, U.R.S.S.

JULIE SAGET, Franţa

FRANCINE, Elveţia

JULIE SAGET (Franţa) ne răspunde la cîteva întrebări:

— Ce înseamna sa fii cutezător?

— A fi tu însuţi înseamnă după mine a fi cutezător. Şi asta la 14 ani este extrem de important, căci e vîrsta cînd vrei să semeni ba cu unul ba cu altul, să te piepteni sau să te îmbraci ca vedeta favorită. Este vîrsta la care nu-ţi place să asculţi sfaturile celor mari deşi, în fond îi imiţi. Şi atunci trebuie neapărat să fii tu însuţi, să îndrăzneşti atît cît trebuie în ţinută şi comportare.

— Oare să fie adevărat că tinerilor le place din muzica uşoară numai ritmul?

— Nu, categoric, nu. Dau adeseori recitaluri la case de cultură din Franţa. Acolo vin foarte mulţi tineri. Am observat că ori de cîte ori este vorba de un cîntec adevărat, cu sentimente adevărate, tinerii mă urmăresc cu atenţie. Lor le place ritmul, dar şi melodia şoptită, cîntecul de meditaţie, cîntecul care transmite idei.

— La revedere, Julie, şi-ţi mulţumim în numele «Cutezătorilor».

MIHAELA MIHAI în mijlocul prietenilor ei: pionierii.

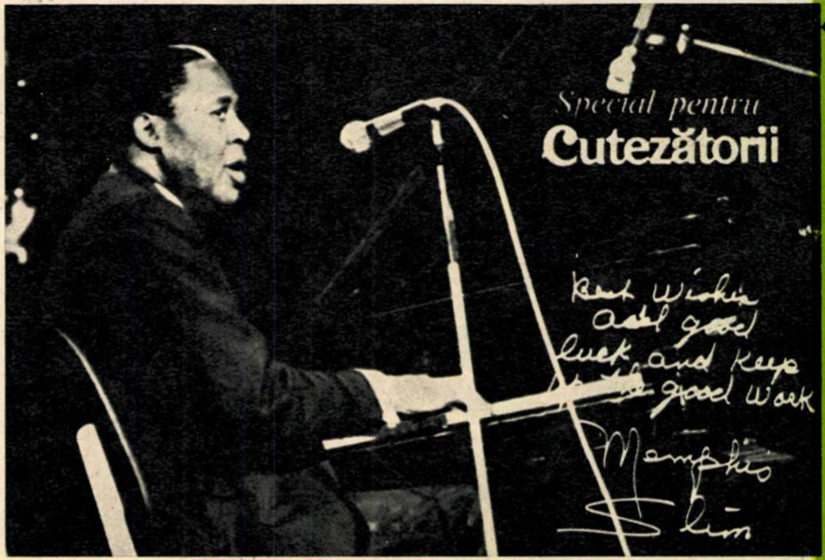

MEMPHIS SLIM. L-aţi privit pe micul ecran, i-aţi văzut mîinile cu degetele ca nişte fiinţe vii mişcîndu-se pe clapele pianului, improvizînd şi interpretînd, acompaniindu-se uneori cu voce amplă.

«Îmi place blues-ul şi l-am ales ca principal mijloc de a mă exprima, ne spune Slim. (Blues, cuvînt care înseamnă alean, este cîntecul în care negrul îşi povesteşte necazurile şi bucuriile zilnice, suferinţele şi speranţele sale. Cîntat uneori cu un ton sfîşietor, alteori cu o undă de umor, blues-ul aduce o imagine a vieţii negrilor). Blues-ul este viaţa mea şi socotesc că de la el au pornit toate formele de jazz de mai tîrziu. Chiar dacă nu înţelegi cuvintele unui blues ai să înţelegi, fără îndoială, sentimentele pe care le exprimă. Pentru «Cutezătorii» — cele mai bune urări de noroc. Fiţi atenţi să munciţi bine!» vă îndeamnă Slim în autograful său.

JOE DOLAN, Irlanda

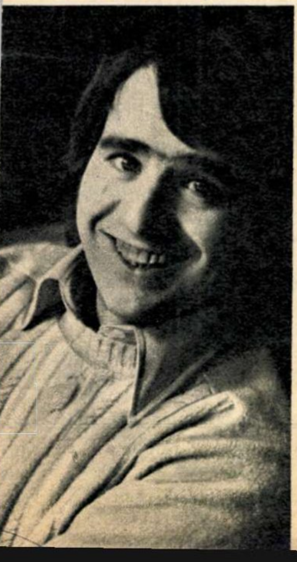

BERNADETTE, Scoţia

Special pentru
Cutezătorii

Con cariño
Raphael

Cu drag, Raphael

Pagini realizate de B. CARAGIALE
Foto: GHEORGHE CUCU

LA DATA CÎND AM TRIMIS ÎN TIPOGRAFIE COMENTARIUL NOSTRU, NU DISPUNEAM DE FOTOGRAFII CARE SĂ REDEA ASPECTE DIN MECIUL DESFĂȘURAT ÎN «PALATUL HANDBALULUI» DIN PARIS. DAR, DIN DORINȚA DE-A VI-I PREZENTA ȘI PRIN INTERMEDIUL PELICULEI PE CÎȚIVA DINTRE TRIPLII CAMPIONI MONDIALI LA HANDBAL, AM FOLOSIT FOTOGRAFII FĂCUTE ÎN ȚARĂ, ÎNAINTE ȘI DUPĂ ACEST EVENIMENT.

ÎN FOTOGRAFIA DE SUS: ACTUALII CAMPIONI AI LUMII LA HANDBAL PE AEROPORTUL «BĂNEASA», IMEDIAT DUPĂ REÎNTOARCEREA ÎN ȚARĂ.

80 DE MINUTE INCANDE-CENTE

Nu, nu numai tricolorii handbalului nostru și tehnicienii lor au realizat, în după-amiaza zilei de 8 martie, o performanță uluitoare, așa cum se zice și se crede, ci și noi. Și noi, ceilalți, mari și mici deopotrivă, începînd cu deosebit de simpaticul Cristian Țopescu și sfîrșind cu al nu știu cîtelea locuitor al acestor plaiuri din sutele de mii, dacă nu chiar milioane, care, înșurubați în scaunele și fotoliile din fața televizoarelor sau aparatelor de radio, am reușit să rezistăm nu la 60, cum ar fi fost normal, nici măcar la 70, cum am fi putut admite, ci la 80 de minute de emoții copleșitoare.

După acest meci infernal, Gruia a declarat că cele 80 de minute l-au îmbătrînit cu 10 ani. Și-l credem, înțelegînd cu totul altceva decît pot să exprime, la modul direct, cuvintele respective. Îl credem, pentru că au fost 80 de minute la fel de incandescente, la fel de dogoritoare precum metalul care clocotește în vetrele cuptoarelor și furnalelor.

Acolo, destul de departe, la Paris, în după-amiaza acelei zile care, fără-ndoială, va rămîne memorabilă în istoria sportului nostru, am pășit pe tartanul terenului din «Le Palais du handball» unde avea să se decidă cine se va-ncununa cu laurii titlului suprem cu mari, foarte mari speranțe, dar, de ce n-am recunoaște, și cu mari, aproape la fel de mari temeri. Speranțele își aveau justificarea în tot ceea ce știam că e în urmă, în clasa înaltă a handbalului și-a handbaliștilor noștri, în succesele lor răsunătoare: dubli campioni mondiali (în 1961 și 1964) pe parcursul a 9 ani de cînd am pășit în această arenă, medaliați cu bronz în 1967, de 5 ori învingători, de două ori egali și abia o singură dată învinși în cele 8 întîlniri anterioare cu adversarii

---

ROMAN FOILETON

OPERAȚIUNEA „HERCULE”

de OVIDIU ZOTTA

EPISODUL X

Seara, după cursuri, Marius alcătui o echipă operativă formată din Geo. Eschimosul și Prințesă. Șeful Bufnițelor, Palaghiță, trebuia luat prin surprindere și, în cazul cînd s-ar fi împotrivit, pus la punct cu energie. Cel mai indignat era Eschimosul, care nu se împăca deloc cu ideea că fusese dus de nas într-un chip atît de rușinos: **«Oh, mîinile mele ard de dorința de a-l înșfăca!»** Geo, în schimb, nu părea prea entuziasmat: **«Să nu ne grăbim. Bagă-ți mîinile în zăpadă, să ți le răcorești.** Eu — adulmecă Blondul — **simt că sîntem pe cale să ne amestecăm într-o chestiune despre care nu știm prea multe lucruri. V-o spun din experiență: s-ar putea să ne trezim în niște situații destul de complicate pentru a dori pe urmă să scăpăm de ele, dar va fi prea tîrziu!»**. Cît despre Prințesă, el era încîntat: **«Să mergem! Repede! Ador situațiile complicate! Principalul e să aranjăm o încăierare ca lumea: jap, poc, trosc! O să vină și miliția, tot orașul va intra în fierbere! Splendid!»**.

— Bine, rîse Marius. Ați vorbit, v-ați spus părerile, mie nu-mi rămîne decît să vă atrag respectuos atenția că am nimerit în afacerea asta din motive foarte diferite: eu — din pură întîmplare, Prințesă — fiindcă și-a dorit din toată inima să devină o haimana, Eschimosul — ca să-și găsească prieteni, iar Geo — pentru a petrece o vară de neuitat pe litoralul însorit... unde să uite de frumusețea aia de Valerica Sima! Totuși, orice se va întîmpla de acum înainte, va avea o importanță **egală** pentru fiecare din noi. Așadar, nimeni nu acționează după bunul lui plac, ci după cum e mai bine pentru noi toți. Vă mulțumesc pentru atenție și... da, era să uit: comanda e la mine!

În realitate, Marius era mult mai puțin sigur de el, ar fi cedat cu plăcere «comanda» dar cui? Geo era cu doi ani mai în vîrstă, însă avea o fire schimbătoare. Eschimosul — lucru important — nu și-ar fi pierdut cumpătul într-o împrejurare violentă, dar era prea lăudăros și nu strălucea de inteligență. Cît despre Prințesă, pentru el totul era un joc. **«Bine** — oftă în sine Marius — **să încerc tot eu. Dar nu știu cît voi rezista: vin tezele, se încheie trimestrul. Ei n-au de îndeplinit «Operațiunea Hercule», ce le pasă, pe cînd eu sînt obligat să iau note mari, m-am boierit, fără medii de 9 și 10 nu-mi mai tihnește masa!»**

Palaghiță locuia pe o stradă de la marginea orașului, strada Rădăcinei. Toate străzile din cartier aveau denumiri florale: Ghioceilor, Trandafirilor. Garoafei. Petalei. Polenului. Erau străzi lungi și înguste, pavate cu piatră. Case simple, necostisitoare. Prin curți cotcodăceau găini, guițau purceii. Auzeai porți trîntite, zgomotul ușilor, voci gospodărești strigînd în noapte «Cutare, închide păsările alea». Mirosea a fum, a rufe puse la uscat, a vanilie.

Casa lui Palaghiță era chiar pe colț. Ocupau, cu chirie, cele două încăperi din fund. Se știa că Palaghiță e orfan de tată, iar mama, femeie de serviciu la cinematograful Tomis, n-avea să vină înainte de începerea ultimului spectacol. «Echipa operativă» ciuli urechile: cineva cînta la chitară. **«Frumoasă primire! Cu muzică!»** rîse Geo. Sunetele căpătară deodată mai mult relief, mai multă putere. **«Sînt cel puțin patru chitare — o orchestră întreagă!»** spuse Marius. **Ce facem?»**. În alte condiții, numărul interpreților nu i-ar fi deranjat dar, după toate probabilitățile, orchestra cînta într-una din camerele lui Palaghiță!

— O fi ziua lui, zise Marius, dar n-o să renunțăm pentru atîta lucru. În orice caz, vom proceda cu înțelegere, uman: «Palaghiță, vino nițel pînă afară, vrem să te întrebăm ceva chestii, socoteli». Eventual, îl așteptăm pînă se termină petrecerea. Eschimosule, du-te și invită-l.

Eschimosul înghiți în sec și intră. Reveni peste un minut:

— Zice că să intrați înăuntru dacă aveți treabă cu el. Nu, nu-i nici o petrecere, dimpotrivă, Bufnițele muncesc: au înființat o orchestră de chitare și repetă de zor!

Pătrunseră într-o săliță rece și curată. Pe polițele așternute cu hîrtie dantelată se aflau ghivece cu flori, gutui, mere, borcane cu murături. Marius împinse ușa încăperii din dreapta; vreo opt băieți între șapte și unsprezece ani ridicară privirile din caietele în care scriau de zor. Aveau părul zburlit, nasurile pline de cerneală.

— Pardon! zise Marius, mirat. Ăștia-s frații lui Palaghiță?

— Numai trei dintre ei, îl lămuri Eschimosul. Ceilalți cinci au venit la meditație. Nu ți-am spus? Palaghiță dă meditații la matematică. Mai cîștigă și el cîte un ban.

— Mda, bombăni Marius — și deschise ușa din stînga.

Văzu patru băieți — Palaghiță pe dulap, Fred Apostolescu, pe pervaz și încă doi — unul pe pat, altul pe masă. Toți în maiouri, roșcovani, asudați și cu chitarele în mîini.

— Mă iertați că n-am ieșit să vă întîmpin, dar sînt lac de transpirație. Decît să fac o pneumonie, prefer să fiu nepoliticos, spuse zîmbind Palaghiță. Cine sînteți? Numai pe Eschimosul îl cunosc. Să facem prezentările.

Noii veniți dădură mîna cu «Bufnițele». Marius se strădui să rețină numele și chipul fiecăruia. Pe urmă — făcîndu-le cu discreție semn lui Geo, lui Prințesă și Eschimosului să fie pregătiți pentru orice eventualitate — se postă cu spatele la ușă, fixîndu-l cu priviri săgetătoare — cel puțin, așa își închipuia el — pe Palaghiță și pe prietenii lui.

— Vă sfătuiesc, înainte de toate, să

Gruia, tunarul nr. 1 al lumii.

...iar acesta e Penu, și el situat tot pe locul I între toți portarii de handbal din lume.

a căror replică urma s-o primim. Iar temerile... Ele se datorau lucidității noastre care nu putea să nu admită faptul incontestabil că handbaliștii din R.D. Germană constituiau un handicap extrem de serios, în ultimul timp valoarea lor fiind sensibil apropiată de a tricolorilor.

Și-am tremurat. Am tremurat pe scaunele și fotoliile din fața televizoarelor sau aparatelor de radio, pînă în clipa aceea cînd s-a auzit fluierul de început. Apoi, timp de 6 minute, care ni s-au părut 6 ore, am încremenit. Și doar mîinile noastre se mai mișcau frămîntînd o hîrtie sau colțul feții de masă, ori răsucind aiurea un creion. Pe urmă ne-am simțit palmele transpirate și mîinile ne-au căzut în jos, grele. Era în minutul 7 și scorul fusese deschis, dar nu de Gruia, nu de Oțelea, nu de Gațu, nu de Guneș, Chicid sau Samungi, ci de... Rost. Și-am stat așa alte cîteva minute, care ni s-au părut zile, uitîndu-ne cum tabela electronică înregistrează, implacabilă, golurile, cifrele schimbîndu-se în dreptul R.D. Germane, în dreptul României zeroul continuînd să se mențină cu o încăpățînare exasperată.

Au fost 10 sau 11 minute în care entuziasmul nostru a înghețat bocnă, ca apa unei bălți la minus 50 de grade. Ne mai rămînea, totuși, speranța. Ea, care nu ne-a părăsit nici o clipă! Speranța că gheața aceasta va fi spartă, totuși, și că gheața sfărîmată va putea fi topită. Și așa a fost. Trebuia să fie așa. Chicid a spart gheața, Gruia a sfărîmat-o și mai mult, Popescu o spulberă de tot. De-un timp, sărim în sus, plutim, dar brusc simțim din nou forța de atracție a gravitației și trebuie să ne așezăm pe scaune. Replica partenerilor noștri e viguroasă, neiertătoare, parcă atît așteaptă să-i egalăm pentru a ne depăși încă o dată. Și tot așa, într-un carusel fantastic, epuizant, de parcă am fi alergat după propria noastră umbră, de care ne desparte un singur pas, pe care însă nu reușim să-l facem și sunetul sirenei ne lasă cu inimile împovărate...

Dar, desigur, fiecare dintre noi a văzut, a auzit, a citit și cunoaște pe deasupra filmul meciului. Așa că n-are rost să-l mai derulăm. N-are rost și nici nu e în intenția noastră așa ceva, dar ce să facem, ne o greu să ne dezlipim de oricare dintre aceste minute, incandescente după cum am spus. Totuși, să încercăm. Să încercăm să ne amintim bucuria explozivă a clipei în care am reușit să ne depășim pentru prima oară propria umbră și să luăm conducerea, și de durerea, de tristețea cu care vedeam cum adversarii se țin de noi ca scaiul așa cum ne ținusem noi în primele 30 de minute. Să ne amintim de acele 30 sau 20 de secunde care mai rămăseseră din cele 60 de minute cînd, avînd avantajul unui gol, puteam fi campioni dacă Gruia nu greșea. Gruia a greșit, am rămas consternați, dar l-am iertat numaidecît, deși a permis ca propria noastră umbră să ne ajungă din urmă. L-am iertat, pentru că l-am înțeles, pentru că greșise în fața unor handbaliști la fel de mari ca și el.

Pe urmă a fost altceva. Au fost mai întîi 10, apoi încă 10 minute în care am uitat cu totul de noi. Eram cu toții acolo, pe tartanul terenului din parizianul «Palat al handbalului.» Au fost mai întîi 10, apoi încă o dată 10 minute în care și Gruia, și Otelea, și Chicid, și Penu, și toți ceilalți au reușit să dovedească ceea ce noi știam și doream arzător: cá sînt, oricum, ceva mai buni decît adversarii lor. Nu mult, ci atît cît trebuie pentru a merita din plin laurii celor mai buni din lume.

A doua zi, după această infernală dispută sportivă, așa cum se întîmplă totdeauna în situații similare, telefonul de la redacția noastră a sunat foarte des. La celălalt capăt al firului ne asteptau întrebări. O mie și una de întrebări, printre care și aceasta: «**Nu credeți c-am fost favorizați de întîmplare? Dacă Penu nu apăra ultimul șut, dacă handbaliștii din R.D. Germană ar fi prins mingea în acele ultime secunde, ce-ar fi fost?**»

Nu știm ce-ar fi fost. Știm însă că Penu a apărat magistral acel ultim șut, știm că mingea nu ne-a scăpat din mînă în ultimele clipe, știm că în cele 80 de minute incandescente, handbaliștii noștri s-au dovedit a fi făcuți dintr-un aliaj care a rezistat mai bine temperaturii înalte de pe teren, din sală și din lume, și că tocmai de aceea au devenit campioni mondiali.

CONSTANTIN DIACONU

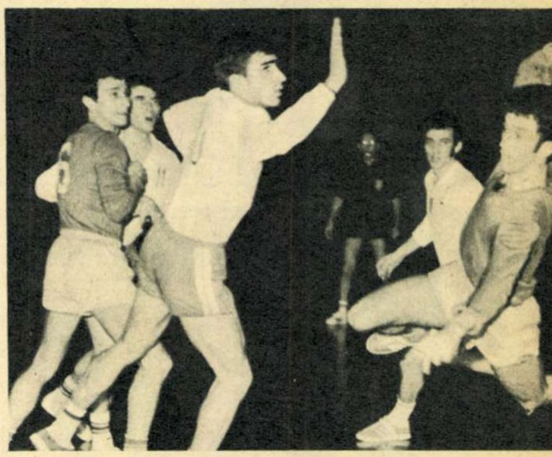
Cu mult înainte de acest campionat mondial GAȚU s-a dovedit un tunar de mare clasă.

---

fiți calmi și să nu faceți vreo prostie. (Aici lăsă o mică pauză, ca să-i înspăimînte și mai rău, dar Palaghiță îl privea ca pe un căzut din lună). Grupul vostru se intitulează **Bufnițele,** nu-i așa? (Ei încuviințară — da, și ce-i cu asta?). Ei bine, ȘTIM TOT despre voi: cu ce vă ocupați, ce procedee folosiți!

Palaghiță sări rîzînd, de pe dulap, drept în mijlocul încăperii:

— Ascultă, **față,** ești simpatic! Foarte simpatic! Zi înainte, vreau să mă distrez! E, e, ai rămas la... cum ai zis? Procedeele noastre. Te ascultăm!

Marius simți că își pierde cumpătul:

— Poate nu vă dați seama în ce situație sînteți! Iată unul din procedee: vă folosiți de oameni naivi și prostănaci (arătă spre Eschimosul care tresări indignat de aceste calificative) pentru a-i sili să fure!

Zîmbetul lui Palaghiță pieri:

— Ia stai, străine, ce tot vorbești? Spusele tale nu seamănă a glumă! Furia cată să ți-o stăpînești și spune-ne totul mai clar, de se poate!

Marius îl privi descumpănit; nu știa că lui Palaghiță îi place uneori să vorbească imitînd stilul poemelor antice.

Eschimosul scoase atunci jurnalul și-l ridică desfăcut, să vadă toți știrea subliniată energic cu creionul:

— Palaghiță, nu mai face pe neștiutorul! Uite ce scrie aici! Și acum, **i-me-diat** să scoateți tabloul la iveală.

— Aș face-o din toată inima, dar e imposibil! oftă Palaghiță. Cum ați ajuns la concluzia că sîntem amestecați în afacerea asta?!

— Nu mă prosti în față! se necăji Eschimosul. Ți-amintești cînd, de ziua lui Fred, ți-am spus că vreau să intru în grupul Bufnițelor?

— Da. Fred chiar a pus o vorbă bună pentru tine.

— Așa. Recunoști că mi-ai spus «O să-ți comunicăm ce probe trebuie să treci?»

— Bineînțeles.

— Iar a treia zi, mi-ați dat telefon, mi-ai comunicat ce am de făcut iar eu, prostul, am crezut că e vorba de un simplu joc!

Fruntea lui Palaghiță se umplu de cute:

— **Nu** ți-am dat nici un telefon, **nu** te-am pus la nici un fel de probă pentru că hotărîserăm de la bun început să nu te primim.

— Și de ce mă rog? roși Eschimosul.

— Așa. Ești tu băiat bun... dar lumea ar fi spus că o facem din interes, deoarece taică-tău are o funcție importantă. Repet: nu ți-am dat nici un telefon.

— Cum dovedești asta? interveni Marius, impresionat de sinceritatea pe care o simțea în glasul lui Palaghiță.

— Într-o mie de feluri. De exemplu, poftindu-vă pe toți la miliție. Sînteți proști, zise disprețuitor Palaghiță. Eu vreau să ajung **cineva,** probabil cel mai mare medic din România; învăț pînă la unu noaptea, în timpul tezelor nu dorm deloc; sînt cel mai bun elev din școală și, probabil, din oraș; dau meditații ca să-mi pot cumpăra tratate de anatomie, de fiziologie, de... dar ce să vă mai înșir aici toate specialitățile că tot n-o să înțelegeți! Cum o să fiu atît de nerod încît să distrug tot ce am făcut pînă acum și, mai ales, tot ce mă așteaptă de acum încolo?

Pe Marius îl cuprinse o mare nesiguranță:

— Bine. Să zicem că nu voi l-ați chemat pe Eschimosul la telefon. Dar **cineva** l-a chemat totuși, și nu oricum, ci vorbindu-i ca din partea voastră, a Bufnițelor!

— E primul lucru inteligent pe care-l spui — zise Palaghiță — și trebuie să recunosc că mă îngrijorează. Merită să chibzuim asupra lui.

(VA URMA)

DIAMANTELE NEGRE

Scenariu: AUREL WEISS **Ilustrații: NICU RUSSU**

8

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: ASCUNȘI ÎN TUFIȘ, DINU ȘI ANCA SÎNT MARTORII UNEI STRANII CEREMONII DENUMITĂ KARAKURARE. FIICA MARELUI ȘEF AL TRIBULUI, GURU, ESTE ALEASĂ PENTRU A FI SACRIFICATĂ.

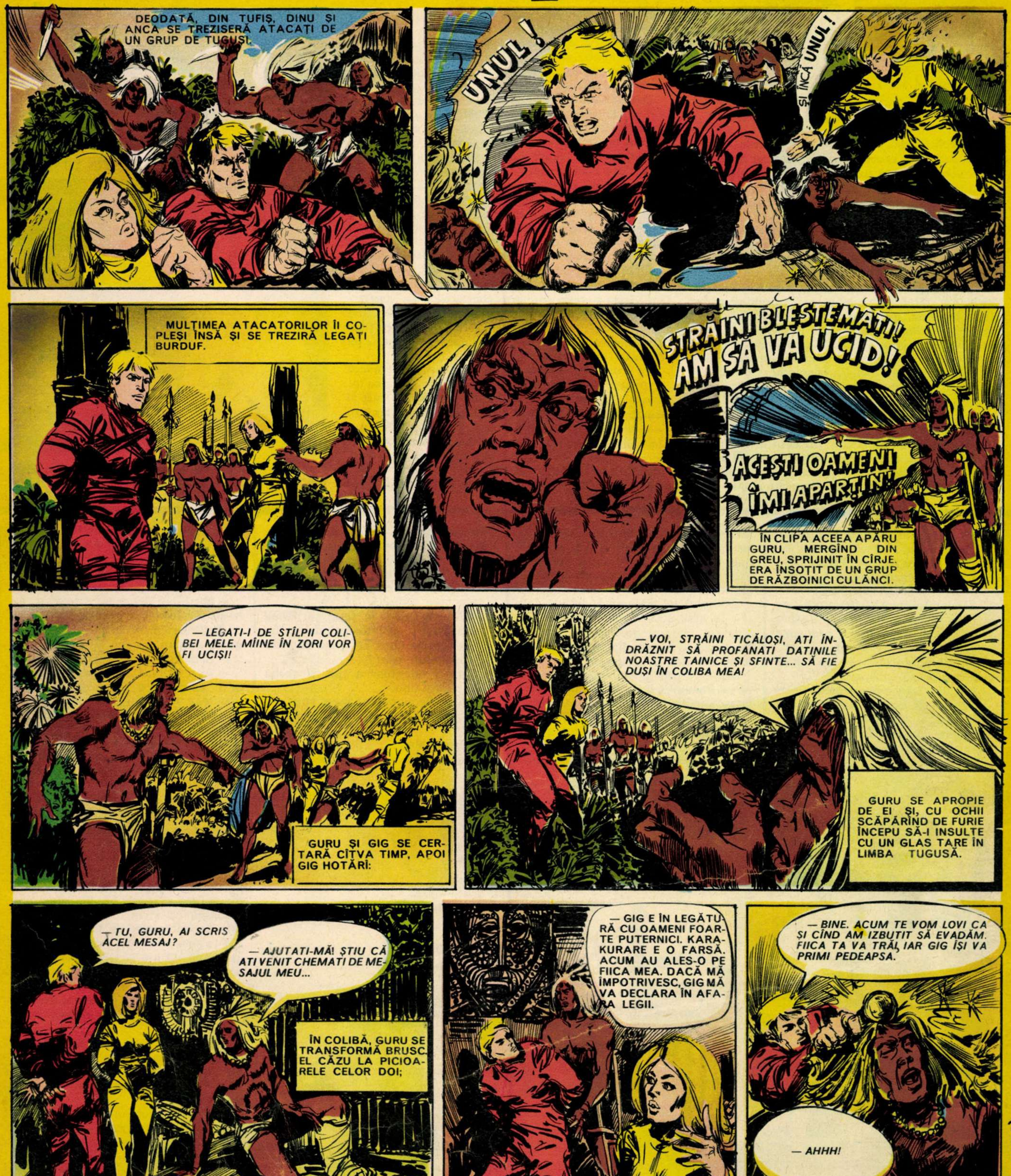
DEODATĂ, DIN TUFIȘ, DINU ȘI ANCA SE TREZISERĂ ATACAȚI DE UN GRUP DE TUGUȘI.
UNUL!
ȘI ÎNCĂ UNUL!
MULȚIMEA ATACATORILOR ÎI COPLEȘI ÎNSĂ ȘI SE TREZIRĂ LEGAȚI BURDUF.
STRĂINI BLESTEMAȚI! AM SĂ VĂ UCID!
ACEȘTI OAMENI ÎMI APARȚIN!
ÎN CLIPA ACEEA APĂRU GURU, MERGÎND DIN GREU, SPRIJINIT ÎN CÎRJE. ERA ÎNSOȚIT DE UN GRUP DE RĂZBOINICI CU LĂNCI.
— LEGAȚI-I DE STÎLPII COLIBEI MELE. MÎINE ÎN ZORI VOR FI UCIȘI!
GURU ȘI GIG SE CERTARĂ CÎTVA TIMP, APOI GIG HOTĂRÎ:
— VOI, STRĂINI TICĂLOȘI, AȚI ÎNDRĂZNIT SĂ PROFANAȚI DATINILE NOASTRE TAINICE ȘI SFINTE... SĂ FIE DUȘI ÎN COLIBA MEA!
GURU SE APROPIE DE EI ȘI, CU OCHII SCĂPĂRÎND DE FURIE ÎNCEPU SĂ-I INSULTE CU UN GLAS TARE ÎN LIMBA TUGUSĂ.
— TU, GURU, AI SCRIS ACEL MESAJ?
— AJUTAȚI-MĂ! ȘTIU CĂ AȚI VENIT CHEMAȚI DE MESAJUL MEU...
ÎN COLIBĂ, GURU SE TRANSFORMĂ BRUSC. EL CĂZU LA PICIOARELE CELOR DOI;
— GIG E ÎN LEGĂTURĂ CU OAMENI FOARTE PUTERNICI. KARAKURARE E O FARSĂ. ACUM AU ALES-O PE FIICA MEA. DACĂ MĂ ÎMPOTRIVESC, GIG MĂ VA DECLARA ÎN AFARA LEGII.
— BINE. ACUM TE VOM LOVI CA ȘI CÎND AM IZBUTIT SĂ EVADĂM. FIICA TA VA TRĂI, IAR GIG ÎȘI VA PRIMI PEDEAPSA.
— AHHH!

(Va urma)

Ca și «voalul de mireasă», coada peștelui chinezesc «Telescopul-voal de mireasă» (carassius auratus) — de culoare roșie sau albastră — desfășoară un dans unduitor și misterios.

ANTENE

Un ceas deșteptător... dansator a fost fabricat în Franța. În momentul cînd începe să sune, el sare și-și stropește proprietarul cu parfum. Dacă acesta nu se trezește, ceasul începe «să tropăie din picioare», producînd zgomotul pe care l-ar face o persoană aflată în dormitor.

Taxatorul automat este denumită instalația introdusă la metroul din Londra. Pasagerul pune biletul într-un automat de pe peron. Automatul restituie biletul și o celulă fotoelectrică deschide ușa de acces.

Un robot comandat de la distanță, pentru cercetarea fundului mării la adîncimi de pînă la 330 m, a fost pus la punct în Anglia. Aparatul, asemănător unui cărăbuș uriaș, realizează o viteză orară de 5 noduri (9 km) și poate aduce la suprafață greutăți pînă la 20 kg.

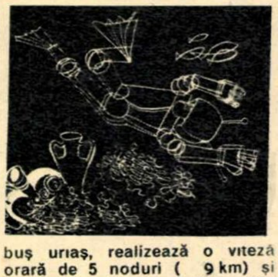

AFIȘ

PENTRU SAPTAMÎNA ACEASTA VĂ RECOMANDĂM:

— O CARTE: «Copii minune» de Theodor Bălan. Apărută în colecția «Biblioteca școlarului», seria «Preludii», o evocare a cîtorva dintre cele mai ilustre figuri de savanți, inventatori, oameni de artă, a căror genialitate s-a manifestat încă de la cea mai precoce vîrstă.

— UN FILM: «Războiul domnițelor», film istoric, producție a studiourilor românești

— UN SPECTACOL DE CIRC: «Carnavalul circului», o nouă premieră la Circul de Stat din Capitală. În program, între altele, dresură de lei, tigri, numere de clovnerie, acrobație etc.

— O PIESĂ DE TEATRU: «Coana Chirița», la Teatrul Național I.L. Caragiale, Sala Comedia.

O EXPOZIȚIE. Expoziția de acuarele, ulei, ceracolor și pictură pe sticlă, deschisă zilnic în incinta Școlii generale nr. 96 din Capitală. Autorul lucrărilor este pionierul Rareș Pantea din clasa a VI-a.

CONCURSUL «MINITEHNICUS»

CURIER

Însoțiți construcțiile prezentate de voi la concurs de toată documentația necesară: schema de principiu, descrierea construcției, modul în care funcționează. Pentru construcțiile electrice nu uitați să indicați voltajul pe care îl suportă. Nedînd aceste indicații, riscați ca aparatele voastre să se ardă.

Nu neglijați aspectul estetic al construcțiilor voastre. Aplicați vopsea rezistentă, alegeți culori frumoase. Nu uitați că finisajul constituie o condiție a concursului. Va fi foarte plăcut dacă navelor, vehiculelor terestre sau aeriene pe care le construiți le veți da nume sugestive.

CELE DE MAI SUS SÎNT VALABILE ÎN TOTALITATE ȘI PENTRU CONCURENȚII ABSOLVENȚI AI CLASEI A VIII-A CARE VOR TRIMITE LUCRĂRILE DIRECT LA REDACȚIE.

PAGINA 5 MAGAZIN

UN JOC PENTRU VOI

COADA Șarpelui

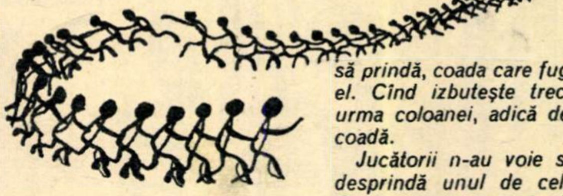

Jucătorii se așază în flanc cîte unul. Fiecare îl ia pe cel din fața lui de curea. Coloana reprezintă «Șarpele», prima treime fiind «capul» său, iar restul «coada». Capul trebuie să prindă, coada care fuge de el. Cînd izbutește trece în urma coloanei, adică devine coadă.

Jucătorii n-au voie să se desprindă unul de celălalt. Cel care se desprinde de jucătorul din fața lui, iese din joc.

Stop!

Vreți să construiți, cu mijloace proprii, un aeromodel cu motor? Dar un submarin? Dar o cameră de luat vederi? În acest caz reînnoiți-vă din timp abonamentele la «Racheta cutezătorilor»! Prețul unui abonament pe trei luni este de 4,50 lei, iar pe 6 luni 9 lei. Abonamentele se fac la factorii poștali, oficiile și agențiile PTTR, precum și la difuzorii de presă din școli.

JOIA VIITOARE ÎN «CUTEZĂTORII»...

... veți citi despre plantele bizare de pe întregul glob pămîntesc, răspîndite pe o suprafață de... cîteva sute de metri pătrați. Acest minunat teren se află situat pe platoul Feleacului din Podișul Transilvaniei.

Știți despre ce este vorba? Cei care n-ați ghicit veți afla săptămîna viitoare.

un zîmbet cu...

Un palavragiu îl plictisea pe Aristotel cu povestirile sale aiurite și fără rost.

— Ei, îi spune vorbărețul într-un tîrziu, nu ești uimit de tot ce-ai auzit?

— Da, recunoscu celebrul filozof. Ceea ce mă miră însă e că cineva are urechi să te asculte, cînd are picioare să scape de dumneata.

Într-o duminică, Beethoven se hotărî să ia masa la un restaurant. Se așeză la una din mese și ciocăni cu degetul într-un pahar pentru a atrage atenția ospătarului. Acesta nu veni imediat. Ca să nu se plictisească, Beethoven scoase din buzunar caietul cu care umbla permanent și continuă o compoziție începută mai de mult. Absorbit de munca sa, nici nu auzi cînd ospătarul veni la masă și-l întrebă ce dorește. Terminînd lucrarea muzicală marele compozitor strigă:

— Plata!

Beethoven a fost foarte surprins cînd i s-a spus că nu datorează nimic deoarece nu... mîncase!

SFINX

ÎN MIȘCARE!

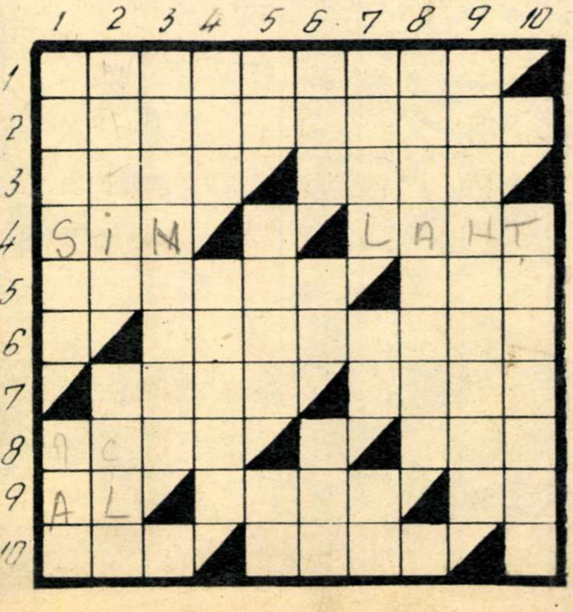

ORIZONTAL: 1. Tot pe drum! 2. Arteră cu străzi laterale. 3. Celebru drum roman. Pun în mișcare prin învîrtire un vehicul. 4. Sinus (abr.). Pune în mișcare roata din spate a bicicletei. 5. Trăgător la edec. Spațiu de deplasare pentru «Carul mic» sau «Carul mare». 6. Luate ca amintire din excursii și drumeții. 7. Ca lămîile! Anexă la motocicletă. 8. Asociație a automobiliștilor români. A trage brazde. 9. La începutul alfabetului. Mică planetă între Pămînt și Marte. Din mers! 10. Loc de agrement și plimbări cu barca. Îmbietoare, șerpuiesc prin parcuri și grădini.

VERTICAL: 1. Traiectorie. Folosit la călărie sau tracțiune. 2. Un tren cu mare viteză. Culoare care indică pasajele de trecere pentru pietoni. 3. Celebrul autor al poeziilor «Fiind băiet păduri cutreieram» și «Ce te legeni»... 4. Indică dreapta la un car cu boi. Obligă la viraje. 5. În afară! Călătoresc pe ape. Își trimite razele asupra piramidelor. 6. Tragere la țintă. A doua pe scara muzicală. Trimis. 7. Mișcare în jurul unui punct fix. Poftim, nepoliticos. La seceră! 8. A încurcat drumurile (fem.). 9. Drum de urmat după ce a fost fixat (pl.). 10. A accelera ritmul... inimii!

Prof. TEODOR AXIOTI

«RACHETA CUTEZĂTORILOR» nr. 3 vă invită la **primul curs auto deschis tuturor copiilor.**

La volan: **PROFESORUL PARBRIZ**

Aventurile lui Craița

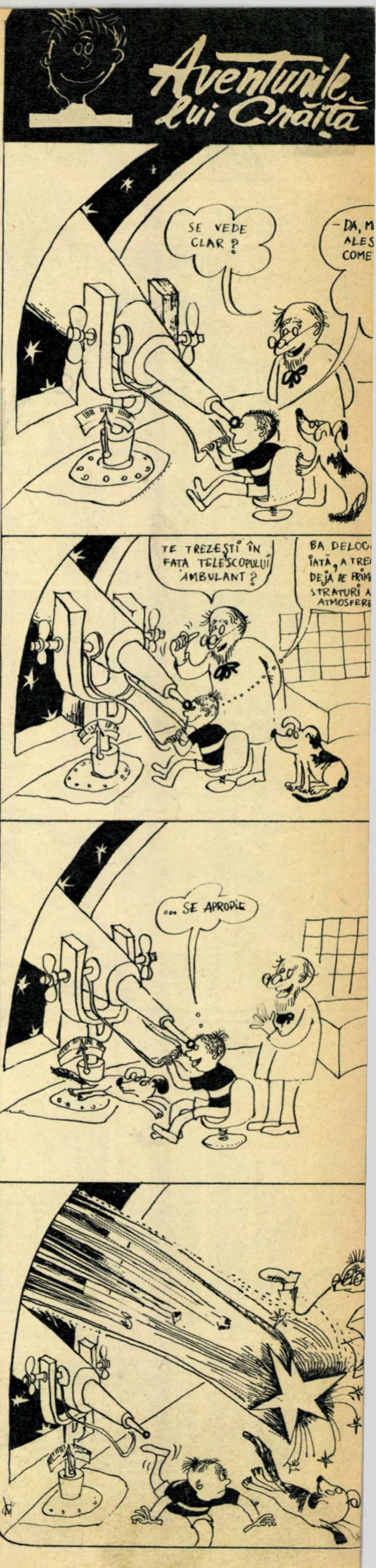

TAINA CORBULUI DE AUR

Scenariu : **IULIU RAȚIU**
Ilustrații: **TEODOR BOGOI**

9

PĂCĂLINDU-I CĂ SCRISOAREA DIN CASETĂ ESTE ÎNCĂ LA EL, COSTEA ÎI ATRAGE PE CEI DOI MERCENARI ÎN TEMNIȚĂ, UNDE ESTE ÎNCARCERAT.

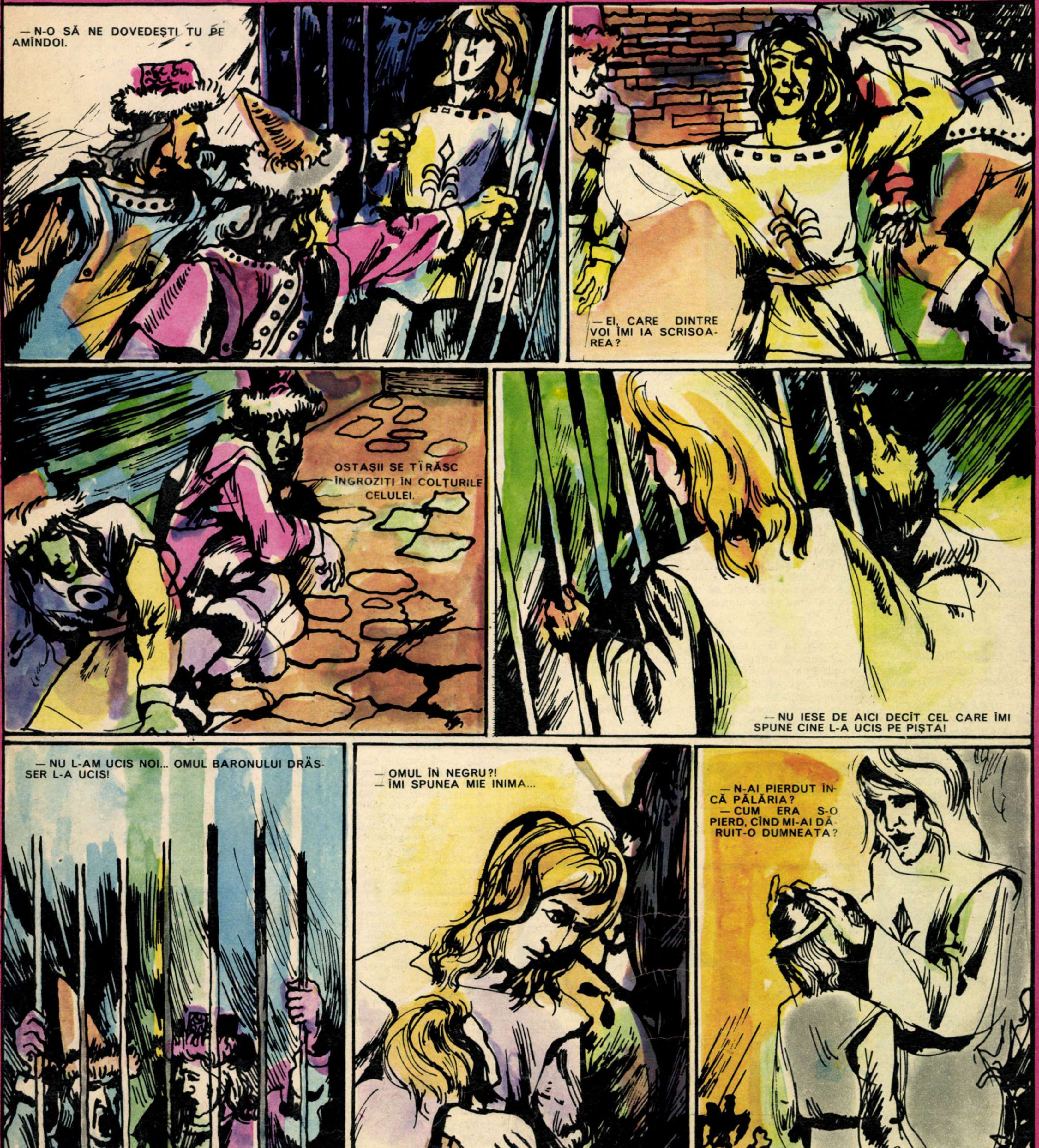
— N-O SĂ NE DOVEDEȘTI TU PE AMÎNDOI.
— EI, CARE DINTRE VOI ÎMI IA SCRISOAREA?
OSTAȘII SE TÎRĂSC ÎNGROZIȚI ÎN COLȚURILE CELULEI.
— NU IESE DE AICI DECÎT CEL CARE ÎMI SPUNE CINE L-A UCIS PE PIȘTA!
— NU L-AM UCIS NOI... OMUL BARONULUI DRĂSSER L-A UCIS!
— OMUL ÎN NEGRU?!
— ÎMI SPUNEA MIE INIMA...
— N-AI PIERDUT ÎNCĂ PĂLĂRIA?
— CUM ERA S-O PIERD, CÎND MI-AI DĂRUIT-O DUMNEATA?
(VA URMA)

Cutezătorii 12

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon: 17 60 10. Administrația: EDITURA SCÎNTEIA. Tiparul Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII.
Redactor de număr: A. LECCA. Redactor artistic: Ioan DONCA. Tehnoredactor: Rozalia BARANY.

1 leu
41033

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile PTTR de către factorii poștali și difuzorii de presă.

Cutezătorii

13
JOI, 26 MARTIE 1970, ANUL IV
(131)
REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Fiecare pionier-
un pom, o floare!

a

ACTUALITĂŢI CUTEZĂTORII

13

ÎN ZILELE DE 17—19 MARTIE 1970 A AVUT LOC PLENARA COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN. LA ORDINEA DE ZI A PLENAREI: PROGRAMUL NAŢIONAL PRIVIND DEZVOLTAREA ZOOTEHNIEI ŞI CREŞTEREA PRODUCŢIEI ANIMALIERE IN ANII 1970—1980, PROGRAMUL NAŢIONAL PRIVIND GOSPODĂRIREA RAŢIONALĂ A RESURSELOR DE APĂ, EXTINDEREA LUCRĂRILOR DE IRIGAŢII, ÎNDIGUIRI, DESECĂRI ŞI DE COMBATERE A EROZIUNII SOLULUI ÎN ANII 1971—1975 ŞI PREVEDERILE GENERALE DE PERSPECTIVĂ PÎNĂ ÎN 1985.

APROBÎND ACEST PROGRAM DE O MARE IMPORTANTĂ PENTRU MERSUL ÎNAINTE AL AGRICULTURII NOASTRE SOCIALISTE, PLENARA A DEZBĂTUT ŞI APROBAT, DE ASEMENEA, ŞI ALTE DOCUMENTE PRIVIND CONTINUA DEZVOLTARE ŞI PERFECŢIONARE A SOCIETAŢII NOASTRE, DESCHIZÎNDU-SE NOI PERSPECTIVE ÎN RIDICAREA BUNASTĂRII POPORULUI. CONSTITUIND PARTE INTEGRANTĂ A PROGRAMULUI ADOPTAT DE CONGRESUL AL X-LEA, DE CREAREA ÎN ROMÂNIA A SOCIETĂŢII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE.

ÎN CADRUL LUCRĂRILOR PLENAREI A LUAT CUVÎNTUL TOVARĂŞUL **NICOLAE CEAUŞESCU,** SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, CARE A ROSTIT O AMPLĂ CUVÎNTARE.

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

«DRAGĂ REDACŢIE,

Pionierii Şcolii generale de 8 ani din satul Gogan, comuna Bahnea, judeţul Mureş, ţin să vă aducă la cunoştinţă un fapt deosebit din viaţa unităţii lor. Pioniera Elisabeta Nagy **a primit zilele acestea distincţia «Cutezătorul» pentru salvarea unei vieţi omeneşti. Ea l-a salvat pe cooperatorul Francisc Meder, peste care căzuse o mare cantitate de pămînt. Pionierii unităţii noastre se mîndresc că au în rîndurile lor asemenea membri care ne fac cinste.»**

MARCELA BOILĂ
preşedinta unităţii de pionieri

Perfect! ne-am spus noi, citind scrisoarea pionierilor din Gogan şi bucurîndu-ne împreună cu ei de fapta deosebit de curajoasă a colegei lor. Iată o scrisoare excelentă pentru rubrica noastră «Copii cu care ne mîndrim». Şi totuşi, după cum vedeţi, despre Elisabeta Nagy ne-am hotărît pînă la urmă să scriem la rubrica «Scrisoarea săptămînii». Înseamnă asta oare că ne mîndrim mai puţin cu fapta Elisabetei? Nicidecum. Vrem, din contră, să stăruim mai mult asupra ei. De ce? Mai întîi fiindcă distincţia «Cutezătorul», care se acordă copiilor ce săvîrşesc fapte deosebite, ne este deosebit de dragă şi nouă. În fiecare cititor al revistei «Cutezătorii» ne place să vedem de fiecare dată nu numai un simplu lector, ci şi un om de acţiune, un cutezător. Şi, drept să vă spunem, pînă acum nu ne-am înşelat. Apoi, ne-a impresionat deosebit de plăcut felul în care au reacţionat colegii ei, simţind nevoia nu numai să împărtăşească din plin bucuria Elisabetei, dar hotărîndu-se s-o şi comunice altora, adresîndu-se pentru aceasta, în primul rînd, revistei lor dragi «Cutezătorii». Nu ştim cum se simte Elisabeta printre asemenea colegi, dar trebuie să recunoaştem că fiecare dintre noi n-am putea să ne simţim, împreună cu ei, decît foarte bine. Noi nu ştim, de asemenea, nici ce fel de fată este Marcela Boilă, care ne-a scris, în numele colegilor ei, despre fapta Elisabetei. Dar Marcela este preşedintă de unitate, copiii au avut încredere în ea cînd au ales-o şi acest fapt, mărunt în aparenţă, că ea a pus mîna pe toc, să ne aducă la cunoştinţă cu promptitudine un fapt deosebit din viaţa unităţii de pionieri din care face parte, ne spune nouă că nu s-au înşelat copiii atunci cînd au spus «da» pentru Marcela. De unde se vede că faptele bune se atrag, se presupun unele pe altele: copiii de la Gogan nu sînt numai curajoşi. Ei sînt şi buni colegi, buni prieteni, şi au ceea ce într-un cuvînt se cheamă personalitate!

COOPERATORI LA 15 ANI?

DA!
SPUN Cutezătorii

Pămîntul mai păstrează în brazdă aromă de zăpadă. Primăvara însă, mai ales cînd e vorba de agricultură, nu-ţi acordă prea mult răgaz. Aşa că...

— O să-l împărţim în şapte sau opt parcele, pentru legume şi cereale, spune cu autoritate şeful de fermă.

— E bine, îl aprobă cei din jur.

Cu carneţelul în mînă, cineva face nişte socoteli. Apoi spune cu glas tare:

— După calculele mele, scoatem vreo 20 000 de kilograme...

— Cel puţin.

Dar, despre ce este vorba? Pionierii ialomiţeni, de la Şcoala din comuna Cuza-Vodă, au organizat, pe o suprafaţă de 5 hectare, o minifermă didactică. Micii fermieri fac toate lucrările, deţinînd totodată şi funcţiile de «conducere»: şef de fermă, economist, şefi de echipe. Aşadar, pasiunea lor, sprijinită îndeaproape de oameni de specialitate, şi-a găsit o expresie deosebit de interesantă.

CA-LEN-DAR

MARTIE

L	M	M	J	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
					30	31

27 MARTIE 1845

— s-a născut Vilhelm Konrad Röntgen, fizician german (m. 1923), care în cursul unor experienţe a descoperit razele «X», cu numeroase întrebuinţări în fizică, tehnică, medicină. Röntgen a fost cel dintîi laureat al Premiului Nobel pentru fizică.

29 MARTIE 1970

— se împlinesc 155 de ani de la naşterea lui Costache Caragiale, actor şi mare animator al teatrului românesc (m. 1877). A organizat mişcarea teatrală de la Iaşi, Botoşani, Craiova şi a fost primul director al Teatrului Naţional din Bucureşti, inaugurat în 1852

30 MARTIE 1970

— se împlinesc 90 de ani de la moartea lui Gheorghe Magheru, unul dintre conducătorii revoluţiei de la 1848. Aflat în fruntea maselor revoluţionare de la Craiova, el s-a împotrivit cu toată forţa boierimii reacţionare, care dorea să înăbuşe revoluţia.

2 APRILIE 1970

— se împlinesc 45 de ani de la moartea chimistului român Petru Poni, (n. 1841) cunoscut mineralog. El este acela care a făcut primele cercetări asupra compoziţiei chimice a mineralelor din ţara noastră. Petru Poni a descoperit două minerale noi: broştenita şi badenita. Lui i se datoresc, de asemenea, primele manuale de fizică şi de chimie în limba română.

Vă mai amintiţi? Echipajul «Cocorul», alcătuit din 10 pionieri din şcolile generale ale oraşului Giurgiu, a cîştigat anul trecut concursul «Expediţie pionierească». O dată cu începutul acestui an, «cocorii» au pornit din nou în lungul drum al competiţiei. Deocamdată ei au cîştigat etapa I, interjudeţeană şi se pregătesc pentru celelalte etape. Şase dintre membrii echipajului: Silviu Cristea, Daniel Mitroi, Mihai Sîrbu, Constantin Giscă, Rodica Costache şi Aurora Georgescu au fost premiaţi pentru rezultate deosebite obţinute în cadrul «Zilelor şcolarului econom» iniţiate de Direcţia judeţeană CEC, Ilfov. De unde se vede că aripa «cocorilor» e pregătită pentru zboruri din ce în ce mai înalte.

PRETUTINDENI TRĂIESC COPII

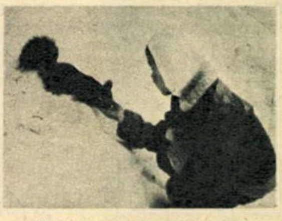

3. Iarna care, să sperăm, a plecat definitiv, a fost foarte grea în unele ţări din Europa. Zăpada abundentă, gerurile şi viscolele au creat tot felul de dificultăţi nu numai oamenilor, ci şi animalelor. Dovadă şi cazul acestei veveriţe din parcul localităţii Davos (Elveţia) care, pentru că nu mai găsea hrană consistentă şi suficientă, a apelat la serviciile micuţului ei prieten.

Tînărul şi copilul din fotografia de mai sus sînt eroii unei întîmplări senzaţionale şi emoţionante totodată petrecută în Franţa.

Rafik Maliana (dreapta), în vîrsta de 5 ani, a căzut de la etajul 7 al unei clădiri, fără să i se întîmple nimic rău. Nu s-a ales cu nici o zgîrietură, nici cu un cucui măcar. Explicaţia acestui fapt... inexplicabil? În momentul accidentului, pe trotuarul de vis-a-vis mergea tînărul Jean Pierre Chopin (stînga), profesor de educaţie fizică. El l-a văzut pe copil în momentul în care a alunecat de pe balcon şi, cu toate că şi-a dat seama de pericolul la care se expune, a traversat în fugă strada, a întins braţele şi l-a prins cu o fracţiune de secundă înainte de a se zdrobi de caldarîm.

de **ADRIAN LUCACI**

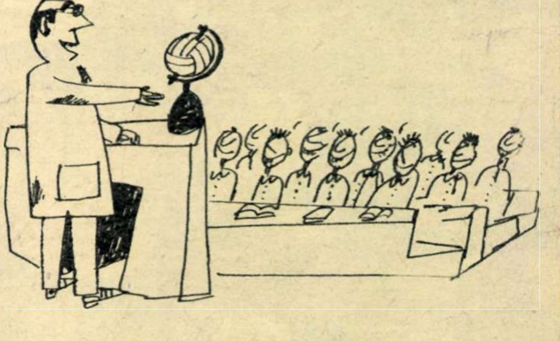

— Ţinînd seama de dorinţa voastră vom studia geografia după acest glob.

Fiecare pionier- un pom, o floare!

INTERVIU CU TOVARĂȘUL
VIRGILIU RADULIAN,
PREȘEDINTELE CONSILIULUI NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR,
ADJUNCT AL MINISTRULUI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

— În curînd, copiii din întreaga țară vor participa, rînd pe rînd, în funcție de zonele geografice în care se află, la zilele febrile din «Săptămîna primăverii». Vă rugăm să ne spuneți, tovarășe președinte, ce rol credeți că ocupă natura în viața omului contemporan și a copilului în special?

— Oricînd, iar în zilele civilizației tehnice de astăzi cu atît mai mult, natura contribuie la dezvoltarea armonioasă și multilaterală a omului, îl face apt de muncă, îi dezvoltă vigoarea și sănătatea, îl reconfortează, insuflîndu-i optimism, prospețime, tărie, elan.

Natura este un nesfîrșit izvor al cunoașterii. Cine nu pășește pe cărările naturii pentru a pătrunde tainele ei este orb, cine nu aude și nu simte freamătul ei este surd. Căci a cunoaște natura înseamnă a cunoaște și stăpîni universul, înseamnă a fi puternic, conștient, capabil de acțiune. Natura este în același timp prilej de încîntare estetică, de trăire a unor sentimente superioare. Frumusețea peisajului, armonia și ritmul vieții în mijlocul naturii sensibilizează și înnobilează spiritul uman. De aceea arta, cultura, civilizația, datorează atît de mult naturii. Nu întîmplător, operele nemuritoare ale poeziei și literaturii, ale muzicii, ale artelor plastice au fost inspirate de natură.

Ca să fii spirit integru și superior, ca să-ți desfaci larg aripile cutezanței și cunoașterii, ca să te simți stăpîn pe tine însuți și încrezător în forța creatoare a gîndirii umane trebuie să cunoști, să înțelegi și să iubești natura.

(continuare în pag. a 4-a)

ANTOLOGIE LIRICĂ

LUCIAN BLAGA (1895–1961)

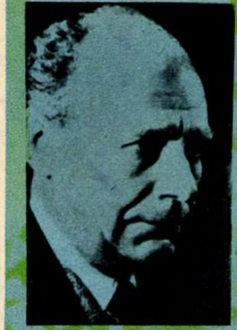

Poet de o mare sensibilitate, cultivînd mitul și privind lumea prin prisma unui filozof modern, Lucian Blaga aduce în lirica românească o notă cu totul originală, un timbru propriu. A scris mai multe volume de versuri (Poemele luminii 1919; În marea trecere 1924; Lauda somnului 1929; La cumpăna apelor 1933; La curțile dorului 1938; Mirabila sămînță 1962) — în care cîntă natura, dragostea, marea simplitate a vieții rustice. «Mirabila sămînță» este un adevărat imn dedicat naturii vegetale, germinației, împlinirii. Lucian Blaga este de asemeni, autorul unor valoroase piese de teatru și al unor lucrări de filozofie și estetică.

FOCURI DE PRIMĂVARĂ

Îngînînd prin văi tăria
sună ramul, sună glia.
Focuri ard, albastre ruguri.
Pomii simt dureri de muguri.

Prinși de duhul înverzirii
prin grădini ne-nsuflețim.
Pe măsura-naltă-a firii
gîndul ni-l dezmărginim.

Ce-am uitat, aprindem iară.
Sub veșminte ne ghicim.
Căutăm în primăvară
un tărîm ce-l bănuim.

Căutăm pămîntul, unde
mitic să ne-alcătuim,
ochi ca oameni să deschidem,
dar ca pomii să-nflorim.

ALBUMUL DE ARTĂ «CUTEZĂTORII»

VERMEER Van Delft

1632/1675

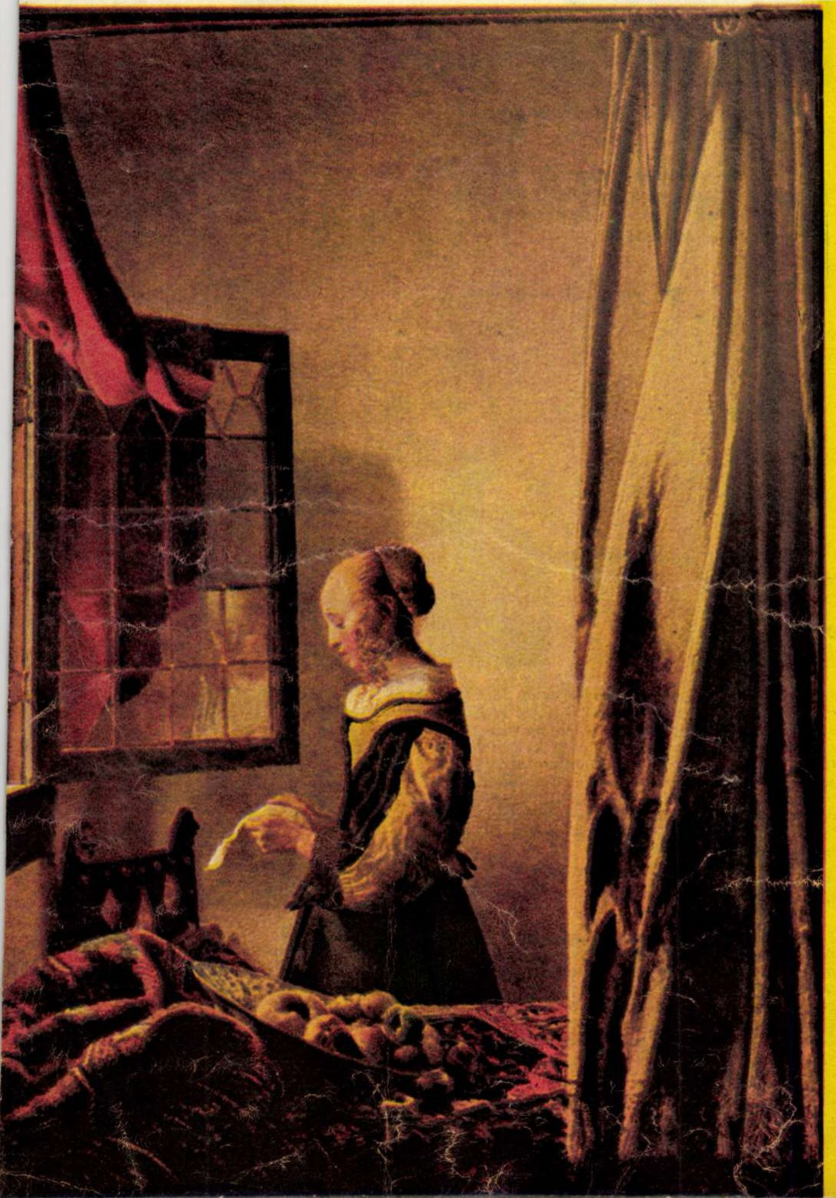

VERMEER VAN DELFT:
FEMEIA CU SCRISOAREA
(GALERIA DE ARTĂ DIN DRESDA)

Cu fața spre fereastra deschisă prin care pătrunde calm lumina naturală a zilei, o femeie citește o scrisoare. Este o scenă obișnuită, intimă, de interior, caracteristică picturii «de gen», care a fost dezvoltată mai ales de școala olandeză de pictură. Artistul a știut să dea acestei scene — ca și celorlalte interioare pe care le-a pictat — un farmec cu totul deosebit. Timpul pare a se fi oprit o clipă pe loc. Toate lucrurile sînt parcă imobile, așezate fiecare la locul lor într-un echilibru stabil — pînă și draperiile ne apar cu faldurile lor înțepenite. Și, totuși, întregul interior vibrează. Lumina aurie a zilei scaldă obiectele, chipul femeii, scrisoarea. Culorile capătă o delicată frăgezime. Contrastul acesta dintre imobilitatea obiectelor și vibrația culorilor, contrast care dezvoltă pe un plan original tehnica clarobscurului, a întrepătrunderii dintre lumină și umbră, constituie de fapt caracteristica tehnicii picturale a lui Vermeer Van Delft, considerat unul dintre marii coloriști ai lumii. Se cunosc astăzi foarte puține date despre viața artistului care, curînd după moartea sa prematură, a fost dat uitării pentru multă vreme. Cercetătorii abia au identificat 35 de tablouri ale sale. Toate sînt însă capodopere înscrise la loc de cinste în secolul de aur al picturii olandeze.

HORIA HORȘIA

1) Numiți orașul în care a trăit Vermeer ....

2) Spuneți numele unuia dintre cei mai renumiți pic olandezi contemporani cu Vermeer ....

CUPON
3
SERIA A II-A

Fiecare pionier – un pom, o floare!

(urmare din pag. a 3-a)

— Natura, se spune de obicei, este un mare învățător. Care credeți că este vîrsta cea mai potrivită formării deprinderilor practice în mijlocul naturii? Ce semnificație poate căpăta, din acest punct de vedere, simpla plantare a unui pom sau a unei flori, să zicem?

Dragostea de natură o dobîndește omul în copilăria, în tinerețea sa. Iată de ce, printre pionieri și școlari, întîlnim mulți și adevărați prieteni ai naturii. Ei nu se mulțumesc să cunoască și să admire natura în excursiile și drumețiile lor, ci o ocrotesc și o îmbogățesc prin munca lor.

— Plantarea unei flori sau a unui pom este tot una cu grija pentru păstrarea și înmulțirea frumuseților și bogățiilor patriei. Este, în acelasi timp, un act de cultură și de civilizație, de bun gust, expresia dragostei statornice pentru frumos, pentru desăvîrșire. Cel care sădește și îngrijește flori este neîndoielnic *un cutezător și un pionier în adevăratul înțeles al cuvîntului.*

Un pionier și un cutezător pentru că fapta sa este o faptă și un gînd nobil, dedicat generațiilor de mîine, o trainică legătură pusă între trecut, prezent și viitor, participare vie și însuflețită la făurirea progresului țării.

Nu de mult, s-au împlinit 120 de ani de la nașterea Luceafărului poeziei noastre, a celui care a îndrăgit și a cîntat cu atîta căldură natura plaiurilor românești. Pionierii din Botoșani au inițiat plantarea de tei pretutindeni pe unde a trăit Eminescu, iar pionierii din multe județe au răspuns cu înflăcărare acestei chemări. Ce exprimă gestul lor — dragostea pentru natură, admirație și recunoștința față de creatorii culturii naționale, devotament față de patrie? Toate la un loc, dovadă a atașamentului lor față de tot ceea ce poate constitui faptă demnă pionierească.

Tocmai de aceea Consiliul Național al Organizației Pionierilor este încredințat că toți pionierii țării vor participa cu entuziasm la înfăptuirea chemării «FIECARE PIONIER — UN POM, O FLOARE», acțiune pe cale de a deveni una dintre cele mai frumoase tradiții pionierești.

Și pentru că revista «Cutezătorii» se adresează copiilor, în numele lor, o întrebare directă: unde v-ar plăcea să vedeți flori plantate de copii?

— Pretutindeni! Florile țării, tinerele mlădițe ale poporului, copiii crescuți sub razele luminoase ale socialismului și priveghérea plină de dragoste a partidului, vor dărui, la rîndul lor, cu recunoștință și devotament patriei, flori. Pionierii fac și vor face totul pentru ca țara să fie tot mai frumoasă, tot mai puternică. Puieții sădiți astăzi vor deveni mîine copaci viguroși, puternici. Pionierii care i-au îngrijit vor crește o dată cu ei, devenind cetățeni destoinici. Înfrățiți cu natura puterea lor va spori de asemenea o dată cu transformarea țării, cu munca dedicată progresului ei.

— Este binecunoscută tăblița cu inscripția «Nu călcați, nu rupeți florile!» Și totuși, în fața acestor tăblițe mai sînt unii care uită brusc să citească... Ce am putea să le spunem acestor «uituci»?

— Că fapta lor este rușinoasă, că orice tînăr civilizat respinge și condamnă o asemenea atitudine. Pionierii pot și trebuie să le amintească regulile comportării civilizate și ale demnității.

— Ce posibilități se află la îndemîna elevilor care nu se mulțumesc doar cu contemplarea naturii, ci aspiră să-i cunoască legile, ba chiar să determine transformarea ei în folosul oamenilor?

— Să devină prieteni ai naturii cu fapta, să dea viață acelei îndatoriri din Statut care arată că pionierul «iubește și ocrotește natura, caută să cunoască frumusețile și tainele ei». Le doresc să înfăptuiască cît mai bine această îndatorire.

— Vă mulțumim.

Cutezătorii

Bună dimineața, primăvară!

Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

REPORTAJ DE LIDIA NOVAC

Meteorologii, elevi la Școala din Țintea-Băicoi anunțau timpul probabil pentru următoarele trei zile... *Vremea în încălzire. Cerul mai mult senin. Vîntul va sufla potrivit din sectorul sud-est. Vor cădea ploi de scurtă durată. Temperatura în creștere ușoară.*

Elevii de serviciu au transmis, ca de obicei, prognoza vremii: la cooperativa agricolă, la stația județeană de

▲ *Aici, vor străluci petalele de purpură ale bujorilor.*

Tufele acestea pline de spini nu prea te îmbie să te apropii și totuși din ele își va răspîndi parfumul frumoasa rosa moscheta. ▶

▼ *Un surîs primăverii.*

REPORTER CLUB «CUTEZĂTORII»

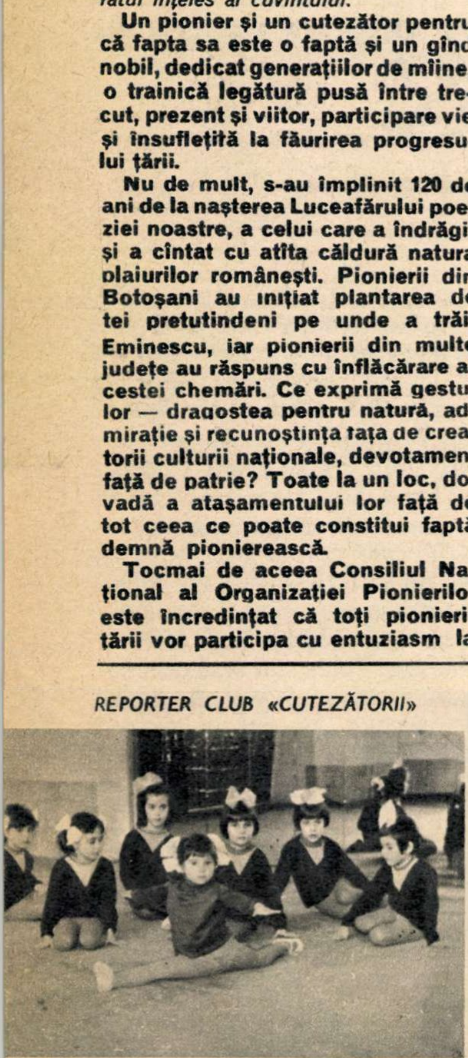

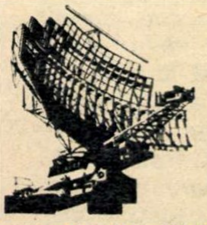

RADARUL ROZETELOR

◀ • *Clubul sportiv «Cutezătorii» de la Palatul pionierilor din București ne informează că a luat ființă o grupă experimentală de gimnastică modernă cu copii mici între 4 și 7 ani. Excepție de vîrstă face numai micuța Daniela — 3 ani — dar, care, dovedind aptitudini deosebite și o mare receptivitate la tot ceea ce se predă, ar putea fi considerată încă de pe acum o «speranță» a clubului.*

• *«Noi, pionierii de la* Școala generală Lunca Prut, comuna Trifești, județul Iași *am reușit să colecționăm peste 500 obiecte etnografice cu care am amenajat un muzeu în casa scriitorului* Costache Negruzzi. *Muzeul cuprinde pe lîngă aceste obiecte etnografice specifice satului nostru și mărturii privind istoricul școlii. Sînt expuse de asemenea, obiecte aparținînd familiei Negruzzi, imagini din viața și activitatea mai multor generații ale acestei familii».*

Sofia Petraru, *cl. a VII-a*,
Scoala generală Lunca-Prut, jud. Iași

Pentru vizitatorii castrului roman de la Cășeiu, județul Cluj, o veste îmbucurătoare: unitatea de pionieri a pregătit cîteva călăuze dintre cei mai destoinici, și mai...documentați elevi. Recunoscuți ca buni «istorici» ai unității, ei pot răspunde cu promptitudine, competență și, fără îndoială, cu bogate detalii informațiilor solicitate de către vizitatori.

CONVORBIRILE REPORTERULUI PIX

Desigur, mă bucur că a venit primăvara, că vor înverzi pădurile, că voi o să fiți mai veseli, mai zburdalnici. Dar adevăratul motiv al mulțumirii mele este faptul că, în ultimul timp, îmi scrieți lucruri mult mai interesante. Și-am să vă dau un singur exemplu.

Sus, pe culmi mai stăruie zăpada, dar aici pionierii au și adus primele flori.

meteorologie și, bineînțeles, la cercul naturaliștilor. Vine primăvara!

La primul semnal, băieții și fetele, buni gospodari, au și apărut în grădina școlii s-o întîmpine. Au sădit panseluțe albe, au făcut toaleta brazilor ornamentali. S-au dus apoi la monumentul ridicat în cinstea eroilor care au căzut pentru apărarea patriei, au curățat părculețul din jur, au săpat straturile în care vor străluci petalele de purpură ale bujorilor.

Primăvara nu s-a oprit însă numai la Țintea. A trecut pe la Casa pionierilor din Băicoi, unde i-a găsit pe copii împodobind pomii cu căsuțe pentru păsărele. A coborît apoi spre șosea și, aici, nu mică i-a fost emoția: la intrarea în Bănești, în jurul monumentului ridicat în amintirea lui Aurel Vlaicu, și-a întîlnit vechi cunoștințe. **ANCA BOTOROG, DAMIAN CEZAR, RODICA NICOLAU, MIRCEA CĂLIN, SANDA STRATULAT, ADRIAN TUDORACHE** și alți pionieri din Cîmpina, despre a căror hărnicie aflase multe, încă de anul trecut. Curioasă să vadă ce mai este prin oraș, primăvara a pornit la plimbare. S-a oprit la Casa pionierilor. În seră, adevărată sărbătoare. Tufele bogate de *cale* au înflorit toate. Copiii au întîmpinat primăvara cu flori mari și albe, albe...

A pornit apoi primăvara sprințară mai sus, spre munte, la Comarnic. Bineînțeles că și aici se aflase de venirea ei! De jos, din șosea, și pînă sus, pe deal, la liceu, se răsfățau în vînt brăzișorii conici. Copiii tundeau tufele de crizanteme, plantau meri. Dar primăvara nu s-a oprit în loc, a coborît pe Valea Prahovei, la Ploiești, unde, în jurul monumentului eroilor de la Grivița (1877—1878) se aflau pionierii din oraș, sădeau panseluțe albe. A trecut și mai departe, la Galați și Brăila, la Timișoara, Arad, la Cluj, sus, în Maramureș, la Botoșani și Suceava. Acolo, la Ipotești, se clătinau în vînt teii plantați de pionieri în memoria luceafărului poeziei românești, Eminescu. Cum au simțit primăvara, ei și-au înclinat frumos crengile: Bună dimineața, Primăvară! Copiii țării te sărbătoresc, este săptămîna ta, săptămîna muncii și a bucuriei.

Primăvara a venit în seră încă din luna... februarie!

REPORTER CLUB CUTEZĂTORII

ÎNTÎLNIRE CU BUNICII SATULUI

Läureni — este numele satului nostru. Un sat mic, așezat între valea Mureșului și Valea Nirajului. Școala, nici ea nu este mare, însă are elevi harnici, iscoditori, plini de inițiativă. De curînd, ne-am gîndit că bunicii noștri ar avea multe lucruri de povestit, din trecutul lor, al satului nostru. Așa că, i-am rugat pe cei mai vîrstnici să ne facă o vizită la școală.

Ziua aceea a fost plină de emoții. Cînd i-am văzut apărînd pe uliță, atît de gravi, îmbrăcați ca de sărbătoare, parcă ne-a fost teamă că programul nostru artistic, pregătit în cinstea lor, n-o să fie la înălțime.

Dar, totul a fost cum nici nu ne așteptam mai bine. Am aflat o sumedenie de lucruri despre viața grea a țăranilor din satul nostru în trecut, despre școală, despre momente dramatice din primul război mondial, la care au participat, am ascultat (și ne-am notat) unele cîntece vechi, bătrînești.

La sfîrșitul întîlnirii, i-am rugat pe bunici să se fotografieze cu noi. Rezultatul? Priviți-l!

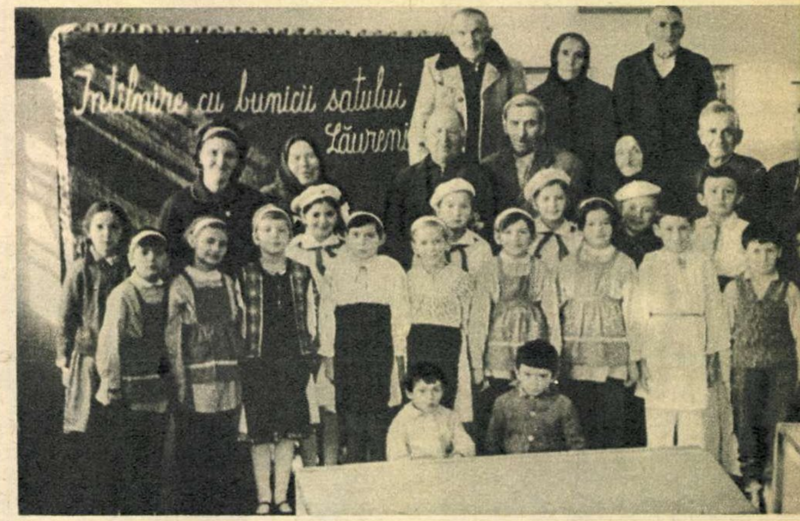

**ENIKO SIPOȘ, Școala generală
Läureni, jud. Mureș**

—CE NU ȘTIE SĂ FACĂ UN REPORTER !!!?!

Iuliu Topan, din Gherla, unul dintre prietenii clubului nostru (de ale cărui treburi, știți bine că mă ocup) mi-a trimis deunăzi o scrisoare în care îmi spunea așa: «Noul meu reportaj se intitulează: «Îmi place să știu». «Da, îmi place foarte mult să știu. Am colecții bogate de: timbre 2500; de vederi 52; de Cutezătorii — toate numerele, Rachetele Cutezătorii — toate numerele, ziarul Sportul — toate numerele din iunie 1968 pînă acum, revista Sport — toate numerele din 1969, revista Fotbal — 14 numere. Am ierbar, insectar, diascop cu 47 de diafilme și 20 de monede vechi, una de acum 158 de ani. În afară de acestea mai sînt înscris la biblioteca raională din Gherla și am citit peste 550 de cărți».

Atît! Atît și nimic mai mult mi-a scris Iuliu. Bine, veți spune voi, dar el a spus în cîteva rînduri o sumedenie de lucruri. Ce, este o bagatelă să ai 2500 de timbre? Sau e simplu să-ți alcătuiești ierbar, insectar iar pe deasupra să mai faci și colecție numismatică?

Știu, știu foarte bine toate aceste lucruri. Dar, ca reporter îmi este pur și simplu ciudă, cum poate cineva să treacă pe lîngă atîtea subiecte...

Că înșiruirea lui Iuliu nu este reportaj, sper că sînteți și voi de acord. Și tot așa, ar trebui să fiți de acord că, probabil, Iuliu ar fi avut o mulțime de povestit despre nenumăratele lui timbre, că măcar unele, poate cele mai prețioase, au o poveste a lor. Sau, monedele acelea foarte vechi, n-au ele oare un trecut interesant? Cum au ajuns în colecția prietenului nostru?

Dar, mie de un singur lucru mi-e teamă. Nu cumva Iuliu s-a gîndit, așa cum îmi mai scriu unii? «Dragă reportere Pix, eu îți trimit aceste date, te rog «aranjează-le» cît mai frumos și publică-le.

Scuză-mă dacă am făcut greșeli de ortografie, dar m-am grăbit».

Ei bine, nu! Rolul meu nu este acesta, ci acela de a face ca în această pagină unde se tipăresc lucrările voastre, să apară cele mai frumoase «Rozete» scrise DE VOI.

P.S. Dragi prieteni ai clubului nostru, aștept nerăbdător reportajele, fotoreportajele, caricaturile, știrile voastre pe care să le pot nota cu «Rozete roșii». Iar ca noutate, vă anunț, că în curînd va apărea rubrica «Revista revistelor școlare». Cît de curînd? Depinde de voi în ce măsură îmi veți trimite cele mai reușite reviste apărute în școala voastră.

PIX

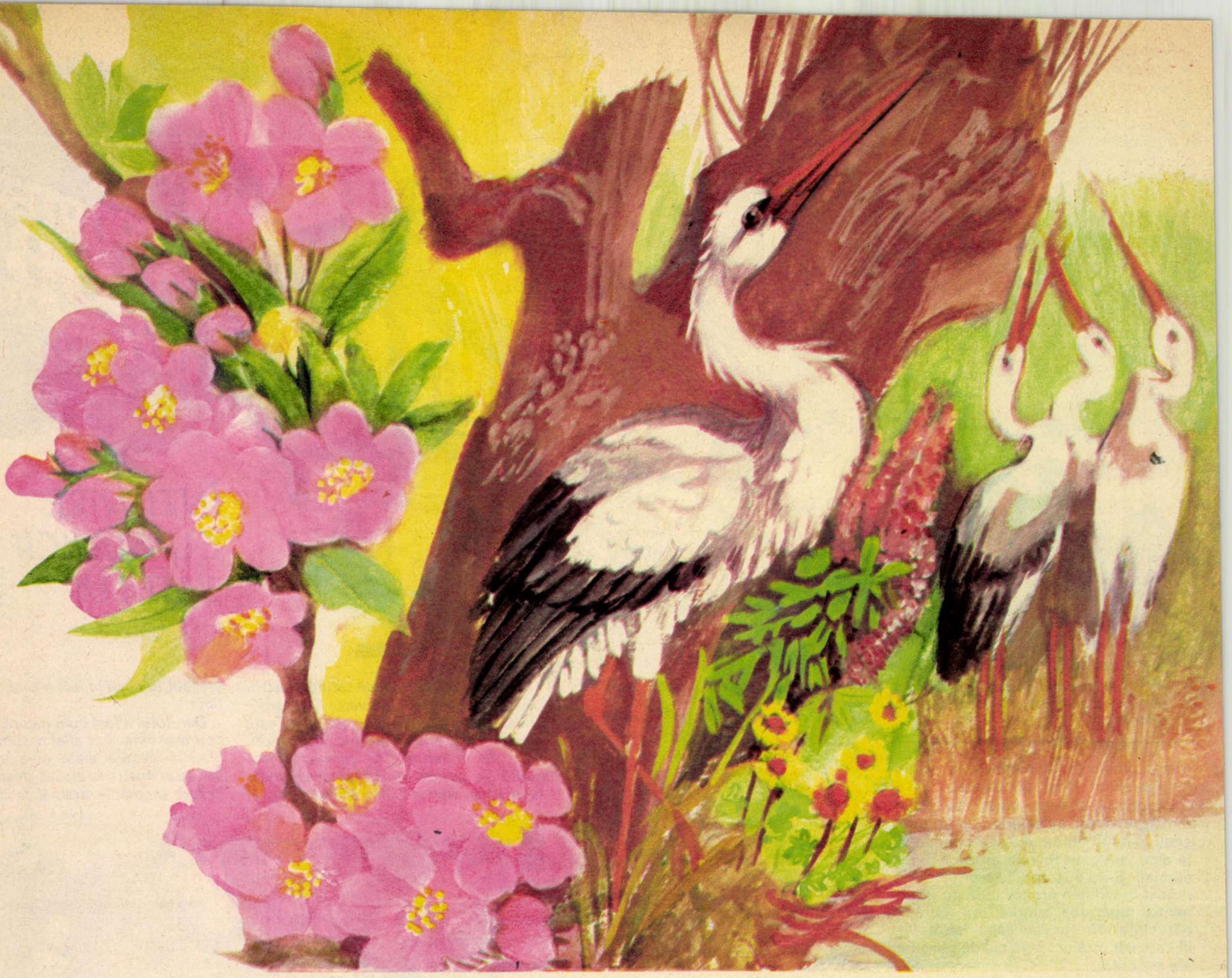

Desen: OFELIA DUMITRESCU

BERZELE

de ECATERINA ROŞCA

De fiecare dată cînd mă gîndesc la întîmplările din primăvara aceea, îmi vine să cred că am avut un vis neobişnuit sau că totul s-a petrecut în închipuirea mea. Imaginile îmi revin tot atît de vii ca atunci, nici un amănunt nu se pierde, dimpotrivă, cînd stau şi mă gîndesc parcă totul se amplifică şi de fiecare dată mă străbate un fior.

Era la începutul lui martie şi soarele începuse să încălzească dintr-o dată cu putere. Mă săturasem de atîta zăpadă, de iarna grea, care mă chinuise luni de-a rîndul, nu-mi place frigul, aşa că zilele acelea m-au înviorat şi aproape că tot timpul stăteam pe afară. Îmi plăcea să mă uit la mormanele de zăpadă care se topeau văzînd cu ochii, devenind tot mai mici, mai negricioase. Pămîntul cu miros proaspăt de primăvară era invadat peste noapte de ape care se transformau în băltoace. De sus, de pe deal, apele se adunau chiar în valea din spatele casei noastre, şi dacă aş fi stat să ascult în liniştea aceea adîncă, le-aş fi auzit precis susurul. Argeşul nu-şi mai putea stăpîni puhoiul care se revărsase peste lunci, lăstărişurile tinere erau acoperite şi numai sălciile se simţeau în lumea lor. Înmuguriseră dintr-o dată, iar crengile aplecate spre oglinda apelor se luminaseră căpătînd o culoare galben-verzuie ca cea a spicului de secară în pîrg.

În fiecare dimineaţă ieşeam în grădină, aerul era răcoros, încărcat de un anume parfum pe care n-aş putea să-l definesc, priveam la caişii cu mugurii roşii care, cu fiecare zi, deveneau tot mai mari, gata-gata să înflorească. În livezi gospodarii ieşiseră să tundă crengile uscate din pomi, să grebleze uscăturile şi să le ardă prin ogrăzi. «Abia acum se simte că a venit primăvara», spunea mama de fiecare dată cînd simţea mirosul iute al fumului de crengi şi frunze uscate care umplea văzduhul. Un fel de nelinişte pusese stăpînire pe mine, nu mă mai săturam de joacă şi aş fi stat cît e ziua de mare tot pe drum. După venirea de la şcoală abia că ne lăsam ghiozdanele şi plecam în grabă pe uliţă unde, împreună cu ceilalţi băieţi, născoceam fel de fel de jocuri care ne ţineau acolo pînă seara. Acasă mai era de găsit doar Rada, soră-mea cea mică. Cînd ajungeam abia că ne făceam lecţiile şi cădeam doborîţi de oboseală, cufundîndu-ne într-un somn adînc din care dimineaţa ne trezeam cu mare greutate. În dimineaţa aceea însă, eu am fost cel care m-am trezit primul. Nu dormisem toată noaptea din cauza tezei la fizică şi mă hotărîsem să mă scol mai devreme ca să mă mai uit peste nişte formule. M-am dus la fereastră ca de obicei şi nu ştiu ce s-a întîmplat cu mine, am simţit că mi se lungeşte faţa şi mii de furnicături îmi încălzesc corpul. M-am trezit strigînd atît de tare ca şi cînd nu m-aş fi aflat într-o încăpere, ci undeva într-o vale adîncă în care am descoperit ceva nemaipomenit.

— Veniţi să le vedeţi, repede. Au sosit, au sosit berzele!

Strigătul meu i-a speriat pe toţi ai casei, aşa cum mă speriasem şi eu auzindu-mă, căci au sărit din aşternuturi ca şi cînd ar fi auzit de un incendiu sau de o inundaţie, şi s-au bulucit la fereastra dinspre cîmpul din spatele casei unde mă aflam şi eu. În faţa noastră, a tuturor, apărea acum în toată splendoarea lui un tablou unic, cu adevărat unic, căci puţini au ocazia să vadă măcar o dată aşa ceva: obosite de drum, păsările pe care le aşteptam în fiecare primăvară cu aceeaşi bucurie, sosiseră. Erau multe, mai multe ca niciodată, iar locul unde se aşezaseră devenise peste noapte un fel de împărăţie a berzelor. Unele îşi găsiseră loc de popas chiar sus, pe coama dealului, stăteau drepte, nemişcate şi privite de jos păreau dăltuite în piatră. Altele, probabil flămînde, ca după un drum tare lung, căutau hrană, îndărătnice, cu ciocul lor subţire, prin baltă.

Nu ştiu cît am stat aşa şi nici nu ştiu ce au simţit fraţii mei, dar prin cap mi-au trecut fel de fel de gînduri. De unde or fi venit ele tocmai aici? Poate că, printre ele se află şi barza aceea care îşi făcuse cuib pe şura din ograda noastră şi care plecase cu cei doi pui ai ei aşa, pe neaşteptate, lăsînd cuibul pustiu. Poate chiar ea adusese întregul stol aici.

M-am dezlipit greu de la fereastră, iar în drum spre şcoală aveam mereu în faţă spectacolul acela neobişnuit. Nu mă mai preocupa nici teza la fizică, nici întîlnirea pe care mi-o dădusem pentru după-amiază ca de obicei, cu băieţii, şi aş fi vrut să rămîn singur să privesc jocul berzelor, care mi se părea că sînt ale mele, şi că eu trebuie să le port de acum de grijă. Dar asta nu se putea şi eram nevoit să-mi văd mai departe de treburi, ca şi cum nimic nu s-ar fi întîmplat.

Spre seară bucuria mi se transformă într-un fel de nelinişte amestecată cu teamă. Un vînt rece începuse să bată şfichiuind tot ce întîlnea în cale. Cădea o ploaie măruntă şi sîcîitoare, iar întunericul veni repede. Pomii se întristaseră dintr-o dată, mugurii caisului se făcuseră parcă mai mici, iar uliţele deveniseră din nou pustii. Berzele mele rămăseseră însă acolo, pe balta rece, zgribulite şi adunate grămadă, înfruntînd ploaia. Le priveam de la fereastră şi-mi dădeam curaj cu gîndul că, dimineaţa cerul se va însenina din nou, soarele va încălzi la fel ca în alte zile şi totul va fi ca înainte Aşa am adormit şi a doua zi nici nu se luminase bine cînd am sărit la fereastră. Am încremenit, inima parcă a stat dintr-o dată, boabe reci am simţit că-mi acoperă fruntea: un praf alb de zăpadă se aşternuse din nou, iar gerul nemilos îngheţase apele. O dată cu ele îngheţaseră acolo, pe baltă, şi berzele mele. Rămăseseră prizoniere cu picioarele lor lungi prinse în pojghiţa de gheaţă. Gîndurile mi se învălmăşeau, nu mai vedeam nimic şi cîteva minute n-am putut să scot un cuvînt; cu încetul mintea mi s-a luminat şi ideea mea a venit ca o explozie. Nici nu-mi pusesem încă bocancii că fraţii mei erau gata pregătiţi cu tot felul de unelte ca şi cînd ne-am fi dus în cine ştie ce expediţie. Am alergat spre baltă şi odată ajunşi am început să spargem pojghiţa de gheaţă cu ce aveam la îndemînă, scoţînd de acolo berzele, una cîte una. Ele, ca şi cînd ar fi înţeles că venisem acolo să le salvăm, stăteau liniştite şi se lăsau duse în braţe de Rada şi Dorin, care într-un adevărat maraton alergau cînd spre casă, cînd spre baltă.

Cred că toată povestea asta a durat vreo trei ceasuri. Cînd am ajuns în casă eram uzi pînă la piele, picioarele parcă erau din sloiuri de gheaţă, iar mama, fără să scoată un cuvînt, începu să ne dezbrace în grabă. Într-una din camere nu mai aveai loc nici unde să arunci măcar un ac. La căldură, berzele mele începuseră să-şi dezmorţească picioarele, să-şi scuture aripile îngheţate, iar eu, cu toate că ştiam ce o să urmeze peste cîteva zile, eram fericit.

LENIN ŞI KOLEA

LENIN
1870
1970

...Cînd se întoarse din «inspecţia» făcută pe malul lacului, Kolea îl găsi pe Lenin din nou cufundat în lucru. Se aşeză lîngă colibă şi îl urmări mult timp pe Lenin: acesta scria, cugeta, se ridica în picioare, se plimba de colo pînă colo, meditînd, fără să ia în seamă căldura cumplită. Kolea ar fi vrut să-l cheme pe Lenin la scăldat, dar nu îndrăzni să-l întrerupă din lucru ştiind că asta l-ar fi supărat pe tatăl său.

Stătu ce stătu, apoi o luă din nou spre lac. Aici, într-un loc ferit, erau ascunse undiţele. Scoase una din ele şi începu să pescuiască, dar peştele nu trăgea, era prea cald. Ascunse din nou undiţa şi, din acelaşi adăpost, scoase un arc cu săgeţi şi trase puţin la ţintă. Toată dimineaţa umblase în jurul colibei, îndeplinind conştiincios rolul lui de cercetaş. Călca cu băgare de seamă pe cărare, desfăcea fără zgomot crengile copacilor, scrutînd contururile ciudate ale copacilor uscaţi, încremenea ascultînd foşnetul surd al pădurii şi bîzîitul ţînţarilor în lăstăriş.

Afundîndu-se în desiş, auzi curînd şuieratul întretăiat al coasei; tot furişîndu-se, ajunse pînă la poiana din pădure unde se afla partea de fîneaţă a lui Rassolov, şi el muncitor din Sestroreţk, care locuia în cătunul Razliv, nu departe de casa lui Emelianov.

Kolea se culcă la pămînt şi începu să se tîrască, dar deodată încremeni după un copac. Rassolov cosea, ştergîndu-şi din cînd în cînd fruntea de sudoare; cosea cu mişcări scurte, precaute, mormăind blesteme atunci cînd coasa dădea de cîte un ciot sau de vreun muşuroi ascuns în iarbă. Kolea se uita la el, mijindu-şi ochii, ca Lenin; îi cunoştea foarte bine pe Rassolov şi pe fiul său Vitea, totuşi, pentru ca aventura să-i pară interesantă, îşi închipui că acesta nu este Rassolov, ci un agent ascuns al Guvernului Provizoriu, care se preface a fi cosaş, pentru a-l putea urmări pe Lenin. Strîngînd pumnul drept cu degetul arătător întins ca o ţeavă de revolver, Kolea ţinti cu grijă fruntea lui Rassolov, apoi îi ochi pieptul, chibzuind cam unde ar fi mai bine să tragă ca să termine cu «năpîrca» dintr-o singură împuşcătură, fără a provoca un schimb de focuri care ar fi putut atrage alţi agenţi, ascunşi peste tot, pe după fiecare copac.

Rassolov între timp îşi termină lucrul, şterse coasa cu iarbă, o propti de colibă, gemu puţin şi se pregăti să ia masa: scoase din sac un codru de pîine, o sticlă de untdelemn, o legătură de ceapă verde şi cîţiva castraveţi. Şedea sprijinit cu spatele de stog, întors pe jumătate spre Kolea, care, îmbunîndu-se, hotărî că de data aceasta nu va trage, cu atît mai mult, cu cît dată fiind poziţia adoptată de victimă, îi venea foarte greu să ţintească. Kolea se trase îndărăt în desişul pădurii şi porni către stînga tiptil ca şi mai înainte, încremenind pe loc la cel mai mic zgomot... cam obosise să se ascundă, să se culce la pămînt, să încremenească la fiecare zgomot şi să vadă peste tot numai agenţi şi cazaci. Dar cînd ieşi la marginea lacului, se întinse dintr-o dată la pămînt: pe lac luneca o barcă. Inima lui Kolea se opri în piept. Se smulse din loc şi porni în direcţia colibei, apoi se răzgîndi şi hotărî să urmărească puţin barca. Curînd, desluşi două siluete, iar cîteva clipe mai tîrziu recunoscu pe fratele său Kondrati, care trăgea la vîsle. Kolea zîmbi, dar nu ieşi din stufăriş; dimpotrivă, străduindu-se să uite că-şi recunoscuse fratele, făcu o mutră serioasă şi începu să urmărească barca cu o atenţie încordată. «Vin încoace», mormăi Kolea îngrijorat. La pupă şedea un bărbat într-o scurtă de piele. «În scurtă de piele pe aşa căldură!» se gîndi Kolea cu suspiciune! Barca intră în trestiile de lîngă mal. Kolea recunoscu pe omul cu scurta de piele: era muncitorul Veaceslav Ivanovici Zof, care mai venise de cîteva ori să-l vadă pe Lenin.

Fără să-şi trădeze prezenţa taţă de fratele său şi de Zof, Kolea se tîrî de la ţărm în stufăriş şi o luă la goană spre colibă. Tatăl său terminase cositul şi trebăluia pe lîngă foc. Un fum subţire, amărui, venea dintr-acolo. Lenin şi Zinoviev, care abia se zăreau din cauza sălciilor dese, scriau ca mai înainte. Kolea fluieră strident ca un botroş şi se ascunse în desiş, pentru ca totul să pară cît mai misterios.

Cîteva clipe mai tîrziu, Zof şi Kondrati apărură pe pajiştea scăldată în soare. Lenin porni repede în întîmpinarea lor, dar deodată se opri, plecă capul într-o parte, îl măsură pe Zof cu o privire şăgalnică, binevoitoare şi, făcînd lui Zinoviev cu ochiul, spuse:

— Iată-l în persoană, în scurtă de piele... Suplu, mlădios. Ochii negri strălucitori privesc ţintă... Rîse şi porni din nou în întîmpinarea lui Zof, care părea intimidat şi tulburat de aceste cuvinte pe care nu le înţelegea. Dumitale nu ţi-a spus nimeni că semeni cu Napoleon cînd era tînăr? Nu?... Slavă domnului!... Scoate-ţi scurta, tovaraşe Zof. Poţi să te coci cu aşa ceva în spinare.

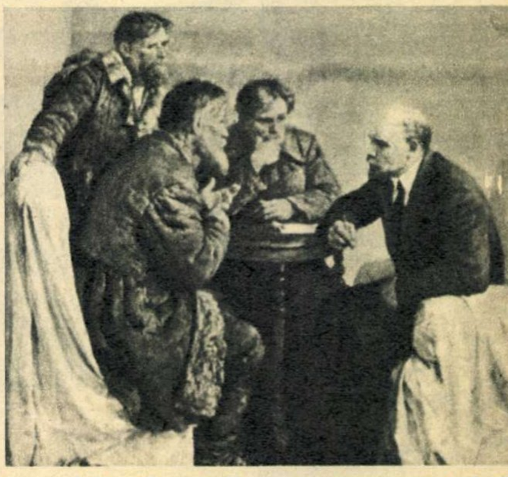

În vizită la Lenin de V. Serov

— Am luat-o numai din cauza căptuşelii, lămuri Zof stingherit.

Îşi scoase scurta, desfăcu căptuşeala şi scutură din ea un vraf întreg de hîrtii. Un vînt uşor, venit pe neaşteptate, le luă pe sus. Lenin se repezi să le prindă, iar Zof îi sări în ajutor. Lenin rîdea şi Zof îi ţinea isonul, deşi cam nehotărît, minunîndu-se de spontaneitatea acestui om, şi de uimitoarea stăpînire de sine de care dădea dovadă într-un moment atît de greu.

EM. KAZAKIEVICI

GRĂDINA CELOR CINCI CONTINENTE DE LA CLUJ

DESCOPERIRILE LUI EMIL

GRĂDINA BOTANICĂ DIN CLUJ ÎMPLINEŞTE ANUL ACESTA CINCIZECI DE ANI DE EXISTENŢĂ. A FOST ÎNFIINŢATĂ ÎN ANUL 1920 DE CĂTRE PROF. ALEXANDRU BORZA, AZI OM DE ŞTIINŢĂ EMERIT. GRĂDINA SE ÎNTINDE PE TREI COLINE SITUATE PE PLATOUL FELEACULUI, CARE FAC PARTE DIN TERASELE SOMEŞULUI MIC, RÎU CE TRAVERSEAZĂ ORAŞUL CLUJ, LA O ALTITUDINE VARIIND ÎNTRE 380 ŞI 410 M. SUPRAFAŢA EI A AJUNS LA 14 HA, CU PERSPECTIVA DE A SE MĂRI PRIN SISTEMATIZAREA ORAŞULUI- CUPRINDE PESTE 10 000 DE SPECII DE PLANTE, ÎMPĂRŢITE ÎN DIFERITE SECTOARE. AICI PUTEM TRECE CU UŞURINŢĂ... DINTR-UN CONTINENT ÎN ALTUL, DE LA INSULELE NIPONE, SCĂLDATE DE APELE OCEANULUI PACIFIC, PE CELE MAI ÎNALTE CULMI ALE MUNŢILOR ALTAI, HIMALAIA ŞI CAUCAZ, PREZENŢI PRIN FRUMOASE STÎNCĂRII, AMENAJATE ŞI POPULATE CU O VEGETAŢIE DEOSEBITĂ. NE REÎNTOARCEM ÎN BĂTRÎNUL CONTINENT EUROPA ŞI PRIN BALCANI, PREZENŢI ŞI EI, TRECEM ÎN MEDITERANA, LEAGĂNUL CIVILIZAŢIEI ROMANE, MELEAGURI REPREZENTATE ŞI ELE PRIN CELE MAI CARACTERISTICE PLANTE. URMEAZĂ APOI SECTORUL PLANTELOR DIN ŢARA NOASTRĂ, ÎNCEPÎND CU VEGETAŢIA DUNELOR MARITIME ŞI CONTINUÎND CU CEA DE PE CÎMPII ŞI DEALURI, PÎNĂ LA FLORA DE PE CRESTELE MUNŢILOR.

GRĂDINA ADĂPOSTEŞTE ŞI MUZEUL BOTANIC, SINGURUL DE ACEST GEN ÎN ŢARA NOASTRĂ, AVÎND CEL MAI BOGAT IERBAR DIN SUD-ESTUL EUROPEI, NUMĂRÎND CIRCA 600 000 COLI DE PLANTE.

În faţa unui om atît de amabil, care cunoaşte atîtea lucruri interesante, cum este cercetătorul **VASILE CODOREANU**, de la Grădina Botanică din Cluj, Emil s-a transformat pur şi simplu într-un spiriduş. Pune întrebări, se miră de răspunsuri, contestă.

— Imposibil! zice Emil. Un pol al meridianelor la Cluj?! Aşa ceva nu se poate. Meridianele se întîlnesc pe pămînt doar în două locuri: la Polul Nord şi la Polul Sud. Asta ştie oricine...

multe ori unica sursă de hrană a oamenilor nevoiaşi. Din Asia tropicală, bananierul a fost răspîndit în toate zonele calde ale globului, tocmai datorită fructelor sale aromate. Are o tulpină foarte scurtă, pe care cresc însă frunze mari de tot, ce pot ajunge pînă la patru metri lungime. Tecile acestor frunze se înfăşoară una peste alta şi dau naştere unei tulpini aparente, de fapt o tulpină falsă, ce poate ajunge pînă la zece metri înălţime. La vîrful acestei tul-

litru de apă. Ei, dar uite că nu mai avem mult şi ajungem pe meleagurile Amazoanelor.

— Pe Amazoane?

— Da, fiindcă pe acolo creşte floarea de lotus. Cum arată? Din tulpina subterană, fixată în mîlul apelor nu prea adînci, se desfac frunze uriaşe, plutitoare, de culoare verde pe partea superioară şi roşietice pe cea inferioară. Ele ajung pînă la doi metri în diametru şi au marginea ridicată de jur-împrejur, iar pe partea inferioară sînt prevă-

◀ Crinul japonez Uchida

Scumpia de pădure ▶

Fructele, de forma alungită, au un gust foarte plăcut, acrişor şi răcoritor...

— Apreciate mult de maimuţe — de unde şi denumirea de «pîinea maimuţelor».

— Aşa e, ai dreptate Emil. Dar ştii că din stratul inferior, de sub coajă, foarte fibros, se fac frînghii şi coarde pentru instrumente muzicale?

— Nu ştiam.

Emil nu a avut prea mult timp să reflecteze la acest lucru, deoarece privirea i-a fost atrasă de un alt grup de plante, care se impun atenţiei îndeosebi prin coloritul strălucitor al florilor şi prin uleiurile eterice pe care le emană. Sînt plante din familia orhideelor, printre care şi... vanilia. Creşte în Mexic, dar a fost răspîndită şi în alte zone. Este o liană de cîţiva metri, ce se caţără pe ramuri

formaţie aparte, cu un amestec de culori de nuanţe diferite, care îi dau un aspect de o rară frumuseţe. Sabotul de culoare roşie îndeplineşte o funcţie biologică specifică prin constituţia sa: insectele, păsările muscă sînt reţinute

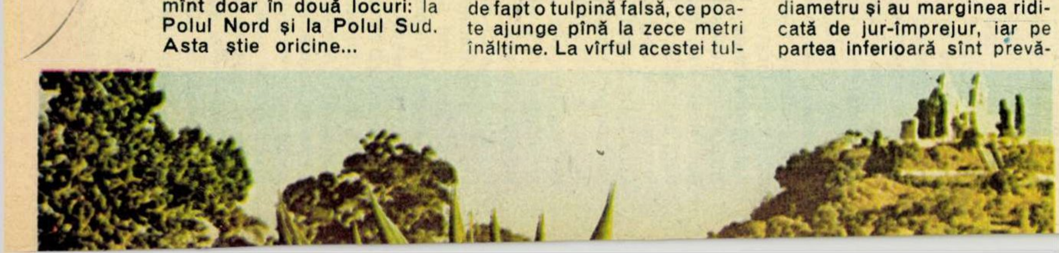

Cactus înflorit

În Mexic se adună din Agava sucul dulce din care se obține o băutură

Vegetație cu nufărul, Victoria amazonica

— Și totuși, dragă Emil, o să-ți dovedesc că într-un anume fel, meridianele Terrei se întîlnesc și aici, la noi.

— De pildă?

— De pildă, vezi planta aceasta care înflorește o singură dată la 100 de ani? Este agava americană. Locul ei de baștină este tocmai pe meridianele... mexicane, pe care, într-un anume fel, ea le face să treacă și pe la Cluj! Pe trunchiul ei scurt crește o rozetă de frunze mari, prevăzute cu numeroși ghimpi pe margine, ce se termină cu un vîrf ascuțit în care se acumulează substanțe de rezervă. După mai mulți ani, din mijlocul rozetei de frunze, se ridică un ax florifer, care poate ajunge pînă la zece — doisprezece metri înălțime.

— Extraordinar!

— Aaa, încă ceva curios: prin incizii făcute pe tulpină, sau prin presare, se obține un suc dulce care, lăsat să fermenteze, devine o băutură grozavă.

— Dar arborele de cafea?

— De fapt, un arboraș pitic, cu înfățișare de arbust, cu multe frunze, la subsuoara cărora se dezvoltă florile, de culoare albă și care emană un parfum splendid. Originar din regiunea Kaffa *(de unde-i vine numele)*, din Africa, s-a extins în Brazilia, Columbia, Venezuela, Cuba unde cresc întinse culturi de cafea. Prima dată înflorește cam la trei ani și face fructe pînă la treizeci. Fructele, de mărimea unor vișine, cînd sînt mature au o culoare vișiniu-închisă și cuprind în interior două semințe mari ce conțin între 0,7—2 la sută cafeină.

— Cît produce un arbust într-un an?

— Între 300 —1 000 gr de cafea.

— Mie nu-mi place cafeaua, spune Emil. N-aș refuza însă.., bananele.

— Nu-i de mirare, sînt tare dulci și aromate. De altfel, bananierul este una dintre cele mai importante plante de cultură din regiunile tropicale, fructele constituind de

pini false apare o inflorescentă bogată, înclinată într-o parte. Miezul fructelor de bananieri (de la care se obțin în medie cam 30 000 kg la hectar) conține pînă la 18 la sută zahăr. Cînd bananierul ajunge la maturitate, un singur ciorchine încărcat cu fructe cîntărește pînă la 50 de kilograme.

Emil, curios ca de obicei, spune:

— Am auzit că există și un copac care se numește arborele călătorului. Așa e?

— Da, arborele călătorului îi zice — și ai să vezi de ce. Vino cu mine... Îl vezi, este originar din Madagascar și-i înrudit cu bananul, numai că, spre deosebire de acesta, are tulpină adevărată, iar frunzele sînt prevăzute cu pețioli (partea din frunze ce se prinde de tulpină) lungi, la baza cărora apa se adună ca într-un recipient. Este suficient să înfigi cuțitul în el... și-ți poți potoli setea. De aici vine numele de arborele călătorului; fiecare pețiol conține între o jumătate și un

Crini și albăstrele

Orhidee

zute cu nervuri proeminente, între ochiurile cărora se adună mult aer, astfel că, pot să suporte cu ușurință greutatea unui copil de 25—30 kg!

— Ce frumoase sînt florile de lotus! zice încîntat Emil.

— Mari, de culoare albă, se deschid de obicei seara și emană un miros plăcut. A doua zi, floarea se colorează în roz, datorită unor substanțe care se sintetizează. Dimineața următoare se cufundă sub apă, unde se dezvoltă un fruct globulos, plin cu semințe negricioase de mărimea bobului de mazăre, ce conțin amidon,

— Dar baobabul?— «pîinea maimuțelor!»

— Este un copac falnic, ajungînd pînă la 25 m înălțime, gros, cu rădăcini puternice și frunze căzătoare în timpul perioadei de secetă.

cu ajutorul rădăcinilor: acestea secretă o substanță cleioasă, lipind planta de scoarța copacilor. Batoanele se culeg înainte de maturizarea completă, se supun unor tratamente speciale, care constau în cufundări de scurtă durată în apă clocotită; se pun la fermentat și apoi se usucă. Ele devin brune, flexibile și își păstrează aroma plăcută și gustul dulceag.

— Dar de saboții lui Venus, ai auzit?

— Saboții lui Venus?! se miră Emil.

— O orhidee terestră, din Columbia. Floarea are o con-

în interior și, prin mișcările pe care le fac pentru a se elibera din aceste încăperi, contribuie la actul polenizării. Florile sînt foarte căutate și fiindcă își păstrează prospețimea un timp îndelungat.

O particularitate o prezintă acel grup de plante care au dat naștere la multe discuții și controverse — plantele carnivore. Acestea își sintetizează singure hrana, prin asimilație clorofiliană. Paralel cu această nutriție însă, pentru a se dezvolta mai bine, au nevoie de substanțe azotoase, pe care și le procură din ... corpul animalelor prinse de ele în captivitate. Prezența nectarului pe marginea limbului transformat în urnă, ca și coloritul deosebit, fac ca insectele să fie atrase în jurul «capcanelor», de unde alunecă în interior, fiind apoi digerate...

— Știți atîtea lucruri interesante! spune Emil. Țineți într-un deget toate continentele Terrei!...

— E ușor, dragă Emil: doar meridianele lor se-ntîlnesc și sub ochii noștri, aici, la Cluj! Sper că te-am convins, nu?

— Desigur. Și tocmai pentru aceasta eu vă mulțumesc și în numele prietenilor noștri, cititorii.

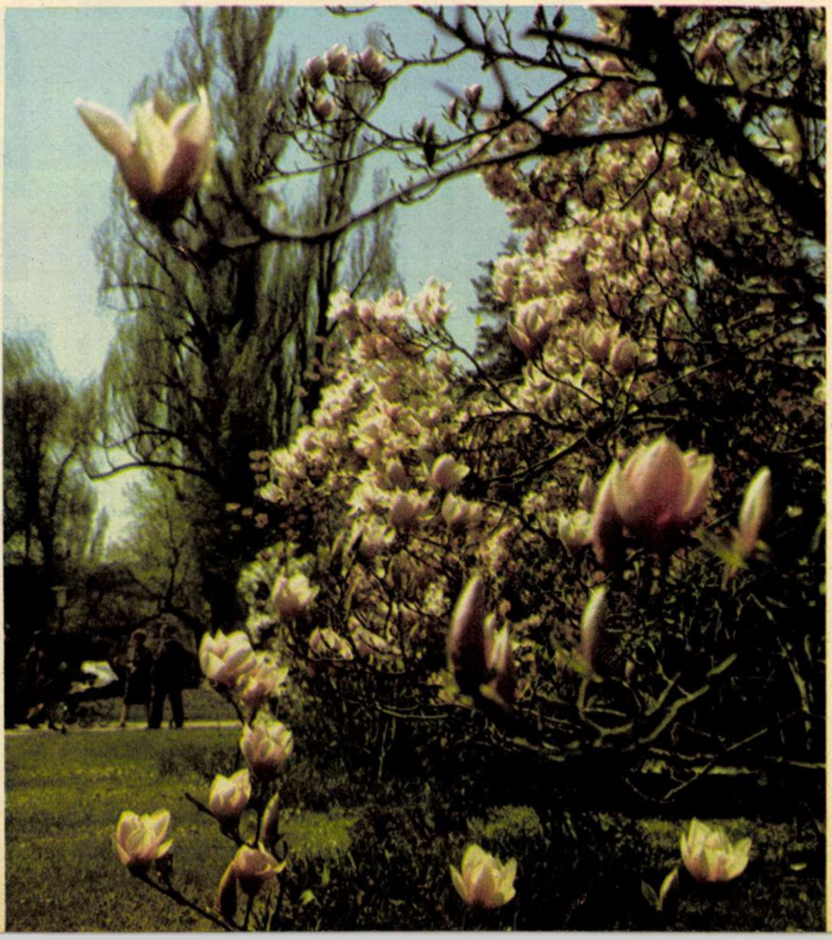

Magnolia

Bananierul sălbatec

NOTE
DE
DRUM
DE

COSTACHE
ANTON

BUDAPESTA

Am vizitat Budapesta într-un început de septembrie. Mă uit în carnetul de note și recitesc primele impresii. «Un oraș vechi și nou, sobru dar și exuberant, un oraș de munte dar și de cîmpie, un centru industrial, universitar, comercial. Budapestanii sînt oameni foarte prietenoși. Dacă nu găsești o stradă, sînt gata să-și uite de treburi, să meargă să ți-o arate, să ți-o descrie cu lux de amănunte, să-i facă istoricul. Iată, clădirea din colț are 300 de ani, cealaltă de peste drum 500. Te uiți spre casa despre care ți se spune că are 500 de ani și te miri, pentru că zidurile, ferestrele, acoperișul sînt aproape noi. Ești lămurit cu aceeași bunăvoință. Casa a fost restaurată. Își păstrează însă intactă arhitectura. Din clădirea de altădată s-a păstrat totuși partea de sus a ferestrelor, acolo unde zidul are altă culoare. Și partea stîngă de lîngă cornișă e tot din vechea clădire. E o informație foarte prețioasă, pentru că în Budapesta aproape la fiecare pas vei întîlni astfel de clădiri. Budapestanii au un cult aparte pentru trecut și nu greșesc dacă afirm că își iubesc cu aceeași ardoare prezentul sau viitorul. Toată lumea știe că cea mai veche cofetărie din oraș se află sus, în cetate, pe o străduță ce dă spre biserica Matyas. Și tot acolo, în apropiere, pe o altă străduță se va construi cel mai mare hotel din Budapesta. Lucrările au și început. Din vechea clădire se va păstra fațada... Ți se recomandă să urci pe culmea Gelert, ori și mai sus la turnul lui Ianoș, să vizitezi magazinele de pe Vaci-Utca, cafeneaua unde se întîlneau altădată scriitorii, să faci o plimbare pe Dunăre și neapărat să te duci pe Insula Margareta».

O plimbare pe Dunărea care taie în două capitala Ungariei și curge mîndră pe sub cele șapte poduri care-i unesc malurile, o asemenea plimbare este totdeauna binevenită. Așa se face că în aceeași după-amiază, cînd soarele îmbrăca în aurării zidurile bătrînei cetăți a Budei, am coborît spre debarcaderul situat undeva în apropierea clădirii impunătoare a Parlamentului. Era încă o oră fierbinte. Apa Dunării căpătase o culoare ușor mîloasă, cu pîrtii de soare răspîndite ici colo, pînă departe spre celălalt țărm. Pe vaporașul gata de plecare, era o animație deosebită. Tineri și tinere se îngrămădeau pe punte, rîdeau, făceau semne cu mîna celor rămași pe mal. Locurile de la mesele așezate sub umbrele multicolore erau de mult ocupate. Punctul de atracție din acea după-amiază (am aflat imediat) îl constituia nu atît plimbarea, cît mai ales o renumită orchestră de muzică ușoară, care avea să ne amuze cu cîntecele ei. Pescărușul, așa se numea vaporul pe care ne îmbarcasem, a făcut un ocol, apoi a lăsat în urmă Bastionul Pescarilor, iar mai sus, scînteind în soare, turnul bisericii lui Matyas. Această biserică avînd o vechime de cel puțin șapte secole, distrusă de turci, a fost reconstruită aproape în întregime, în stilul gotic tîrziu, de către regele Matei Corvin. Mai apoi însă, din nou distrusă, biserica a fost reconstruită în stilul baroc. si iarăsi refăcuta cu elementele gotice. Dincolo de turnul ascuțit ca o suliță, dealul Budei se profila tăcut, ca un urs, sub blana de verdeață și răcoare. Budapestanii sînt foarte mîndri de această parte pitorească a orașului. Buda este vechiul oraș, vechea așezare a capitalei Ungariei și, chiar astăzi, după atîta amar de secole, partea aceasta se remarcă prin străzile mergînd în pantă, prin grădinile ocolite de tramvaie sau de troleibuze, prin parcurile ei și prin monumentele ce se cațără sus, chiar pe colina dealului, asemeni turnului lui Ianoș, oferind turiștilor o priveliște dintre cele mai frumoase și inedite.

Aflăm că pe acolo, pe sus, circulă un tren puțin obișnuit ce se numește simplu: «Trenul pionierilor».

Acesta este un tren ca toate trenurile, cu un traseu de 11 km lungime care se oprește în 7 stații, și care spre deosebire de alte trenuri, este condus de copii. Traseul acestui trenuleț este destul de lung de la Muntele Libertății, ocolind celălalt munte, al lui Ianoș, și ajungînd la stația terminus-Szechenyi. Ca să lucrezi la trenul pionieresc, nu este (deși ar putea părea) o joacă. Mai întîi aici nu lucrează decît copii calificați, care în prealabil au absolvit o școală de patru luni, în care au învățat mai tot ce trebuie să cunoască și să [illegible] un bun muncitor pe calea ferată. Tot ceea ce se leagă de circulația pe drumul de fier ei trebuie să cunoască la perfecție înainte de a fi primiți «în serviciul» trenului pionieresc. Fiecare dintre gările amintite are alt utilaj, este altfel dotată, încît pionierii să facă cunoștință cu alte probleme de «muncă» (de la acul simplu, la aparatele de telecomandă). Bineînțeles, nu li se dă pe mînă acestor lucrători de la calea ferată... locomotiva. Aceasta este condusă de oameni mari.

Dunărea curge mereu, pe sub poduri arcuite somptuos de la un țărm la celălalt. În fața apare Insula Margareta. Budapestanii, sîcîiți de fumul multelor fabrici, știu să prețuiască fiece colț de verdeață al orașului lor și în orele libere sau în zilele de sărbătoare evadează grăbiți și voioși către aceste oaze de aer curat și de verdeață. Una dintre aceste oaze este și Insula Margareta, numită astfel după numele unei fiice de rege care n-a vrut să se căsătorească cu mirele ales de tatăl ei, preferind să se călugărească la mănăstirea ale cărei ruini se văd și astăzi, în mijlocul insulei. Începînd din anul 1919, cînd s-a deschis pentru prima dată publicului, insula a fost transformată în parc de odihnă. Există pe insulă și o grădină botanică, unde poți vedea multe specii de plante, unele rare. Pe insulă se găsesc izvoare termale și izvoare cu ape minerale, un ștrand, un cazino, restaurante, un mare hotel turistic, un teatru de vară, un stadion.

Nici nu știm cînd s-a potolit și s-a stins lumina soarelui, cînd s-a potolit și s-a stins cîntecul sincopat al orchestrei.

Unul dintre cele șapte poduri care leagă malurile Dunării — Podul de lanțuri. ▶

◀ **Vedere spre impunătoarea clădire a Parlamentului.**

ADY ENDRE
(1877—1919)

DUPĂ PLOAIA DE MAI

-fragment-

Sub ceață-n zări, făgetul fumega,
Cîmpia fumega și — revărsat —
Curgea rîul, cînd, așa, deodată
În trupu-mi istovit, pe cîmpul ud,
Din sînge — un roșu cînt s-a-nvăpăiat,
Din sînge — un roșu cînt s-a-nvăpăiat.

Înaltă, iarba șuiera crescînd,
Cînta lumina, Soarele ardea,
Zbucneau frunzișuri, țărna înflorea,
Pămîntu-ntreg juca și ceru-ntreg,
Și tot ce e sub cer se săruta
Și tot ce e sub cer se săruta.

În românește de **EUGEN JEBELEANU**

cînd s-a lăsat înserarea. Către noi, prin constelația luminilor de pe poduri, și de pe cele două țărmuri, plutea încet același chei, mai puțin animat acum, același palat al Parlamentului, cu turnuri ascuțite, decupînd cerul și apa întunecată a Dunării.

Părăsim cheiul și intrăm în forfota marilor bulevarde din Pesta. Încă nu s-a întunecat cu totul, dar luminile vitrinelor, ale uriașelor reclame suspendate deasupra străzilor, te amețesc, te fascinează, te lasă să întrevezi cîte ceva din viața comercială și prosperitatea acestui oraș. Ajungem în piața Eroilor, dar nu mai putem vedea statuile legendarilor regi decît la lumina reflectoarelor.

Am vizitat Budapesta într-un început de septembrie. Mă uit în carnetul de note și recitesc primele impresii. «Un oraș vechi și nou, sobru dar și exuberant, un oraș de munte dar și de cîmpie, un centru industrial, comercial, universitar... Budapestanii au un cult aparte pentru trecut și nu greșesc dacă afirm că își iubesc cu aceeași ardoare prezentul sau viitorul».

- **Orașul Budapesta este capitala Republicii Populare Ungare. El se întinde pe o suprafață de 525,2 km^2, din care 172,4 km^2 pe malul drept al Dunării, iar 352,8 km^2 pe malul stîng al fluviului.**
- **Industria Budapestei ocupă mai mult de jumătate din industria întregii țări.**
- **La Budapesta funcționează Academia de științe cu 31 de institute de cercetări, 18 facultăți și institute de învățămînt superior. În peste 120 de școli medii învață peste 200 000 de elevi.**
- **Biblioteca universitară din Budapesta înmănunchează peste 1 milion de volume.**
- **Primele detașamente de pionieri din Ungaria au luat ființă la 2 iunie 1946 la Budapesta.**

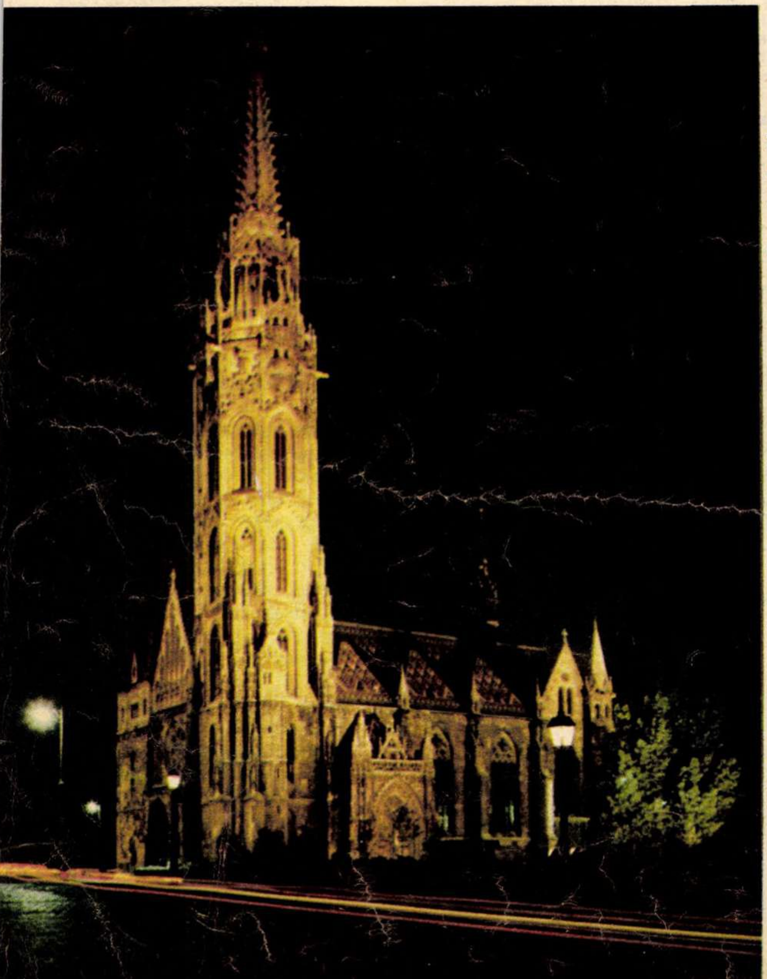

◀ **Catedrala Matyas.**

▶ **Septembrie în Pusta Ungară.**

REGULAMENTUL „EXPEDIȚIILOR „Cutezătorii"

EDIȚIA a II-a, 1970

SCOPUL

«Expedițiile Cutezătorii» urmăresc stimularea practicării de către pionieri și școlari a turismului în forme cît mai interesante și atractive (drumeție cu autoorganizare, autoservire și înnoptare în corturi) și îmbinarea acestuia cu observarea și cercetarea științifică din toate punctele de vedere posibile a zonelor străbătute, pentru cunoașterea nemijlocită a frumuseților și bogățiilor patriei noastre, a trecutului și prezentului său, pentru petrecerea instructivă a vacanțelor de vară.

Concursul este organizat de către CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR PRIN REVISTA «CUTEZĂTORII» ȘI CU SPRIJINUL MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI. El susține prin specificul său, acțiunea «Căutătorii de comori».

REGULI DE PARTICIPARE

● La expediții pot participa pionieri și școlari din clasele V—VIII, constituiți în echipaje.

● Fiecare echipaj va fi format din maximum 10 elevi, fete și băieți, *dintr-o singură școală sau casă a pionierilor*, conduși de către un profesor,comandant de echipaj.

● Membrii echipajului vor fi selecționați dintre pionierii și elevii cu aptitudini și rezultate bune într-unul din următoarele domenii: istorie, arheologie, geografie, științe naturale, etnografie, folclor și care, de preferință, să mai fi participat la drumeții și excursii. Se va mai avea în vedere condiția fizică a acestora, pasiunea cercetării științifice, talentul artistic, spiritul gospodăresc etc. *Avizul medicului este obligatoriu.*

● Conducătorul echipajului va fi ajutat pe parcursul expediției de către un «căpitan» și «un secund» de echipaj, desemnați prin vot deschis de către membrii echipajului constituit.

● Se recomandă ca fiecare echipaj să aibă o denumire și o emblemă.

● Inainte de plecarea în expediție, fiecare echipaj va face o pregătire adecvată de minimum 10 zile, timp în care membrii săi vor fi verificați din toate punctele de vedere și se vor rezolva totodată ultimele probleme organizatorice.

ORGANIZAREA

● «Expedițiile Cutezătorii» *se vor desfășura pe toată durata vacanței de vară, adică între 22 iunie — 15 septembrie 1970, durata unei expediții fiind de minimum 10 zile.*

● *La expediții poate participa un număr nelimitat de echipe din județ, consiliile județene avînd obligația ca după încheierea expedițiilor să selecționeze pentru faza finală 5 dintre echipaje (cele mai bune) care vor participa la expoziție, în București, intrînd în atenția juriului național pentru trofee, distincții și premii.*

● Înscrierea echipajelor pentru participarea la expediții se va face pînă la data de 15 mai a.c. la comisia sport-turism a Consiliului Național al Organizației Pionierilor. *Se va comunica numele, prenumele și specialitatea comandantului, perioada aleasă pentru desfășurarea expediției, itinerariul ales (pe zile și locuri de popas), obiectivele cercetării, tabelul nominal cu expediționarii, avizul medical pentru fiecare dintre ei, schița de emblemă și numele echipajului. Documentul de înscriere va purta avizul consiliului județean al Organizației pionierilor și al inspectoratului școlar județean.*

● Itinerariile de lucru ale expedițiilor vor fi alese obligatoriu în zona alpină. tot timpul aflîndu-se la peste 500 metri altitudine. **SE INCLUD ÎN CONCURS, ÎN MOD EXCEPȚIONAL, EXPEDIȚIILE NAUTICE ÎN DELTA DUNĂRII.** *Expediționarii vor parcurge aceste itinerarii pe jos. înnoptînd în corturi și pregătindu-și singuri mîncarea.* Înnoptarea în cabane este admisă numai pe timp nefavorabil.

● *Fiecare echipaj va avea asupra sa un* jurnal de bord *în care «secundul» va consemna cu fidelitate, succint, dar sugestiv, activitatea din fiecare zi (itinerar parcurs, domenii cercetate, descoperiri făcute, starea vremii, modul cum a fost petrecut timpul liber, comportarea echipajului, calitatea mîncării, întîmplări hazlii etc).* Nu se primesc în concurs jurnale confecționate ulterior.

● De starea sănătății și integritatea corporală a membrilor echipajelor răspund consiliile județene care au obligația de a-i instrui pe comandanții de echipaje înainte de plecarea în expediții, de a lua toate măsurile necesare pentru preîntîmpinarea oricăror îmbolnăviri și accidente.

● *Consiliile județene ale Organizației pionierilor se vor îngriji de completarea dotării echipajelor cu accesoriile necesare: corturi, truse de prim ajutor, magnetofoane portabile, aparate de fotografiat, binocluri, busole, hărți, ghiduri turistice.*

● *Potrivit aprobării Ministerului Învățămîntului și a Consiliului Național al Organizației Pionierilor, sumele de bani necesare expedițiilor (hrană, transport pînă la punctul de pornire acces la muzee, cazare pe timp cu totul nefavorabil) vor fi avansate și decontate conducătorilor de expediții de către consiliile județene și inspectoratele școlare, din fondurile centralizate afectate turismului și vacanței.* Se recomandă membrilor echipajelor ca o cotă din fondurile necesare să fie procurate de către ei înșiși, după exemplul celor din comuna Măguri-Răcătău (Cluj), prin prestarea a diverse activități și lucrări potrivite vîrstei lor *(valorificarea sticlelor și borcanelor, a plantelor medicinale, a unor produse de pe lotul școlar etc.)*

STABILIREA REZULTATELOR

● Redacția revistei «Cutezătorii» va trimite la timp fiecărui echipaj o *oglindă a expediției* care va fi obligatoriu completată conform indicațiilor pe care le conține.

● *Imediat după încheierea fiecărei expediții, echipajele vor depune la consiliile județene toate materialele — documentele fotografice, colecțiile, jurnalele etc., care vor fi trimise apoi la Consiliul Național al Organizației Pionierilor pînă la data de 20 octombrie a.c.*

● În județele în care numărul de echipaje participante la expediții va fi mai mare de cinci, recomandăm consiliilor județene organizarea de expoziții ale expedițiilor la centrul de județ, în perioada 15 septembrie — 10 octombrie.

● În perioada 1 noiembrie — 31 decembrie 1970, se va organiza, la București, o expoziție cu materialele colecționate de către membrii echipajelor selecționate la nivel de județ, cu care ocazie juriul republican va aprecia rezultatele obținute și va acorda trofeele, celelalte distincții și premii.

MARELE TROFEU

Marele trofeu — **«BUSOLA DE AUR» (transmisibil) se va acorda pentru cea mai reușită expediție. (Se vor lua în considerație importanța, originalitatea și cantitatea cercetărilor, descoperirile și colecțiile realizate, atractivitatea itinerariului, comportarea echipajului). Numele echipajului cîștigător va fi gravat pe plăcuța de onoare a trofeului.**

TROFEE

«Scutul dacic» — pentru cercetări deosebite privind istoria patriei.

«Sfinxul Carpaților» — pentru cel mai original și atractiv itinerar.

«Caseta de cristal» — pentru cele mai valoroase colecții (de etnografie, folclor, de insecte, roci, plante etc.)

«Cortul de mătase» — pentru echipajul cel mai unit.

«Termosul de argint» — pentru echipajul cu cel mai bun spirit gospodăresc.

NOU !

Trofeul **«EGRETA DE FILDEȘ»** — pentru cea mai reușită expediție în Delta Dunării.

Trofeul **«GENȚIANELE»** — pentru cele mai bune rezultate ale unui echipaj constituit din fete.

PLACHETA ȘI FANIONUL DE ONOARE

Pentru alte rezultate deosebite la secțiunile *«Scutul dacic», «Sfinxul Carpaților», «Caseta de cristal», «Cortul de mătase», «Termosul de argint», «Egreta de fildeș» și «Gențianele»*, juriul va mai acorda echipajelor care se vor evidenția, placheta și fanionul de onoare ale expedițiilor.

MEDALII

Medalia de aur *se acordă tuturor membrilor echipajului distins cu* «Busola de aur». Medalia de argint *se acordă tuturor membrilor echipajelor distinse cu celelalte trofee.* Medalia de bronz *se acordă membrilor echipajelor distinse cu placheta și fanionul de onoare.*

Pentru contribuții deosebite, pentru fapte dovedind spirit de abnegație, cutezanță și altruism precum și pentru cercetări științifice speciale, juriul va acorda, în mod excepțional, expediționarilor distinși cu mențiuni, la propunerea comandanților de echipaje, medalii de aur, argint și bronz.

ECUSOANE ȘI DIPLOME

În momentul startului, tuturor participanților li se va acorda, din partea revistei, Ecusonul «EXPEDIȚIILE CUTEZĂTORII». Purtarea acestui semn distinctiv este obligatorie pe tot timpul expediției. *El va rămîne în posesia expediționarilor. Tuturor expediționarilor și echipajelor selecționate pentru Expoziția pe țară li se vor acorda diplome speciale*

PREMII

Tuturor echipajelor și expediționarilor distinși cu trofee, fanioane și mențiuni li se vor mai acorda, din partea Consiliului

---

ROMAN FOILETON

OPERAȚIUNEA „HERCULE"

de OVIDIU ZOTTA

EPISODUL XIII

În zilele următoare, Marius își concentră atenția asupra tezelor. În planul «Operațiunii Hercule», se aflau două șiruri de semne ciudate, dar pentru Marius foarte grăitoare, ele însemnînd *termin trimestrul întîi cu medii de la 8,50 în sus.* Repeta două ore seara și două ore dimineața, în restul timpului, pregătindu-și lecțiile la zi. «*Ai mult de lucru* — spuse mama — *cred că e cazul să nu te mai duci dimineața după cumpărături*». Marius se împotrivi; ar fi însemnat să renunțe la un obicei care devenise o parte din programul său, ca spălatul cu apă rece sau ca învățarea limbii engleze. Propriu-zis, nu aceste operațiuni îi făceau plăcere, ci starea de *după* ele, acea mică,dar substanțială bucurie care urmează lucrului util și îndeplinit la timp. Asta îi dădea curaj și calm pentru ceea ce avea de făcut în continuare.

Printre cavaleriștii care șarjau în manualul de istorie se amesteca însă destul de des un turism marca «Volkswagen», vișiniu, iar problemele de algebră, și așa destul de grele, deveneau și mai complicate atunci cînd ici, colo, din spatele unui x^3 sau y^2 apăreau ochii înguști ai Eschimosului, ochii mari, luminoși, ai fetiței din tabloul furat, ochii iscoditori, de un căprui închis, aproape negru, ai lui Palaghiță, mai marele Bufnițelor.

Pe Strada-cu-Furnici, urmele tabloului piereau... Marius cercetase fără mari speranțe curtea indicată de Eschimosul care susținea într-una «*Am pus tabloul în cotețul cîinelui*». Strîmbînd din nas, Marius se lăsase în patru labe. «Ham-ham!» făcea el haz în timp ce, cu capul vîrît în cușcă, cerceta fiecare colțișor. Constatase că fundul cuștii, spart, se suprapunea unei ferestre de la subsol. Geamul lipsea. O persoană aflată în subsol putea foarte ușor să ajungă cu mîna în interiorul cotețului. Marius încerca să și-l imagineze pe necunoscutul care așteptase ca Eschimosul să introducă tabloul în cușcă. Cu tot efortul

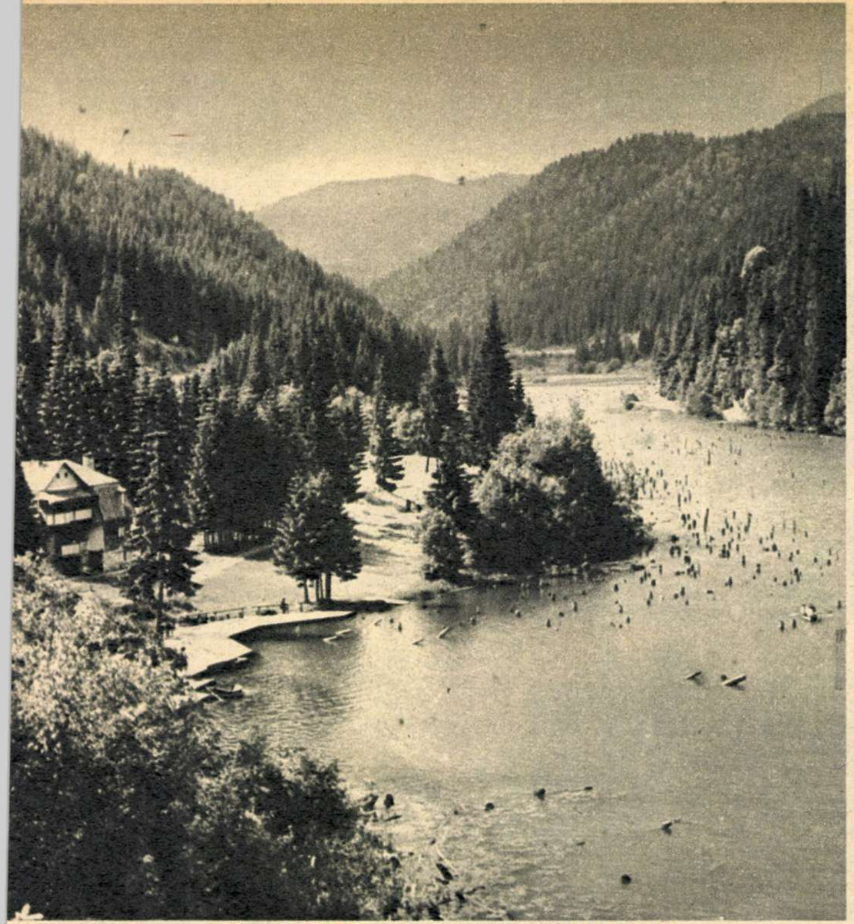

O FRUMOASĂ ZONĂ TURISTICA — LACUL ROSU

* * *

Naţional al Organizaţiei Pionierilor, revistei «Cutezătorii», Ministerului Învăţămîntului şi a altor instituţii, numeroase premii în obiecte. Membrii echipajelor distinse cu cele 7 trofee vor beneficia de trimiterea într-o tabără specială.

Popularizarea rezultatelor celor mai interesante şi reuşite expediţii se va face operativ şi continuu prin paginile revistei noastre, care va reflecta în permanenţă diversele momente şi activităţi din viaţa echipajelor. În acest scop, atît expediţionarii, cît şi comandanţii echipajelor sînt rugaţi să trimită la redacţia noastră cel puţin două scurte informări pe lună, începînd din momentul constituirii echipajului şi pînă la data de 15 septembrie.

Alte indicaţii şi amănunte suplimentare, care n-au putut fi cuprinse în regulament, vor fi comunicate echipajelor prin intermediul documentelor pe care Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor şi revista noastră le vor trimite, în timp util, tuturor echipajelor înscrise în Expediţii. Pentru eventuale nelămuriri vă puteţi adresa rubricii «Sport» a revistei noastre.

Vă dorim deplin succes, cutezători!

CUTEZĂTORII ŞI «CERBUL DE AUR»

REZULTATELE UNUI PASIONANT CONCURS

Cele **105 PREMII** şi cei **105 CÎŞTIGĂTORI** la ancheta noastră concurs: CEL MAI ÎNDRĂGIT INTERPRET DE MUZICĂ UŞOARĂ.

Zilele trecute, Liceul nr. 32 din Capitală a găzduit tragerea la sorţi, în vederea premierii, a cupoanelor voastre, prin care aţi desemnat pe cel mai îndrăgit interpret de muzică uşoară al cititorilor revistei «Cutezătorii». După cum s-a mai anunţat, în cadrul anchetei-concurs s-au primit la redacţie 27 882 de cupoane! Dintre acestea, cel mai mare număr, adică 17 844 au fost pentru DORIN ANASTASIU.

Deci, cupoanele tuturor celor 17 844 de cititori ai revistei noastre, ale părinţilor, rudelor sau prietenilor cititorilor noştri, care l-au desemnat pe Dorin Anastasiu cîştigător, în cadrul anchetei noastre concurs, au luat parte la tragerea la sorţi pentru cele 105 premii anunţate prin regulament. Au obţinut:

I. **PENTRU CUPONUL ROŞU** (din rîndul cititorilor noştri).

a) **PREMIUL CEL MARE AL CONCURSULUI: UN PICUP ŞI 5 DISCURI: Rusen O. Maria,** comuna Valea Măcrişului, judeţul Ilfov.

b) **CÎTE UN SET CU 5 DISCURI: Bogdan I. Aurel,** com. Greceşti, jud. Dolj; **Ioana M. Saveliev,** Bucureşti; **Michaela Gîjiu,** Bucureşti.

c) **CÎTE UN DISC: Prodan Rodica Emilia,** Jibou, jud. Sălaj; **Mutaşcu Ştefan,** Timişoara; **Morar Gheorghe,** comuna Panticeu, jud. Cluj; **Irimioara Toader,** comuna Păstrăveni, jud. Neamţ; **Bucătaru Ioan,** Huşi; **Barbu Georgel,** Bucureşti; **Răducanu Constantin-Cristian,** Craiova; **Pop Maria,** com. Ciumeşti, jud. Satu Mare; **Musteaţă Gheorghe,** com. Berezeni, jud. Vaslui; **Dumitraş Anuţa,** com. Canop, jud. Arad; **Ionescu Ilie,** com. Mehadia 270, jud. Caraş-Severin; **Zainea Eugenia,** Oraviţa, jud. Caraş-Severin; **Crăciunescu Octaviana,** com. Mehadia, jud. Caraş-Severin; **Dubaş Ion,** Zlatna, jud. Alba; **Novacu Alexandra,** Cîmpia Turzii, jud. Cluj; **Pascale Dobre,** Ovidiu, jud. Constanţa; **Rusu Gligoraş,** com. Ghijasa de Sus, jud. Sibiu; **Stroia Simona,** Moldova Nouă, jud. Caraş-Severin; **Stănel N. Gheorghe,** com. Vărăşti, jud. Ilfov; **Georgescu D. Elena,** com. Valea Argonei, jud. Ilfov; **Costea Mariana,** com. Roşiori, jud. Bacău; **Ciobanu Marioara,** com. Cerna, jud. Tulcea; **Pop Rodica,** com. Ileanda, jud. Sălaj; **Ianculescu I. Lucia-Aurelia,** com. Brazi, jud. Prahova; **Bandoc Cornelia; Lupu Maria,** Mediaş, jud. Sibiu; **Rus Traian,** com. Lazna, jud. Sălaj; **Tripşa Sabina-**

(continuare in pag. a 15-a)

ASPECTE DIN SALĂ

---

său de imaginaţie, Marius nu reuşi să-şi închipuie decît o siluetă convenţională, de om ascuns în întunericul subsolului. Nimic nu conducea spre nişte indicii cît de cît mai clare. Firul se rupsese, urmele dispăruseră, tabloul domniţei Agmad se topise în aerul mirosind a gaze de eşapament şi a zăpadă, străbătut de zăngănitul tramvaielor şi de ţipetele frînelor. Marius privea cu curiozitate şi teamă forfota mulţimii. Poate că omul care pusese la cale furtul tabloului era la doi paşi, pîndindu-l, poate că acest om era bărbatul care încărca în camionul de la colţ navetele cu sticle de lapte goale sau femeia blondă care remaia ciorapi în atelierul din apropiere (Marius observase că toate remaiezele sînt blonde, şi nici aceasta nu făcea excepţie). Vorba lui Palaghiţă: «*Domnilor colegi, e cazul să vă îngheţe sîngele în vine! Cineva, pe care îl ignorăm, e cu ochii pe noi. Ne-a studiat orgoliile, slăbiciunile, obiceiurile, dorinţele.* Dovada: *cunoaşte vanitatea noastră, a Bufniţelor, ştie că Eschimosul doreşte să se împrietenească cu noi, îi e clar că Geo — mă scuzi, Blondul — e nehotărît ca o busolă cu magnetul atras nu de nord, ci de o bucată de tinichea uitată prin apropiere. Acest om a pus la cale furtul, acest om i-a vorbit Eschimosului în numele nostru, al Bufniţelor. Acest om ne mai rezervă probabil şi alte surprize. O, zei, prin desişul prea multelor ipoteze, luminaţi-mi cărarea cea logică!*»

În timpul tezei de matematică, Marius privi cu milă cum Prinţesă, cocoşat peste caiet, muncea din greu, scriind şi ştergînd, ştergînd şi scriind.

— Prinţesă, fii atent, la primul exerciţiu trebuie să reducem cu...

— Cine vorbeşte acolo? întrebă profesorul.

Marius oftă. Îl mustra conştiinţa. În ultimele zile, fiind ocupat cu recapitulările, evitase să se întîlnească cu Prinţesă, ba chiar se ascunsese de el. După înfăţişarea acestuia — era morocănos, avea ochii roşii şi unghiile netăiate — se putea constata că îşi petrecuse aceste zile hoinărind nebuneşte. «*E la pămînt, nu ştie nimic, o să rămînă la cel puţin trei materii*». Se gîndi să-i strecoare o ciornă dar, ca un făcut profesorul veni chiar în dreptul lor şi rămase acolo, supraveghind clasa.

În recreaţie, Tiberică Adamescu se repezi la tablă, să arate întregii lumi cum trebuiau rezolvate corect lucrările. Scria repede, sigur de el, triumfător.

— De ce nu strigi şi «cucurigu»? spuse nemulţumit Prinţesă.

Tiberică îl privi indulgent şi declară, ciocănind tabla cu degetul albit de cretă:

— Cine a mai lucrat aşa?

Răspunseră afirmativ Magda Fenesan, Ţicu Popovici (un caz neobişnuit: învăţa ca vai de lume la toate obiectele, cam de 5 şi 6, dar la matematică n-avea decît 9 şi 10!) Marius...

— ...şi eu! se foi Prinţesă.

— Ce vorbeşti! se prefăcu Tiberică înspăimîntat. Atunci e de rău, înseamnă că am greşit cu toţii!

Clasa izbucni în rîs, ca la o glumă bună. Prinţesă roşi:

— Pe cuvîntul meu! Aşa le-am rezolvat pe toate! Crezi că numai tu eşti cu moţ? (şi-şi făcu un benghi în frunte, cu praf de cretă). Uite că am şi eu! Cine pariază pe un pepsi că am rezolvat problemele exact ca Tiberică?

Rîzînd, aproape toţi se înghesuiră să ţină rămăşagul. Din spirit de prietenie, Marius se declară de partea lui Prinţesă.

— Băgaţi de seamă, rîse Gigi Fenesan, o să aveţi de plătit vreo treizeci de sticle de pepsi!

A treia zi, profesorul Mihăilescu aduse tezele. Cinci elevi aveau nota 10, şi şapte, nota 9. Printre aceştia, Prinţesă...

— Nebunule, cum ai reuşit? şopti Marius, căruia nu-i venea să creadă.

— Prin studiu perseverent! mîrîi Prinţesă. Crezi că n-am observat? În toate zilele astea *m-ai ocolit*, urîtule, ca să toceşti nestingherit! Cînd e vorba de vreo aiureală, hai, Prinţesă, vino cu noi, în schimb, dacă aveţi de învăţat, vă încuiaţi în casă! Vreţi, probabil, să ajungeţi cu toţii nişte somităţi — şi tu, şi Tiberică, şi Palaghiţă, iar eu să vă lustruiesc pantofii, la uşa Academiei. *No, sir!* Află că, de data asta, m-am încuiat şi EU în casă! Am hotărît: sîntem colegi de bancă la şcoală? Ei bine, *alea jacta est;* vom fi colegi şi la Academie! Deocamdată, să ne pregătim de banchet: mi se pare că nişte oameni simpatici ard de dorinţa de a ne trata cu cîte-o sticlă de pepsi!

(Va urma)

DIAMANTELE NEGRE

9

Scenariu: AUREL WEISS

Ilustrații: NICU RUSSU

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: **OAMENII LUI GIG ÎI PRIND PE DINU ȘI PE ANCA. SÎNT SMULȘI DIN MÎINILE ACESTUIA DE CĂTRE GURU. SIMULÎND O EVADARE EI SE ÎNDREAPTĂ SPRE GOLFUL TAO.**

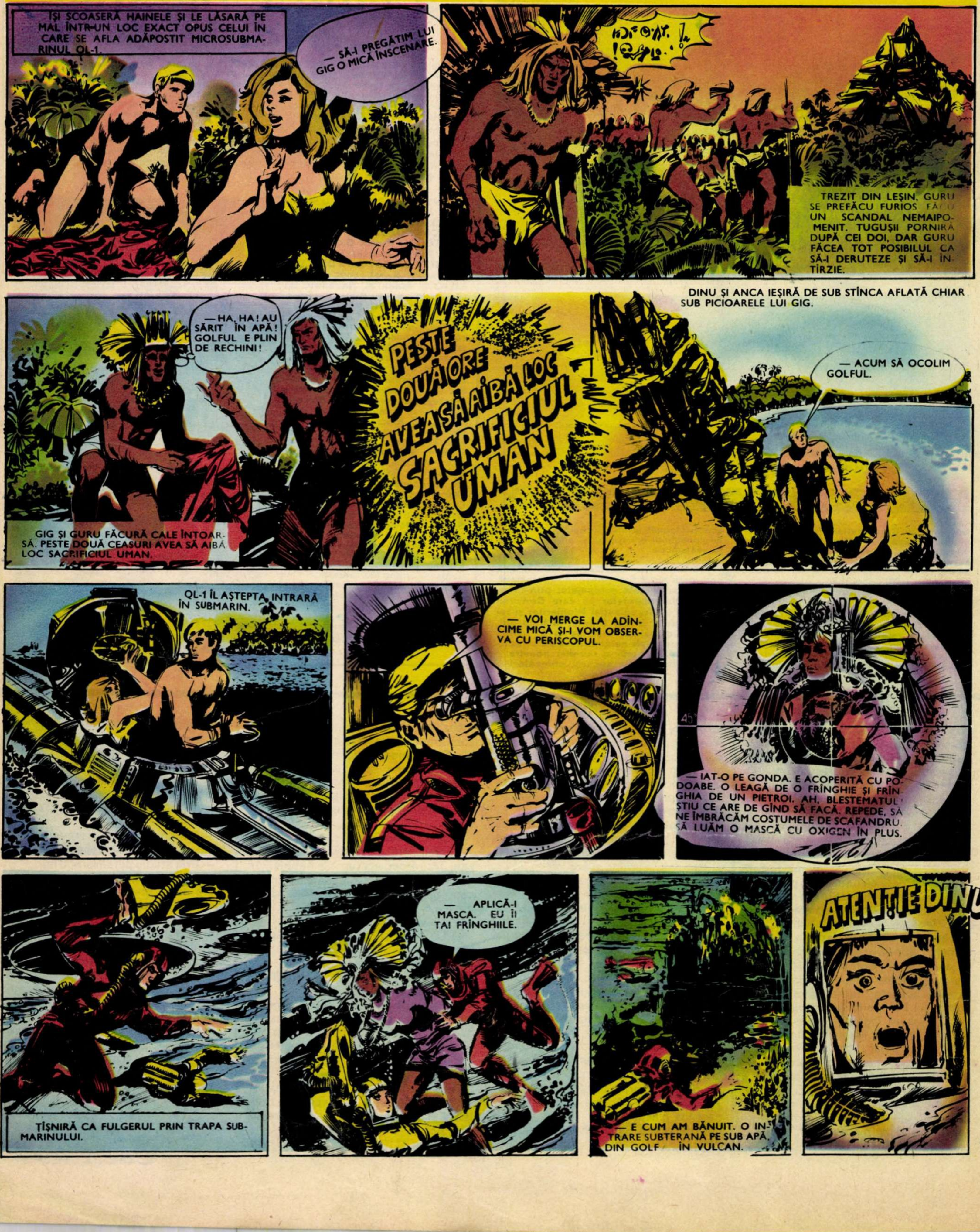
ÎȘI SCOASERĂ HAINELE ȘI LE LĂSARĂ PE MAL ÎNTR-UN LOC EXACT OPUS CELUI ÎN CARE SE AFLA ADĂPOSTIT MICROSUBMARINUL QL-1.
— SĂ-I PREGĂTIM LUI GIG O MICĂ ÎNSCENARE.
TREZIT DIN LEȘIN, GURU SE PREFĂCU FURIOS. FĂCU UN SCANDAL NEMAIPOMENIT. TUGUȘII PORNIRĂ DUPĂ CEI DOI, DAR GURU FĂCEA TOT POSIBILUL CA SĂ-I DERUTEZE ȘI SĂ-I ÎNTÎRZIE.
— HA, HA! AU SĂRIT ÎN APĂ! GOLFUL E PLIN DE RECHINI!
PESTE DOUĂ ORE AVEA SĂ AIBĂ LOC SACRIFICIUL UMAN
GIG ȘI GURU FĂCURĂ CALE ÎNTOARSĂ. PESTE DOUĂ CEASURI AVEA SĂ AIBĂ LOC SACRIFICIUL UMAN.
DINU ȘI ANCA IEȘIRĂ DE SUB STÎNCA AFLATĂ CHIAR SUB PICIOARELE LUI GIG.
— ACUM SĂ OCOLIM GOLFUL.
QL-1 ÎL AȘTEPTA. INTRARĂ ÎN SUBMARIN.
— VOI MERGE LA ADÎNCIME MICĂ ȘI-I VOM OBSERVA CU PERISCOPUL.
— IAT-O PE GONDA. E ACOPERITĂ CU PODOABE. O LEAGĂ DE O FRÎNGHIE ȘI FRÎNGHIA DE UN PIETROI. AH, BLESTEMATUL! ȘTIU CE ARE DE GÎND SĂ FACĂ. REPEDE, SĂ NE ÎMBRĂCĂM COSTUMELE DE SCAFANDRU. SĂ LUĂM O MASCĂ CU OXIGEN ÎN PLUS.
ȚÎȘNIRĂ CA FULGERUL PRIN TRAPA SUBMARINULUI.
— APLICĂ-I MASCA. EU ÎI TAI FRÎNGHIILE.
— E CUM AM BĂNUIT. O INTRARE SUBTERANĂ PE SUB APĂ, DIN GOLF ÎN VULCAN.
ATENȚIE DINU!

(Va urma)